

Bundel – Bestuursvergadering VrAA van 8 juni 2026

- 1 Agenda
 - 01_Agenda – Bestuur VrAA d.d. 08-06-2026
- 2 Mededelingen
- 3 Conceptverslag vergadering Bestuur VrAA d.d. 20 april 2026
 - 03_Concept verslag – Bestuur VrAA d.d. 20-04-2026
- 5 Ondergrondse brandweezorg
 - 05_Oplegnotitie – Ondergrondse brandweezorg
- 6 Presentatie: Programma Weerbaarheid – voortgang en doorontwikkeling
 - 06_Oplegnotitie Bestuur VrAA – Weerbaarheid bestuur 20260608 26 mei
 - 06a_Presentatie bestuur Weerbaarheid 20260608_ (002)
- 7 Presentatie: Water en klimaat
 - 07_Oplegnotitie – Water en Klimaat
 - 07a_ Presentatie – Water en klimaat
 - 07b_ Bestuurlijke Netwerkkarten 3 Crisisbeheersing – Oppervlaktewater en waterkering
 - 07c_Verantwoordelijkheden bij voorbereiding op watercrisis
- 8 Rondvraag
- 9 Wijziging van de teksten van de NRGV-VrAA en ARBAA (Uitwerking arbeidsvoorwaardenakkoord 2025-2027)
 - 09_Oplegnotitie – Besluit tot aanpassing NRGV-VrAA en ARBAA
 - 09a_Concept besluit bestuursvergadering wijziging hoofdstukken NRGV en ARBAA
- 10 Beleid bedrijfsbrandwieren
 - 10_Oplegnotitie – Beleid bedrijfsbrandwieren
 - 10a_Bedrijfsbrandweer modelbeleid – addendum VrAA d.d. 20-12-2021
 - 10b_Bedrijfsbrandweer modelvoorschriften VrAA d.d. 18-06-2025
 - 10c_Werkwijzer bedrijfsbrandwieren d.d. 29-10-2019
 - 10d_Werkwijzer bedrijfsbrandwieren – addendum d.d. 12-03-2021
 - 10e_Werkwijzer toezicht op bedrijfsbrandwieren d.d. 15-07-2025
- 11 Verkenningsopdracht 24/7 paraatheid Kazerne Victor
 - 11_Oplegnotitie – Verkenningsopdracht 24-7 paraatheid Kazerne Victor
 - 11a_Verkenningsopdracht 24-7 paraatheid Kazerne Victor
- 13 Memo – Audit en stand van zaken BOCAS
 - 13a_ 20260428 Vastgesteld NIPV auditrapport KAB 3.3_BOCAS 1.0
- 14 Termijnagenda en overzicht acties
 - 14_Termijnagenda en overzicht acties
- 15 Correspondentielijst
 - 15_Correspondentielijst
 - 15a_20260421 – Aanbiedingsbrief Jaarstukken 2025, Begroting 2027-2030 en Begrotingswijzigingen 2026 VrAA aan raden

Agenda vergadering Algemeen Bestuur VrAA

Datum Maandag 8 juni 2026
Tijd 14:00 – 15:30 uur
Locatie Stadhuis Amsterdam, Piet Nakzaal

OPENING

1. Agenda
2. Mededelingen
3. Concept verslag vergadering Bestuur VrAA d.d. 20 april 2026

TER BESPREKING/BESLUITVORMING

4. Voordracht Brandweercommandant [**vertrouwelijk**]
5. Ondergrondse brandweezorg
6. Presentatie: Programma Weerbaarheid – voortgang en doorontwikkeling *door Remmy van Lieshout*
7. Presentatie: Water en klimaat *door Remmy van Lieshout*

Overig

8. Rondvraag

STILLE PROCEDURE ¹

9. Wijziging van de teksten van de NRGV-VrAA en ARBAA (Uitwerking arbeidsvoorwaardenakkoord 2025-2027)
10. Beleid bedrijfsbrandweren
11. Verkenningsopdracht 24/7 paraatheid Kazerne Victor

Ter kennisname

12. Memo - Stand van zaken tank- en tankputbrandbestrijding [**vertrouwelijk**]
13. Memo - Audit en stand van zaken BOCAS

Overig

14. Termijnagenda en overzicht acties
15. Correspondentielijst

SLUITING

¹ De onderwerpen die de stille procedure volgen worden zonder nadere toelichting tijdens de vergadering vastgesteld of voor kennisgeving aangenomen, tenzij één of meer leden voorafgaand aan de vergadering alsnog om bespreking of toelichting van het onderwerp vraagt.

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50
informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

Verlag vergadering bestuur VrAA

Algemeen Bestuur VrAA

Datum: 20 april 2026 (15.00 - 16.00 uur)

Locatie: Digitaal via Microsoft Teams

Aanwezig:

Leden: Dhr. T.R. Poppens (burgemeester Amstelveen, plv. voorzitter), dhr. E. Boog (burgemeester Diemen), dhr. P. Heiligers (burgemeester Uithoorn), dhr. G.E. Oude Kotte (burgemeester Aalsmeer), mw. S. De Roy van Zuidewijn (burgemeester Ouder-Amstel)

Adviseurs: Dhr. S. van de Looij (waarnemend Brandweercommandant/directeur Veiligheidsregio), mw. C. Westra (sectormanager Directie & Communicatie & waarnemend sectormanager Brandweezorg), mw. I. Jongenelen (sectormanager Bedrijfsvoering & waarnemend sectormanager I&I), dhr. P. van Rossum (directeur OOV, gemeente Amsterdam), dhr. J. Steenbrink (plv. hoofdofficier OM), mw. A. van der Hulst (DPG), dhr. E. Fazzi (Defensie), mw. M. Fan (VrAA – directieadviseur) en mw. S. Doodeman (VrAA – verslag);

Gasten:

Afwezig:

-
Mw. F. Halsema (burgemeester Amsterdam, voorzitter), dhr. C. Man (eenheidsleiding politie), mw. G. Wildeman (coördinerend gemeentesecretaris Bevolkingszorg VrAA), mw. J. Sylvester (Dijkgraaf Waterschap AGV), mw. S. Barsom (VrAA – directieadviseur)

Opening

Burgemeester Poppens zit de vergadering voor.

1. Agenda

Er zijn geen aanvullingen op de agenda en er zijn geen verzoeken binnengekomen om de agendapunten onder de stille procedure te bespreken. Er wordt ingestemd met de gevraagde besluiten voor de agendapunten 10 t/m 14.

2. Mededelingen

- a. **Burgemeester Poppens** doet een mededeling over de procedure werving en selectie van Directeur VrAA en Commandant BAA. De procedure voor de werving van beide functies is gestart.
- b. **Steven van de Looij** geeft een terugkoppeling over het onderzoek van de arbeidsinspectie naar aanleiding van het ongeval bij de brand Ferdinand Bolstraat op 17 februari 2026. VrAA is bezig met de leerpunten en aanbevelingen die uit de inspectie komen.
- c. **Steven van de Looij** doet een mededeling over de informatiebijeenkomsten die gepland staan voor de nieuwe gemeenteraadsleden. Er zijn twee data gepland om de nieuwe gemeenteraadsleden te informeren over de veiligheidsregio.

- d. **Burgemeester Poppens** geeft een terugkoppeling over het Veiligheidsberaad van 16 maart 2026 en specifiek het thema Bovenregionale Samenwerking. Het Veiligheidsberaad heeft twee bestuurlijke opdrachten aan de RCDV gegeven:
- Kom tot één geïntegreerde Bestuursagenda 2027-2030, inclusief een landelijk risicoprofiel.
 - Maak een voorstel voor het inrichten van de Bovenregionale Samenwerking. Met aandacht voor sturing, rol en positie van het Veiligheidsberaad, benodigde ondersteuning en model voor centralisatie van expertise.

3. Conceptverslag bestuursvergadering d.d. 15 december 2025

Het bestuur stelt het conceptverslag vast.

4. Instellen bestemmingsreserve Duurzame Inzetbaarheid

Burgemeester Oude Kotte geeft een toelichting op de agendapunten 4 t/m 7. Deze stukken zijn ambtelijk goed voorbereid en feedback uit de vooroverleggen is verwerkt in oplegnotities en bijlagen.

Het bestuur VrAA stemt in met het per 31 december 2025 instellen van de bestemmingsreserve Duurzame Inzetbaarheid.

5. Voorlopige jaarstukken 2025 inclusief voorstel resultaatbestemming

Burgemeester Poppens vraagt om toelichting aan de heer Van de Looij. Hij geeft aan dat de oorzaken voor het negatieve resultaat onder andere te maken hebben met een correctie die gedaan is op een grote voorraad op de balans en het aanmoedigen van het sparen van verlof bij brandweercollega's.

Het bestuur VrAA stemt in met:

1. De concept jaarstukken 2025 (jaarverslag en jaarrekening) van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland, met inachtneming van een voorlopig resultaat van €479.310 negatief. Onder voorbehoud van mogelijke wijzigingen voorkomend uit de accountantscontrole;
2. De onttrekking van het resultaat 2025 van €479.310 (onder voorbehoud van accountantscontrole) uit de algemene reserve;
3. De middelen duurzame inzetbaarheid van €785.085 te onttrekken aan de algemene reserve ten gunste van de bestemmingsreserve;
4. Het proces voor verdere behandeling van de jaarstukken 2025: de voorlopige jaarstukken 2025 vóór 30 april a.s. ter informatie aan de gemeenteraden te versturen, met de aantekening daarbij dat de jaarrekening nog niet is voorzien van een accountantsverklaring.

- a. De voorgenomen onttrekking van het resultaat 2025 van €479.310 (onder voorbehoud van accountantscontrole) aan de algemene reserve, voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten voor een zienswijze;
- b. De voorgenomen dotatie aan de bestemmingsreserve Duurzame Inzetbaarheid van €785.085 uit de algemene reserve, voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten voor een zienswijze;
- c. De definitieve vaststelling van de jaarrekening op 29 juni 2026. De jaarstukken zullen vervolgens vóór 15 juli 2026 worden aangeboden aan de Provincie Noord-Holland.

6. Begrotingswijziging 2026

Het bestuur VrAA stemt in met:

1. De Begrotingswijziging 2026;
2. Het proces voor verdere behandeling:
 - a. De bestuurlijke aandachtsveldhouder te mandateren de voorgestelde begrotingswijzigingen 2026, al dan niet voorzien van eventuele wijzigingen, voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten ter zienswijze;
 - b. De raden van de deelnemende gemeenten, middels bijgaande conceptbrief, te verzoeken, conform de wettelijke termijn van 12 weken vóór 14 juli 2026, hun zienswijze kenbaar te maken;
 - c. De definitieve vaststelling van de begrotingswijziging 2026 op 7 september 2026. De begrotingswijziging zal vervolgens vóór 15 september 2026 worden aangeboden aan de Provincie Noord-Holland.

7. Ontwerp Programmabegroting 2027-2030

Burgemeester Poppens informeert naar de aanrijtijden in verband met de verkenning van een eventuele kazerne op Strandeiland. De heer Van de Looij geeft aan dat dit geen reguliere kazerne betreft. Er wordt onderzoek gedaan naar een eventuele samenwerking met maatschappelijk partners, zoals de politie en ambulancedienst.

Het bestuur VrAA stemt in met:

1. De Ontwerp Programmabegroting 2027-2030;
2. Het proces voor verdere behandeling:
 - a. De bestuurlijke aandachtsveldhouder te mandateren de Ontwerp Programmabegroting 2027-2030, al dan niet voorzien van eventuele wijzigingen, voor te leggen aan de raden van de deelnemende gemeenten ter zienswijze;
 - b. De raden, middels bijgaande conceptbrief, te verzoeken, conform de wettelijke termijn van 12 weken vóór 14 juli 2026, hun zienswijze kenbaar te maken;
 - c. De definitieve vaststelling van de programmabegroting 2027-2030 op 7 september 2026. De programmabegroting zal vervolgens vóór 15 september 2026 worden aangeboden aan de Provincie Noord-Holland.

8. Bekrachtiging instemming arbeidsvoorwaardenakkoord 2025 e.v.

Burgemeester Poppens geeft een toelichting op dit agendapunt. De heer Van de Looij geeft aan dat er op dit moment vanuit Den Haag gesproken wordt over een hogere reiskostenvergoeding gezien de stijging van de brandstofprijzen. Mogelijk zal dit vanuit het landelijk overleg opgepakt worden voor de veiligheidsregio's.

Het bestuur VrAA bekrachtigt de instemming met het bereikte arbeidsvoorwaardenakkoord 2025 e.v. en neemt kennis van de financiële consequenties van het onderhandelingsakkoord 2025 e.v.

9. Rondvraag

- Update betreft BOCAS van burgemeester Oude Kotte: voorlopig kan het oefenterrein van de Brandweer (BOCAS) op Schiphol blijven en is het niet nodig om een andere locatie te zoeken.
- Burgemeester De Roy van Zuidewijn doet een oproep aan de andere burgemeesters om zich ook aan te melden voor de BurgerReserve.
- Burgemeester Poppens wil inzicht krijgen in de risico's waarop VrAA voorbereid is en welke afspraken daarbij zijn gemaakt met netwerkpartners. Dit wordt geagendeerd voor een volgende bestuursvergadering.
- Burgemeester Poppens vraagt aan de heer Van de Looij of er een training wordt georganiseerd voor locoburgemeesters. Er zijn binnenkort weer nieuwe locoburgemeesters en deze moeten worden opgeleid voor de zomervakantie. Ook de burgemeesters kunnen hier zelf aan deelnemen. De heer Van de Looij zegt toe de mogelijkheden voor het organiseren van deze training te zullen onderzoeken.

Stille procedure

10. Opvolging aanbevelingen Inspectie t.a.v. Grootschalig Brandweer Optreden (GBO)

Het bestuur stemt in met het informeren van het Veiligheidsberaad, in de vergadering van 22 juni 2026, dat de benodigde maatregelen om het grootschalig brandweeroptreden van de VrAA te versterken zijn gerealiseerd.

11. Agendapunt is komen te vervallen

12. Weerbaarheid en Continuïteit

Het bestuur VrAA stemt in met:

1. De wijziging van de bestuurlijke overlegstructuur van het Programma Weerbaarheid: vier keer per jaar op de agenda van de reguliere bestuursvergaderingen, in plaats van separate Bestuurlijke Afstemmingsoverleggen;
2. De overdracht van het bestuurlijk aanspreekpunt voor weerbaarheid van burgemeester Poppens naar burgemeester Oude Kotte, passend bij diens portefeuille Crisisbeheersing.

Het bestuur VrAA neemt kennis van:

- a. De bestuurlijke voortgangsrapportage;
- b. De vertraging in de pilot Coördinatiepunten en de voorgestelde oplossing.

13. Termijnagenda en overzicht acties

Het bestuur neemt kennis van de termijnagenda 2026 en het overzicht van de acties.

14. Lijst ter kennisname

Het bestuur neemt kennis van de TKN lijst.

Op de TKN lijst staan de volgende memo's:

- a. Memo: Bestuurlijke oefenkalender
- b. Memo: Stand van zaken tank- en tankputbrandbestrijding **[vertrouwelijk]**

15. Correspondentielijst

Het bestuur neemt kennis van de correspondentielijst.

Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering.

Oplegnotitie bestuur VrAA

Agendapunt	Ondergrondse Brandweezorg
Vergadering	8 juni 2026
Ingebracht door	Steven van de Looij
Behandelaar	Maarten Kemper, Remco Oudhoff, Joris Brehm

Gevraagde besluiten

Het bestuur VrAA wordt gevraagd om:

1. Akkoord te gaan met de verdere verkenning van de publiek–publieke samenwerking voor wat betreft ondergrondse brandweezorg met de afdeling Tunnelbeheer van gemeente Amsterdam, wat leidt tot het opstellen en ondertekenen van een samenwerkingsovereenkomst/convenant met dit onderdeel van de gemeente Amsterdam.

Kennisnemen van:

- a. De verkenning waaruit blijkt dat het onderbrengen binnen de gezamenlijke brandweer niet haalbaar/werkbaar is;
- b. De verdere verkenning waaruit blijkt dat ook in de samenwerking met partners binnen het parkeerdomein kansen liggen. Hier zijn zowel publieke als private spelers actief, wat vraagt om een gedetailleerde en complexere uitwerking. Dit wordt in de volgende fase van het project verder uitgewerkt;
- c. Het vervolgtraject wat leidt tot het voorbereiden en uitvoeren van de aanbesteding van de blusrobots en andere benodigdheden.

Management samenvatting

Aanleiding en context

In de bestuursvergadering van 8 september 2025 is het bestuur meegenomen in de ontwikkelingen en ambities van VrAA op het gebied van ondergrondse brandweezorg. In de afgelopen periode hebben een aantal verdere verkenningen plaatsgevonden, de uitkomsten hiervan worden in deze oplegnotitie gedeeld. Tevens wordt instemming gevraagd op de richting voor het vervolg.

Aanvullend geldt dat eerdere verkenningen en personele wisselingen binnen het project aanleiding zijn geweest om de koers te herijken en de focus in deze fase bewust te vernauwen. Hiermee wordt stap voor stap toegewerkt naar bestuurlijk beheersbare besluitvorming en uitvoering.

Korte bestuurlijke samenvatting/toelichting

Ad 1. Verkenning publiek–publieke samenwerking met Parkeren en Tunnelbeheer

De Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland heeft verschillende samenwerkingsrichtingen verkend om de inzet van ondergrondse brandweezorg, waaronder de inzet van onbemande systemen, toekomstbestendig te organiseren. In de huidige fase wordt gekozen voor een gefaseerde en beheersbare aanpak, met de nadruk op een publiek–publieke samenwerking met afdeling Tunnelbeheer van de gemeente Amsterdam.

Er zijn eerste gesprekken gevoerd tussen Brandweer Amsterdam-Amstelland en afdeling Tunnelbeheer. Vanuit deze gesprekken komen positieve signalen naar voren en wordt toegewerkt naar intentieovereenkomsten als basis voor verdere samenwerking.

Op basis van de eerste verkenningen en de beoogde intentieovereenkomsten wordt het vervoltraject ingezet dat moet leiden tot het opstellen en ondertekenen van een samenwerkingsovereenkomst/convenant. Dit vormt de volgende stap in het formaliseren van de publiek–publieke samenwerking en het borgen van afspraken over rollen, verantwoordelijkheden en inzet.

Ter kennisname

Ad a. Onderbrengen bij gezamenlijke brandweer niet haalbaar/werkbaar

Uit de verkenning naar het onderbrengen van ondergrondse brandweezorg bij de gezamenlijke brandweer is gebleken dat deze werkwijze in de praktijk niet haalbaar en niet werkbaar is. Deze route wordt daarom niet verder uitgewerkt.

Binnen de coöperatie zien de deelnemende bedrijven als mede het havenbedrijf geen specifieke toegevoegde waarde om ondergrondse brandweezorg op te nemen binnen de coöperatie ten aanzien van Brandweezorg binnen het Westelijk Havengebied. De leden zien geen voordelen op gebied van financiën en brandweezorg welke bijdragen aan de efficiëntie en doelmatigheid van de coöperatie.

Ad b. Samenwerking met publieke en private parkeerbeheerders en exploitanten biedt kansen.

Uit de verkenning naar samenwerking met partner binnen het parkeerdomein blijkt dat ook daar kansen liggen voor de doorontwikkeling van de ondergrondse brandweezorg. Binnen dit domein zijn zowel private als publieke partijen actief. Samenwerking biedt kansen zoals

een efficiëntere en effectievere inzet met onbemande systemen en aanvullende financieringsmogelijkheden. Dit vraagt om nadere uitwerking. Er wordt in de volgende fase van het project ingezet op het verder uitwerken van deze samenwerking. De inspanningen die tot nu toe zijn verricht en de contacten die in dit kader zijn gelegd, blijven daarbij behouden en worden actief onderhouden.

Ongeacht de gekozen samenwerkingsvorm blijven materieel en inzet beschikbaar voor de gehele regio en ligt de besluitvorming over inzet, ook bij gelijktijdigheid van incidenten, altijd binnen de reguliere commandostructuur van de brandweer. Het bestuur wordt over de verdere ontwikkeling hiervan op een later moment geïnformeerd.

Ad c. Vervolgtraject aanbestedingen

Parallel aan bovenstaande wordt toegewerkt naar het vervolgtraject dat ziet op het voorbereiden en uitvoeren van de aanbestedingen van blusrobots en andere benodigde middelen. Deze stap is noodzakelijk om de gewenste inzet van onbemande systemen operationeel mogelijk te maken en vindt plaats binnen de geldende aanbestedings- en governancekaders.

Consequenties

De financiële uitwerking van de samenwerking met de afdeling Tunnelbeheer wordt, als deze tot stand komt, vormgegeven via een maatwerkbijdrage van gemeente Amsterdam. Deze maatwerkbijdrage is gericht op het mogelijk maken van de inzet van onbemande systemen ten behoeve van ondergrondse brandweezorg.

Indien de noodzakelijke stappen in dit traject tijdig worden gezet en de intentieovereenkomsten worden afgerond, wordt deze maatwerkbijdrage uitgewerkt en voorgelegd via een begrotingswijziging. De verdere uitwerking vindt plaats binnen de geldende financiële en bestuurlijke kaders. Definitieve besluitvorming over financiële bijdragen vindt plaats via het reguliere P&C-proces en waar dit binnen de kaders nodig is zal expliciete besluitvorming plaatsvinden.

Meegezonden stukken

- Geen

Oplegnotitie bestuur VrAA

Agendapunt	Programma Weerbaarheid – voortgang en doorontwikkeling
Vergadering	8 juni 2026
Ingebracht door	BM Oude Kotte
Behandelaar	Remmy van Lieshout
Opsteller	Dick Kol & Jos Ketelaars

Gevraagde besluiten

Het bestuur VrAA wordt gevraagd om:

1. Het onderwerp 'burgerhulpverlening' te bespreken als mogelijke vijfde pijler¹ binnen het Programma Weerbaarheid, zodat kan worden bepaald of dit onderwerp verder moet worden uitgewerkt richting een verkenning van structurele inbedding binnen de crisisorganisatie.
2. Te bespreken of het wenselijk is om in 2026 met de zes gemeenten risicodialogen te voeren over de continuïteit en weerbaarheid van de gemeentelijke organisatie, uitgaande van een scenario van drie dagen grootschalige stroomuitval. Als het bestuur dit wenselijk vindt, kan worden voorgesteld om de uitkomsten te bundelen in een overkoepelende terugkoppeling waarin onder meer de overeenkomsten en leermogelijkheden tussen de gemeente inzichtelijk worden gemaakt. Daarnaast kan over een half jaar een vervolgronde risicodialogen worden gepland, waarvan de resultaten worden verwerkt in een voortgangsrapportage aan het bestuur.

¹ De huidige pijlers van het Programma Weerbaarheid zijn: versterken van de eigen continuïteit, risicocommunicatie, coördinatie- en noodsteunpunten en netwerkvorming vitale en maatschappelijke sectoren

Management samenvatting

Aanleiding en context

Het kabinet zet in op samenredzaamheid en burgerhulpverlening. Dit vraagt om een crisisorganisatie die bestaande inactieven kan benutten.

De Sector Crisisbeheersing heeft de wens uitgesproken om meer inzicht te verkrijgen in de mate van weerbaarheid en continuïteit binnen de gemeenten en crisispartners.

Risicodialogen geven hier antwoord op.

Korte bestuurlijke samenvatting/toelichting

Burgerhulpverlening

Het kabinet zet in op het versterken van de samenredzaamheid binnen de samenleving. In het regeerakkoord is de ambitie opgenomen om, samen met lokale overheden en veiligheidsregio's, buurtcrisisteam te organiseren. Het kabinet verbindt aan de hiervoor extra financiële middelen de voorwaarde dat veiligheidsregio's en gemeenten investeren in burgerhulpverlening. Dit vraagt om een crisisorganisatie die hier structureel op is ingericht.

Tijdens crises ontstaan regelmatig maatschappelijke initiatieven, zoals vrijwilligersinzet en het beschikbaar stellen van middelen of voorzieningen. De huidige crisisorganisatie van de VrAA is nog niet ingericht om deze initiatieven effectief te coördineren. Zonder regie ontstaat versnippering en sluiten vraag en aanbod onvoldoende op elkaar aan. Het is relevant om te verkennen hoe dit structureel kan worden ingericht. Hulpdiensten krijgen steeds vaker te maken met schaarste, zowel in personeel als in materialen en middelen, waardoor burgerbetrokkenheid noodzakelijk wordt om de continuïteit van hulpverlening te waarborgen. Voor de verdere ontwikkeling, coördinatie en structurele inbedding van burgerhulpverlening binnen de crisisorganisatie is aanvullende capaciteit noodzakelijk. Deze inzet kan worden gefinancierd uit de hiervoor extra beschikbare BDUR-middelen.

In dit kader brengt de VrAA bestaande regionale en landelijke initiatieven voor burgerhulpverlening in kaart en wordt verkend hoe deze op een samenhangende en uitvoerbare manier kunnen worden ingebed binnen de crisisorganisatie. Daarbij wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de beschikbare en gedeelde vrijwilligerscapaciteit van partners zoals het Rode Kruis, Reddingsbrigade Nederland, het Leger des Heils en lokale buurtinitiatieven. Doel is om te komen tot een realistische en toekomstbestendige inrichting die aansluit bij bestaande regionale kracht en deze versterkt.

De verkenning resulteert in een onderbouwd advies dat ter bespreking aan het bestuur wordt voorgelegd. Team Bevolkingszorg van de VrAA bereidt deze verkenning voor. De planning is om het advies aan het einde van het jaar op te leveren, waarbij ook de uitkomsten van de pilots met coördinatie en noodsteunpunten worden meegenomen

Risicodialogen ‘continuïteit gemeentelijke organisatie. Waar staan we nu?’

De sector Crisisbeheersing heeft de behoefte uitgesproken om beter inzicht te krijgen in de mate van weerbaarheid en continuïteit binnen de gemeentelijke organisatie en overige crisispartners. Dit inzicht is wenselijk om te bepalen welke onderdelen van de organisatie goed zijn geborgd en waar nog kwetsbaarheden bestaan. Door deze verschillen en overeenkomsten zichtbaar te maken, kunnen gemeenten van elkaar leren, succesvolle initiatieven overnemen en gericht investeren in verbetermaatregelen. De mate van gemeentelijke voorbereiding, evenals die van andere crisispartners waarmee risicodialogen worden gevoerd, heeft direct invloed op de inzet en belasting van hulpdiensten tijdens crises. Een goed voorbereide organisatie kan haar eigen taken blijven uitvoeren en draagt daarmee bij aan een stabielere regionale crisisrespons. De GHOR voert op dit moment al geruime tijd risicodialogen met zorginstellingen, waarmee waardevolle inzichten worden opgedaan over de weerbaarheid en continuïteit binnen de zorgketen. Deze ervaringen dragen bij aan een integrale beoordeling van de regionale crisisbestendigheid.

Als het bestuur wenst dat er in 2026 risicodialogen met de zes gemeenten worden gevoerd, kan de Sector Crisisbeheersing deze uitvoeren. In deze dialogen wordt gesproken over de effecten van grootschalige stroomuitval op de gemeentelijke organisatie, de kritieke processen die te allen tijde moeten doorgaan, de maatregelen die gemeenten hiervoor treffen en de mate van voortgang. Daarbij wordt verkend waar gezamenlijke versterking mogelijk is. De deeltafel Haven en Industrie ontwikkelt hiervoor een basisset aan vragen en voert daarmee een pilot-risicodialoog met organisaties en bedrijven in het havengebied. Deze pilot vormt de basis voor de risicodialogen met de gemeenten.

De risicodialogen hebben nadrukkelijk niet het karakter van een audit, toetsing of beoordeling. Het gaat om een open gesprek waarin gemeenten samen met de VrAA verkennen hoe de continuïteit van de gemeentelijke organisatie is georganiseerd. De bedoeling is om inzicht te krijgen, van elkaar te leren en gezamenlijke versterking mogelijk te maken. De uitkomsten worden niet gebruikt om prestaties te beoordelen, maar om goede voorbeelden te delen en kwetsbaarheden tijdig te signaleren. Deze aanpak sluit aan bij de werkwijze van de GHOR, die al langere tijd risicodialogen voert met zorginstellingen om op vergelijkbare wijze inzicht te krijgen in continuïteit, kwetsbaarheden en versterkingsmogelijkheden.

Voor de uitvoering van eventuele risicodialogen in 2026 kan de programmamanager Weerbaarheid en Continuïteit namens de VrAA het gesprek voeren met de zes gemeenten. De bespreking van de uitkomsten binnen de gemeentelijke organisatie vindt plaats met de gemeentesecretaris of een door de gemeente aangewezen vertegenwoordiger. De programmamanager Weerbaarheid kan hierbij indien gewenst aansluiten.

De uitkomsten van de risicodialogen kunnen vervolgens worden samengebracht in een overkoepelende terugkoppeling aan het bestuur, waarin de overeenkomsten en leermogelijkheden tussen de gemeenten inzichtelijk worden gemaakt. Daarnaast kan over een half jaar een vervolgronde risicodialogen worden gepland, waarvan de resultaten worden verwerkt in een voortgangsrapportage aan het bestuur.

Consequenties

Tijdens de verkenning worden de financiële consequenties van de inbedding van de coördinatie van burgerhulpverlening binnen de crisisorganisatie inzichtelijk gemaakt. Daarbij wordt meegenomen dat deze inbedding moet passen binnen de extra vrijgekomen BDUR-middelen.

De risicodialogen vragen voornamelijk inzet van capaciteit en brengen beperkte kosten met zich mee. De daaropvolgende versterking van het continuïteitsmanagement kan leiden tot aanvullende investeringen door gemeenten en de Vraa.

Communicatie

Het besluit wordt intern gedeeld met de betrokken teams en afdelingen die de opdrachten gaan uitvoeren. Het besluit wordt daarnaast met de gemeenten gedeeld (door middel van toezending conceptverslag van de vergadering).

Publicatie op overheid.nl

N.v.t.

Besluitvormingstraject

Historie

Datum	Vergadering en uitkomsten
	Programma weerbaarheid komt 4 keer per jaar op de agenda van de bestuursvergaderingen. Het bestuur heeft nog niet eerder specifiek over burgerhulpverlening gesproken.

Verdere behandeling

Datum	Vergadering
Eind 2026/ begin 2027	Bestuur Vraa: advies burgerhulpverlening

Meegezonden stukken

N.v.t.

VrAA Bestuur 8-6-2026

Programma Weerbaarheid - voortgang en doorontwikkeling

Cuba heeft geen druppel stookolie of diesel meer door Amerikaanse blokkade

Door Wessel Vis

14 mei 2026 om 09:00
Update: 20 uur geleden

 987 reacties

 Delen

De Cubaanse olievoorraden zijn op doordat de Verenigde Staten de brandstofimport blokkeren. Het land krijgt steeds vaker te maken met stroomstoringen. Cubanen gaan de straat op om te protesteren.

"We hebben geen reserves", zegt energieminister Vincente de la O'Levy tegen Cubaanse staatsmedia. Het Cubaanse elektriciteitsnet verkeert volgens hem in kritieke toestand.

Urgentie blijft hoog!

Kabinet stelt nationaal crisisplan olie in werking: voorbereiden op dreigende tekorten aan brandstof

Het kabinet treft voorbereidingen voor het geval er tekorten ontstaan aan brandstoffen als benzine, kerosine en diesel. Daarvoor treedt fase 1 van het Landelijk Crisisplan Olie (LCP-O) in werking.

Urgentie blijft hoog!

NOS Nieuws • Vrijdag 24 april, 16:58

Kabinet: we zitten in een sluimeroorlog in vreedestijd

"Er is echt een sluimeroorlog aan de gang, terwijl we in vreedestijd leven", reageert minister Van Weel van Justitie en Veiligheid op het alarmerende rapport van de AIVD.

"We zien de hacks aan de lopende band voorbij komen. Er zijn enorm veel hybride aanvallen, sabotage van treinen, misinformatie, moordpogingen", zegt Van Weel. "Het is formeel geen oorlog, het zijn wel daden van agressie."

Urgentie blijft hoog!

Risicocommunicatie Terug- en vooruitblik 2025-2026

De risicocommunicatie opgave

”Het versterken van de **zelf- en samenredzaamheid** van **bewoners, bezoekers én bedrijven** zodat zij beter in staat zijn de gevolgen van een langdurige stroomstoring op te vangen.”

**Stapsgewijs
voorbereiden**

noodpakket

noodplan

afspraken maken

1 jaar risicocommunicatie Programma Weerbaarheid

Deeltafel Risicocommunicatie

- 7 online deeltafels
- 2 fysieke werkmiddagen
- Voorzitterschap VrAA
- Gemeenten, VrAA, Waternet, Waterschap AGV, Rode Kruis

In de media

- De Weerbare Wijk in **Trouw**
- Coördinatiepunten in **Telegraaf**
- Noodpakketgesprekken in **Trouw**
- NL valt uit in **NH Nieuws**
- Continuïteit Brandweer in **BNR**

Toolkit Risicocommunicatie

- Één gemeenschappelijke aanpak
- Één set handelingsperspectieven
- Vier weerbare wijk avonden
- Twee inwonersonderzoeken
- 35 mediamonitors
- Rompteksten voor online, print, brieven
- Één CASI strategiesessie (noodplan)
- Één factsheet risicocommunicatie & gedrag

Resultaten inwonersonderzoek

Nieuwe sociale norm: de meeste inwoners hebben (onderdelen) van een noodpakket in huis (61%)

VrAA 61%

NOODPAKKET

61% van de VrAA inwoners heeft (onderdelen van) een noodpakket in huis.

10% van de VrAA inwoners heeft een noodplan opgesteld.

49% van de VrAA inwoners is (nog) niet van plan om een noodplan in te vullen.

VrAA 10%

NOODPLAN

De meeste inwoners hebben een noodradio in huis

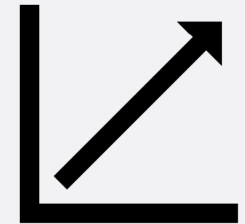
NOODRADIO

27 %

VrAA 2025

57%

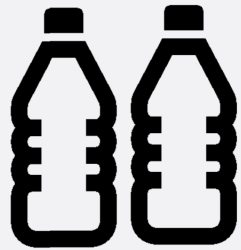
VrAA 2026

+ 30 %

“Het percentage noodradio’s is met 30% gestegen”

De meeste inwoners hebben flessen water in huis

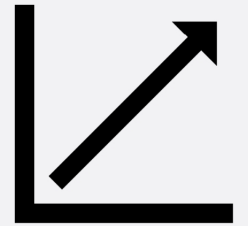
WATER

29%

VrAA 2025

56%

VrAA 2026

+ 27 %

“Het percentage water is met 27% gestegen”

Veel potentie voor weerbaarheid in de wijk

- **De meeste inwoners willen hulp aanbieden bij een noodsituatie (66%)** .
- 46% van de inwoners weet waar kwetsbare mensen wonen in hun buurt.
- Bijna 20% heeft met kwetsbare mensen gesproken over noodsituaties.
- **15% heeft afspraken** gemaakt met kwetsbare mensen.

Er is veel potentie om aan **weerbaarheid in de wijk** te werken

Doelen risicocommunicatie 2026

Continueren focus op samenstellen/ aanvullen **noodpakket**. Hier zit nog +/- 40 tot 50% groei. Zowel bij het in huis halen van ontbrekende spullen als de groep inwoners die nog moet beginnen met het samenstellen.

Meer communicatie-inzet op **invullen noodplan met dierbaren** en het belang hiervan.

Stimuleren van het vergroten van **samenredzaamheid in de wijk**. Praten met elkaar en invullen **buurt of straatplan**.

Stimuleren dat bedrijven werken aan hun weerbaarheid door hun eigen voorbereidingen op orde te hebben (“draaiboek”)

Van individuele naar gezamenlijke voorbereiding

Activiteiten 2026

ZICHTBAARHEID IN MEDIA

- Inwonersonderzoek
- Bedrijvenonderzoek
- Pilot noodsteunpunten
- Inspelen op actualiteit
- **Lokale initiatieven**

CAMPAGNE MEI bedrijfsleven

CAMPAGNE JUNI noodpakket

CAMPAGNE OKT noodplan / buurtplan

Aanvulling TOOLKIT

Noodplan

- Rolmodellencampagne
- Print, socials
- Rompteksten en Q&A
- *(gespreksstarter)*

Burenplan

- Format burenplan
- Rompteksten en Q&A
- Presentatiemateriaal
- *(lesmateriaal ism Rode Kruis)*

Veiligheidsmarkten

- Q&A
- Presentatiemateriaal

De kracht van samen

Rollen in samenwerking

- Gemeenten en partners: **primaire afzender risicocommunicatie**
- VrAA faciliteert, verbindt, adviseert en ondersteunt partners

Verwachte inzet gemeenten

- Actieve deelname deeltafels
- Lokale inzet op 3 campagneperiodes
- (Social) media inkoop, outdoor etc.
- Media aanpak / lokale activiteiten
- Netwerkmanagement gemeenten

“Inwoners verwachten vooral informatie van hun gemeente”

Begroting gemeenten

- 0,15 FTE (+/- 4 uur per week)*
- Media inkoop: € 5.000 – 10.000

** Dit is exclusief aansluiting lokaal programma*

Noodcommunicatiemiddelen

Communicatie = heilige graal weerbaarheid en crisisbeheersing

Reguliere systemen

Vallen snel uit:

- Mobiele telefonie 1 tot 2 uur
- C2000 4 uur
- NCV 4-8 uur

Alternatieve communicatiemiddelen

Middel	Tussen
Starlink - data, berichten, bellen via internet	RCC – CP
VOR-IN - data, berichten, bellen via internet proefopstelling eigen netwerk met straalverbindingen radiosignalen	RCC – CP
DARES - spraak, berichten Radiozendamateurs	RCC – CP
Portofoons analoog - spraak	NSP – CP
Portofoons Entropia - spraak	NSP – CP
MeshCore - berichten	NSP – CP

18 juni

technische test verbindingen Amsterdam RCC – coördinatiepunten – noodsteunpunten

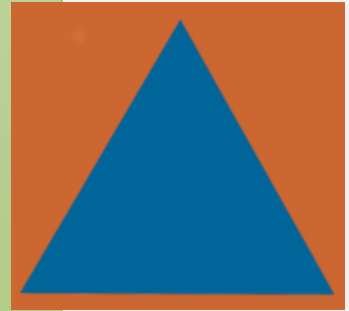
Coördinatie- en noodsteunpunten

Coördinatiepunten (VrAA)

- Pilotlocaties aangewezen
- Functies bepaald:
 - Aannemen noodhulpmeldingen van NSP en doorzetten naar hulpdiensten
 - Schakel in informatievoorziening crisisorganisatie ↔ noodsteunpunten
- Nog bepalen: evt. rol CP in ondersteuning NSP
- Vertraging bij verdere uitwerking en inrichting
- Projectleider aangesteld

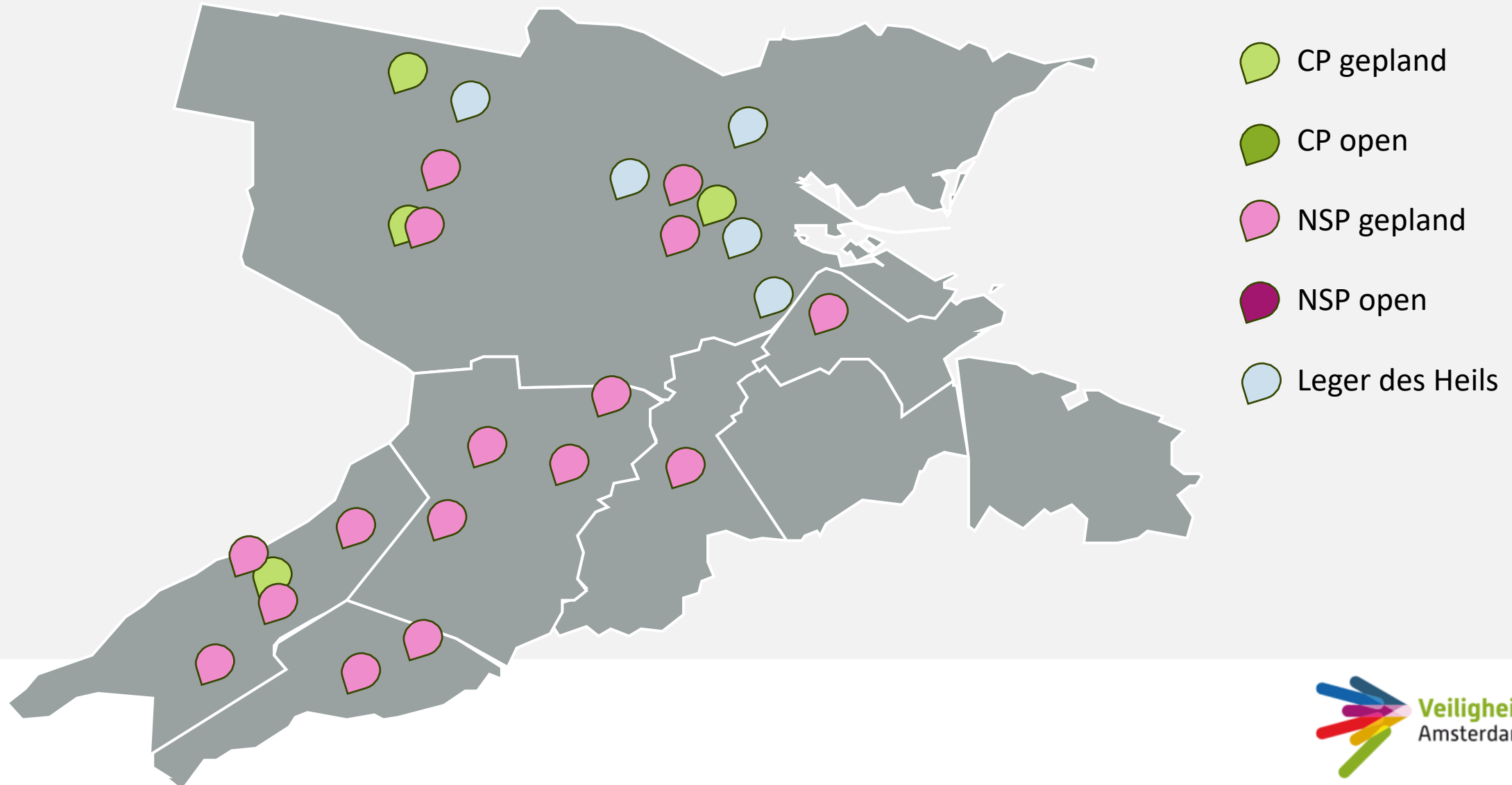
Noodsteunpunten (gemeenten)

- Pilotlocaties aangewezen
- Functies bepaald:
 - Informatie aan inwoners
 - Aannemen noodhulpmeldingen en doorgeven aan CP
 - Overig: in pilotfase aan gemeenten
- Uitwerking:
 - Rollen en taakkaarten
 - Basisinrichting
 - Benodigde middelen

- Oktober / begin nov oefening CP en NSP Amsterdam
- Andere gemeenten oefenen ook in het najaar. Concrete planning volgt
- Eind 2026 landelijke evaluatie pilots als basis voor richtlijn

Pilotlocaties coördinatie- en noodsteunpunten VrAA

Burgerhulpverlening

Burgerhulpverlening

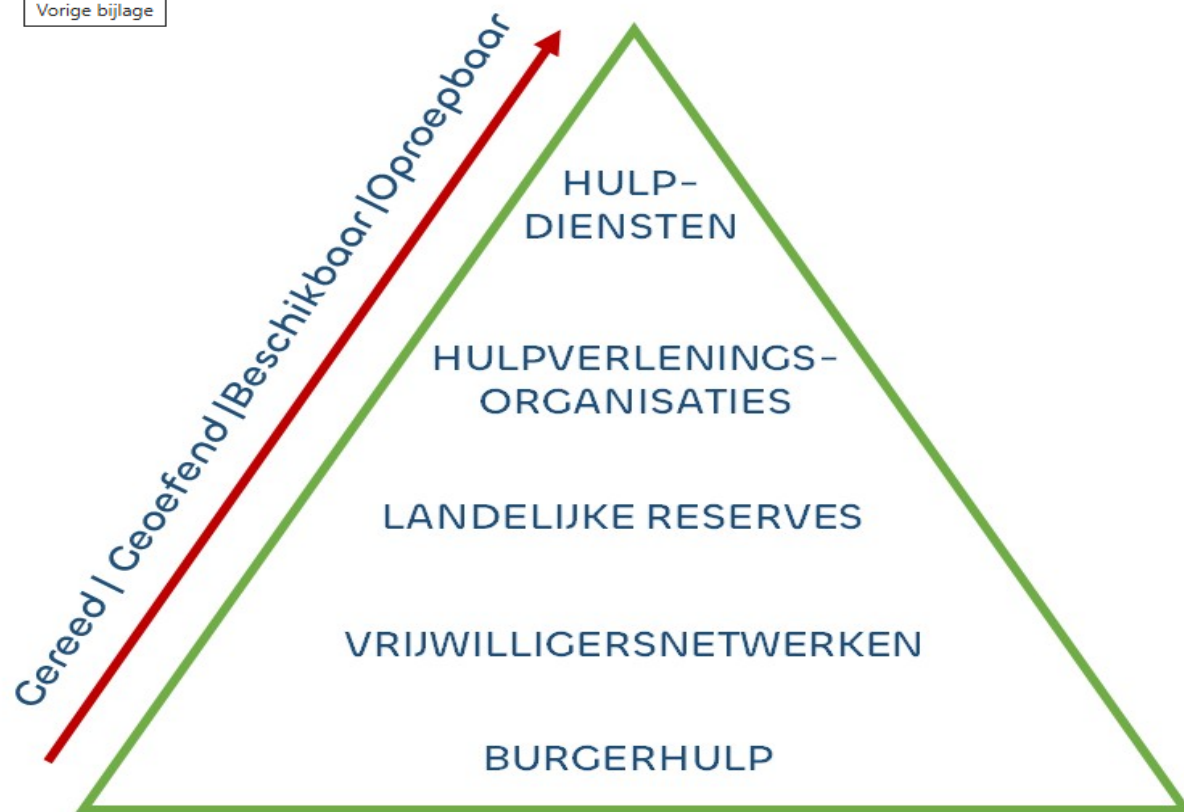

Ready
② Help

Burgerhulpverlening landelijk in kaart brengen

Vorige bijlage

Civiele Bescherming
+ Burgerhulpverlening

Burgerhulpverlening

- Kabinet Schoof: extra middelen weerbaarheid gedeeltelijk voor burgerhulpverlening
- Kabinet Jetten: buurtcrisisteam
- Pilot Vraa - Rode Kruis
- Parallel loopt er een landelijke opdracht om in kaart te brengen hoe de bestaande burgerhulpverlening samenwerkt of kan samenwerken

We wachten niet op landelijke richting. Wij kiezen nu voor de burger als crisispartner – delen onze lessen met heel Nederland, zodat we straks eenduidig en gezamenlijk optreden.

Risicodialogen

Risicodialogen met gemeenten en partners

Gesprek over gevolgen van uitval elektriciteit op processen om inzicht te krijgen in de mate van voorbereiding.

**Onvoldoende voorbereiding op weerbaarheid
vraagt onnodig veel inzet van de hulpdiensten!**

Oplegnotitie bestuur VrAA

Agendapunt	Water en klimaat
Vergadering	8 juni 2026
Ingebracht door	Burgemeester Boog, Dijkgraaf Sylvester
Behandelaar	Remmy van Lieshout – Sectormanager Crisisbeheersing

Gevraagde besluiten

Het bestuur VrAA wordt gevraagd om kennis te nemen van:

1. De ontwikkelingen rond water en klimaat en de gezamenlijke aanpak van VrAA en waterschap AGV;
2. De ontwikkeling van de impactanalysetool overstromingen en de uitwerking van het bijbehorende impactrapport;
3. De uitnodiging voor de bestuurlijk dilemmasessie op 4 december 2026.

Management samenvatting

Aanleiding en context

In december 2025 gaf het Bestuur VrAA de opdracht om meer inzicht te bieden in de samenwerking rond klimaat en wateroverlast. Daarnaast werd gevraagd om gezamenlijke trainingen en oefeningen – met name gericht op overstromingen en hoogwater – te intensiveren en om water en klimaat jaarlijks te agenderen. Deze oplegnotitie begeleidt de presentatie “Water en klimaat” en schetst de kernpunten.

Korte bestuurlijke samenvatting/toelichting

Urgentie en externe signalen - Recente voorbeelden van extreme neerslag (o.a. Zuid-Limburg, Enschede/Pathmos, Doetinchem/Slingeland) maken duidelijk dat zowel inwoners als vitale en kwetsbare infrastructuur op korte en lange termijn kwetsbaar zijn voor de gevolgen. Landelijke analyses (o.a. KNMI en Onderzoeksraad voor Veiligheid) wijzen erop dat de huidige maatregelen niet voldoende zijn om de gevolgen van de toenemende weersextremen te beperken met veiligheidsrisico's als gevolg.

Impactanalyse overstromingen - Er is een impactanalysetool ontwikkeld op basis van landelijke kaders, met (1) waterbeelden per overstroombaar gebied, (2) leefbaarheidsanalyse op basis van waterdiepten en (3) inzicht in vitale en kwetsbare

Classificatie: Intern

infrastructuur met rapportagemogelijkheid voor de crisisorganisatie. Het impactrapport dient als basis voor prioritering en voorbereiding binnen de crisisorganisatie.

De doorontwikkeling van de tool richt zich op real-time toepasbaarheid bij dreigende watercrises en andere crisistypen en ook op de toepassing als adviseringstool om proactief de kwetsbaarheid van vitale en kwetsbare infrastructuur te verminderen.

Crisisbeheersing en samenwerking - VrAA werkt met tien weertypen, aangevuld met het scenario overstromingen, en versterkt in 2026 de bovenregionale samenwerking met buurregio's onder andere via planvorming. Gezamenlijke planvorming richt zich o.a. op bestuurlijke verantwoordelijkheden, rollen van netwerkpartners, handelingsperspectieven en schaarste.

Rollen en verantwoordelijkheden van VrAA, AGV en gemeenten – Meerlaagsveiligheid vraagt om een goed functionerend systeem waarin verantwoordelijkheden en maatregelen binnen en tussen de verschillende lagen op elkaar zijn afgestemd. Voor VrAA ligt de nadruk op risicobeheersing – via advisering over veiligheidsaspecten van gevolgbeperkende maatregelen – en op crisisbeheersing door planvorming, oefenen en crisiscommunicatie. Bij ernstige wateroverlast en overstromingen is goede informatie-uitwisseling en afstemming tussen de veiligheidsregio en het waterschap cruciaal, omdat zowel de burgemeester (openbare orde en veiligheid) als de waterbeheerder (waterwerken en noodmaatregelen) in hetzelfde gebied kunnen ingrijpen.

Gezamenlijk jaarplan - VrAA en Waterschap AGV leggen de samenwerking in 2026 voor het eerst vast in een gezamenlijk jaarplan voor crisisbeheersing.

Activiteiten 2026–2027 - In 2026 focussen we op partnersgesprekken met alle zes gemeenten en organiseren we een bestuurlijke dilemmasessie over watercrises met vooraf een ambtelijke voorbereiding. In 2027 vindt een verdieping van de planvorming en ervaring rond evacuatie bij overstromingen plaats.

Consequenties

N.v.t.

Communicatie

N.v.t.

Publicatie op overheid.nl

N.v.t.

Classificatie: Intern

Besluitvormingstraject

Historie

Datum	Vergadering en uitkomsten
15-12-2026	<ul style="list-style-type: none">- Bespreek de stand van zaken op het gebied van samenwerking voor klimaatverandering en wateroverlast;- Gezamenlijke trainingen en oefeningen (met name overstroming/hogwater) intensiveren;- Water en klimaat jaarlijks agenderen.

Verdere behandeling

Datum	Vergadering
2027	Nader te bepalen

Meegezonden stukken

- A. Presentatie – Water en klimaat – juni 2026
- B. Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing Netwerkaart 3 Oppervlaktewater en waterkering
- C. Verantwoordelijkheden van organisaties bij voorbereiding op watercrisis

Algemeen Bestuur juni 2026

Water en klimaat

Bestuurlijk opdracht

Algemeen Bestuur december 2025

In december is het volgende besproken:

- Bespreek de **stand van zaken** op het gebied van **samenwerking** voor klimaatverandering en wateroverlast.
- Stem in met een **intensivering** van de **gezamenlijke trainingen en oefeningen** met overstromings- en hoogwaterscenario's.
- Stem in met het **jaarlijks agenderen** van de stand van zaken en laatste ontwikkelingen m.b.t. klimaatverandering en wateroverlast in de bestuursvergadering VrAA.

Scenario's waarvoor we voorbereiden

Zuid-Limburg
Valkenburg en
omgeving – juli 2021

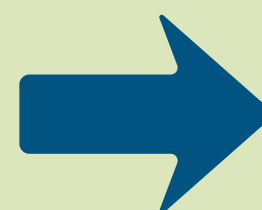

Enschede
Wijken Pathmos en
Stadsveld – juli 2024

Doetinchem
Slingeland Ziekenhuis
– juli 2024

Het belang van landelijke kaders

“Nederland loopt achter op de realisatie van veiligheidswinst bij toenemende extreme regen.”

Conclusies:

- Risicobeleid benoemt onveiligheid door extreme regenval onvoldoende expliciet;
- Veiligheidsadviezen zijn te vrijblijvend geformuleerd;
- Realisatie van veiligheidswinst stagneert door beperkt bewustzijn en betrokkenheid van burgers en bedrijven;
- Knelpunten op het gebied van centrale sturing en urgentiebesef.

VR Crisisbeheersing

Tien weertypen en overstromingen

Gladheid door ijzel

Gladheid door sneeuw

Zware regen

Overstroming

Kou

Mist

Onweer

Droogte

Hitte

Windstoten

Wind- en waterhozen

Voor elk weertype klaar: onze crisisfunctionarissen staan paraat

Planvorming op extreem weer en water

Bestuurlijke verantwoordelijkheden

Netwerkpartners en hun verantwoordelijkheden

Handelingsperspectief voor hulpverlener en inwoners, bezoekers en bedrijven

Inzicht in mensen, middelen en schaarste

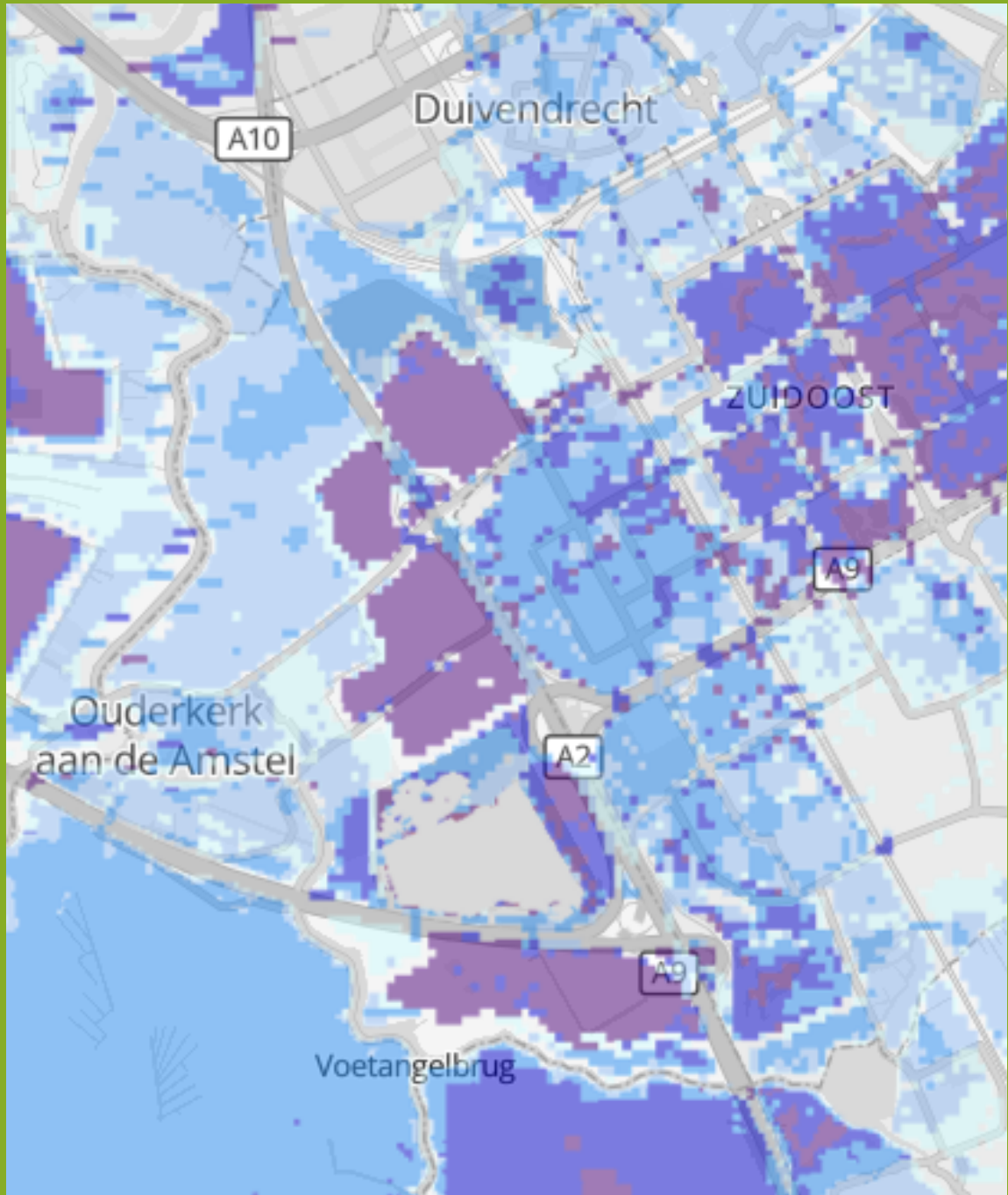

Lessons learned uit oefeningen en ervaringen

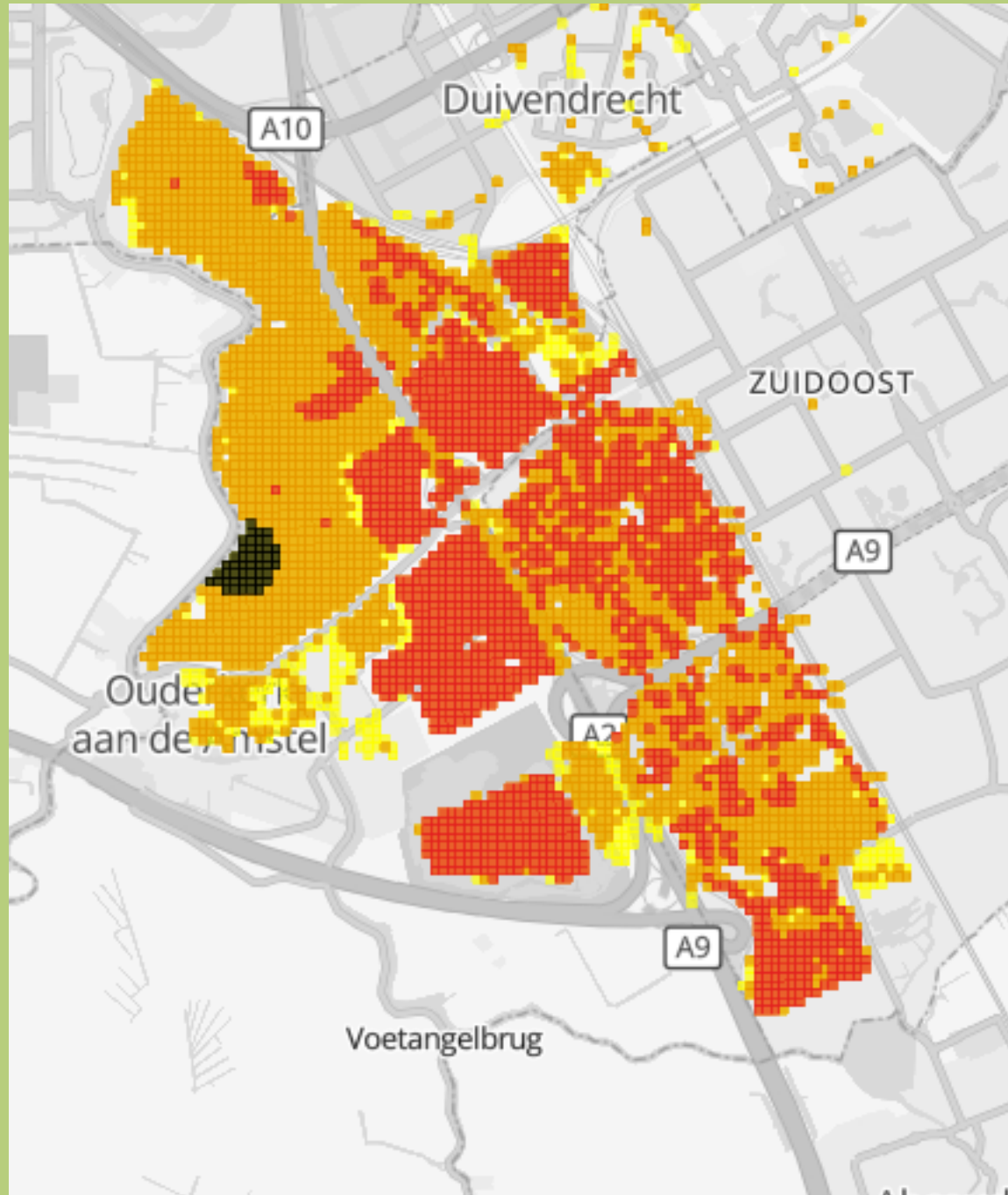
Update

Impactanalyse overstromingen

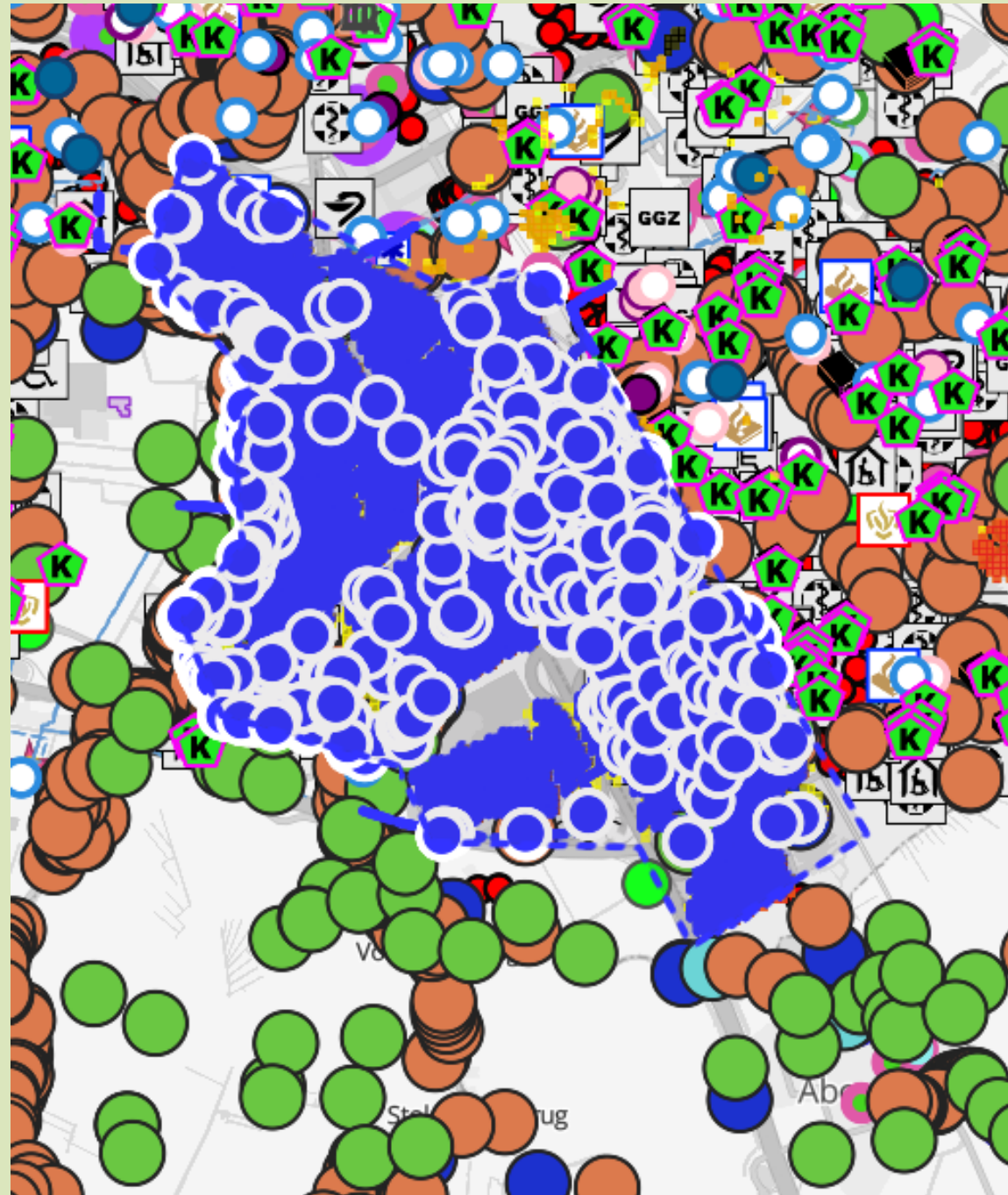
Waterbeelden

Leefbaarheidsanalyse

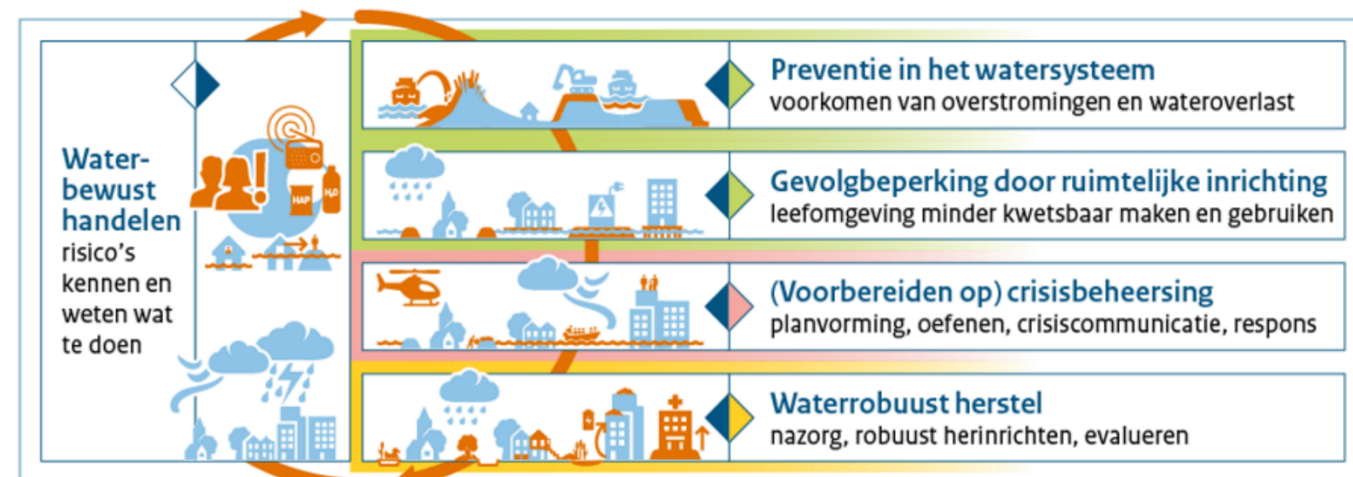
Impactanalyse

Rollen en Verantwoordelijkheden

Aan de hand van het meerlaagsveiligheidsmodel duidt dit overzicht de verantwoordelijkheden van gemeenten, waterschappen en risico- en crisisbeheersingsafdelingen van Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Daarnaast zijn er ook andere partijen betrokken bij de voorbereiding op watercrisis.

Meerlaagsveiligheidsmodel

Waterbewust handelen

Gemeente	Waterschap	VR Risicobeheersing	VR Crisisbeheersing
Communiceren over risico's en handelingsperspectieven	Communiceren over risico's en handelingsperspectieven	Levert input op risico- en crisiscommunicatie	Communiceren over risico's en handelingsperspectieven
Gezamenlijk Gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio's stemmen communicatie onderling af.			

Preventie in het watersysteem

Gemeente	Waterschap	VR Risicobeheersing	VR Crisisbeheersing
Faciliterende partij en ruimtereservering	Verantwoordelijke partij	Levert input op aanvraag	
Gezamenlijk Gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio's delen plannen en leveren advies aan elkaar.			

Gevolgbeperking (door ruimtelijke inrichting)

Gemeente	Waterschap	VR Risicobeheersing	VR Crisisbeheersing
Verantwoordelijke partij, rekening houden met waterveiligheid in gebiedsontwikkeling en bij ruimtelijke aanpassingen	Adviesfunctie	Adviesfunctie veiligheidsaspecten	Levert expertise o.b.v. planvorming en ervaring
Gezamenlijk Gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio's delen plannen en leveren advies aan elkaar.			

(Voorbereiden op) crisisbeheersing

Gemeente	Waterschap	VR Risicobeheersing	VR Crisisbeheersing
Crisiscommunicatie richting ingezetenen vanaf GRIP 2 en respons(voorbereiding)	Monodisciplinaire planvorming, oefenen, crisiscommunicatie en respons(voorbereiding)	Levert expertise en inzichten uit advisering	Multidisciplinaire planvorming, oefenen, crisiscommunicatie en respons(voorbereiding)
Gezamenlijk Gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio's stemmen planvorming, crisiscommunicatie en responsvoorbereiding onderling af en oefenen gezamenlijk.			

Waterrobuust herstel

Gemeente	Waterschap	VR Risicobeheersing	VR Crisisbeheersing
Monodisciplinaire evaluatie en verantwoordelijke partij voor nazorg en robuust herinrichten	Monodisciplinaire evaluatie en adviesfunctie bij robuust herinrichten en herstel eigen assets	Adviesfunctie veiligheidsaspecten bij robuust herinrichten	Multidisciplinaire evaluatie
Gezamenlijk Gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio's evalueren gezamenlijk en/of stemmen evaluatiepunten op elkaar af om de robuuste herinrichting vorm te geven.			

Extreme wateroverlast | Bevoegdheden en verantwoordelijkheden

Waterbeheerders

Sluiten en versterken keringen

Waterbeheer en noodmaatregelen

Ingrijpen in hetzelfde gebied

Ieder heeft eigen verantwoordelijkheid

Indien maatregelen effect hebben op elkaar, dan is overeenstemming nodig

Burgemeester

Evacuatie en gebiedsafsluiting

Orde en veiligheid

Gezamenlijk jaarplan

Waterschap AGV en VrAA

Jaarplan Waterschap AGV – VRAA

RISICO'S IN BEELD

MELDKAMER

OEFENINGEN

WEERBAARHEID-
WATERTAFEL

2026

Partnergerekenen met
gemeenten

Planvorming actualiseren

Oktober | Ambtelijke
doorleefsessie watercrisis

December | Bestuurlijke
dilemmasessie watercrisis

2027

Thematische aanpak
evacuatie

Binnen het thema
'Natuurlijke omgeving'
wordt geoefend met
evacuatie door
overstroming.

Bestuurlijke Netwerkkarten Crisisbeheersing

Netwerkkart 3

Oppervlaktewater en waterkering

Nederlandse Academie
voor Crisisbeheersing en Brandweezorg
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.nipv.nl
info@nipv.nl
026 355 24 00

Colofon

Ondanks de aan de samenstelling van de tekst bestede zorg kan de samensteller geen aansprakelijkheid aanvaarden voor schade ontstaan door eventuele fouten c.q. onvolkomenheden in deze publicatie.

Om deze publicatie te kunnen blijven ontwikkelen en verbeteren, ontvangen wij graag commentaar en suggesties ter verbetering. Vragen of opmerkingen kunt u sturen naar info@nipv.nl, onder vermelding van Bestuurlijke Netwerkkarten.

© Nederlands Instituut Publieke Veiligheid (NIPV) en provincie Noord-Holland, 2025

Auteur(s)	Merijn ten Dam
Contactpersoon	Merijn ten Dam

Datum	2025
Status	handboek
Versie	202504

Wij hechten veel belang aan kennisdeling. Delen uit deze publicatie mogen dan ook worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding.

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid is bij wet vastgelegd onder de naam Instituut Fysieke Veiligheid.

3 Oppervlaktewater en waterkering

Voor de Noordzee, zie Bestuurlijke Netwerkaart Noordzee en zeescheepvaart

Crisistypen	<ul style="list-style-type: none">> (dreigend) hoogwater> (dreigend) laagwater> (dreigende) waterverontreiniging en verontreiniging van de waterbodem en oever> problemen met watertemperatuur met het oog op het lozen van koelwater
-------------	--

Bevoegd gezag	<ul style="list-style-type: none">> beheerder die belast is met een of meer afzonderlijke watersystemen of onderdelen daarvan ('waterbeheerder')> Gedeputeerde Staten, bij spoed commissaris van de Koning> minister van Infrastructuur en Waterstaat (IenW)> rijksheren namens de minister van IenW> burgemeester (in het bijzonder ten aanzien van gevolgen voor de bevolking) of voorzitter veiligheidsregio> minister van Justitie en Veiligheid (JenV) – ten aanzien van gevolgen voor de bevolking
---------------	---

Soorten maatregelen	<ul style="list-style-type: none">> maatregelen van waterhuishoudkundige aard met inbegrip van maatregelen tegen een verontreiniging van de waterbodem en oever> maatregelen ten aanzien van de scheepvaart> maatregelen ten aanzien van de visserij bij een verontreiniging> maatregelen ten aanzien van de drinkwatervoorziening bij een verontreiniging> handhaving openbare orde en openbare veiligheid in het algemeen
---------------------	--

Beheer

Het beheer van oppervlaktewaterlichamen en waterkeringen ('waterbeheer') betreft de zorg van waterstaatkundige aard, met name gericht op de waterkwantiteit (niet te veel en niet te weinig), de chemische en ecologische waterkwaliteit en de vervulling van

maatschappelijke functies, met inbegrip van vaarwegbeheer.

- > Waterbeheer heeft ook betrekking op de waterbodem en de oever.
- > Waterbeheer moet worden onderscheiden van nautisch beheer (verkeersmaatregelen).

Voor zover bij waterbeheer gebruik moet worden gemaakt van (nautische) bevoegdheden jegens het scheepvaartverkeer, is van belang dat de waterbeheerder veelal tevens nautisch beheerder is (zie de *Bestuurlijke Netwerkaart binnenvaart*).

Beheerders

- > Het beheer van oppervlaktewaterlichamen en waterkeringen berust bij de minister van IenW (voor deze Rijkswaterstaat) en bij waterschappen, in enkele gevallen (havens, vaarwegbeheer) bij een gemeente of provincie.
- > De waterschappen en de regionale diensten Rijkswaterstaat opereren in beginsel zelfstandig, zij het in afstemming met andere beheerders en met provincies.

Ongewone voorvallen

- > De beheerder kan optreden bij ongewone voorvallen (ongevallen, calamiteiten, verstoringen van het productieproces, etc.) waarbij oppervlaktewater vervuild raakt of dreigt te raken. De beheerder kan daarbij veroorzakers verplichten maatregelen te nemen, of zelf maatregelen nemen ten laste van de veroorzaker.

Noodbevoegdheid

- > De beheerder kan bij een gevaar voor de goede staat van oppervlaktewater (kwantiteit en kwaliteit), een waterbergingsgebied, een kering of ander kunstwerk, alle maatregelen nemen die noodzakelijk zijn en kan daarbij zo nodig afwijken van wettelijke voorschriften.

Toezicht op beheer, centralisatie

- > Het regulier toezicht op het waterbeheer is gesplitst:
 - voor de *primaire keringen* de Inspectie Leefomgeving en Transport, namens de minister van IenW
 - voor de *regionale keringen* de provincie – Gedeputeerde Staten (GS).
- > De minister van IenW houdt echter direct toezicht op het optreden van waterschappen bij gevaar voor *primaire*

keringen (dus niet ILT). De minister kan instructies (= bevelen) geven. De minister kan zo nodig ten laste van het waterschap voorzien in de uitvoering van de instructies (indeplaatsstelling).

- > De provincie houdt toezicht op het optreden van waterschappen bij gevaar, behoudens voor *primaire keringen*. GS, en bij spoed de commissaris van de Koning, kunnen instructies (= bevelen) geven. De provincie kan zo nodig ten laste van het waterschap voorzien in de uitvoering van de instructie. De minister van IenW oefent daarop het oppertoezicht uit.
- > De commissaris van de Koning oefent als rijksorgaan daarnaast ook toezicht uit jegens de HID van Rijkswaterstaat als rijksheer/rijksambtenaar. De commissaris kan daarbij zo nodig aanwijzingen geven ten aanzien van diens samenwerking met andere overheden (rijksdiensten, provincie, waterschappen, veiligheidsregio's en gemeenten).
- > De minister van IenW kan ook rechtstreeks instructies (= bevelen) geven aan decentrale waterbeheerders. De minister kan zo nodig ten laste van de decentrale waterbeheerders voorzien in de uitvoering van de aanwijzing (indeplaatsstelling).
- > De minister van IenW kan de regie volledig naar zich toe trekken, in het bijzonder bij grootschalige overstromingen.
- > Bij grootschalige overstromingen kan de minister van JenV eveneens de regie centraliseren, in het bijzonder ten aanzien van evacuatie.

Watermanagementcentrum

- > De regie op het crisis- en calamiteitenmanagement van Rijkswaterstaat op watergebied is ondergebracht in het Watermanagementcentrum Nederland (WMCN, met uitzondering van de Noordzee waar het Kustwachtcentrum de operationele leiding heeft).
- > Naast dagelijkse berichtgeving, informeert het WMCN, (vaak in samenwerking met het KNMI) de landelijke en regionale

waterbeheerders bij extreme situaties zoals:

- watertekorten
 - waterverontreiniging, en
 - overstromingsdreiging
 - over de actuele en verwachte toestand van het water, het weer, het bedreigde gebied en (in het geval van overstromingsdreiging) de actuele en verwachte toestand van de waterkeringen.
- > Het WMCN adviseert bovendien over de te nemen maatregelen. Deze informatie en dit advies vormen het 'waterbeeld'.
- > Binnen het WMCN kunnen drie commissies worden geactiveerd die elk op hun terrein bij extreme situaties het landelijk waterbeeld opstellen:
- Landelijke Coördinatiecommissie Overstromingsdreiging LCO
 - Landelijke Coördinatiecommissie Waterverdeling LCW (bij waterschaarste)
 - Landelijke Coördinatiecommissie Milieuverontreiniging Water LCM.
- > Verder coördineren deze commissies de berichtgeving. In voorkomende gevallen zorgen zij voor afstemming met betrokken partijen.

Maatregelen

- > Hoogwater & overstroming: naast maatregelen van waterhuishoudkundige aard (zoals sluiten keringen) en maatregelen inzake de scheepvaart, zijn maatregelen vereist voor de aanpak van de gevolgen:
- evacuatie van mensen, vee, bedrijfsvoorraden
 - hulp aan achtergeblevenen
 - beveiligen en bewaken geëvacueerde gebieden
 - continuïteit vitale sectoren/infrastructuur
 - gevaar voor risicovolle objecten
 - gevaar voor cultureel erfgoed.
- > Voor grootschalige evacuaties kunnen verschillende evacuatiestrategieën worden onderscheiden, zie *Bestuurlijke*

aandachtspunten crisisbeheersing en crisiscommunicatie.

- > Waterschaarste: als er sprake is van een langere periode van droogte en een lage afvoer van rivieren, wordt het beschikbare water verdeeld. Dit gebeurt aan de hand van de landelijke verdringingsreeks, waarin is bepaald welke watergebruiker voorrang krijgt in tijden van droogte.
- > Waterverontreiniging: afhankelijk van de soort verontreiniging van water, waterbodem en oever (nucleair, biologisch of chemisch) kan – naast aanpak van de effecten (zoals scheepvaart, visserij en eventueel gewassen middels irrigatie, drinkwater) – een scala aan maatregelen worden getroffen ter bestrijding van de verontreiniging.

Koelwater

- > Watertemperatuur: aan de temperatuur van lozing van koelwater van industrie en van elektriciteitsproductiecentrales op oppervlaktewater worden wettelijke eisen gesteld.
- > De mogelijkheid om tijdelijk af te wijken van de normale voorschriften in de watervergunning is in de vergunning zelf opgenomen. Indien geen watervergunning is vereist en dus algemene regels gelden, kan bij zogenoemd maatwerkvoorschrift worden afgeweken van de algemene regels voor het lozen van koelwater.

Relatie beheerder - burgemeester

- > De burgemeester (of voorzitter veiligheidsregio) zou op grond van zijn noodbevelsbevoegdheid (inclusief het opperbevel) in verband met de openbare orde en veiligheid aan een beheerder zo nodig een bevel kunnen geven. Toepassing van het beginsel van subsidiariteit houdt echter in dat hij een verzoek tot interventie doet aan GS of de minister van IenW (behalve indien de tijd dat niet toelaat). De burgemeester (of voorzitter veiligheidsregio) past hier dus in beginsel zijn bevoegdheden niet toe.

- > Alleen de burgemeester (of voorzitter veiligheidsregio) treft maatregelen jegens de bevolking, in het bijzonder evacuatie (zo nodig binnen de kaders van commissaris en JenV), of de minister van JenV treft zelf maatregelen, *zie de Bestuurlijke Netwerkaart rampenbestrijding algemeen & handhaving openbare orde*. Partijen in de functionele keten doen dat niet, met uitzondering van eventuele vordering/onteigening van bijvoorbeeld materiaal tot herstel van een waterkering.

Zwemwater

- > De waterbeheerder van een oppervlaktewater dat als zwemgelegenheid dient, neemt passende beheersmaatregelen bij onverwachte situaties die de zwemwaterkwaliteit of de gezondheid van zwemmers in gevaar kunnen brengen.
- > Voor de veiligheid van bezoekers en vanwege de hygiëne kan het college van Gedeputeerde Staten van de provincie de houder van een zwembad bevelen te sluiten, of in het geval van oppervlaktewater dat aangewezen is als zwemgelegenheid, een zwemverbod instellen of een negatief zwemadvies afgeven. Desgewenst kunnen bevoegdheden ook toegepast worden op oppervlaktewater dat niet is aangewezen als zwemgelegenheid, maar waar wel incidenteel wordt gezwommen. Bovenstaande bevoegdheden zijn veelal gemandateerd aan omgevingsdiensten.
- > De burgemeester kan bij sluiting van een badinrichting door de provincie zo nodig (spoed)bestuursdwang toepassen ten opzichte van de badinrichting.

Relatie met regionaal beleidsteam en de commissaris van de Koning

- > Samenwerking tussen de betreffende dienst Rijkswaterstaat, het waterschap en de veiligheidsregio is per regio vastgelegd in een convenant. Dit heeft onder meer betrekking op het doen van meldingen,

crisiscommunicatie en deelname aan een gemeentelijk of regionaal beleidsteam en aan de operationele teams.

- > De hoofdingenieur-directeur van een regionale dienst van Rijkswaterstaat (HID), de havenmeesters Rotterdam en Amsterdam, het hoofd Facilitair Steunpunt Nieuwe Haven te Den Helder en de directeur Kustwacht zijn tevens rijksheer voor de minister van IenW: zij vertegenwoordigen de minister in een regionaal beleidsteam.
- > De voorzitter van het bestuur van een betrokken waterschap neemt in het waterschap betrokken is bij de crisis desgewenst deel aan de vergadering van een regionaal beleidsteam.
- > Voor de relatie rijksheer van IenW – commissaris van de Koning, *zie de Bestuurlijke Netwerkaart rampenbestrijding algemeen & handhaving openbare orde*.
- > Indien een burgemeester of voorzitter veiligheidsregio een maatregel of het optreden van een partij in de keten oppervlaktewater en waterkering onverantwoord acht, kan hij:
 - op grond van zijn eigen noodbevoegdheden binnen het domein van openbare orde en veiligheid een bevel geven of voorschriften uitvaardigen en daarbij binnen dat kader die andere partij dwingend bijsturen, met inachtneming van het beginsel van subsidiariteit, *zie de Bestuurlijke Netwerkaart rampenbestrijding algemeen & handhaving openbare orde*
 - aan de commissaris verzoeken te interveniëren. De commissaris kan een aanwijzing geven inzake samenwerking of – voor wat betreft de maatregelen zelf – overleg voeren met die andere partij of ‘bovenlangs’ verzoeken jegens die andere partij dwingend op te treden.
- > Bovendien kan de commissaris een waterschap in het geval van spoed een

bevel geven, zie hiervoor onder *Toezicht op beheer*.

- > Vice versa, als een rijksheer van lenW een maatregel van een burgemeester of voorzitter van een veiligheidsregio onverantwoord acht, kan hij verzoeken dat de commissaris ingrijpt. De minister van lenW kan aan de minister van JenV verzoeken in te grijpen.

rampenbestrijding, zie de *Bestuurlijke Netwerkaart rampenbestrijding algemeen & handhaving openbare orde*.

IJsselmeergebied en Waddenzee

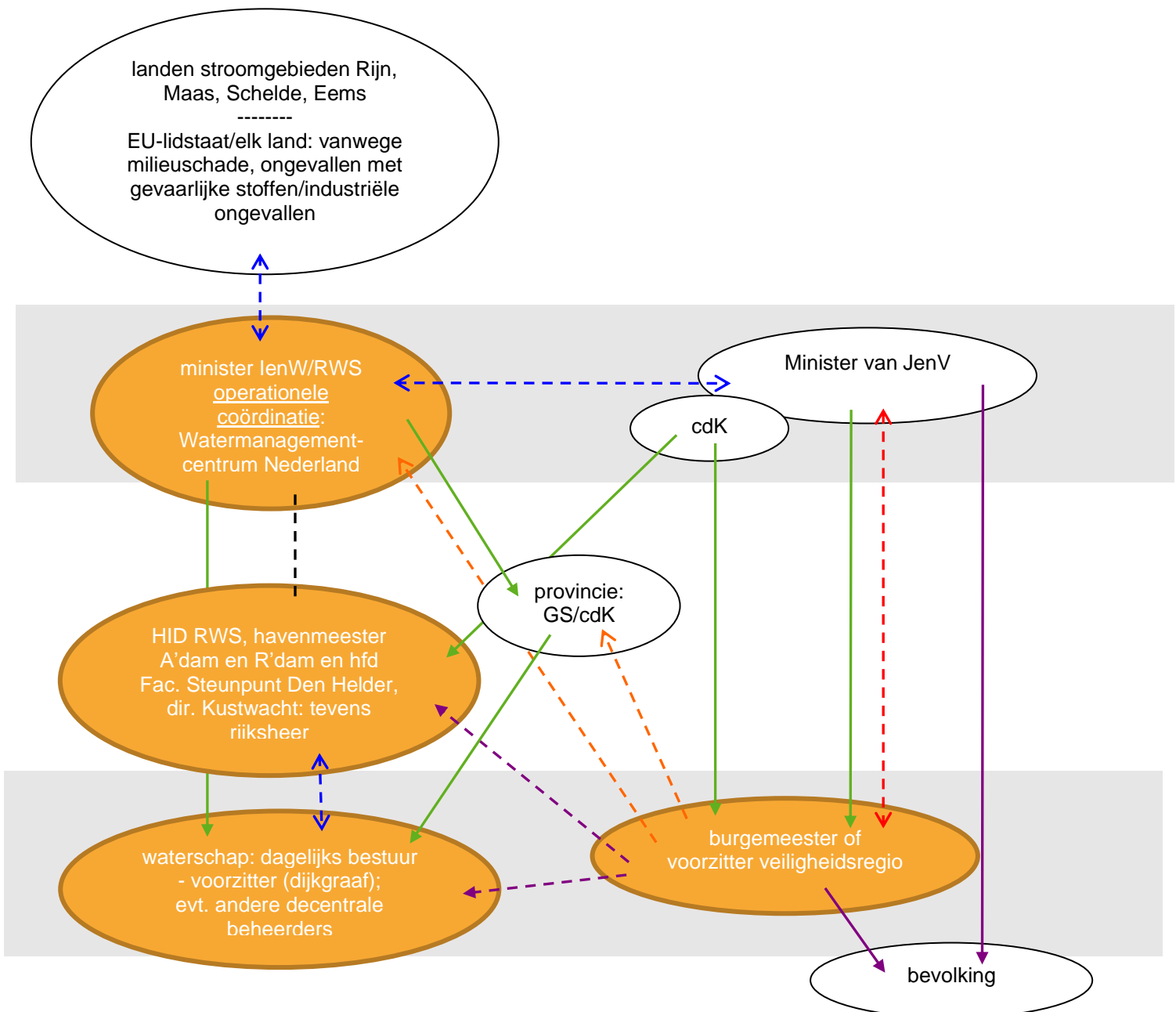
- > Voor het IJsselmeergebied en Waddenzee (met het Eems Dollard gebied) gelden aparte afspraken inzake samenwerking.
- > In beide gebieden wordt in het geval van regiogrensoverschrijdende waterincidenten gewerkt met een coördinerend regionaal beleidsteam en een coördinerend regionaal operationeel team. Afstemming met andere ketens, met name waterbeheerders en nautisch beheerders, vindt daarbij plaats.
- > Bij effecten in andere gemeenten/regio's worden daar een of meerdere regionale operationele teams en (regionale) beleidsteams ingericht voor de bestrijding van de effecten op het eigen grondgebied.

Europese en internationale aspecten

- > Ter uitvoering van verdragen en Europese wetgeving en in het kader van de taken van internationale commissies voor de verschillende stroomgebieden (Rijn, Maas, Schelde, Eems) zijn afspraken gemaakt over alarmering en coördinatie.
- > Rijkswaterstaat wordt rechtstreeks geïnformeerd door zusterorganisaties in het buitenland.
- > Bij watertekort in de Maas vindt verdeling plaats conform het verdrag daarover en conform de besluitvorming in de Nederlands-Vlaamse Werkgroep Afvoerregulering Maas.
- > Daarnaast gelden Europese en internationale meld- en coördinatieplichten voor milieu-incidenten in het algemeen, zie de *Bestuurlijke Netwerkaart milieu*.
- > Europese en internationale bijstand vindt plaats in het kader van de algemene

functionele keten waterbeheer

algemene keten

- > Informatie en afstemming
- .-> Bijstand
- - - Interne lijnen
- Maatregelen jegens bevolking/bedrijven
- .-> Verzoek burgemeester of voorzitter veiligheidsregio aan GS/cdK of min. IenW om jegens een beheerder op te treden
- .-> Maatregelen jegens beheerders door burgemeester of voorzitter veiligheidsregio, subsidiair
- Bestuurlijk toezicht, tevens onderlinge informatie

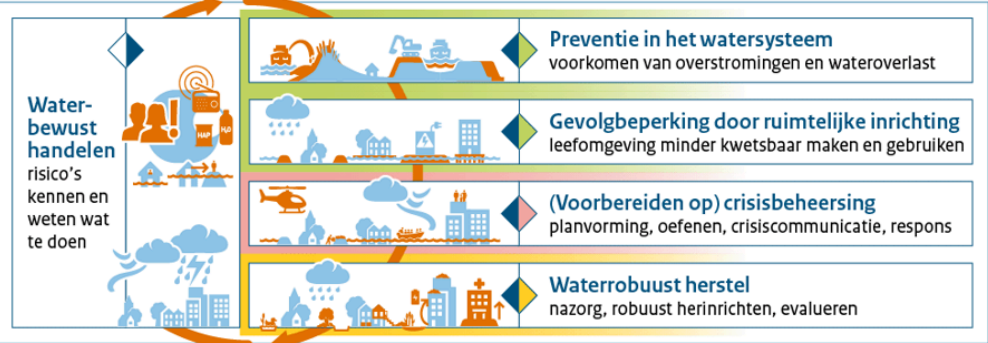
NB 1. Internationaal: in de praktijk wordt Rijkswaterstaat rechtstreeks geïnformeerd door zusterorganisaties in het buitenland.

NB 2. Voor Europese en internationale bijstand, zie de Bestuurlijke Netwerkaart rampenbestrijding algemeen & handhaving openbare orde.

Verantwoordelijkheden van organisaties bij voorbereiding op watercrisis

Aan de hand van het meerlaagsveiligheidsmodel duidt dit overzicht de verantwoordelijkheden van gemeenten, waterschappen en risico- en crisisbeheersingsafdelingen van Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Daarnaast zijn er ook andere partijen betrokken bij de voorbereiding op watercrisis.

Meerlaagsveiligheidsmodel

Preventie in het watersysteem

Gemeente Faciliterende partij en ruimtereservering	Waterschap Verantwoordelijke partij	VR Risicobeheersing Levert input op aanvraag	VR Crisisbeheersing
Gezamenlijk Gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio's delen plannen en leveren advies aan elkaar.			

Gevolgbeperking (door ruimtelijke inrichting)

Gemeente Verantwoordelijke partij, rekening houden met waterveiligheid in gebiedsontwikkeling en bij ruimtelijke aanpassingen	Waterschap Adviesfunctie	VR Risicobeheersing Adviesfunctie veiligheidsaspecten	VR Crisisbeheersing Levert expertise o.b.v. planvorming en ervaring
Gezamenlijk Gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio's delen plannen en leveren advies aan elkaar.			

(Voorbereiden op) crisisbeheersing

Gemeente Crisiscommunicatie richting ingezetenen vanaf GRIP 2 en respons(voorbereiding)	Waterschap Monodisciplinaire planvorming, oefenen, crisiscommunicatie en respons(voorbereiding)	VR Risicobeheersing Levert expertise en inzichten uit advisering	VR Crisisbeheersing Multidisciplinaire planvorming, oefenen, crisiscommunicatie en respons(voorbereiding)
Gezamenlijk Gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio's stemmen planvorming, crisiscommunicatie en responsvoorbereiding onderling af en oefenen gezamenlijk.			

Waterbewust handelen

Gemeente Communiceren over risico's en handelingsperspectieven	Waterschap Communiceren over risico's en handelingsperspectieven	VR Risicobeheersing Levert input op risico- en crisiscommunicatie	VR Crisisbeheersing Communiceren over risico's en handelingsperspectieven
Gezamenlijk Gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio's stemmen communicatie onderling af.			

Waterrobuust herstel

Gemeente Monodisciplinaire evaluatie en verantwoordelijke partij voor nazorg en robuust herinrichten	Waterschap Monodisciplinaire evaluatie en adviesfunctie bij robuust herinrichten en herstel eigen assets	VR Risicobeheersing Adviesfunctie veiligheidsaspecten bij robuust herinrichten	VR Crisisbeheersing Multidisciplinaire evaluatie
Gezamenlijk Gemeenten, waterschappen en veiligheidsregio's evalueren gezamenlijk en/of stemmen evaluatiepunten op elkaar af om de robuuste herinrichting vorm te geven.			

Oplegnotitie bestuur VrAA

Agendapunt	Aanpassing NRGV-VrAA en ARBAA (Uitwerking arbeidsvoorwaardenakkoord 2025-2027)
Vergadering	8 juni 2026
Ingebracht door	Burgemeester Poppens - Portefeuillehouder Brandweer
Behandelaar	Iris Jongenelen – Sectormanager Bedrijfsvoering

Gevraagde besluiten

Het bestuur VrAA wordt gevraagd om:

Akkoord te gaan met bijgaand voorstel en -besluit tot wijziging van de teksten van de NRGV-VrAA en ARBAA.

Management samenvatting

Aanleiding en context

De Veiligheidsregio's kennen sinds 1 januari 2022 een eigen werkgeversvereniging samenwerkende Veiligheidsregio's (WVSV). Hiervoor zijn statuten, een reglement en een LOAV-protocol (Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's) opgesteld. Met het ondertekenen van de statuten hebben alle Veiligheidsregio's zich geconformeerd aan de CAR(-UWO) als leidende rechtspositieregeling voor de Veiligheidsregio's en is VrAA op grond daarvan verplicht de landelijk overeengekomen arbeidsvoorwaarden overeenkomstig de CAR(-UWO) teksten in- en uit te voeren.

Korte bestuurlijke samenvatting/toelichting

Landelijke afspraken, zoals vastgelegd in de CAR(-UWO) Veiligheidsregio's gelden binnen het publiekrecht niet rechtstreeks voor medewerkers van de veiligheidsregio's. Deze moeten eerst worden vastgesteld in een lokale rechtspositieregeling. Voor het personeel van VrAA is dit de NRGV-VrAA en de ARBAA.

Op grond van artikel 5 lid 2 van hoofdstuk 4 van de ARBAA wordt in het Georganiseerd Overleg geen overleg gevoerd over onderwerpen die zijn voorbehouden aan het LOAV. Wel worden de vakbonden geïnformeerd.

De voorgestelde tekstuele wijzigingen hebben een ingangsdatum van respectievelijk 1 augustus 2025, 1 mei 2026 en 1 september 2026. De verhoging van de salarisschalen vindt plaats op de navolgende datums: 1 augustus 2025, 1 augustus 2026 en 1 januari 2027.

Wijzigingen vinden plaats naar aanleiding van onderstaande circulaire:

Ledenbrief	Inhoud
17 maart 2026 Lbr. 26/03 LOAV 26/01	Uitwerking arbeidsvoorwaardenakkoord 2025-2027

Consequenties

De wijzigingen in de NRGV-VrAA en de ARBAA zorgen voor extra kosten. Aanleiding hiervoor zijn onder andere: de salarismaatregelen, verhoging van het minimumloon, verruiming van de pensioengrondslag en hogere reiskostenvergoeding voor woon-werk en dienstreizen.

De financiële consequenties zijn inmiddels afgestemd met afdeling CIF en tevens verwerkt in de begroting. Hiervoor wordt verwezen naar bekrachtiging instemming arbeidsvoorwaardenakkoord 2025 e.v. tijdens de bestuursvergadering van 2026.

Communicatie

- Medewerkers zijn via het intranet al geïnformeerd over het akkoord en de wijzigingen.

Publicatie op overheid.nl

De lokale arbeidsvoorwaarden- en rechtspositieregeling is een algemeen verbindend voorschrift. Artikel 6 van de Bekendmakingswet bepaalt dat besluiten, die algemeen verbindende voorschriften inhouden, pas verbinden wanneer zij op de juiste manier zijn bekendgemaakt.

Besluitvormingstraject

Historie

Datum	Vergadering en uitkomsten
28-04-2026	MT VrAA, akkoord via de stille procedure

Verdere behandeling

Datum	Vergadering
08-06-2026	Bestuursvergadering VrAA

Meegezonden stukken

- Bestuursvoorstel en -besluit tot wijzigingen NRGV-VrAA en ARBAA.
- [Lbr. 26-03 LOAV](#)

Het bestuur van de veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland,

Gelet op:

- de statuten van de WVSV, die bepalen dat veiligheidsregio's zijn gehouden uitvoering te geven aan de in het LOAV overeengekomen bepalingen in de CAR(-UWO) veiligheidsregio's en de nadien overeengekomen wijzigingen daarvan;
- het feit dat de CAR(-UWO) veiligheidsregio's geen cao is in de zin van de Wet op de collectieve arbeidsovereenkomst, waardoor overeengekomen wijzigingen niet rechtstreeks doorwerken in de aanstelling van individuele ambtenaren;
- artikel 5 lid 2 van hoofdstuk 4 van de ARBAA (Regeling Organisatorische rechten BAA) waarin is bepaald dat in het Georganiseerd Overleg geen overleg wordt gevoerd over onderwerpen die zijn voorbehouden aan het LOAV;
- artikel 18 van de Gemeenschappelijke Regeling VrAA 2021 welke bepaalt dat het Veiligheidsbestuur verantwoordelijk is voor de inrichting van de ambtelijke organisatie die valt onder de Veiligheidsregio en dat het bestuur de rechtspositieregeling voor het personeel vaststelt.
- De hiernavolgende voorstellen van het Landelijk Overleg Arbeidsvoorwaarden Veiligheidsregio's tot wijziging van de CAR(-UWO) Veiligheidsregio's van respectievelijk:

Ledenbrief	Inhoud
17 maart 2026 Lbr. 26/03 LOAV 26/01	Uitwerking arbeidsvoorwaardenakkoord 2025-2027

BESLUIT

1. Vast te stellen de volgende wijzigingen in hoofdstukken 2, 3, 4, 6, 9 en 30b van de NRGV-VrAA en hoofdstuk 1 van de ARBAA per 1 augustus 2025, 1 mei 2026, 1 augustus 2026, 1 september 2026 of 1 januari 2027.

-Besluit verwerking afspraken LOAV in NRGV en ARBAA-

1.1 Wijzigingen per 1 augustus 2025

Hoofdstuk 2 Aanstelling en Arbeidsovereenkomst (NRGA-VrAA)

A. Artikel 2.4 lid 2 wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden:

2. Het bestuur kan voor de ambtenaar die onder een doelgroep in het doelgroepenregister van de Wet banenafpraak valt en niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kan verdienen, in afwijking van artikel 3.3, een salaris vaststellen met toepassing van salarisschaal A als genoemd in de CAR(UWO) Veiligheidsregio's. Als het salaris in de salarisschaal A omgerekend naar het salaris per uur lager is dan € 16,-, heeft de ambtenaar minimaal recht op een salaris per uur van €16,-. Het op dit lid gebaseerde bedrag van € 16,- wordt niet geïndexeerd met de salarisverhogingen.

Hoofdstuk 3 Salaris, vergoedingen, toelagen en uitkeringen (NRGA-VrAA)

B. Lid 1 en 5 van artikel 3.3 worden gewijzigd en komen als volgt te luiden:

1. Het bestuur stelt het salaris van een ambtenaar vast aan de hand van zijn functieschaal zoals opgenomen in de salaristabel in bijlage IIa van de CAR(-UWO) Veiligheidsregio's, op grond van zijn ervaring, geschiktheid en bekwaamheid. Het salaris wordt vastgesteld met aanduiding van een periodiek in de functieschaal. Als het salaris in de salaristabel in bijlage IIa omgerekend naar het salaris per uur lager is dan € 16,- heeft de ambtenaar minimaal recht op een salaris per uur van € 16,-. Het op dit lid gebaseerde bedrag van € 16,- wordt niet geïndexeerd met de algemene salariswijzigingen.

5. Als het salaris in de salaristabel in lid 1 of lid 3 omgerekend naar het salaris per uur lager is dan € 16,-, heeft de ambtenaar minimaal recht op een salaris per uur van € 16,-. Het op dit lid gebaseerde bedrag van € 16,- wordt niet geïndexeerd met de algemene salariswijzigingen.

C. Lid 3 van artikel 3.9 (arbeidsmarktoelage) wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden:

3. De toelage bedraagt ten hoogste 15% van het salaris.

D. Lid 2 en 3 van artikel 3.28 (opbouw IKB) worden gewijzigd en komen als volgt te luiden:

2. Over het IKB wordt pensioen opgebouwd. IKB bestaat uit:

a. 8% van het voor de ambtenaar in de maand van opbouw geldende salaris vermeerderd met de salaristoelagen genoemd in paragraaf 3 van dit hoofdstuk, en

b. 8,33% van het voor de ambtenaar in de maand van opbouw geldende salaris, en

c. 1,5% van het in de maand van opbouw geldende salaris, voor de ambtenaar die geboren is na 31 december 1949, en

-Besluit verwerking afspraken LOAV in NRGa en ARBAA-

d. indien en voor zolang artikel 27a van de ARBAA van toepassing is op de ambtenaar, 1% van het voor de ambtenaar in de maand van opbouw geldende salaris, met dien verstande dat dit voor maximaal 20 jaar geldt, tenzij artikel 27a.9, lid 1 onderdeel b van de ARBAA van toepassing is, en

e. 0,8% van het voor de ambtenaar in de maand van opbouw geldende salaris.

3. Vervallen.

E. Aan artikel 3.29 (doelen IKB) wordt aan lid 1 een nieuwe sub d toegevoegd. Huidig sub d en e worden vernummerd naar sub e en f. Het eerste lid luidt als volgt:

1. De ambtenaar kan het IKB gebruiken voor:

a. het kopen van vakantie-uren, tot een maximum van viermaal de aanstellingsduur per week gedurende het kalenderjaar;

b. extra inkomen door uitbetaling van het IKB tot een maximum van het tot aan de datum van uitbetaling opgebouwde IKB;

c. het financieren van een opleiding, indien en voor zover deze niet door de gemeente wordt vergoed en de geldende fiscale regelgeving de besteding van het IKB aan dit doel belastingvrij mogelijk maakt;

d. het aflossen van zijn reguliere studieschuld bij DUO ten gevolge van studiefinanciering voor maximaal € 1.250,- per kalenderjaar. De ambtenaar levert bij de werkgever bewijsstukken aan van de aflossing bij DUO. Dit doel geldt vanaf 2026 tot 1 augustus 2027;

e. extra opbouw pensioen op grond van het pensioenreglement;

f. een vergoeding van contributie voor een vakbond.

Als gevolg van bovengenoemde vernummering in de sub-leden, komt de bijhorende toelichting van artikel 3.29 in de NRGa-VrAA als volgt te luiden:

Artikel 3.29 doelen IKB

Sub C Financiering van een opleiding

Onder studie wordt verstaan een opleiding, cursus, congres, seminar, symposium, excursie of studiereis met het oog op het verwerven van inkomen uit werk. Tot de studiekosten worden niet gerekend kosten in verband met een werk- of studeerruimte of kosten voor binnenlandse reizen zover deze meer bedragen dan het bedrag per kilometer, bedoeld in artikel 15b, eerste lid onder b, Wet op de Loonbelasting 1964.

Sub E 4 Extra ABP-pensioenpremie

De ambtenaar kan zijn toekomstige pensioen verhogen door extra te sparen. Het ABP biedt hiertoe de mogelijkheid via het zogenaamde ABP Extra Pensioen. Door afstand te doen (gedeelte) van het IKB kan de ambtenaar aanvullend pensioen opbouwen. De premie voor extra

-Besluit verwerking afspraken LOAV in NRGV en ARBAA-

pensioen wordt verrekend via de salarisstrook met het IKB. Het ingehouden bedrag wordt rechtstreeks betaald aan het ABP. Inleggen kan maandelijks, eenmalig of incidenteel. Er geldt hierbij geen minimumbedrag, wel een maximum, dat afhankelijk is van de persoonlijke fiscale ruimte van de ambtenaar voor pensioen. De fiscale grens wordt per individu bepaald en hangt af van de leeftijd, het inkomen en het totaal dat de ambtenaar aan pensioen opgebouwd heeft. Het ABP toetst of de inleg de fiscale ruimte overschrijdt. Meer inhoudelijke informatie over het ABP Extra Pensioen is te vinden op de website van het ABP.

Sub F Vakbondscontributie

Een netto vergoeding voor de vakbondscontributie is mogelijk door inzet van het IKB. De ambtenaar toont aan dat hij lid is van een vakbond. De vergoeding stopt wanneer de ambtenaar zijn lidmaatschap opzegt. De ambtenaar moet dit direct kenbaar maken aan de werkgever.

Hoofdstuk 4 Arbeidsduur, werktijden en spaaruren (NRGA-VrAA)

F. Artikel 4.1 wordt tekstueel aangevuld en komt als volgt te luiden:

Het bestuur stelt lokaal een werktijdenregeling vast met inachtneming van hetgeen in dit hoofdstuk bepaald is.

Om indirecte discriminatie op grond van arbeidsduur te voorkomen zorgt de werkgever voor het op een gelijke wijze toekennen van feestdagen aan medewerkers met een voltijd- en deeltijddienstverband.

G. Aan artikel 4.14 wordt een extra lid 4 toegevoegd. Deze luidt als volgt:

4. Om indirecte discriminatie op grond van arbeidsduur te voorkomen zorgt de werkgever voor het op een gelijke wijze toekennen van feestdagen aan medewerkers met een voltijd- en deeltijddienstverband.

Hoofdstuk 6 Vakantie en verlof (NRGA-VrAA)

H. Lid 4 van artikel 6.30 komt te vervallen.

I. Aan artikel 6.25 wordt lid 5 toegevoegd en komt als volgt te luiden:

5. Artikel 6.21 lid 4 geldt niet voor onbetaald Wazo-verlof waarbij recht bestaat op een uitkering krachtens de Wazo.

Hoofdstuk 30b Reparatie-uitkering bij werkloosheid (NRGA-VrAA)

J. Artikel 30b.7 lid 2 wijzigt en komt als volgt te luiden:

-Besluit verwerking afspraken LOAV in NRGV en ARBA-

2. De hoogte van de premie is vastgesteld op 0,1% van het salaris en de toegekende salaristoelage(n). De hoogte van de premie kan jaarlijks worden bijgesteld. Voor de periode van 1 mei 2024 tot 1 augustus 2027 is de hoogte van de premie vastgesteld op 0,0%.

K. De schaalbedragen voor het salaris worden als volgt verhoogd:

Per augustus 2025 met 4,1%

Bijlage IIA NRGV-VrAA

periodiek	Schaal									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	2101	2147	2198	2257	2319	2466	2752	3133	3464	3727
1	2147	2215	2284	2353	2425	2573	2863	3255	3607	3896
2	2196	2283	2370	2449	2529	2680	2975	3378	3750	4063
3	2246	2351	2456	2543	2635	2787	3085	3500	3892	4231
4	2296	2420	2542	2639	2740	2894	3197	3622	4035	4400
5	2345	2488	2628	2735	2845	3001	3308	3744	4177	4568
6	2395	2555	2714	2830	2950	3108	3419	3867	4321	4735
7	2444	2623	2799	2926	3054	3215	3530	3990	4463	4903
8	2494	2691	2885	3022	3160	3322	3642	4112	4606	5072
9	2543	2760	2971	3116	3265	3429	3752	4234	4748	5240
10	2593	2828	3057	3212	3370	3536	3864	4356	4891	5407
11	2643	2896	3143	3308	3475	3643	3974	4478	5034	5575

periodiek	Schaal									
	10A	11	11A	12	13	14	15	16	17	18
0	4097	4442	4878	5313	5919	6280	6744	7213	7969	8821
1	4269	4621	5057	5492	6094	6492	6989	7498	8277	9152
2	4441	4800	5235	5669	6270	6704	7234	7784	8585	9482
3	4614	4979	5413	5845	6444	6915	7478	8069	8892	9814
4	4786	5158	5592	6020	6620	7127	7724	8354	9200	10144
5	4958	5336	5767	6196	6795	7339	7969	8639	9508	10475
6	5130	5516	5943	6370	6971	7551	8214	8925	9815	10805
7	5303	5693	6118	6546	7147	7764	8459	9210	10123	11136
8	5475	5868	6294	6722	7322	7976	8704	9495	10431	11466
9	5646	6044	6469	6897	7497	8187	8948	9780	10738	11797
10	5814	6219	6644	7073	7672	8399	9193	10066	11046	12128
11	5984	6395	6820	7248	7848	8611	9438	10351	11353	12459

-Besluit verwerking afspraken LOAV in NRGa en ARBAA-

Bijlage IIB ARBAA

	<i>jaarvergoeding</i>	<i>uurbedrag oefeningen en cursussen e.d.</i>	<i>uurbedrag voor brandbestrijding en hulpverlening</i>	<i>uurbedrag voor langdurig aanwezigheid</i>
1. Aspirant manschap	468	14,47	27,06	18,02
2. Manschap met maximaal 1 specialisatie (Chauffeur, Voertuigbediener, Gaspakdrager, Brandweerder of Verkenners/Verkenner gevaarlijke stoffen)	468	16,63	31,27	20,82
3. Duikploegleider, of Manschap met 2 of meer specialisaties uit categorie 2, of langer dan 5 jaar Manschap in categorie 2	468	18,45	34,59	23,06
4. Bevelvoerder	703	23,13	43,45	28,95
5. Officier van dienst	5.536	0,00	55,36	0,00
6. Hoofdofficier van dienst, adviseur gevaarlijke stoffen	7.951	0,00	79,51	0,00
7. Commandant van dienst	11.827	0,00	88,74	0,00

-Besluit verwerking afspraken LOAV in NRGa en ARBA-

Per augustus 2026 met 3,1%

Bijlage IIA NRGa-VRAA

periodiek	Schaal									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	2.166	2.213	2.266	2.327	2.391	2.542	2.838	3.230	3.572	3.843
1	2.213	2.284	2.355	2.426	2.500	2.652	2.952	3.356	3.719	4.016
2	2.264	2.354	2.443	2.525	2.608	2.763	3.067	3.482	3.866	4.189
3	2.316	2.424	2.532	2.622	2.716	2.873	3.181	3.608	4.013	4.362
4	2.367	2.495	2.621	2.721	2.825	2.984	3.296	3.734	4.160	4.536
5	2.418	2.565	2.709	2.820	2.933	3.094	3.410	3.860	4.307	4.709
6	2.469	2.634	2.798	2.918	3.041	3.204	3.525	3.987	4.455	4.882
7	2.520	2.704	2.886	3.017	3.149	3.314	3.639	4.113	4.602	5.055
8	2.571	2.775	2.975	3.115	3.258	3.425	3.754	4.239	4.749	5.229
9	2.622	2.845	3.063	3.213	3.366	3.535	3.869	4.365	4.896	5.402
10	2.673	2.915	3.152	3.312	3.474	3.646	3.984	4.491	5.043	5.575
11	2.725	2.986	3.240	3.410	3.583	3.756	4.098	4.617	5.190	5.748

periodiek	Schaal									
	10A	11	11A	12	13	14	15	16	17	18
0	4.224	4.580	5.029	5.478	6.102	6.475	6.953	7.437	8.217	9.095
1	4.402	4.764	5.213	5.663	6.283	6.693	7.206	7.731	8.534	9.436
2	4.579	4.949	5.398	5.845	6.464	6.912	7.459	8.025	8.851	9.776
3	4.757	5.133	5.581	6.026	6.644	7.130	7.710	8.320	9.168	10.118
4	4.934	5.317	5.765	6.207	6.825	7.348	7.963	8.613	9.485	10.458
5	5.112	5.502	5.946	6.388	7.006	7.567	8.216	8.907	9.802	10.800
6	5.289	5.687	6.127	6.568	7.187	7.786	8.468	9.201	10.120	11.140
7	5.467	5.869	6.308	6.749	7.368	8.004	8.721	9.495	10.437	11.481
8	5.644	6.050	6.489	6.930	7.549	8.223	8.974	9.789	10.754	11.822
9	5.821	6.231	6.669	7.111	7.729	8.441	9.225	10.084	11.071	12.163
10	5.995	6.412	6.850	7.292	7.910	8.659	9.478	10.378	11.388	12.504
11	6.169	6.593	7.031	7.473	8.091	8.878	9.731	10.671	11.705	12.845

-Besluit verwerking afspraken LOAV in NRG A en ARBAA-

Bijlage IIB ARBAA

	<i>jaarvergoeding</i>	<i>uurbedrag oefeningen en cursussen e.d.</i>	<i>uurbedrag voor brandbestrijding en hulpverlening</i>	<i>uurbedrag voor langdurig aanwezigheid</i>
1. Aspirant manschap	483	14,92	27,90	18,58
2. Manschap met maximaal 1 specialisatie (Chauffeur, Voertuigbediener, Gaspakdrager, Brandweerdruiker of Verkenner/Verkenner gevaarlijke stoffen)	483	17,15	32,24	21,47
3. Duikploegleider, of Manschap met 2 of meer specialisaties uit categorie 2, of langer dan 5 jaar Manschap in categorie 2	483	19,02	35,66	23,78
4. Bevelvoerder	725	23,85	44,80	29,85
5. Officier van dienst	5.708	0,00	57,08	0,00
6. Hoofdofficier van dienst, adviseur gevaarlijke stoffen	8.197	0,00	81,98	0,00
7. Commandant van dienst	12.194	0,00	91,49	0,00

-Besluit verwerking afspraken LOAV in NRGV en ARBA-

Per januari 2027 met 0,1%

Bijlage IIA NRGV-VRAA

periodiek	Schaal									
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
0	2.168	2.216	2.269	2.330	2.394	2.545	2.841	3.234	3.575	3.847
1	2.216	2.286	2.357	2.428	2.502	2.655	2.955	3.360	3.723	4.020
2	2.267	2.356	2.446	2.527	2.610	2.766	3.070	3.486	3.870	4.193
3	2.318	2.427	2.534	2.625	2.719	2.876	3.184	3.612	4.017	4.367
4	2.369	2.497	2.623	2.724	2.828	2.987	3.299	3.738	4.164	4.540
5	2.420	2.567	2.712	2.822	2.936	3.097	3.414	3.864	4.311	4.714
6	2.471	2.637	2.800	2.921	3.044	3.207	3.529	3.991	4.459	4.887
7	2.523	2.707	2.889	3.020	3.152	3.318	3.643	4.117	4.606	5.060
8	2.574	2.778	2.978	3.118	3.261	3.428	3.758	4.243	4.753	5.234
9	2.625	2.848	3.066	3.216	3.370	3.539	3.872	4.370	4.901	5.408
10	2.676	2.918	3.155	3.315	3.478	3.649	3.988	4.496	5.048	5.580
11	2.727	2.989	3.244	3.414	3.586	3.760	4.102	4.622	5.195	5.754

periodiek	Schaal									
	10A	11	11A	12	13	14	15	16	17	18
0	4.228	4.584	5.034	5.484	6.108	6.481	6.960	7.444	8.225	9.104
1	4.406	4.769	5.219	5.668	6.289	6.700	7.213	7.739	8.542	9.445
2	4.583	4.954	5.403	5.851	6.471	6.919	7.466	8.033	8.860	9.786
3	4.762	5.138	5.587	6.032	6.651	7.137	7.718	8.328	9.177	10.128
4	4.939	5.323	5.771	6.213	6.832	7.356	7.971	8.622	9.495	10.469
5	5.117	5.507	5.952	6.394	7.013	7.575	8.224	8.916	9.812	10.810
6	5.294	5.693	6.133	6.575	7.194	7.793	8.477	9.210	10.130	11.151
7	5.473	5.875	6.314	6.756	7.375	8.012	8.730	9.505	10.447	11.493
8	5.650	6.056	6.496	6.937	7.557	8.231	8.983	9.799	10.765	11.834
9	5.827	6.237	6.676	7.118	7.737	8.449	9.235	10.094	11.082	12.175
10	6.001	6.418	6.857	7.299	7.918	8.668	9.488	10.388	11.400	12.516
11	6.175	6.600	7.038	7.480	8.099	8.887	9.740	10.682	11.717	12.858

-Besluit verwerking afspraken LOAV in NRGa en ARBA-

Bijlage IIB ARBAA

	<i>jaarvergoeding</i>	<i>uurbedrag oefeningen en cursussen e.d.</i>	<i>uurbedrag voor brandbestrijding en hulpverlening</i>	<i>uurbedrag voor langdurig aanwezigheid</i>
1. Aspirant manschap	483	14,94	27,93	18,60
2. Manschap met maximaal 1 specialisatie (Chauffeur, Voertuigbediener, Gaspakdrager, Brandweerdruiker of Verkenner/Verkenner gevaarlijke stoffen)	483	17,17	32,27	21,49
3. Duikploegleider, of Manschap met 2 of meer specialisaties uit categorie 2, of langer dan 5 jaar Manschap in categorie 2	483	19,04	35,70	23,80
4. Bevelvoerder	726	23,87	44,85	29,88
5. Officier van dienst	5.714	0,00	57,14	0,00
6. Hoofdofficier van dienst, adviseur gevaarlijke stoffen	8.205	0,00	82,06	0,00
7. Commandant van dienst	12.206	0,00	91,58	0,00

L. Een toevoeging als onderschrift ten aanzien van de salarisschaal van Bijlage IIA, welke als volgt luidt:

Voor de ambtenaar die valt onder de definitie van artikel 2.4, eerste lid geldt een aparte schaal; schaal A als genoemd in de CAR(UWO) Veiligheidsregio's.

-Besluit verwerking afspraken LOAV in NRGa en ARBAa-

1.2 Wijzigingen met ingang van 1 mei 2026

Hoofdstuk I Arbeidsvoorwaarden vrijwillige brandweer (ARBAa)

M. Artikel 14 lid 4 wijzigt en komt als volgt te luiden:

4. In de jaarvergoeding voor de officieren is tevens een netto-onkostenvergoeding opgenomen van € 2,42 per in het kader van de beroepsuitoefening verrichte activiteiten niet zijnde brandbestrijding of andere hulpverlening.

N. Artikel 15 lid 3 wijzigt en komt als volgt te luiden:

3. In de uurvergoeding genoemd in het tweede lid is een netto-onkostenvergoeding opgenomen van € 2,42 per activiteit voor vrijwilligers niet zijnde officieren.

O. Artikel 16 lid 3 wijzigt en komt als volgt te luiden:

3. In de uurvergoeding genoemd in het tweede lid is een netto-onkostenvergoeding opgenomen van € 2,42 per activiteit voor vrijwilligers niet zijnde officieren.

P. Aan artikel 17 wordt lid 4 toegevoegd en komt als volgt te luiden:

4. In de uurvergoeding genoemd in het tweede lid is een netto-onkostenvergoeding opgenomen van € 2,42 per activiteit voor vrijwilligers niet zijnde officieren.

1.3 Wijzigingen met ingang van 1 september 2026

Hoofdstuk 9 Verplaatsingskosten en thuiswerken (NRGA-VrAA)

Q. Artikel 9.5 (dienstreizen) wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden:

- 1. Een ambtenaar heeft recht op een kilometervergoeding ter hoogte van het maximaal fiscaal vrijgestelde bedrag voor reiskosten die de ambtenaar maakt in het belang van de dienst. Bij gebruik van het openbaar vervoer is de vergoeding op basis van daadwerkelijk gemaakte kosten op basis van het 2^e klasse tarief en vergoeding van eventuele kosten voor de fietsenstalling.*
- 2. Vervallen.*
- 3. Een ambtenaar heeft recht op een vergoeding voor verblijfskosten die zijn gemaakt in het belang van de dienst (zie artikel 9.12).*

-Besluit verwerking afspraken LOAV in NRGGA en ARBAA-

4. Een ambtenaar heeft recht op een vergoeding voor parkeer-, tol- en veerpontkosten die de ambtenaar maakt in het belang van de dienst.

R. Artikel 9.2 (woon-werkverkeer) wordt gewijzigd en komt als volgt te luiden:

1. Een ambtenaar heeft voor maximaal 300 kilometer enkele reis recht op een kilometervergoeding ter hoogte van het maximaal fiscaal vrijgestelde bedrag voor reisbewegingen in het kader van woon-werkverkeer met eigen vervoer. Bij gebruik van het openbaar vervoer geldt een vergoeding binnen de landsgrenzen van Nederland op basis van daadwerkelijk gemaakte kosten op basis van het 2^e klasse tarief en vergoeding van eventuele kosten voor fietsenstalling bij het OV.

2. Vervallen.

Bestuur Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland,

.....

Oplegnotitie bestuur VrAA

Agendapunt	Beleid bedrijfsbrandwrenen
Vergadering	8 juni 2026
Ingebracht door	Steven van de Looij - Waarnemend commandant BAA/ directeur VrAA
Behandelaar	Wilfred van Randwijk – Sectormanager Brandweezorg
Opsteller	Norbert Gret – Sector Brandweezorg, Risicobeheersing

Gevraagde besluiten

Het bestuur VrAA wordt gevraagd om:

1. Vaststellen van het bijgevoegde *Addendum Landelijk modelbeleid aanwijzing bedrijfsbrandwrenen* (versie 20 december 2021)
2. Vaststellen van de bijgevoegde *Modelvoorschriften voor bedrijfsbrandwrenen* (versie 3.0, juni 2025)
3. Vaststellen van de *Werkwijzer bedrijfsbrandwrenen* (versie 1.0, 29 oktober 2019)
4. Vaststellen van het *Addendum Werkwijzer Bedrijfsbrandwrenen* (versie 1.0, 21 maart 2021)
5. Vaststellen van de *Werkwijzer Toezicht bedrijfsbrandwrenen* (versie 1.0, 15 juli 2025)

Management samenvatting

Aanleiding en context

Op 18 juni 2018 heeft het bestuur van Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland beleid vastgesteld voor het aanwijzen van bedrijfsbrandwrenen. De komst van de Omgevingswet in 2024 maakte het noodzakelijk een aantal aanpassingen door te voeren in dit beleid. Daarnaast heeft het Landelijk Expertisecentrum Industriële Veiligheid (LEC IV) een tweetal werkwijzers opgesteld voor onze adviseurs en toezichthouders op het gebied van bedrijfsbrandwrenen.

Met de vaststelling van deze landelijke documenten dragen we bij aan een uniforme en transparante werkwijze in het aanwijzen en toezichthouden op bedrijfsbrandweren.

Korte bestuurlijke toelichting

In onze veiligheidsregio zijn circa 18 bedrijven die onder strikte voorwaarden kunnen worden aangewezen voor het hebben van een bedrijfsbrandweer. Op dit moment zijn er twee bedrijven aangewezen en is voor 14 bedrijven besloten hen niet aan te wijzen. Voor enkele bedrijven moet nog een besluit worden genomen of moet dit worden heroverwogen. Het is daarom van belang hiervoor eenduidig beleid te hebben, dat in overeenstemming is met de huidige wetgeving.

De reikwijdte van de bevoegdheid aan te wijzen is niet gewijzigd met de nieuwe wetgeving. In hoofdzaak zijn verwijzingen in de tekst aangepast naar de nieuwe regelgeving. Inhoudelijk zijn de consequenties beperkt; er is nu een betere koppeling in de procedures richting de Omgevingsdienst en er zijn aanpassingen in de (beslis)termijnen gekomen. De besluiten **1.** en **2.** moeten in samenhang met elkaar worden gelezen en zijn aanvullend op het in 2018 vastgestelde beleid.

Binnen de veiligheidsregio zijn adviseurs inhoudelijk betrokken bij het aanwijzen van bedrijfsbrandweren. Om hen te ondersteunen in het juist toepassen deze wettelijke bevoegdheid, heeft het LEC IV een werkwijzer opgesteld. De besluiten **3.** en **4.** hebben betrekking op een juiste uitvoering van het beleid dat voortvloeit uit het vast te stellen model aanwijsbeleid (besluiten 1. en 2.).

Tot slot houden onze inspecteurs toezicht op de naleving van de eisen uit de bedrijfsbrandweeraanwijzing. Ook hiervoor is een landelijke werkwijzer beschikbaar om hen te helpen in het uniform uitvoeren van deze taak: besluit **5.**

Consequenties

Het vaststellen van beiden documenten heeft geen personele en financiële consequenties. De medewerkers die de aanwijzingen voorbereiden en het toezicht uitvoeren werken al conform dit landelijke beleid. Met het vaststellen dragen we tevens bij aan een landelijk uniforme werkwijze.

Communicatie

De medewerkers van de veiligheidsregio zijn op de hoogte van het aangepaste landelijke beleid. Na vaststelling moeten de besluiten en de bijbehorende documenten worden gepubliceerd op de website van Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.

Publicatie op overheid.nl

Publicatie op overheid.nl is niet noodzakelijk.

Besluitvormingstraject

Historie

Datum	Vergadering en uitkomsten
28-04-2026	MT VrAA

Verdere behandeling

Datum	Vergadering
-	-

Meegezonden stukken

- Addendum Landelijk modelbeleid aanwijzing bedrijfsbrandweren | versie 20 december 2021
- Modelvoorschriften voor bedrijfsbrandweren | versie 3.0, juni 2025
- Werkwijzer bedrijfsbrandweren | versie 1.0, 29 oktober 2019
- Addendum Werkwijzer Bedrijfsbrandweren | versie 1.0, 21 maart 2021
- Werkwijzer Toezicht bedrijfsbrandweren | versie 1.0, 15 juli 2025

Addendum Landelijk modelbeleid aanwijzing bedrijfsbrandwieren

*Definitieve versie, aangepast naar situatie Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland
20 december 2021*

Aanleiding addendum

In 2024 is de Omgevingswet inwerking getreden. Deze inwerkingtreding maakt ook een aantal aanpassingen van de Wet veiligheidsregio's (Wvr) en het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) noodzakelijk. Deze aanpassingen staan in de Invoeringswet Omgevingswet¹ en het Invoeringsbesluit Omgevingswet² en hebben invloed op het bestaande beleid voor de aanwijzing van bedrijfsbrandwieren van de veiligheidsregio's. Dit is beschreven in onderhavig addendum. Daarnaast is de verwijzing naar de Werkwijzer bedrijfsbrandwieren 2013 aangepast in een verwijzing naar de Werkwijzer bedrijfsbrandwieren 2019 (die in praktijk ook al wordt gebruikt). Dit addendum moet in samenhang met het op 21 juni 2018 door het bestuur vastgestelde aanwijsbeleid bedrijfsbrandwieren worden gelezen.

Relevante wijzigingen Omgevingswet voor aanwijsbeleid bedrijfsbrandwieren

De aanpassing van de Wvr en het Bvr heeft enerzijds te maken met het feit dat in de Wvr en het Bvr het begrip "inrichting" wordt gebruikt, zoals bedoeld in de Wet milieubeheer. Dit begrip wordt gehanteerd in onder andere de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo), het Besluit omgevingsrecht (Bor), het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015), de Wvr en het Bvr. Het begrip "inrichting" is met de komst van de Omgevingswet echter vervallen en vervangen door het begrip "milieubelastende activiteit". Anderzijds hangt de aanpassing samen met de wens van de Tweede Kamer om een goede inhoudelijke en procedurele koppeling tussen de omgevingsvergunning en de beoordeling in het kader van artikel 31 Wet veiligheidsregio's wettelijk te borgen.

Daarnaast is door inwerkingtreding van de Omgevingswet, het Besluit risico's zware ongevallen 2015 (Brzo 2015) ingetrokken. De artikelen uit het Brzo 2015 zijn verdeeld over de besluiten behorende bij de Omgevingswet.

De consequenties van bovengenoemde wijzigingen voor het aanwijsbeleid bedrijfsbrandwieren van de veiligheidsregio worden hieronder toegelicht waarbij tevens is aangegeven hoe het op 21 juni 2018 door het bestuur vastgestelde aanwijsbeleid bedrijfsbrandwieren op deze punten moet worden gelezen.

Vervallen begrip inrichting

Toelichting vervallen begrip inrichting

De veiligheidsregio is onder meer belast met het toezicht op inrichtingen die zijn/kunnen worden aangewezen als bedrijfsbrandweerplichtig in het kader van artikel 31 Wvr. Onder de wet- en regelgeving, zoals deze gold tot inwerkingtreding van de Ow, betrof dit op grond van artikel 7.1 Bvr:

1. inrichtingen die vallen onder het Brzo 2015;
2. inrichtingen waarop hoofdstuk 2, afdeling 2, van het Arbeidsomstandighedenbesluit van toepassing. Hierbij gaat het om inrichtingen die bestemd zijn voor de opslag in verband met vervoer van gevaarlijke stoffen en spoorwegemplacements, de zogenoemde 'ARIE-inrichtingen', en
3. inrichtingen zoals bedoeld in artikel 15, onderdeel b, van de Kernenergiewet.

In de Omgevingswet is het begrip 'inrichting' als centraal aangrijpingspunt voor de vergunningplicht losgelaten. Daarvoor in de plaats is het begrip 'milieubelastende activiteit' (verder: mba) gekomen. Dit

¹ Staatsblad 2020, 172 van 17 juni 2020: Wet van 12 februari 2020 tot aanvulling en wijziging van de Omgevingswet, intrekking van enkele wetten over de fysieke leefomgeving, wijziging van andere wetten en regeling van overgangsrecht voor de invoering van de Omgevingswet (Invoeringswet Omgevingswet)

² Staatsblad 2020, 400 van 28 oktober 2020: Besluit van 16 september 2020 tot aanvulling en wijziging van het Besluit activiteiten leefomgeving, het Besluit bouwwerken leefomgeving, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Omgevingsbesluit, de intrekking en wijziging van andere besluiten en regeling van overgangsrecht voor de invoering van de Omgevingswet (Invoeringsbesluit Omgevingswet)

heeft tot gevolg dat o.a. artikel 7.1 Bvr is aangepast omdat hierin nog werd gesproken over inrichtingen.

Vanaf inwerkingtreding van de Omgevingswet worden niet langer inrichtingen aangewezen maar *locaties waarop één of meer milieubelastende activiteiten (zoals opgenomen in artikel 7.1 Bvr) worden verricht*. Die locatie is in de plaats gekomen van de "inrichting". Enige uitzondering hierop vormen de inrichtingen in het kader van de Kernenergiewet. In die wet blijft het begrip inrichting wel bestaan, zodoende komt de term "inrichting" nog wel voor in het Bvr. Daar waar in het Bvr, het begrip 'inrichting' nog wordt gebruikt, wordt bedoeld een inrichting volgens artikel 16, onderdeel b, van de Kernenergiewet (en geen Seveso-inrichting, een Seveso-inrichting is namelijk een milieubelastende activiteit).

Voor de bedrijfsbrandweeraanwijzing (en het toezicht daarop) is van belang wat in dat kader onder het begrip "locatie waarop een of meer milieubelastende activiteiten worden verricht" moet worden verstaan.

In de Nota van toelichting bij het Invoeringsbesluit veiligheidsregio's³ en de Memorie van toelichting bij het wetsvoorstel Invoeringswet Omgevingswet⁴ is opgenomen dat het begrip "locatie waarop een of meer milieubelastende activiteiten worden verricht" overeenkomt met het begrip "inrichting" dat in de Wet milieubeheer was opgenomen. De begripsomschrijving van "inrichting" en de jurisprudentie die daarover is gevormd, behouden hun betekenis, ook na de inwerkingtreding van deze wijziging. Het is dan ook geen inhoudelijke wijziging. Met de woorden "een of meer milieubelastende activiteiten" wordt tot uitdrukking gebracht dat een bedrijfsbrandweeraanwijzing betrekking kan hebben op meerdere mba's die op een locatie worden verricht. Dit biedt het bestuur van de veiligheidsregio de mogelijkheid om in de afweging alle mba's te betrekken die op een bepaalde locatie worden verricht. Het kan daarbij ook gaan om mba's die niet zijn aangewezen in artikel 7.1 van het Besluit veiligheidsregio's. Alle mba's die worden verricht op de locatie moeten in de beoordeling of een bedrijfsbrandweeraanwijzing noodzakelijk is, worden betrokken in verband met interne domino-effecten.

Daarbij is verder nog van belang dat het bestuur van de veiligheidsregio op grond van het gewijzigde artikel 7.3 derde lid Bvr in de aanwijzing de begrenzing vaststelt van de locatie of de inrichting waarop de aanwijzing van toepassing is. Hierop wordt onder het kopje *Begrenzing van de aangewezen locatie* verder ingegaan.

Wijziging artikel 7.1 Bvr

Naast het feit dat onder de Omgevingswet niet langer inrichtingen maar "*locaties waarop één of meer milieubelastende activiteiten worden verricht*" kunnen worden aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken (m.u.v. de inrichtingen in het kader van de Kernenergiewet), is ook de wetgeving waar in artikel 7.1 Bvr naar wordt verwezen veranderd.

In artikel 7.1 Bvr, zoals dat gold voor inwerkingtreding van de Omgevingswet, werd verwezen naar het Brzo 2015, het Arbeidsomstandighedenbesluit en de Kernenergiewet.

Kernenergiewet

De verwijzing naar de Kernenergiewet is in stand gebleven. Hierbij is van belang dat het begrip inrichting in de Kernenergiewet blijft bestaan. Daar waar in de Wvr of het Bvr wordt gesproken over inrichtingen, wordt bedoeld een inrichtingen volgens de Kernenergiewet.

De verwijzingen naar het Brzo 2015 en het Arbeidsomstandighedenbesluit zijn echter gewijzigd, deze zijn vervangen door verwijzingen naar het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

³ Staatsblad 2020, 400 pag. 1870 en 1871

⁴ Staatsblad 2020, 172 pag. 386

Vervallen Besluit risico's zware ongevallen 2015

Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet is het Brzo 2015 ingetrokken. De artikelen uit het Brzo 2015 zijn verdeeld over het Omgevingsbesluit, het Besluit kwaliteit leefomgeving en het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal).

In het Bal zijn in paragraaf 4.2 alle bepalingen opgenomen die zich richten tot de exploitant van een Seveso-inrichting. Het exploiteren van een Seveso-inrichting is een mba volgens het Bal. Het begrip Seveso-inrichting is in het Bal apart gedefinieerd vanwege de activiteiten die onder deze mba vallen. De Seveso-inrichting, bedoeld in het Bal, zal over het algemeen samen vallen met de inrichting waarop het Besluit risico's zware ongevallen 2015 van toepassing was.⁵ Dit in tegenstelling tot de andere mba's uit het Bal.

Omdat niet alleen het bevoegd gezag Omgevingswet belast is met het toezicht op de bepalingen die voortvloeien uit de Seveso III-richtlijn, is paragraaf 4.2 niet alleen gebaseerd op de Omgevingswet maar ook op de Arbeidsomstandighedenwet en op artikel 48 van de Wet Veiligheidsregio's.

Het intrekken van het Brzo 2015 betekent ook dat de begrippen uit dit besluit zijn verhuisd naar de besluiten behorende bij de Omgevingswet. Daarbij is nog het volgende van belang.

De term "hogedrempelinrichting" blijft bestaan, voor dit begrip is in het Bal een aparte begripsbeschrijving opgenomen⁶. De term "lagedrempelinrichting" komt niet voor in het Bal. Deze term wordt wel gehanteerd in het aanwijsbeleid. Gelet hierop is een begripsomschrijving relevant. Voor de formulering van deze begripsomschrijving is aangesloten bij de begripsomschrijving van hogedrempelinrichting.

Lagedrempelinrichting: *Seveso-inrichting niet zijnde een hogedrempelinrichting, waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn in een hoeveelheid gelijk aan of groter dan de drempelwaarde, bedoeld in bijlage I, deel 1, kolom 2, of deel 2, kolom 2, bij de Seveso-richtlijn, met inachtneming van de aantekeningen bij die bijlage.*

Koppeling ARIE-regeling losgelaten

De verwijzing in het Bvr naar het Arbeidsomstandighedenbesluit (beter bekend als de ARIE-regeling) had betrekking op vervoersgebonden inrichtingen en spoorwegemplacements. In het Bal zijn deze "inrichtingen" opgenomen als milieubelastende activiteiten. De omschrijving van deze mba's in het Bal is zodanig dat een verwijzing daarnaar in artikel 7.1 Bvr meer voor de hand lag. Bovendien is deze verwijzing logischer vanwege de verbinding tussen de omgevingsvergunning voor een mba en de bedrijfsbrandweeraanwijzing. Gelet hierop is ook voor vervoersgebonden inrichtingen en spoorwegemplacements in artikel 7.1 Bvr aangesloten bij de mba's uit het Bal. Het gaat hier om de mba's die in artikel 7.1 Bvr worden genoemd m.u.v. de Seveso-inrichting en de inrichtingen in het kader van de Kernenergiewet.

De categorieën van bedrijven die kunnen worden aangewezen wijzigen door bovengenoemde wijzigingen inhoudelijk overigens niet, er is op dit punt sprake van een beleidsneutrale omzetting.

Procedurele en inhoudelijke koppeling

De inhoudelijke en procedurele koppeling tussen de omgevingsvergunning milieu en de bedrijfsbrandweeraanwijzing leidt wel tot een aantal inhoudelijke wijzigingen.

Inhoudelijke koppeling

Adviesrecht artikel 4.33 Omgevingsbesluit

Ten behoeve van de inhoudelijke koppeling is het wederzijds adviesrecht van belang. Het adviesrecht t.a.v. de bedrijfsbrandweeraanwijzing voor het bevoegd gezag Wabo (met de komst van de Omgevingswet: bevoegd gezag Omgevingswet) was reeds geborgd in het Bvr. Het wettelijk adviesrecht voor veiligheidsregio's t.a.v. de omgevingsvergunning milieu was echter niet geborgd.

⁵ Staatsblad 2020, 400 pag. 1508

⁶ hogedrempelinrichting: Seveso-inrichting waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn in een hoeveelheid van ten minste de drempelwaarde, bedoeld in bijlage I, deel 1, kolom 3, of deel 2, kolom 3, bij de Seveso-richtlijn, met inachtneming van de aantekeningen bij die bijlage

Gelet hierop is in artikel 4.33 van het Omgevingsbesluit (Ob) vastgelegd dat het bestuur van de veiligheidsregio adviseur is voor een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een mba, voor zover deze aanvraag betrekking heeft op een mba zoals opgenomen in bijlage III onder 1 van het Ob. Dit adviesrecht heeft betrekking op de activiteiten waarvoor de veiligheidsregio's voorheen op grond van het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) en het Besluit omgevingsrecht (Bor) (opslag van ontplofbare stoffen en de opslag van vuurwerk) wettelijk adviseur waren. Het adviesrecht beperkt zich daarbij echter niet alleen meer tot het aspect externe veiligheid, maar heeft betrekking op (brand)veiligheid in zijn algemeenheid.

De mba's genoemd in artikel 7.1 Bvr zijn ook opgenomen in bijlage III onder 1⁷ behorende bij artikel 4.33 Ob.

Het adviesrecht voor het bevoegd gezag Ow met betrekking tot de bedrijfsbrandweeraanwijzing is geregeld in artikel 7.3 lid 4 van het Bvr. Het bevoegd gezag Ow heeft de mogelijkheid om inhoudelijk te beoordelen of de aanwijsbeschikking in voldoende mate is afgestemd op de omgevingsvergunning of dat er mogelijk sprake is van conflicterende voorschriften.

Door deze inhoudelijke koppeling is het mogelijk een optimale samenhang te krijgen tussen enerzijds de voorschriften van de bedrijfsbrandweeraanwijzing en anderzijds de voorschriften van de omgevingsvergunning. Als in een vroegtijdig stadium duidelijk is welke maatregelen en voorzieningen noodzakelijk zijn, kunnen deze worden geborgd in de omgevingsvergunning. In een aantal gevallen kan een aanwijzing bedrijfsbrandweer worden voorkomen door bijvoorbeeld voorzieningen – zoals stationaire brandbestrijdingsvoorzieningen – te treffen waarmee het scenario waarvoor een bedrijfsbrandweer nodig zou zijn, kan worden afgedekt. Deze voorzieningen moeten dan worden vastgelegd in de omgevingsvergunning voor de mba.

Procedurele koppeling

Naast de inhoudelijke koppeling is met inwerkingtreding van de Omgevingswet ook sprake van een procedurele koppeling tussen de omgevingsvergunning en de bedrijfsbrandweeraanwijzing. Dit heeft enerzijds geleid tot het opnemen van een termijn voor het aanwijzen van een bedrijf om over een bedrijfsbrandweer te beschikken en anderzijds tot het naar voren halen van het moment waarop een bedrijfsbrandweerrapport moet worden ingediend. Deze procedurele koppeling is vastgelegd in het Bvr, waarbij onderscheid is gemaakt tussen een bedrijf dat reeds is aangewezen en een bedrijf dat nog niet is aangewezen.

Bedrijfsbrandweerrapport gelijktijdig met aanvraag: locatie zonder bestaande bedrijfsbrandweeraanwijzing

Indien sprake is van een aanvraag voor een locatie die nog niet is aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken is het gestelde in artikel 7.2 tweede lid van belang. Indien een aanvraag om een omgevingsvergunning met één of meerdere mba's genoemd in artikel 7.1 lid 1 van het Bvr wordt ingediend, moet het bevoegd gezag Ow de veiligheidsregio om advies vragen op basis van artikel 4.33 van het Ob. Op grond van artikel 7.2 lid 2 Bvr wordt door de veiligheidsregio na ontvangst van dit adviesverzoek bij de aanvrager zo spoedig mogelijk om een bedrijfsbrandweerrapport verzocht. Dit verzoek vindt plaats als er redelijkerwijs een vermoeden is dat de aangevraagde activiteiten leiden tot een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid (artikel 7.2 lid 1 Bvr).

Dit betekent dat de veiligheidsregio direct na ontvangst van de aanvraag op basis van de ingediende gegevens en de toelichting op de aanvraag een beoordeling moet uitvoeren of er sprake kan zijn van een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid. Als dat vermoeden er is, dient de veiligheidsregio

⁷ Uitzondering hierop zijn de locaties voor het voor meer dan 24 uur opstellen van voertuigen, opleggers of aanhangers met gevaarlijke stoffen of het opstellen van meer dan drie voertuigen, opleggers of aanhangers met gevaarlijke stoffen: hiervoor geldt dus op dit moment geen wettelijk adviesrecht. Het gevolg hiervan is dat het mogelijk is dat een aanvraag ingediend wordt bij de omgevingsdienst en dat de Veiligheidsregio vervolgens niet in de gelegenheid gesteld wordt om advies uit te brengen (en een bedrijfsbrandweerrapport op te vragen). Naar verwachting zal dit via een wijzigings-AmvB worden gerepareerd. Deze zal op zijn vroegst begin 2023 in werking treden.

zo snel als mogelijk de aanvrager te verzoeken om een bedrijfsbrandweerrapport in te dienen. Voor de beoordeling van het vermoeden kan onder andere gebruik moeten worden gemaakt van de gegevens die het bedrijf op grond van de Omgevingsregeling bij de aanvraag dient aan te leveren. Voor de mba's genoemd in artikel 7.1 Bvr dient bij de aanvraag o.a. een beschrijving te worden gegeven van de ongewone voorvallen die zich kunnen voordoen, de nadelige gevolgen daarvan en de passende maatregelen die worden getroffen voor het voorkomen van ongewone voorvallen en de nadelige gevolgen daarvan. Gelet op de koppeling tussen de aanvraag voor een omgevingsvergunning mba en de beoordeling of om een bedrijfsbrandweerrapport moet worden verzocht, is het nog belangrijker dan voorheen dat deze informatie bij de aanvraag voor de omgevingsvergunning mba is gevoegd. Voor de mba's genoemd in artikel 7.1 Bvr zijn deze gegevens overigens als indieningsvereiste opgenomen bij de betreffende mba's in de Omgevingsregeling. In de indieningsvereisten van deze mba's wordt verwezen naar artikel 7.22a van de Omgevingsregeling waarin is opgenomen welke gegevens t.a.v. ongewone voorvallen moeten worden overgelegd.

Termijn indienen bedrijfsbrandweerrapport op verzoek

De termijn van 3 maanden voor het indienen van een bedrijfsbrandweerrapport, die was opgenomen in artikel 7.2 eerste lid Bvr, komt te vervallen. In plaats daarvan moet het bedrijfsbrandweerrapport binnen "een door het bestuur van de veiligheidsregio te stellen termijn" worden ingediend. Er is gekozen om het bestuur van de veiligheidsregio de termijn te laten bepalen i.v.m. een goede afstemming met de procedure voor het verlenen van de omgevingsvergunning voor de mba. Daarnaast is de gegeven termijn onder andere afhankelijk van de complexiteit van de inrichting (mba's), of een volledig nieuw bedrijfsbrandweerrapport moet worden opgesteld en of er sprake is van een reguliere of een uitgebreide voorbereidingsprocedure (8 weken respectievelijk 26 weken). Een goede afweging hierin leidt uiteindelijk tot de benodigde tijd (termijn) voor het opstellen van een bedrijfsbrandweerrapport.

Indien het bedrijfsbrandweerrapport niet binnen de door de veiligheidsregio gestelde termijn wordt ingediend, kan door middel van handhaving alsnog worden afgedwongen dat het bedrijfsbrandweerrapport wordt aangeleverd. Dit is overigens niet anders dan in de situatie vóór inwerkingtreding van de Ow. Het rapport kan nu echter al worden afgedwongen na indienen van de aanvraag i.p.v. na verlenen van de omgevingsvergunning.

Bedrijfsbrandweerrapport gelijktijdig met aanvraag: locatie met bestaande bedrijfsbrandweeraanwijzing

Is sprake van een aanvraag voor een locatie die al beschikt over een bedrijfsbrandweeraanwijzing dan is de wijziging van artikel 7.4 eerste lid Bvr van belang. Aan dit lid is een zin toegevoegd voor de situatie waarin sprake is van een inrichting of een locatie die beschikt over een bedrijfsbrandweeraanwijzing en waarbij de wijziging, uitbreiding of verandering die is opgenomen in de aanvraag voor de mba van invloed is op het bedrijfsbrandweerrapport. De aanvrager is dan verplicht om op hetzelfde moment dat de aanvraag om een omgevingsvergunning wordt ingediend, ook een bedrijfsbrandweerrapport in te dienen bij de veiligheidsregio. Wordt geen bedrijfsbrandweerrapport ingediend terwijl de aanvraag daartoe wel aanleiding geeft dan moet de veiligheidsregio alsnog om dit rapport verzoeken: zo spoedig mogelijk nadat op grond van artikel 4.33 Ob om advies is verzocht. Gelet op het feit dat in dat geval tevens sprake is van een overtreding van artikel 7.4 eerste lid Bvr kan dit rapport middels handhaving worden afgedwongen. Ook in dit geval is dit niet anders dan in de situatie vóór inwerkingtreding van de Ow. Het gewijzigde rapport kan nu echter al worden afgedwongen na indienen van de aanvraag i.p.v. na doorvoeren van de wijziging.

Belang afstemming bedrijfsbrandweerrapport gelijktijdig met aanvraag

Doordat al in het stadium van de aanvraag een bedrijfsbrandweerrapport moet worden ingediend, heeft de veiligheidsregio de mogelijkheid om het gewijzigde rapport te betrekken bij de advisering van het bevoegd gezag over de vergunningaanvraag. Tegelijkertijd kan een eventueel noodzakelijke wijziging van de bedrijfsbrandweeraanwijzing zo goed mogelijk worden afgestemd op de wijziging van de omgevingsvergunning voor die mba.

Belang vooroverleg

Alle partijen – waaronder ook de aanvrager – hebben belang bij een vooroverleg. In het vooroverleg zou al gezamenlijk besproken moeten zijn welke mba's de aanvrager wil gaan uitvoeren, welke maatregelen er worden genomen om ongewone voorvallen te voorkomen en de gevolgen ervan te beperken. Door zo vroeg mogelijk in het proces aan tafel te zitten met het bevoegd gezag Ow, de omgevingsdienst en het bedrijf, kan het verband tussen aan te vragen mba's en het aanwijsproces bedrijfsbrandweer duidelijk worden gemaakt. De veiligheidsregio en het bedrijf kunnen aan de hand van de eerste gegevens de beoordeling of een bedrijfsbrandweerrapport gelijktijdig met de aanvraag om omgevingsvergunning ingediend moet worden, al vroeg uitvoeren.

“Los” bedrijfsbrandweerrapport

Hierboven zijn de situaties beschreven waarin een aanvraag voor een mba leidt tot een wijziging van het bedrijfsbrandweerrapport. Er kan echter ook sprake zijn van een situatie die om een aanpassing van het bedrijfsbrandweerrapport vraagt maar waarvoor geen aanvraag om omgevingsvergunning noodzakelijk is. Denk hierbij aan het inzetten van ander (incidentbestrijdings)materieel of het aanpassen van een proces waarvoor geen aanvraag om omgevingsvergunning voor een mba noodzakelijk is, wijziging van de omgeving etc. Daarnaast kan voor de inwerkingtreding van de Ow een omgevingsvergunning zijn verleend die leidt tot een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid of een herziening van de inhoud van het rapport of de bedrijfsbrandweeraanwijzing. Ook gewijzigde inzichten of constatering uit toezicht kunnen leiden tot de noodzaak van een (gewijzigd) bedrijfsbrandweerrapport. Gelet hierop blijft de veiligheidsregio, ook los van het indienen van een aanvraag om omgevingsvergunning, de bevoegdheid houden om bij een vermoeden van een bijzonder gevaar om een bedrijfsbrandweerrapport te verzoeken (artikel 7.2 eerste lid) en blijft het bedrijf verplicht om bij wijziging of uitbreiding van een aangewezen locatie, dan wel verandering van de gebezigde processen die in betekenende mate consequenties hebben voor de inhoud van het rapport, zo spoedig mogelijk een gewijzigd rapport in te dienen bij het bestuur van de veiligheidsregio.

Termijn afgeven bedrijfsbrandweeraanwijzing

In de Wvr en het Bvr zoals die luiden voor inwerkingtreding van de Ww was geen termijn opgenomen waarbinnen, na ontvangst van het bedrijfsbrandweerrapport, de bedrijfsbrandweeraanwijzing moest worden afgegeven. In het gewijzigde Bvr is in het kader van de procedurele koppeling wel een termijn opgenomen.

Het uitgangspunt is dat binnen 26 weken na ontvangst van het bedrijfsbrandweerrapport de aanwijzing dient te worden afgegeven (artikel 7.3 tweede lid Bvr). Dit geldt zowel voor een nieuwe bedrijfsbrandweeraanwijzing als voor een wijziging van een bestaande bedrijfsbrandweeraanwijzing. Is er volgens de veiligheidsregio geen sprake van een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid, dan volgt een brief waarin dit aan het bedrijf wordt medegedeeld. Deze brief betreft, evenals in de situatie vóór inwerkingtreding van de Omgevingswet, geen besluit in de zin van de Awb. Het stellen van een termijn in het Bvr verhoogt de rechtszekerheid.

Als op het moment van het verstrijken van de termijn van 26 weken de omgevingsvergunning voor de mba nog niet onherroepelijk is, mag het afgeven van de bedrijfsbrandweeraanwijzing worden opgeschort. In dat geval dient de aanwijzing plaats te vinden binnen 8 weken na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning voor de mba. Voor deze constructie is gekozen omdat het voor

de aanwijzing bedrijfsbrandweer van belang is te weten welke voorschriften aan de omgevingsvergunning zijn verbonden. Pas als de omgevingsvergunning onherroepelijk is staat definitief vast welke maatregelen en voorzieningen het bedrijf moet treffen. Het is namelijk mogelijk dat het bedrijf beroep en hoger beroep instelt tegen de verleende omgevingsvergunning en de daarin opgenomen voorschriften. Dit (hoger)beroep kan betrekking hebben op voorzieningen die in het kader van de bedrijfsbrandweeraanwijzing van belang zijn. Om die reden mag de aanwijzing worden opgeschort tot 8 weken na het onherroepelijk worden van de omgevingsvergunning.

De veiligheidsregio mag er – ondanks het nog niet onherroepelijk zijn van de omgevingsvergunning – echter voor kiezen de bedrijfsbrandweeraanwijzing wél af te geven. Een omgevingsvergunning kan immers in werking treden ondanks dat deze nog niet onherroepelijk is. De activiteit zou in dat geval mogen worden uitgevoerd, zodat het scenario, waarvoor een bedrijfsbrandweer noodzakelijk is, zich kán voordoen. In dat geval dient de bedrijfsbrandweeraanwijzing zo spoedig mogelijk te worden afgegeven en dient niet te worden gewacht tot het onherroepelijk zijn van de omgevingsvergunning voor de mba.

Tenslotte moet worden opgemerkt dat de termijn van 26 weken voor het aanwijzen van de bedrijfsbrandweer altijd geldt, ook als binnen die termijn de omgevingsvergunning onherroepelijk is geworden. Dit zal zich met name voordoen in de situatie dat voor de aanvraag de reguliere voorbereidingsprocedure wordt doorlopen. De termijn van 26 weken kan alleen langer zijn als de omgevingsvergunning voor de mba nog niet onherroepelijk is.

Reguliere en uitgebreide procedure omgevingsvergunning

Bij een aanvraag voor een omgevingsvergunning met betrekking tot een Seveso-inrichting geldt in principe altijd de uitgebreide voorbereidingsprocedure van 26 weken. Uitzondering hierop is de niet-significante wijziging, hiervoor geldt - ook voor een Seveso-inrichting - de reguliere voorbereidingsprocedure van 8 weken. Voor alle andere mba's genoemd in artikel 7.1 lid 1 van het Bvr, geldt de reguliere voorbereidingsprocedure van 8 weken.

Begrenzing van de aangewezen locatie

Vóór inwerkingtreding van de Ow werd een bedrijfsbrandweeraanwijzing afgegeven voor een inrichting. In de omgevingsvergunning milieu werden de grenzen van een inrichting vastgelegd. Zodoende was het niet noodzakelijk om in de bedrijfsbrandweeraanwijzing de begrenzing van de inrichting op te nemen. Zoals onder het kopje “vervallen begrip inrichting” is aangegeven is met de komst van de Omgevingswet het begrip inrichting vervallen en zal de ‘locatie waarop een of meer milieubelastende activiteiten worden verricht’ moeten worden aangewezen. Deze locatie zal over het algemeen samen vallen met het begrip inrichting, zoals dat gold voor inwerkingtreding van de Ow. Gelet op het gestelde in artikel 7.1 Bvr en hetgeen in de toelichting op de Invoeringswet en het Invoeringsbesluit is opgenomen kan een bedrijfsbrandweeraanwijzing betrekking hebben op meerdere mba's die een onderneming op een locatie verricht. De veiligheidsregio dient, bij de beoordeling of sprake is van een bijzonder gevaar, ook de mba's te betrekken die niet zijn opgenomen in artikel 7.1 Bvr en op de locatie worden verricht. De beoordeling of een bedrijfsbrandweer noodzakelijk is, beperkt zich zodoende niet tot het scenario dat zich kan voordoen bij een in artikel 7.1 Bvr opgenomen mba. Bij deze beoordeling moet ook rekening worden gehouden met interne domino-effecten, dat wil zeggen escalatiemogelijkheden op de locatie waar een mba zoals bedoeld in artikel 7.1 Bvr wordt verricht. Als hierdoor een bijzonder gevaar ontstaat voor de openbare veiligheid kan het bestuur van de veiligheidsregio de locatie aanwijzen waar de betrokken mba of mba's worden verricht. Dit kan tot gevolg hebben dat de locatie die is opgenomen in de omgevingsvergunning voor een mba afwijkt van de locatie waarvoor de bedrijfsbrandweeraanwijzing geldt. Gelet hierop moet het bestuur van de veiligheidsregio op grond van het gewijzigde artikel 7.3 derde lid Bvr in de aanwijzing de begrenzing vaststellen van de locatie of de inrichting (in geval van een Kernenergie inrichting) waarop de aanwijzing van toepassing is. Deze begrenzing dient bij voorkeur op een kaart te worden aangegeven.

Gevolgen aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren vervallen begrip inrichting en wijziging van het Bvr

De hierboven omschreven wijzigingen hebben gevolgen voor de in het vastgestelde aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren gebruikte termen en verwijzingen. Hieronder wordt aangegeven hoe de in het aanwijsbeleid gehanteerde termen en verwijzingen vanaf het moment van inwerkingtreding van de Omgevingswet gelezen moeten worden.

1. Daar waar het aanwijsbeleid voor de veiligheidsregio's wordt verwezen naar het Brzo 2015, moet dit na inwerkingtreding van de Omgevingswet worden gelezen als verwijzing naar de artikelen uit paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving.
2. Daar waar in het aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren de term "inrichting" wordt gebruikt moet dit na inwerkingtreding van de Omgevingswet worden gelezen als:
 - a. *"locatie waarop een of meer milieubelastende activiteiten worden verricht (zoals bedoeld in artikel 7.1 Bvr of een inrichting zoals bedoeld in artikel 15, onderdeel b, van de Kernenergiewet)"* als het gaat om inrichtingen die op grond van artikel 31 Wvr zijn aangewezen of kunnen worden aangewezen;
 - b. *"milieubelastende activiteit op een locatie"* voor zover het gaat over de term "inrichting" in samenhang met artikel 48 Wvr;
 - c. *"locaties waarop een of meer milieubelastende activiteiten worden verricht"* als het gaat om "inrichtingen" in de samenhang met artikel 17 Wvr ("inrichtingen" die over een rampenbestrijdingsplan moeten beschikken);
 - d. *"inrichting"* als het gaat om een "inrichting" in samenhang met de Kernenergiewet;
 - e. *"Seveso-inrichting"* als het gaat over een "inrichting" in samenhang met het Brzo 2015 of de Seveso III-richtlijn/het gestelde onder 1 of als gesproken wordt over een "Brzo-inrichting".
3. Daar waar in het aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren wordt gesproken over "hogedrempelinrichting" moet dit ook na inwerkingtreding van de Omgevingswet worden gelezen als "hogedrempelinrichting" Voor de definitie van dit begrip dient na inwerkingtreding van de Omgevingswet de definitie uit het Bal te worden gehanteerd.
4. Daar waar het aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren wordt gesproken over "lagedrempelinrichting" moet dit na inwerkingtreding van de Omgevingswet worden gelezen als *"Seveso-inrichting niet zijnde een hogedrempelinrichting, waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn in een hoeveelheid gelijk aan of groter dan de drempelwaarde, bedoeld in bijlage I, deel 1, kolom 2, of deel 2, kolom 2, bij de Seveso-richtlijn, met inachtneming van de aantekeningen bij die bijlage"*.
5. Daar waar het aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren wordt gesproken over "ARIE-inrichtingen", "inrichtingen waarop hoofdstuk 2, afdeling 2 van het Arbeidsomstandighedenbesluit van toepassing is" of "vervoersgebonden inrichtingen" moet dit na inwerkingtreding van de Omgevingswet worden gelezen als *"locatie waarop een of meer milieubelastende activiteiten worden verricht zoals bedoeld in artikel 7.1 Bvr, niet zijnde een Seveso-inrichting"*.
6. Daar waar in het aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren wordt verwezen naar de omgevingsvergunning milieu moet dit worden gelezen als een omgevingsvergunning voor een milieubelastende activiteit.
7. Stap 0, 1 en 2 zoals beschreven in paragraaf 3.3 (Het aanwijsproces) worden aangevuld. Het aanwijsproces kan ook starten met de beoordeling van een aanvraag voor een vergunning voor een milieubelastende activiteit. Zie verder "Procedurele en inhoudelijke koppeling" in dit Addendum.
8. Daar waar in het aanwijsbeleid is aangegeven dat de bedrijfsbrandweeraanwijzing pas mag worden afgegeven na verlening van de omgevingsvergunning moet de tekst zoals opgenomen in dit addendum worden gelezen.
9. Daar waar in het aanwijsbeleid wordt gesproken over hoofd of bestuurder van de inrichting dient dit gelezen te worden als " degene die de milieubelastende activiteit verricht of de inrichting exploiteert.

10. Daar waar in het aanwijsbeleid wordt gesproken over een “bedrijfsbrandweerplichtige inrichting” of “aangewezen inrichting” moet gelezen worden “een locatie die over een bedrijfsbrandweer moet beschikken”.
11. De modelvoorschriften behorende bij het door het bestuur van de veiligheidsregio op 21 juni 2018 vastgestelde Landelijk model aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren worden vervangen door de modelvoorschriften die als bijlage bij dit addendum zijn gevoegd.
12. ren wordt verwezen naar het “handhavingsbeleid industriële veiligheid voor de veiligheidsregio’s” moet dit handhavingsbeleid worden gelezen samen met het Addendum Model Handhavingsbeleid Veiligheidsregio.
13. Daar waar in het aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren wordt verwezen naar de Werkwijzer bedrijfsbrandweren 2013 moet dit gelezen worden als een verwijzing naar de “Werkwijzer bedrijfsbrandweren 2019”.

MODELVOORSCHRIFTEN VOOR BEDRIJFSBRANDWEREN

vallend onder artikel 31 Wet veiligheidsregio's

versie 3.0, 18 juni 2025 | aangepast naar situatie Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland

Gebruik van de modelvoorschriften

De modelvoorschriften worden, in tegenstelling tot voorheen de Algemene Bepalingen, niet als integraal document bij een aanwijsbeschikking gevoegd. De modelvoorschriften zijn bedoeld als brondocument waaruit alleen de van toepassing zijnde voorschriften worden geselecteerd, die vervolgens bij de aanwijsbeschikking worden gevoegd.

Inhoudelijk komen de modelvoorschriften grotendeels overeen met de Algemene Bepalingen. Op punten zijn de modelvoorschriften aangepast en gemoderniseerd. Ook zijn enkele modelvoorschriften toegevoegd.

Belangrijkste wijzigingen versie 1.0 (18 april 2018 gepubliceerd op NIPV-site)

De belangrijkste wijzigingen betreffen de voorschriften ten aanzien van opleiding van bedrijfsbrandweerpersoneel en oefenen. De meeste voorschriften ten aanzien van de opleiding van het bedrijfsbrandweerpersoneel zijn komen te vervallen, omdat op grond van artikel 7.3, vijfde lid, van het Besluit veiligheidsregio's alleen voorschriften mogen worden gesteld aan de omvang, geoefendheid en samenstelling van het personeel. Voorschriften over opleiding zijn dus niet toegestaan. Als het bestuur van de veiligheidsregio waarborgen wil voor de opleiding van bedrijfsbrandweerpersoneel kunnen de bedrijfsbrandweerfuncties (en eventueel overheidsbrandweerfuncties) uit het Besluit personeel veiligheidsregio's worden aangewezen. Aan deze functies is een landelijk examen gekoppeld, dat wordt afgenomen door het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid.

Verder zijn er voorschriften toegevoegd die betrekking hebben op oefeningen. In de Algemene Bepalingen hadden de voorschriften ten aanzien van oefeningen voornamelijk betrekking op het indienen en goedkeuren van oefenprogramma's en niet op het uitvoeren en de inhoud van de oefeningen zelf. De nieuwe voorschriften stellen eisen aan de inhoud van het oefenprogramma en de oefeningen zelf.

Tot slot zijn er nieuwe voorschriften toegevoegd die betrekking hebben op inspectie, testen en onderhoud van semi-stationaire blus- en koelinstallaties op verticale cilindrische tanks (modelvoorschriften 5.14 tot en met 5.18). Als een veiligheidsregio dit wenst, kan ze voor deze blus- en koelinstallaties een alternatief voor het jaarlijks live-testen voorschrijven.

Belangrijkste wijzigingen versie 2.0 (20 december 2021)

De tekst van de modelvoorschriften is aangepast aan de Omgevingswet. Het begrip inrichting is komen te vervallen. Hiervoor in de plaats zijn de begrippen milieubelastende activiteit en (aangewezen) locatie gekomen. Zie voor verdere toelichting het addendum aanwijsbeleid bedrijfsbrandweren waar deze gewijzigde modelvoorschriften onderdeel van zijn.

Belangrijkste wijzigingen versie 3.0 (18 juni 2025)

De nummering van de voorschriften is – ten opzichte van de vorige versie – ongewijzigd. Wijzigingen naar externe normen en documenten zijn geactualiseerd. Ook zijn inzichten uit de praktijk verwerkt in een aantal voorschriften. Voorbeelden zijn het benoemen van 'overig personeel' in vs. 2.2, gewijzigde testparameters schuimvormend middel (vs. 5.9) en het spoelen van bluswaternetten (vs. 7.4). In vs. 8.3 zijn lid c, d en e toegevoegd. Bij vs. 11.2 is een toelichting toegevoegd. Bijlage 1.3, met informatie uit NFPA11 en 25, is verwijderd.

Toelichting op modelvoorschriften

Onder sommige modelbepalingen staat cursief een toelichting. Deze toelichting is bedoeld voor de zowel de veiligheidsregio als de aangewezen locatie en moet samen met het betreffende voorschrift in de aanwijsbeschikking worden opgenomen. Voorschrift 5.17, als grijze tekst opgenomen, is een optioneel voorschrift.

Aanwijsbeschikking

1. Deze volgende teksten moeten in de besluittekst komen te staan (dus onder het kopje 'Besluit'). Het bedrijfsbrandweerrapport en de eventueel door het bedrijf ingediende aanvullende gegevens maken integraal onderdeel uit van de aanwijsbeschikking, tenzij hiervan in deze beschikking wordt afgeweken.
2. De bijlagen waarnaar in de voorschriften wordt verwezen maken ook integraal onderdeel uit van de aanwijsbeschikking.

De verwijzing naar de locatie van de milieubelastende activiteit kan (met kaartje) worden opgenomen in de besluittekst. Zo is duidelijk binnen welke begrenzing de aanwijsbeschikking van toepassing is.

Inhoud:

- 1 [Definities / begripsomschrijving](#)
 - 2 [Algemeen](#)
 - 3 [Bedrijfsbrandweerbeheerssysteem](#)
 - 4 [Personeel](#)
 - 5 [Incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen](#)
 - 6 [Geoefendheid](#)
 - 7 [Bluswatervoorziening](#)
 - 8 [Alarmering en opkomst](#)
 - 9 [Verbindingen](#)
 - 10 [Beschermende middelen](#)
 - 11 [Samenwerking met externe hulpdiensten](#)
 - 12 [Toezicht](#)
 - 13 [Slotbepalingen](#)
- [Bijlagen](#)

1. DEFINITIES/BEGRIPSOMSCHRIJVING

Aangewezen locatie	Locatie, zoals beschreven in het kopje Besluit in onderhavige aanwijzing (let op bij alleen een wijziging anders omschrijven), die is aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken.
Aanwijsbeschikking	Besluit van het bestuur, als bedoeld in artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's.
Bedrijfsbrandweer	<p>Het begrip bedrijfsbrandweer houdt in: Een organisatie van mensen en middelen met als doel het gecoördineerd bestrijden van branden en ongevallen op het terrein van de aangewezen locatie.</p> <p>Met deze begripsdefinitie is voor het aanwijsbeleid daarmee de breder beschreven definitie voor de bedrijfsbrandweer:</p> <p>“Een bedrijfsbrandweer is een door het bedrijf ingestelde incidentbestrijdings-organisatie met bekwaam personeel en materieel die, op basis van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's, is aangewezen door de eigen veiligheidsregio teneinde de risico's van het bedrijf voor de omgeving te beperken.”</p>
Bedrijfsbrandweer-beheerssysteem	Een kwaliteits- en beheerssysteem dat aanwezig is op de aangewezen locatie waarmee wordt aangetoond dat de operationele paraatheid en bedrijfszekerheid van (bedrijfsbrandweer)personeel en incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen is geborgd.
Bedrijfsbrandweer-journaal	Het journaal waarin de resultaten van de inspecties, de testen en het onderhoud van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen wordt bijgehouden en gearchiveerd, inclusief inspecties van vaste blus- en koelinstallaties door certificerende instanties. Het journaal bevat ook een registratie van de dagelijkse sterkte, (noodplan)oefeningen en incidenten.
Bedrijfsbrandweerpersoneel	De personen die de functies vervullen die in de voorschriften bij deze aanwijsbeschikking zijn opgenomen.
Bedrijfsbrandweerrapport	Het rapport inzake de bedrijfsbrandweer, bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, van het Besluit veiligheidsregio's.
Bedrijfszeker	Het vermogen om gedurende het verloop van een geloofwaardig incidentscenario dan wel de in een norm opgenomen functioneringstijd, foutloos te functioneren (met organisatorische en technische maatregelen).
Bestuur	Het bestuur van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.
Brandweervoertuig	Een voertuig, bezet en bestuurd door bedrijfsbrandweerpersoneel, dat kan worden ingezet voor de bestrijding van een incident en voor het vervoer van bedrijfsbrandweerpersoneel, materiaal, blusmiddelen, pompen en overige incidentbestrijdingsmiddelen.
Certificering	Certificering van brandbeveiligingssystemen zoals beschreven in CCV-inspectieschema UPD-PGS en CCV-inspectieschema Brandbeveiliging Opslag Gevaarlijke Stoffen PGS (BB-PGS).
Geloofwaardig incidentscenario	Een incidentscenario als bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onder c van het Besluit veiligheidsregio's.

Incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen	Het geheel aan middelen die de bedrijfsbrandweer ten dienste staat bij de uitoefening van zijn taak. Hieronder worden in ieder geval verstaan de logistieke en infrastructurele voorzieningen, blus-koelwaternet met pompen, mobiele blus- en koelvoorzieningen en semi-stationaire koel- en blusinstallaties. Ook brandweervoertuigen maken onderdeel uit van deze middelen.
Line of Defence (LoD)	Die organisatorische en/of technische beschermings- en interventiemiddelen die de kans dat een specifiek incident kan plaats vinden verkleinen (preventieve LoD's) of de gevolgen van een incident binnen de installatie/locatie beperken, beheersen en/of bestrijden (repressieve LoD's).
Maatgevend incidentscenario	Een incidentscenario als bedoeld in artikel 7.2, eerste lid, onder d van het Besluit veiligheidsregio's.
Meldkamer	Een van de meldkamers van de Landelijke Meldkamer Samenwerking (LMS). LMS is een samenwerkingsverband van de meldkamers van de politie, brandweer, ambulance en Koninklijke Marechaussee (KMar). www.landelijkemeldkamer.org
NEN-norm	Een door het Nederlands Normalisatie-instituut (NEN) uitgegeven norm of normatief document.
NFPA-code en -standaard	Door de National Fire Protection Association (NFPA) ontworpen normatief referentiekader voor het ontwerpen, beheren, onderhouden en testen van brandbeveiligingssystemen en daaraan verwante activiteiten.
Semi-stationaire blus- en koelinstallaties	Blus- en koelinstallaties die permanent zijn opgesteld en aangebracht op het terrein van de aangewezen locatie, (bijvoorbeeld sprinklerinstallaties, deluge-installaties, stationaire schuiminstallaties, (water)koelssystemen voor tanks, vast opgestelde watermonitoren, etc.) maar waarvoor een inzet van de bedrijfsbrandweer noodzakelijk is om de installatie (goed) te laten functioneren. Dit door middel van mobiele hulpmiddelen, dan wel specialistische brandweerkennis.
Site-trekker	Wanneer meerdere inrichtingen op één bedrijventerrein zijn gevestigd, kan één inrichting, de site-trekker, de uitvoering van de bedrijfsbrandweezorg voor andere inrichtingen op zich nemen.
Veiligheidsbeheerssysteem (VBS)	Een veiligheidsbeheerssysteem als bedoeld in artikel 4.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving.

2. ALGEMEEN

2.1 <naam bedrijf, adres, plaats> moet beschikken over een bedrijfsbrandweer.

2.2 De bedrijfsbrandweer bestaat uit:

- a. een personele component van:
 - <aantal> manschappen OF bedrijfsbrandweer manschappen a
 - een voertuigbediener;
 - een bevelvoerder OF bedrijfsbrandweer bevelvoerder;
 - <overig personeel dat onderdeel uitmaakt van de bedrijfsbrandweer, zoals "operator" en "first line responder">.
- b. <aantal> industrieel brandweervoertuig (autospuit) met een pompcapaciteit van minimaal <capaciteit> l/min, voorzien van een schuim/water dakkanon met een capaciteit van ten minste <capaciteit> l/min en ten minste <capaciteit> liter schuimvormend middel (3% alcoholbestendig);
- c. <aantal> mobiele watermonitoren (straatwaterkanonnen) met een capaciteit van ten minste <capaciteit> l/min per stuk;
- d. een bluswaternet met een minimale bluswatercapaciteit van <y00 m³/uur>;
- e. een <meervoudig gevoed> bluswaternet, dat:
 1. ervoor zorgt dat de bluswaterpompen een dynamische druk leveren van ten minste <x bar (+/- y bar)>;
 2. beschikt over tenminste <x diesel aangedreven / elektrische bluswaterpompen> met een capaciteit van <x00 m³/uur> per pomp, plus een reservebluswaterpomp met een capaciteit van <y00 m³/uur>;
 3. zodanig is ontworpen dat alle installaties op de aangewezen locatie zijn omsloten door een ringvormig net;
 4. ervoor zorgt dat de aanwezige semi-stationaire blus- en koelinstallaties beschikken over de daarvoor benodigde hoeveelheid dynamische (werk)druk en capaciteit;
 5. is ontworpen overeenkomstig de normen van de NFPA of een equivalente norm;
- f. voldoende incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen om de omschreven incidentscenario's te kunnen bestrijden;
- g. <capaciteit> liter schuimvormend middel voor de semi-stationaire schuimblusinstallatie(s) die op het terrein aanwezig is/zijn.

Toelichting

Het genoemde in modelvoorschrift 2.2, onderdeel d, onder 5 gaat in op normen, met als uitgangspunt de NFPA. Per situatie zal door de veiligheidsregio bekeken moeten worden welke (NFPA-)norm van toepassing is op de betreffende situatie. Voorbeelden zijn de NFPA 20 (voor pompinstallaties ten behoeve van het bluswaternet), NFPA 22 (voor het gebruik van een watertank als voeding voor het bluswaternet) en NFPA 24 (voor het bluswaternet zelf en toebehoren daarvan). Ook gelijkwaardige normen (bijvoorbeeld die het bedrijf zelf hanteert) kunnen worden voorgeschreven.

De officiële titels van de genoemde NFPA-normen:

NFPA 20 Standard for the Installation of Stationary Pumps for Fire Protection

NFPA 22 Standard for Water Tanks for Private Fire Protection

NFPA 24 Standard for the Installation of Private Fire Service Mains and Their Appurtenances

2.3 Daar waar het in de voorschriften een melding aan het bestuur van de veiligheidsregio wordt voorgeschreven wordt een melding bedoeld aan het bestuur van Veiligheidsregio [vul in] via [e-mail / adres].

3. BEDRIJFSBRANDWEERBEHEERSSYSTEEM

3.1 De aangewezen locatie dient een *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* geïmplementeerd te hebben. Indien de aangewezen locatie een *veiligheidsbeheerssysteem* heeft op grond van artikel 4.11 van het Besluit activiteiten leefomgeving dan kan het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* een onderdeel zijn van dit *veiligheidsbeheerssysteem*.

- 3.2 In het bedrijfsbrandweerbeheerssysteem moet het volgende zijn opgenomen;
- de wijze waarop de aangewezen locatie het inspecteren, testen en onderhouden van incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen opzet, uitvoert, bewaakt en registreert;
 - de wijze waarop de aangewezen locatie de inzetbaarheid van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen heeft geborgd;
 - op welke wijze de aangewezen locatie het opzetten, uitvoeren en bewaken van opleidingen en (noodplan)oefeningen borgt;
 - de wijze waarop na oefeningen en incidenten de noodorganisatie en bedrijfsbrandweer worden geëvalueerd en acties die daaruit volgen worden opgepakt;
 - op welke wijze de voorgeschreven personele bezetting dagelijks wordt vastgesteld en geborgd.
- 3.3 Op het terrein van de aangewezen locatie is te allen tijde het *bedrijfsbrandweerjaarnaal* aanwezig. Dit journaal dient te allen tijde actueel en volledig te zijn.
- 3.4 Indien de gegevens uit het bedrijfsbrandweerjaarnaal verspreid zijn over verschillende systemen (documenten en/of elektronisch), moet er een overzicht aanwezig zijn met daarop aangegeven waar de gegevens zijn terug te vinden c.q. worden vastgelegd en bijgehouden.

4. PERSONEEL

- 4.1 Op het terrein van de aangewezen locatie is te allen tijde het bedrijfsbrandweerpersoneel aanwezig, als bedoeld in **voorschrift 2.2, onder a**. Het bedrijfsbrandweerpersoneel is beschikbaar en paraat om de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen te bedienen. Personeel dat wordt geleverd door een derde partij waaraan de bedrijfsbrandweertzorg geheel of gedeeltelijk is uitbesteed, hoeft niet aanwezig te zijn op het terrein van de aangewezen locatie.
- In geval van niet of beperkte inzetbaarheid van het bedrijfsbrandweerpersoneel dient dit direct aan het bestuur van de veiligheidsregio gemeld te worden. In de melding dient beschreven te worden welke maatregelen zijn of worden genomen om tot een gelijkwaardige oplossing te komen, wat de reden en de aard van de niet of beperkte inzetbaarheid is, wanneer die naar verwachting is opgeheven en welke maatregelen zijn of worden genomen om de operationaliteit van het bedrijfsbrandweerpersoneel te waarborgen. Het bestuur kan aanvullende eisen stellen.

Toelichting

*In beginsel moet al het aangewezen bedrijfsbrandweerpersoneel aanwezig, beschikbaar en paraat zijn op het terrein van de aangewezen locatie. Alleen als de bedrijfsbrandweertzorg geheel of gedeeltelijk aan een derde partij is uitbesteed, bijvoorbeeld bij een site-trekker constructie, vervalt deze verplichting voor het deel dat aan deze partij is uitbesteed. Hierbij wordt wel gewezen op het gestelde in **voorschrift 8.6** (waarin staat dat bedrijfsbrandweerpersoneel binnen een bepaalde tijd aanwezig moet zijn). Als de bedrijfsbrandweertzorg gedeeltelijk is uitbesteed aan een derde partij, moet het personeel dat de aangewezen locatie zelf bijdraagt aan de bedrijfsbrandweerorganisatie wel te allen tijde aanwezig zijn op de aangewezen locatie. Te denken valt aan aangewezen operators of first line responders, maar ook aan situaties waarin bevelvoerders, voertuigbedieners en manschappen deels door de aangewezen locatie zelf en deels door een derde partij worden geleverd.*

- 4.2 Een bevelvoerder geeft binnen de bedrijfsbrandweer leiding aan maximaal acht personen.
- 4.3 Het bedrijfsbrandweerpersoneel is aantoonbaar lichamelijk goedgekeurd voor de uit te voeren taken.
- 4.4 Binnen een half uur na ontdekken van een incident dient (minimaal) één beslissingsbevoegd persoon van het bedrijf met kennis van de gebezigde processen op het terrein aanwezig te zijn. Deze functionaris is benoemd in de organisatiebeschrijving als genoemd in **voorschrift 4.7**.

4.5 Binnen de aangewezen locatie zijn één of meerdere functionarissen verantwoordelijk voor de uitvoering van:

- de periodieke controle van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen, zoals genoemd in de *aanwijsbeschikking* en het rapport inzake de bedrijfsbrandweer;
- de beproeving van de goede werking van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen;
- het treffen van maatregelen om de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer te behouden;
- het actueel houden van het *bedrijfsbrandweerjaarnaal*.

Indien meerdere functionarissen verantwoordelijk zijn voor deze taken, moet duidelijk zijn welke functionaris verantwoordelijk is voor welke taak. De functionarissen zorgen voor een adequate uitvoering van genoemde taken.

4.6 De taken en verantwoordelijkheden van het bedrijfsbrandweerpersoneel zijn bij alle betrokkenen bekend. De taken en verantwoordelijkheden zijn opgenomen in een document en uitgewerkt in een schriftelijke instructie die onderdeel is van het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem* van de aangewezen locatie.

4.7 De aangewezen locatie beschikt over een beschrijving van de taken en verantwoordelijkheden van het (bedrijfsbrandweer)personeel dat op alle organisatorische niveaus bij het beheersen van de geloofwaardige incidentscenario's is betrokken, met daarin aangegeven de verschillende functies en de daarbij behorende opleidingen. De organisatie van de hiervoor genoemde opleidingen dient tevens in deze beschrijving opgenomen te worden. Het personeel dient aantoonbaar de bij de desbetreffende functie behorende opleiding(en) te hebben gevolgd. Het kennisniveau behorende bij de functies en opleidingen dient op peil gehouden te worden via een oefenprogramma. Bovenstaande voorwaarden en beschrijvingen dienen opgenomen te zijn in een *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem*.

5. INCIDENTBESTRIJDINGS- EN INCIDENTBEHEERSMIDDELEN

5.1 Op het terrein van de aangewezen locatie zijn te allen tijde de middelen aanwezig die in **voorschrift 2.2, onder b tot en met g**, zijn genoemd. Uitgezonderd zijn de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen die worden geleverd door een derde partij waaraan de bedrijfsbrandweezorg geheel of gedeeltelijk is uitbesteed.

Toelichting

*In beginsel moeten alle aangewezen incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen aanwezig zijn op het terrein van de aangewezen locatie. Alleen als de bedrijfsbrandweezorg geheel of gedeeltelijk aan een derde partij is uitbesteed en deze ook de betreffende middelen meeneemt in geval van een incident, vervalt deze verplichting voor het deel dat aan deze partij is uitbesteed. Hierbij wordt wel gewezen op het gestelde in **voorschrift 8.6** (waarin staat dat bedrijfsbrandweerpersoneel binnen een bepaalde tijd aanwezig moet zijn). Als een deel van de middelen in geval van een incident wordt meegenomen door de derde partij en een deel door de aangewezen locatie zelf geleverd wordt (bijvoorbeeld extra schuimvormend middel), dan moeten de middelen die de aangewezen locatie zelf levert te allen tijde aanwezig zijn op het terrein van de aangewezen locatie.*

5.2 De incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen zijn:

- a. bedrijfszeker
- b. voor onmiddellijk gebruik gereed
- c. goed bereikbaar
- d. als zodanig herkenbaar
- e. tegen externe invloeden beschermd
- f. beschermd tegen warmtestraling als gevolg van een incident

De wijze waarop de aangewezen locatie bovenstaande kwaliteitseisen voor de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen waarborgt via testen en een onderhouds- en inspectiesysteem dient inzichtelijk te zijn gemaakt in het bedrijfsbrandweerbeheerssysteem (zie bijlage 1.1). Een nadere beschrijving van eisen

gesteld aan het testen en het onderhouds- en inspectiesysteem voor de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen is opgenomen in **bijlage 1.1**.

Toelichting:

Hiermee wordt in ieder geval het volgende bedoeld:

- blusvoorzieningen, bluswaterleidingen, brandkranen, omloopafsluiters en bluswaterreservoirs moeten tegen vorst beschermd of bestand zijn;
- watervoerende armaturen en mobiele blustoestellen die in de open lucht en/of in een stoffige of corrosieve omgeving aanwezig zijn moeten doelmatig beschermd zijn tegen externe invloeden;
- onder externe invloeden wordt onder andere verstaan: aanrijden, aanvaren, vorst, etc.
- ingeval brandveiligheidsmiddelen in een kast worden geplaatst, dan moet deze opvallend zijn geplaatst en zijn voorzien van deuren, waarop aan de buitenzijde de inhoud van de kasten duidelijk is vermeld;
- waar toegepast moeten kasten en/of beschermhoezen uitgevoerd zijn in de kleur rood, overeenkomstig de NEN 3011.

- 5.3 Bij (preventieve) onderhoudswerkzaamheden aan de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen, waarbij deze middelen buiten bedrijf worden gesteld, dient het bedrijf vervangende en gelijkwaardige maatregelen te nemen.
- 5.4 De aangewezen locatie maakt zo spoedig mogelijk nadat bekend is dat de werkzaamheden, bedoeld in voorschrift 5.3, zullen worden uitgevoerd, hiervan melding bij het bestuur van de veiligheidsregio. Daarbij wordt vermeld hoe lang de middelen naar verwachting buiten bedrijf worden gesteld en welk maatregelen de aangewezen locatie neemt.
- 5.5 Gebreken die de technische integriteit van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen nadelig beïnvloeden dienen zo spoedig mogelijk, doch uiterlijk binnen één maand na constateren te worden opgeheven. In het geval de operationaliteit van de (bedrijfs-)brandweer door het gebrek in geding is, zal het gebrek onmiddellijk verholpen dienen te worden. Indien dit niet mogelijk is, dient vervangend en gelijkwaardig materiaal te worden ingezet of dient de procesvoering aangepast te worden. Bij inzet van vervangend materiaal dient dit opgenomen te worden in het *bedrijfsbrandweerjaarboek*.
- 5.6 Een gebrek als bedoeld in **voorschrift 5.5** wordt zo spoedig mogelijk na ontdekken ervan gemeld bij het bestuur van de veiligheidsregio. Daarbij wordt vermeld wat de aard van het gebrek is, wanneer het gebrek naar verwachting is opgeheven en welke (tijdelijke) maatregelen de aangewezen locatie neemt om de operationaliteit van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen te waarborgen. De melding wordt visueel ondersteund door een tekening die de tijdelijke situatie weergeeft.
- 5.7 De aanwezige incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen zijn aantoonbaar geschikt voor de geloofwaardige incidentscenario's waarop deze middelen zijn toegespitst en waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij zich binnen de aangewezen locatie kunnen voordoen.
- 5.8 Alle door elektro- of verbrandingsmotoren aangedreven onderdelen van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen (inclusief noodstroomaggregaat ten behoeve van elektrische bluswaterpompen en andere tijdelijke door verbrandingsmotoren aangedreven incidentbestrijdings- en beheersmiddelen) worden wekelijks getest. Indien kan worden aangetoond dat met een lagere testfrequentie kan worden volstaan, kan na toestemming van het bestuur van de veiligheidsregio van genoemde frequentie worden afgeweken. De te testen parameters moeten zodanig gekozen zijn dat de life-cycle van deze onderdelen inzichtelijk wordt en preventief onderhoud tijdig ingepland kan worden. De uitkomsten van deze testen worden bijgeschreven in het *bedrijfsbrandweerjaarboek* en worden minimaal twee jaar bewaard.

- 5.9 Het schuimvormende middel in iedere opslageenheid moet zodanig worden bewaard en opgeslagen dat deze aan de specificaties van de fabrikant van het schuimvormend middel blijft voldoen. Hiervoor dient het schuimvormend middel periodiek en tenminste éénmaal per jaar te worden geïnspecteerd op de kwaliteit (zie **bijlage 1.1**). Hierbij moet iedere opslageenheid periodiek individueel getest worden. Bij deze jaarlijkse inspectie, zal het schuimvormend middel per opslageenheid separaat moeten worden getest. In het geval dat meerdere opslageenheden schuimvormend middel met hetzelfde batchnummer en/of dezelfde productiedatum onder gelijke condities worden opgeslagen, kan na goedkeuring van het bestuur van de veiligheidsregio volstaan worden met het testen van minimaal twee representatieve monsters uit twee van deze opslageenheden. De resultaten van de inspecties en controles dienen te worden bijgehouden in het bedrijfsbrandweerjaarboek. Een nadere beschrijving van de inspectie- en onderhoudseisen van het schuimvormend middel is opgenomen in **bijlage 1.1**. De tanks, leidingen, pakkingen en appendages mogen niet door het schuimvormend middel kunnen worden aangetast.
- 5.10 Indien de voorraad schuimvormend middel die benodigd is voor de inzet bij het incident niet volledig stationair is opgesteld of met brandweervoertuigen wordt vervoerd, zijn er maatregelen genomen om de aanvullende voorraden adequaat naar de plaats van het incident te transporteren. De aanvullende voorraden zijn ter plaatse en beschikbaar/bruikbaar voordat de voorraad schuimvormend middel die stationair beschikbaar is of in het brandweervoertuig aanwezig is, is verbruikt, uitgaande van een maximale afname van het schuimvormend middel.
- 5.11 De mobiele incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen worden in een speciaal hiervoor bestemde, doeltreffende ruimte ondergebracht. De ruimte moet beschermd zijn tegen externe en weersinvloeden en altijd op een veilige wijze bereikbaar zijn.
- 5.12 Niet-gecertificeerde incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen, zijnde blus- en koelvoorzieningen of installaties met een vergelijkbare werking, worden periodiek en tenminste eenmaal per jaar tijdens een functionele test volledig in gebruik gesteld. Hierbij zal de installatie moeten voldoen aan de performance-eisen zoals deze aan het ontwerp van de installatie zijn gesteld. Voor schuiminstallaties moet in ieder geval getest worden op de performance-eisen voor application-rate, bijmengpercentage, druk en flow van het schuimvormend middel. Voor koelinstallaties moeten de performance-eisen voor koelcapaciteit, druk, flow en volledige dekking worden getest. De periode tussen twee testen mag niet langer zijn dan 12 maanden. Na iedere test wordt de installatie zorgvuldig gereinigd om de goede werking te garanderen. Een nadere beschrijving van eisen gesteld aan het testen en het onderhouds- en inspectiesysteem van deze installaties is opgenomen in **bijlage 1.1**.

Toelichting

Voor schuiminstallaties kan ermee worden volstaan om – bij het bepalen van application-rate en bijmengpercentage – water te gebruiken. Indien flow en druk van het water in orde zijn mag worden verondersteld dat het verschuimingsgetal ook in orde is.

- 5.13 Gecertificeerde installaties hebben een geldig certificaat. In het bedrijfsbrandweerjaarboek worden de testen, inspecties en onderhoud geregistreerd. De eisen gesteld in deze certificering over inspectie, onderhoud en testen moeten worden nageleefd en de daarbij horende inspectierapporten moeten binnen de aangewezen locatie ter beschikking worden gesteld aan de toezichthouder. De inspectie wordt uitgevoerd door een voor ISO/IEC 17020 geaccrediteerde inspectie A-instelling. De certificaten en de daarbij horende inspectierapporten worden in het bedrijfsbrandweerjaarboek opgenomen en zodanig bewaard dat de life-cycles van deze installaties bij de aangewezen locatie inzichtelijk zijn. Een nadere beschrijving van eisen gesteld aan het testen en het onderhouds- en inspectiesysteem van deze installaties is opgenomen in **bijlage 1.1**.

OPMERKING VOOR VEILIGHEIDSREGIO

De voorschriften 5.12 en 5.13 zijn de algemene voorschriften voor vast opgestelde blus- en koelsystemen. Voor vast opgestelde blus- en koelsystemen op verticale cilindrische tanks kan de veiligheidsregio bedrijven de keuze bieden om op andere wijzen te voldoen aan deze voorschriften. Hiervoor kunnen voorschriften 5.14 tot en met 5.16 worden opgenomen. Als de veiligheidsregio ervoor kiest om deze optie niet aan te bieden aan de bedrijven in haar verzorgingsgebied, zijn de voorschriften 5.12 en 5.13 ook van toepassing op vast opgestelde blus- en koelsystemen op verticale cilindrische tanks. Zie ook het onderwerp ITO in het model aanwijfsbeleid.

- 5.14 Voor semi-stationaire blus- en koelvoorzieningen of installaties op verticale cilindrische opslagtanks kan de jaarlijkse functionele test zoals bedoeld in voorschrift 5.12 vervangen worden door het uitvoeren van een inspectie-, onderhouds- en testprogramma. In dat geval moeten de wijze van inspectie, onderhoud en testen van (onderdelen van) semi-stationaire blus- en koelinstallaties worden uitgevoerd volgens de NFPA 11 en/of 25. Resultaten van het onderhoud, de uitgevoerde inspecties en het testen moeten worden opgenomen in het bedrijfsbrandweerjaarboek. Inspectie-, test- en onderhoudsvoorschriften en -protocollen moeten aantoonbaar goed gedocumenteerd, geschikt en geïmplementeerd zijn. Voor inspecties, testen en onderhoud aan brandbeveiligingsinstallaties moet aantoonbaar gekwalificeerd personeel ingezet worden. Rapportages van inspecties, testen en onderhoud moeten inzichtelijk zijn voor een toezichthouder van de veiligheidsregio. Een mobiele component die onderdeel uitmaakt van het totale systeem, zoals een industrieel blusvoertuig, moet onderdeel uitmaken van de inspecties, testen en onderhoud.
- 5.15 Indien ervoor gekozen wordt om van de in voorschrift 5.14 genoemde mogelijkheid gebruik te maken, dient voor de betreffende blusinstallaties op de opslagtanks een acceptance test, zoals bedoeld in de NFPA11, te worden uitgevoerd. Bij deze acceptance test worden de ontwerpgegevens van de blusinstallatie in de praktijk middels testresultaten geverifieerd.

Toelichting voorschriften 5.14 en 5.15

De voorschriften 5.14 en 5.15 hebben alleen betrekking op semi-stationaire blus- en koelsystemen op verticale cilindrische opslagtanks (PGS 29-tanks).

Voor het testen van de blus- en koelsystemen op deze tanks heeft een bedrijf drie mogelijkheden: live testen, certificering en inspectie, testen en onderhoud volgens NFPA 11 en NFPA 25 (verder: ITO). Als een bedrijf kiest voor ITO, dan moeten ze dit in het bedrijfsbrandweerrapport aangeven. Uit het bedrijfsbrandweerrapport blijkt dan welke opslagtanks onder het ITO gaan vallen. Voor deze tanks dient dan voor de betreffende blusinstallatie op de opslagtank altijd eerst een acceptance test zoals bedoeld in hoofdstuk 12.3 van de NFPA11 (vanaf versie 2021) te worden uitgevoerd. Als het niet mogelijk is om de acceptance testen voor alle blusinstallaties op opslagtanks die men onder het ITO wil laten vallen tegelijk uit te voeren kan een voorschrift worden opgenomen om deze testen te spreiden over een bepaalde periode. Dit laatste is echter niet wenselijk.

- 5.16 In de volgende situaties dient altijd een functionele test als bedoeld in voorschrift 5.12 te worden uitgevoerd:
- bij oplevering van de installatie;
 - bij modificatie van de installatie, als deze van invloed kan zijn op de performance van de installatie;
 - op vordering van de toezichthouder als er gegronde twijfel is over de doelmatigheid en/of integriteit van de brandbeveiligingsinstallatie.
- 5.17 Vervanging van incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen door eenzelfde voorziening van een ander merk of type, wordt vooraf gemeld bij het bestuur en mag pas na toestemming van het bestuur worden uitgevoerd.

Toelichting

Dit voorschrift heeft betrekking op vervanging van bestaande incidentbestrijdings- en beheersmiddelen door eenzelfde voorziening van een ander merk of type. Het gaat hierbij om

wijzigingen die niet in betekende mate consequenties hebben voor de beheersing en bestrijding van een incident. In dat geval is de inrichting immers al op grond van artikel 7.4 van het Besluit veiligheidsregio's verplicht zijn om een nieuw bedrijfsbrandweerrapport in te dienen (zie artikel 7.4, eerste lid, van het Besluit veiligheidsregio's).

Ter illustratie: als een bestaande hydrant wordt vervangen door een hydrant van een ander merk of type, heeft dit niet in betekende mate consequenties voor de bestrijding van een incident en hoeft de inrichting geen bedrijfsbrandweerrapport in te dienen. Wel zal de inrichting dit moeten melden bij het bestuur. Een ander type of merk hydrant kan mogelijk niet compatibel zijn met de autospuit die de hydrant voedt. Deze meldingsverplichting geldt ook voor inrichtingen die de bedrijfsbrandweezorg van een derde partij (inclusief de Gezamenlijke Brandweer) afnemen. Als de derde partij bijvoorbeeld een nieuwe autospuit aanschaf, zal de inrichting dit moeten melden bij het bestuur.

6. GEOEFENDHEID

- 6.1 Het bedrijfsbrandweerpersoneel heeft kennis van en inzicht in de werking van de aanwezige (mobiele en (semi-)stationaire) incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen en beschikt over de vaardigheden voor de bediening van deze apparatuur.
- 6.2 De kennis en kunde van het bedrijfsbrandweerpersoneel dient adequaat te blijven door bijscholing en het oefenen van de benodigde vaardigheden.
- 6.3 (Naam aangewezen bedrijf) verstrekt ieder jaar voor 1 december aan het bestuur van de Veiligheidsregio [naam] een oefenprogramma met een bijbehorend oefenrooster van het volgende kalenderjaar.
- 6.4 Het oefenprogramma bevat alle relevante oefenonderdelen om kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau te handhaven en is specifiek toegespitst op de systemen en geloofwaardige incidentscenario's die op de aangewezen locatie van toepassing zijn.

Toelichting

Voorheen moest het oefenprogramma gebaseerd zijn op de Leidraad Oefenen. Deze kan nog steeds worden gebruikt, maar een veiligheidsregio kan ook naar een andere basis verwijzen.

- 6.5 Het oefenprogramma bevat onderdelen die de kennis en vaardigheden omtrent de aangewezen locatie en het gestelde in de voorschriften 6.1 en 8.4 op voldoende niveau brengen en waarborgen. Het oefenprogramma dient opgenomen te worden in het *bedrijfsbrandweerbeheersysteem*. Oefeningen en evaluaties dienen geregistreerd te worden in het *bedrijfsbrandweerjaarboek*.
- 6.6 Het bestuur van de veiligheidsregio beoordeelt het oefenrooster en oefenprogramma en kan naar aanleiding van deze beoordeling nadere eisen stellen.
- 6.7 Oefeningen moeten in overeenstemming met het goedgekeurde oefenprogramma en het bijbehorende oefenrooster worden uitgevoerd. Afwijkingen hiervan zijn alleen mogelijk na toestemming van het bestuur van de veiligheidsregio.

7. BLUSWATERVOORZIENING

- 7.1 De aangewezen locatie beschikt over een bluswatervoorziening zoals omschreven in de voor de aangewezen locatie geldende omgevingsvergunning milieu van [datum] met [kenmerk]. Het bluswaternetwerk dient zodanig te zijn uitgevoerd dat voldoende bluswater beschikbaar is op de plaatsen waar de incidentscenario's zich kunnen voordoen, ter bestrijding ervan.

Toelichting

De aanwijsbeschikking is getoetst aan de omgevingsvergunning die ten tijde van het vaststellen van de aanwijsbeschikking van kracht was. Voor de bluswatercapaciteit e.d. in deze aanwijsbeschikking is uitgegaan van de op dat moment in de vergunning opgenomen voorschriften. Wijzigingen in de omgevingsvergunning kunnen leiden tot aanpassing van de aanwijsbeschikking.

- 7.2 Indien de bluswatervoorziening wordt aangepast en dit gevolgen kan hebben voor de bestrijding en beheersing van de geloofwaardige incidentscenario's uit het bedrijfsbrandweerrapport dat onderdeel uitmaakt van de aanwijsbeschikking, dient de aangewezen locatie dit voorafgaand te melden bij het bestuur van de veiligheidsregio en een tekening en specificaties te verstrekken van het aangepaste netwerk.

Toelichting

Wijzigingen in het bluswaternetwerk die gevolgen kunnen hebben voor de bestrijding en beheersing van geloofwaardige incidentscenario's moeten bij het bestuur van de veiligheidsregio worden gemeld. Door daarbij een tekening en specificaties als onder meer de capaciteit van het bluswater te verstrekken, kan het bestuur van de veiligheidsregio beoordelen of de aanpassing van het bluswaternetwerk daadwerkelijk gevolgen heeft voor de bestrijding en beheersing van geloofwaardige incidentscenario's. Als dat het geval is, zal de aangewezen locatie een gewijzigd bedrijfsbrandweerrapport moeten indienen. Tijdelijke wijziging ten behoeve van onderhoud of reparatie valt hier niet onder.

- 7.3 Het gehele bluswaternetwerk dient zodanig te worden uitgevoerd dat overal de maximale bluswatercapaciteit beschikbaar is, tenzij het bedrijf aan kan tonen dat op een deel van de aangewezen locatie met een lagere capaciteit kan worden volstaan.
- 7.4 Het bluswaternetwerk wordt doeltreffend, maar ten minste tweemaal per jaar gespoeld volgens een doelmatig spoelprogramma teneinde aangroei, bezinksel en andere verontreinigingen te verwijderen. Tussen de twee spoelmomenten dient een periode van 6 maanden te zitten.
Voor bluswaternetwerken gevoed met drink- of grondwater kan volstaan worden met spoelen na aanleg en na reparatie- of onderhoudswerkzaamheden aan het bluswaternetwerk. De (onderhouds)werkzaamheden worden in het *bedrijfsbrandweerjaar* vermeld.
Van het bluswatersysteem is altijd een actuele tekening opgenomen in het *bedrijfsbrandweerjaar*. Een nadere beschrijving van eisen gesteld aan het doeltreffend spoelen van het bluswaternetwerk is opgenomen in **bijlage 1.1**.

Toelichting

Indien op basis van historische metingen kan worden aangetoond dat met een lagere frequentie of andere spoelsnelheid kan worden volstaan, dan kan na toestemming van het bestuur van de veiligheidsregio van de genoemde frequentie worden afgeweken.

8. ALARMERING EN OPKOMST

- 8.1 Op het terrein van de aangewezen locatie zijn geschikte voorzieningen aanwezig waarmee te allen tijde op doeltreffende wijze bij incidenten binnen één minuut na het constateren van het incident vanaf het waarnemingspunt, melding kan worden gedaan aan een voortdurend bemande meldpost binnen de aangewezen locatie omtrent aard en plaats van een incident.
- 8.2 Vanuit de in **voorschrift 8.1** genoemde meldpost kan de bedrijfsbrandweer alsmede de overheidsbrandweer te allen tijde onmiddellijk en op een doeltreffende manier worden gealarmeerd.

- 8.3 Bij inzet van de bedrijfsbrandweer tijdens een incident dient er onverwijld doormelding plaats te vinden naar de meldkamer. Bij een doormelding dienen minimaal de volgende gegevens te worden vermeld:
- wat is de aard en de locatie van het incident?
 - wordt er wel of geen assistentie/bijstand van de overheidshulpdiensten verwacht?
 - is een specifieke vorm van assistentie noodzakelijk?
 - welke gevaarlijke stof is vrijgekomen en wat is de vrijgekomen hoeveelheid?
 - is er sprake van een mogelijk te verwachten schadelijk effect buiten de poort?
- 8.4 De aangewezen locatie beschikt over geschikte en passende alarmerings-, uitruk- en inzetprocedures ten behoeve van de bedrijfsbrandweer en andere bedrijfsonderdelen die in de noodorganisatie een functie vervullen. De procedures dienen opgenomen te zijn in het *bedrijfsbrandweerbeheerssysteem*. De uitrukken dienen in het *bedrijfsbrandweerbijlage* te worden geregistreerd.
- 8.5 Van elke brand of ongeval waarbij een inzet van de bedrijfsbrandweer noodzakelijk is wordt melding gedaan aan de overheidsbrandweer en het bestuur van de veiligheidsregio.

Toelichting

Ook incidenten waarbij om wat voor reden dan ook geen bedrijfsbrandweer is ingezet, maar die toch een bijzonder gevaar kunnen vormen voor de openbare veiligheid¹, moeten gemeld worden. Daarnaast dienen uiteraard ook andere relevante overheidsorganisaties geïnformeerd te worden conform de daarvoor geldende wet- en regelgeving.

- 8.6 Het in **voorschrift 2.2** voorgeschreven personeel en middelen moeten binnen **6 minuten** na melding op elke locatie waar zich incidenten met gevaarlijke stoffen kunnen voor doen, aanwezig kunnen zijn.

Toelichting

Let op! Uit de taak/tijd analyse in combinatie met de geloofwaardige incidentscenario's moet blijken binnen welke tijd de bestrijding ingezet dient te zijn om escalatie te voorkomen. Indien uit de geloofwaardige incidentscenario's blijkt dat een snellere inzet van de bedrijfsbrandweer noodzakelijk is dient het voorschrift hierop te worden aangepast. Als er een snellere inzet noodzakelijk, maar praktisch niet haalbaar is, kan dit er ook toe leiden dat er stationaire voorzieningen geëist kunnen worden. Hiervoor moet een aanpassing in de omgevingsvergunning voor de milieubelastende activiteit plaatsvinden, dit kan niet in de bedrijfsbrandweeraanwijzing worden vastgelegd.

- 8.7 Indien de bedrijfsbrandweer zich niet op het bedrijfsterrein bevindt, dient het personeel en materieel van de bedrijfsbrandweer na melding van een incident te allen tijde onverwijld toegang verleend te worden tot het bedrijfsterrein.
- 8.8 Het personeel en materieel van de overheidsbrandweer dient na melding van een incident te allen tijde onverwijld toegang verleend te worden tot het bedrijfsterrein.

9. VERBINDINGEN

- 9.1 De bevelvoerder van de bedrijfsbrandweer beschikt over verbindingsmiddelen waarmee rechtstreeks verbinding wordt onderhouden met de in **voorschrift 8.1** genoemde meldpost.

Toelichting

Indien sprake is van meerdere bevelvoerders dient iedere bevelvoerder te beschikken over de in dit voorschrift genoemde verbindingsmiddelen.

¹ Zie voor een definitie van openbare veiligheid de nota van Toelichting op het Besluit veiligheidsregio's, Stb. 2010, 255, p. 57.

9.2 Bij aankomst van de overheidsbrandweer wordt de bevelvoerder van de eerst aankomende eenheid voorzien van verbindingsmiddelen, waarmee contact kan worden onderhouden met de bevelvoerder of leidinggevende van de bedrijfsbrandweer en de in **voorschrift 8.1** genoemde meldpost. Daarnaast dient ook de Officier van Dienst van de overheidsbrandweer voorzien te worden van de genoemde verbindingsmiddelen.

10 BESCHERMENDE MIDDELEN

- 10.1 De bedrijfsbrandweer heeft de beschikking over voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's) die bestand zijn tegen alle binnen de aangewezen locatie te verwachten stoffen en omstandigheden. De PBM's worden goed onderhouden, zijn geschikt om de taken van de bedrijfsbrandweer uit te voeren en worden op de juiste wijze gebruikt.
- 10.2 Indien de aangewezen locatie voorziet in een eigen brandweerploeg, is deze te onderscheiden van de overheidsbrandweer en overige hulpdiensten. Dit kan in ieder geval door het goed zichtbaar aanbrengen van de bedrijfsnaam op de bluskleding.
- 10.3 De bevelvoerder van de bedrijfsbrandweer is herkenbaar en te onderscheiden van de rest van de bedrijfsbrandweerploeg.

11 SAMENWERKING MET EXTERNE HULPDIENSTEN

11.1 De overheidsbrandweer wordt direct bij aankomst voorzien van actuele informatie en begeleiding om doeltreffend te kunnen optreden. Een beschrijving van de verplichtingen die de aangewezen locatie heeft betreffende de minimale informatievoorziening naar de overheidsbrandweer is opgenomen in **bijlage 1.2**.

Toelichting

*Een stoffenlijst voor hulpverleningsdiensten is voor hogedrempel inrichtingen reeds verplicht op grond van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) en hoeft niet in de aanwijzing te worden opgenomen. Voor de overige bedrijven zoals de lagedrempel inrichtingen kan een stoffenlijst aanvullend worden voorgeschreven. Informatieverplichtingen zijn opgenomen in **bijlage 1.2**.*

11.2 Bij aankomst van de overheidsbrandweer is een gids of andere gelijkwaardige voorziening aanwezig en beschikbaar om de overheidsbrandweer de plaats van het incident op adequate en veilige wijze te laten bereiken.

Toelichting

Indien gebruik gemaakt wordt van een tekening als gelijkwaardige voorziening dan moet deze geschikt zijn om de volgende vragen te kunnen beantwoorden:

- a. de locatie van het incident;
- b. wat is een veilige aanrijdroute in relatie tot het incident en de windrichting;
- c. wat zijn de risico's van de gevaarlijke stoffen op hoofdlijnen;
- d. wat zijn directe aandachtslocaties in de omgeving, bij effecten buiten de poort.

11.3 Indien de bedrijfsbrandweer geheel of gedeeltelijk door een derde partij wordt verzorgd is het gestelde in voorschrift **11.1 en 11.2** ook op die bedrijfsbrandweer van toepassing.

Toelichting

*Dit voorschrift is van toepassing op situaties waarin de bedrijfsbrandweer door een derde partij wordt verzorgd. In die gevallen is de bedrijfsbrandweer veelal niet op het terrein van de aangewezen locatie aanwezig, maar dient zij wel over de in **voorschrift 11.1 en 11.2** bedoelde informatie of middelen te beschikken.*

- 11.4 De leidinggevendenden binnen de bedrijfsbrandweer hebben kennis van en inzicht in de commandostructuur van de overheidsbrandweer. De noodorganisatie binnen de aangewezen locatie dient bij een gezamenlijk optreden aan te sluiten bij de commandostructuur van de overheid.

12 TOEZICHT

- 12.1 In het overzicht van de werkelijke sterkte van de bedrijfsbrandweer dat op grond van artikel 31, zesde lid, van de Wet veiligheidsregio's voor 1 februari van elk jaar moet worden ingediend bij het bestuur van de veiligheidsregio is aangegeven:
- hoeveel personen bevoegd zijn de verschillende functies binnen de bedrijfsbrandweerorganisatie uit te oefenen;
 - hoeveel van de personen een dubbelfunctie hebben binnen de bedrijfsbrandweerorganisatie.

Toelichting:

Het doel van dit voorschrift is om aan te tonen dat de personele bezetting van de bedrijfsbrandweer afdoende is gewaarborgd, doordat voldoende medewerkers zijn opgeleid om invulling te geven aan de bestrijding van de incidentscenario's. Medewerkers met een dubbelfunctie zijn bijvoorbeeld zowel BHV'er als onderdeel van de bedrijfsbrandweer. Dit is van belang om te weten, omdat personen met een dubbelfunctie maar voor één taak tegelijk inzetbaar zijn en daardoor mogelijk niet beschikbaar zijn voor een bedrijfsbrandweerinzet.

- 12.2 Bij inspectie van de *bedrijfsbrandweer* kan het bestuur van de veiligheidsregio het bedrijf verzoeken de inzetbaarheid aan te tonen door middel van een praktische inzet bij een relevant scenario.

13 SLOTBEPALINGEN

- 13.1 In overleg met en na toestemming van het bestuur van de veiligheidsregio kunnen de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen en het bedrijfsbrandweerpersoneel, bedoeld in voorschriften 2.2, 4.1 en 5.1, door derden worden verzorgd. Deze door derden verzorgde bedrijfsbrandweer moet voldoen aan de voorwaarden als gesteld in de aanwijzingsbeschikking en de daaraan verbonden voorschriften.
- 13.2 In afwijking van voorschrift 13.1 is geen overleg en toestemming van het bestuur van de veiligheidsregio nodig, indien de bedrijfsbrandweezorg voor de aangewezen locatie geheel of gedeeltelijk wordt uitgevoerd door [organisatie]. In dat geval moet hiervan schriftelijke melding worden gedaan aan het bestuur waarbij tevens het contract dat met [organisatie] is afgesloten dient te worden overgelegd. Uit dit contract en de melding dient te blijken welk deel van de bedrijfsbrandweezorg door [organisatie] wordt uitgevoerd en welk deel door de aangewezen locatie zelf wordt uitgevoerd.
- 13.3 Indien de bedrijfsbrandweezorg geheel of gedeeltelijk door derden wordt uitgevoerd, vervalt de eis tot het te allen tijde op het terrein van de aangewezen locatie aanwezig hebben van de bedrijfsbrandweer voor de onderdelen die deze derde partij op zich neemt.

Bijlagen bij de modelvoorschriften

Inleiding

Bij een aantal voorschriften wordt verwezen naar onderstaande bijlagen. Deze bijlagen bevatten uitwerkingen van de algemene eisen genoemd in deze voorschriften. Met deze uitwerkingen wordt beoogd eenduidige omschrijvingen te geven van specifieke eisen en verplichtingen die uit deze voorschriften volgen.

Bijlage 1.1

Algemene en specifieke eisen voor het testen en het onderhouds- en inspectiesysteem van incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen (Voorschriften 5.2, 5.9, 5.12, 5.13 en 7.4)

Voorschrift 5.2

De semi-stationaire blus- en koelinstallaties en mobiele blus- en koelvoorzieningen die deel uitmaken van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen moeten zijn ondergebracht in het bedrijfsbrandweerbeheerssysteem waarin zij voor het inspecteren, onderhouden en testen aangemerkt behoren te zijn als veiligheidskritische onderdelen. De wijze van inspectie, onderhoud en testen van (onderdelen van) semi-stationaire blus- en koelinstallaties moeten uitgevoerd worden zoals beschreven is in de NFPA 25. Indien de aangewezen locatie wil afwijken van de NFPA 25 dan zal een aantoonbaar gelijkwaardig opzet voorgelegd moeten worden aan het bestuur van de veiligheidsregio. Resultaten van het onderhoud, inspectie en testen moeten opgenomen worden in het bedrijfsbrandweerjaarnaal.

Voorschrift 5.9 (schuimvormend middel)

In dit voorschrift wordt van de aangewezen locatie geëist aan te tonen op welke wijze zij via een inspectiesysteem hebben geborgd dat het op de aangewezen locatie aanwezige schuimvormend middel – inclusief SVM-voorraad in het industriële blusvoertuig – blijft voldoen aan de kwaliteitseisen gesteld door de fabrikant. In de aangeleverde productinformatie moet duidelijk gesteld worden aan welke kritieke specificaties het SVM en de opslag van het SVM moet voldoen. Hierin moet duidelijk zijn aangegeven conform welke normen het SVM getest moet worden. Voorbeelden van norm zijn NEN-EN 13565-2², NEN-EN 1568³, UL 162⁴ en BS 5306. In deze normatieve referentiekaders staan ook periodieke inspectie-eisen. Deze inspecties moeten plaatsvinden naast de eventuele jaarlijkse controle op vliesvorming, verontreiniging en sedimentatie. De frequentie van de inspecties is enerzijds afhankelijk van inspectie-eisen gesteld door de leverancier en anderzijds van de te volgen normeringen. Indien het schuimvormend middel ingezet dient te worden onder specifieke omstandigheden (bijvoorbeeld een verwarmd product) of bestrijding van incidenten met stoffen waarop het effect van dit schuimvormend middel niet volledig bekend is bij de fabrikant van het schuimvormend middel, dan dient de werking van het schuimvormend middel vooraf getest te worden om te bepalen of het geschikt is voor het bestrijden van incidenten met deze stoffen. De test dient uitgevoerd te worden op een wijze die ten minste gelijkwaardig is aan een voor dit doel erkend referentiekader.

Bij de jaarlijkse analyse van het schuimvormend middel moeten in ieder geval op de volgende parameters worden getest;

- Visuele controle (ontmenging, verschil in viscositeit, klonten, etc.);
- Soortelijke massa;
- pH-waarde (ligt deze nog binnen de specificaties van de leverancier?);
- Viscositeit (bij de hoogste en laagste waarde van de door de leverancier opgegeven temperatuurrange. Meestal is dit bij 20°C en -15°C);
- 25% ontwatering zwaarschuim;

² NEN-EN 13565-2: "Vaste brandblusinstallaties - Schuimsystemen - Deel 2: Ontwerp, constructie en onderhoud"

³ NEN-EN 1568: Blusmiddelen - Schuimconcentraten

⁴ UL 162: "Standard for Foam Equipment and Liquid Concentrates"

- 25% ontwatering middelschuim;
- 25% ontwatering lichtschiem;
- Expansievoud zwaarschiem;
- Expansievoud middelschiem;
- Expansievoud lichtschiem;
- Bestendigheid tegen Isopropanol (dit geldt alleen voor alcohol-resistente (AR) schiim concentraten);
- Refractie index bij 20 gr/C.

De producent kan/mag aangeven of van bovenstaande parameters kan worden afgeweken. Zo ligt de pH-waarde volgens de EN1568 tussen de 6.0 en 9.5, maar als de producent aangeeft dat bijvoorbeeld pH 10.3 geen invloed heeft op de kwaliteit van het SVM dan mag die waarde worden aangehouden.

In het rapport van deze testen moet aangegeven zijn:

- wat de specificatie van de fabrikant voor iedere parameter is en met behulp van welke test (of tegen welke norm) de controle is uitgevoerd en welk laboratorium de test heeft uitgevoerd;
- welke afkeurcriteria voor het SVM dienen te worden gehanteerd. Het schiimvormend middel moet afgekeurd worden indien niet aan de eisen van de fabrikant kan worden voldaan. Het schiimvormend middel moet in dat geval binnen 24 uur vervangen worden. In uitzonderlijke gevallen kan hier in overleg met het bestuur van de veiligheidsregio van worden afgeweken.

Voorschrift 5.12 en 5.13 (incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen)

- Voor semi-stationaire blus- en koelinstallaties (die in ieder geval uit een brandbeheers- of brandblusinstallatie bestaan) die gecertificeerd moeten zijn, geldt dat er een geldig inspectie/onderhoudscertificaat binnen de aangewezen locatie aanwezig is, zoals beschreven in de Handreiking Certificatie Brandbeveiligingsystemen.
- De registratie van de testresultaten moet zodanig zijn dat bij de aangewezen locatie inzichtelijk is wat de staat van alle installaties (sprinkler, deluge, maar ook schiimblusinstallaties en overige, niet nader genoemde semi-stationaire blus- en koelinstallaties) is en wanneer men verwacht dat er groot onderhoud aan deze installaties gepleegd moet worden.

Voorschrift 7.4 (bluswaterenwterk)

In verband met het toenemen van de inwendige weerstand van de ondergrondse blusleidingen bij veroudering en vanwege vervuiling (bijvoorbeeld na aanleg of reparatie) moeten er testen uitgevoerd worden. Het bedrijf dient daarom binnen haar onderhouds- en inspectiesysteem over een testprotocol te beschikken. Het spoelprogramma waaraan deze voorschriften refereren, moet dan ook doelbewust opgezet zijn voor het spoelen van zowel het ondergrondse als het bovengrondse bluswaterenwter. Het spoelprogramma zal van toepassing moeten zijn op alle secties van het bluswaterenwter. In het spoelprogramma moet duidelijk naar voren komen dat door sturing van blokafsluiters alle secties afzonderlijk gespoeld worden, waarbij vervuild water niet over een schoongespoelde sectie wordt geleid.

Bij het spoelen van blusleidingen worden voorwaarden verbonden aan:

- a) de duur van het spoelen;
- b) de capaciteit tijdens het spoelen en de spoelsnelheid;
- c) de richting van het spoelen.

Ad a

De leiding dient met de juiste snelheid te worden gespoeld totdat het water schoon is. Het water is schoon als er geen verontreinigingen worden aangetroffen in de "burlap bags"⁵ (jute zakken) die aan de uitgangen (zoals hydranten) gemonteerd zijn.

De minimale duur kan worden berekend aan de hand van de lengte en diameter van de leiding die gespoeld wordt, gekoppeld aan het gegeven met welk debiet gespoeld wordt.

⁵ In overleg met het bestuur kan hier eventueel van afgeweken worden.

Ad b

Het spoelen dient uitgevoerd te worden bij een bepaald debiet. Hierbij gelden in ieder geval alle onderstaande uitgangspunten:

- de berekende hydraulische capaciteit van het systeem om bijvoorbeeld sprinklersystemen naar behoren te laten werken;
- het maximale debiet dat geleverd moet worden tijdens de bestrijding of beheersing van een (brandgevaarlijk) incident;
- het debiet dat nodig is om een stroomsnelheid van 3 m/s te behalen. Deze stroomsnelheid is nodig om al het vuil uit de leidingen te verwijderen. In onderstaande tabel staat het debiet voor verschillende pijpdiameters aangegeven:

Diameter leiding (inch/mm)	Flow (liter/min)
4"/102	1.476
6"/152	3.331
8"/203	5.905
10"/254	9.235
12"/305	13.323

Als de spoelsnelheid niet gehaald kan worden kan met interne inspectie worden aangetoond dat het leidingnetwerk schoon is.

Aanpassen van de spoelfrequentie

In **voorschrift 7.4** wordt nadrukkelijk benoemd dat voor de bedrijven de mogelijkheid bestaat om de frequentie van het spoelen te verlagen. Een verzoek tot het verlagen van deze frequentie zal gericht moeten worden aan het bestuur.

Hieronder zijn een aantal criteria en informatie-eisen beschreven, waaraan een verzoek tot het verlagen van de spoelfrequentie moet voldoen.

1. Uitvoering spoelprogramma
Aangetoond dient te worden dat de spoelprogramma's uitgevoerd zijn in overeenstemming met de voorwaarden die hierboven zijn beschreven.
2. Archivering uitgevoerde spoelprogramma's
De uitvoering en resultaten van spoelprogramma's dienen voor minimaal 2 jaar gearchiveerd te worden. Hierbij dient aangetoond te worden dat het gehele leidingnet gespoeld is.
3. Spoelmedium
Vastgelegd moet zijn met welk water is gespoeld. Dit kan zijn leidingwater of oppervlaktewater via de bluspompen. Indien er sprake is van oppervlaktewater dan moet het duidelijk zijn of het gaat om zout, zoet of brak water.
4. Informatie over bluswaternet
Om te kunnen komen tot een goed oordeel dienen gegevens beschikbaar te zijn over de lay-out van het bluswaternet, het materiaal en de diameters van de leidingen.
5. Gebruik van het bluswaternet
De aangewezen locatie dient aan te geven of het bluswaternet alleen gebruikt wordt voor het leveren van bluswater of dat het ook gebruikt wordt voor andere doeleinden.

Afhankelijk van de wijze waarop de aangewezen locatie invulling heeft gegeven aan de bovenstaande criteria en informatie-eisen kan het bestuur besluiten in te stemmen met het verlagen van de spoelfrequentie van het bluswaternetwerk. De laagst mogelijke toegestane frequentie is eenmaal per drie jaar.

Bijlage 1.2 (bij modelvoorschriften)

Specifieke eisen over actuele informatie verplichtingen van de aangewezen locatie tijdens een inzet van de overheidsbrandweer op het terrein van de aangewezen locatie (voorschrift 11.1)

De exploitant draagt er zorg voor dat de brandweer van de overheid en de door een derde partij verzorgende bedrijfsbrandweerploeg voor elke installatie binnen de aangewezen locatie direct toegang heeft tot ten minste de volgende *actuele* gegevens van de binnen de installatie aanwezige gevaarlijke stof of gevaarlijke stoffen en stoffen die op basis van aard en hoeveelheid een risico vormen:

- de chemische stofnaam of handelsnaam;
- de maximaal aanwezige hoeveelheid;
- het CAS-nummer;
- het VN-nummer;
- het GI-nummer;

Indien de bovenstaande gegevens voor de aanwezige gevaarlijke stoffen niet bestaan dan moeten ten minste actuele gegevens beschikbaar zijn over;

- de chemische stofnaam of handelsnaam;
- de maximaal aanwezige hoeveelheid;
- het gevaar voor een explosie;
- het gevaar voor brand;
- het gevaar voor een toxische wolk;

OPMERKING VOOR VEILIGHEIDSREGIO

Een stoffenlijst voor hulpverleningsdiensten is voor hogedrempel inrichtingen reeds verplicht op grond van paragraaf 4.2 van in het Besluit activiteiten leefomgeving en hoeft niet in de aanwijzing te worden opgenomen. Voor de overige locaties zoals de lagedrempel Seveso-inrichtingen kan een stoffenlijst aanvullend worden voorgeschreven.

Werkwijzer bedrijfsbrandweren 2019

29 oktober 2019
Versie 1.0

Landelijk Expertisecentrum BrandweerBRZO
www.brandweerbrzo.nl

Inhoud

WERKWIJZER BEDRIJFSBRANDWEREN 2019	1
INHOUD	1
COLOFON	2
WIJZIGINGEN ACTUALISATIE 2019 T.O.V. VERSIE 2013	2
1. INLEIDING	3
2. RISICOBEHEERSING	5
2.1 RISICOBEHEERSING - HET VLINDERDASMODEL.....	5
2.1.1 <i>Loss of containment</i>	5
2.1.2 <i>Fouten</i>	5
2.1.3 <i>Effecten</i>	6
2.1.4 <i>Maatregelen (LOD's)</i>	6
3. OPSTELLEN VAN EEN BEDRIJFSBRANDWEERRAPPORT	8
3.1 INCIDENTSCENARIO'S EN DE BEOORDELING VAN DE BEDRIJFSBRANDWEERPLICHT	8
3.1.1 <i>Wat is een geloofwaardig incidentscenario?</i>	8
3.1.2 <i>Selectie van maatgevende incidentscenario's</i>	13
3.1.3 <i>Identificatie van geloofwaardige incidentscenario's</i>	11
3.2 INHOUD BEDRIJFSBRANDWEERRAPPORT	16
3.2.1 <i>Algemene inrichtingsgegevens</i>	16
3.2.2 <i>Processen binnen de inrichting</i>	17
3.2.4 <i>Beoordeling scenario's op geloofwaardigheid</i>	17
3.2.5 <i>Uitwerking geloofwaardige scenario's</i>	18
3.2.6 <i>Uitwerking maatgevende scenario's</i>	20
3.2.7 <i>Beschrijving van de nodig geachte bedrijfsbrandweer</i>	21
3.3 UITGANGSPUNTEN BIJ UITWERKING VAN SCENARIO'S	22
3.3.1 <i>Algemeen</i>	22
3.3.2 <i>Gaspakdragers</i>	23
HOOFDSTUK 4 OPLEIDING	25
<i>Opleidingseisen in de aanwijsbeschikking</i>	25
<i>Functies in het Besluit personeel veiligheidsregio's (Bpvr)</i>	26
<i>Blik op de toekomst</i>	26
<i>Vakbekwaamheid</i>	27
<i>Andere functies in de aanwijsbeschikking</i>	27
BIJLAGE 1: AFKORTINGEN EN BEGRIPPEN	29
BIJLAGE 2: CHECKLIST AANWIJSPROCES	33
BIJLAGE 3: VR CONTROLELIJST BEOORDELEN BEDRIJFSBRANDWEERRAPPORT	35
BIJLAGE 4: UITWERKING MAATGEVENDE SCENARIO'S – DRIE VOORBEELDEN	38
BIJLAGE 5: TAAKANALYSES INZET BEDRIJFSBRANDWEER – DRIE VOORBEELDEN	41
BIJLAGE 6: JURISPRUDENTIE OVER BEDRIJFSBRANDWEERAANWIJZINGEN	44
BIJLAGE 7: BESLISSCHEMA PERSOONLIJKE BESCHERMING GIFTIGE EN/OF BIJTENDE STOFFEN	53

Colofon

Landelijk Expertisecentrum BrandweerBRZO (2019). *Werkwijzer bedrijfsbrandwren 2019*.

Oprichtgever:	Erwin de Bruin, programmamanager LEC BrandweerBRZO	
Titel:	Werkwijzer bedrijfsbrandwren 2019	
Datum:	29 oktober 2019	
Status:	Op 29 augustus 2019 vastgesteld door de coördinatoren van de zes Brzo veiligheidsregio samenwerkingsverbanden	
Versie:	definitief, 1.0	
Projectleider:	Jan Meinster, LEC BrandweerBRZO	
Projectbezetting:		
Mw. P.M. Lincklaen Arriëns	Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond	Lid werkgroep Bedrijfsbrandwren
Dhr. C. Bredewoud	Veiligheidsregio Groningen	Lid werkgroep Bedrijfsbrandwren
Dhr. D. de Bruijn	Veiligheidsregio Zeeland	Lid werkgroep Bedrijfsbrandwren
Dhr. K. Douma	Veiligheidsregio Zeeland	Lid werkgroep Bedrijfsbrandwren
Dhr. G. Drenthen	Veiligheidsregio Limburg-Zuid	Lid werkgroep Bedrijfsbrandwren
Dhr. J. Gielbert	Veiligheidsregio Gelderland-Zuid	Voorzitter werkgroep Bedrijfsbrandwren
Dhr. A.M.R. de Gunst	LEC BrandweerBRZO	Lid werkgroep Bedrijfsbrandwren
Mw. S.E. Junte	LEC BrandweerBRZO	Jurist VRR / LEC BrandweerBRZO
Dhr. K. Kappetein	Brandweer Amsterdam-Amstelland	Lid werkgroep Bedrijfsbrandwren
Dhr. B. Kivits	Veiligheidsregio Midden-West-Brabant	Lid werkgroep Bedrijfsbrandwren
Dhr. J.A. Meinster	LEC BrandweerBRZO	Projectleider LEC BrandweerBRZO
Inpraak door:	Coördinatoren van de zes Brzo veiligheidsregio samenwerkingsverbanden	
Foto's:	Marcel Dirks (omslag, pag. 23), Megin Zondervan (pag. 4, 7, 11, 18, 22 en 26) ©	

Wijzigingen actualisatie 2019 t.o.v. versie 2013

Onderwerp	Paragraaf
<ul style="list-style-type: none"> Actualisatie naar vigerende wettelijke kaders en aansluiting bij het modelbeleid aanwijzing bedrijfsbrandwren. 	Gehele werkwijzer
<ul style="list-style-type: none"> Aangepast aan huidige inzichten en werkwijzen. 	Gehele werkwijzer
<ul style="list-style-type: none"> Toezicht op de bedrijfsbrandweer geschrapt. De Werkwijzer beperkt zich tot het opstellen van het bedrijfsbrandweerrapport en bedrijfsbrandweeraanwijzingen. 	Gehele werkwijzer
<ul style="list-style-type: none"> Nadere uitleg begrip "Bedrijfsbrandweer". 	
<ul style="list-style-type: none"> Verwachtingen van LOD's uitgebreid. 	Paragraaf 2.1.4
<ul style="list-style-type: none"> Verruiming gevaarlijke stoffen toegelicht. 	Paragraaf 3.1
<ul style="list-style-type: none"> Richtwaarde warmtestraling voor personen buiten de inrichting van 3 kW/m² naar 2 kW/m². 	Paragraaf 3.1
<ul style="list-style-type: none"> Een andere methode van scenarioselectie, met een minder prominente rol voor referentiescenario's. 	Paragraaf 3.1
<ul style="list-style-type: none"> Chemiepakdragers verwijderd uit de werkwijzer. 	Hoofdstuk 3
<ul style="list-style-type: none"> Bij aanwijzen van gaspakdragers rekening houden met aanwijzen van aankleders en ontsmetters. 	Paragraaf 3.3.2

1. Inleiding

Ter ondersteuning van het proces van het aanwijzen van bedrijfsbrandweerplichtige inrichtingen is in 2010, en later nog een actualisatie in 2013, de BrandweerBRZO Werkwijzer bedrijfsbrandwren uitgegeven. Deze werkwijzer had tot doel een handreiking te bieden aan veiligheidsregio's en bedrijven bij het opstellen van een bedrijfsbrandweerrapport en bedrijfsbrandweeraanwijzing, ofwel bij de uitvoering van verplichtingen en bevoegdheden die voortvloeien uit het Besluit veiligheidsregio's.

Wijzigingen

Ondertussen ligt er deze Werkwijzer bedrijfsbrandwren 2019, waarbij de Werkwijzer 2013 het vertrekpunt was. Een directe aanleiding voor actualisering van de Werkwijzer 2013 was het vaststellen van het Model Aanwijsbeleid in 2018 (te vinden op www.ifv.nl). Ook hebben veiligheidsregio's inmiddels veel ervaring opgedaan met bedrijfsbrandweeraanwijzingen en zijn er nieuwe inzichten. Deze ervaring en inzichten zijn verwerkt in deze actualisatie. Enkele nieuwe onderwerpen of wijzigingen zijn:

- hoe om te gaan met Lines of Defence die in de omgevingsvergunning milieu zijn opgenomen;
- aanpassing van de lijst gevaarlijke stoffen die kunnen leiden tot een bedrijfsbrandweeraanwijzing;
- de richtwaarde voor warmtestraling voor personen buiten de inrichting gaat van 3 kW/m² naar 2 kW/m²;
- andere methode van selectie van scenario's met een minder prominente rol voor referentiescenario's;
- chemiepakdragers zijn verwijderd uit de werkwijzer.

Het doel van de werkwijzer blijft onveranderd. Immers, de bevoegdheid van het bestuur van de veiligheidsregio om inrichtingen aan te wijzen als bedrijfsbrandweerplichtige inrichtingen is niet gewijzigd. Ook de beoordeling van de noodzaak van een bedrijfsbrandweerplicht blijft onverminderd complex en specifiek. Overheid en bedrijfsleven moeten gezamenlijk optreden bij de uitvoering van deze complexe materie en samen staan voor maatregelen die belangrijk én nodig zijn voor de veiligheid.

Verhouding Werkwijzer en (Model) Aanwijsbeleid

De Werkwijzer 2013 bevatte veel informatie die nu in het Model Aanwijsbeleid staat.¹ Deze teksten zijn verwijderd uit de nieuwe Werkwijzer bedrijfsbrandwren 2019. De 25 veiligheidsregio's kunnen – en zullen waarschijnlijk – dit modelbeleid in hun regio laten vaststellen door hun bestuur, waarin de regio ook specifieke keuzes vastlegt. De lezer/gebruiker van deze werkwijzer wordt daarom geadviseerd het regionale aanwijsbeleid te lezen voor algemene informatie over het wettelijk kader van de aangewezen bedrijfsbrandweer, de aanwijsprocedure en de verhoudingen tussen de bedrijfsbrandweer enerzijds en de omgevingsvergunning milieu, rampenbestrijding, overheidsbrandweer, bedrijfshulpverleners, first line responders, et cetera anderzijds.

Toepassingsbereik van de Werkwijzer bedrijfsbrandwren 2019

De Werkwijzer bedrijfsbrandwren 2019 is primair bedoeld als handreiking voor het aanwijzen (door de veiligheidsregio) van bedrijfsbrandweerplichtige inrichtingen. Dit neemt niet weg dat de inhoud relevant kan zijn voor bedrijfsbrandwren die als gelijkwaardige maatregel worden opgenomen in de omgevingsvergunning milieu, al biedt onder meer de PGS 15 daar ook een (beperkt) kader voor.

Tot slot staat het bedrijven die vrijwillig (dus zonder bedrijfsbrandweeraanwijzing of verplichting in de omgevingsvergunning) een bedrijfsbrandweer hebben ook vrij om gebruik te maken van de werkwijzer.

Toezicht en handhaving op naleving van de bedrijfsbrandweeraanwijzing vallen buiten het bereik van deze werkwijzer. Hiervoor is er het Model Handhavingsbeleid en het handhavingsbeleid van de individuele veiligheidsregio's. Ook het onderwerp oefenen van de bedrijfsbrandweer valt buiten deze werkwijzer, omdat dit sterk is gekoppeld aan de toezichttaak van de veiligheidsregio. Overwogen wordt om hier een separate werkwijzer voor te maken.

¹ Het "Landelijk modelbeleid aanwijzing bedrijfsbrandwren" is te vinden op de website van het IFV: <https://www.ifv.nl/kennisplein/brandweerbrzo/publicaties/landelijk-modelbeleid-aanwijzing-bedrijfsbrandwren>

Mocht u fouten constateren of voorstellen hebben voor revisie van dit document, dan wordt u uitgenodigd om deze te door geven aan het LEC BrandweerBRZO via infobrandweerbrzo@vr-rr.nl. Zodra hiervoor voldoende aanleiding is zullen wijzigingen worden verwerkt.²

Leeswijzer

Deze werkwijzer is als volgt opgebouwd:

- Hoofdstuk 1: Inleiding
- Hoofdstuk 2: Risicobeheersing
- Hoofdstuk 3: Het opstellen van een bedrijfsbrandweerrapport
- Hoofdstuk 4: Opleiding
- Bijlagen: aanvullende informatie en voorbeelden

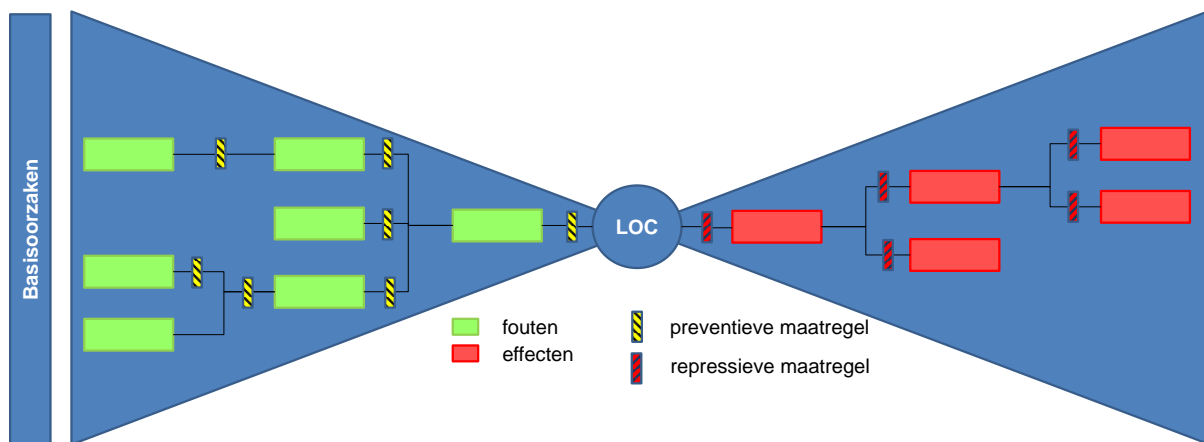
² Bijvoorbeeld bij het van kracht worden van een nieuw Besluit personeel veiligheidsregio's (zie hoofdstuk 4) of de Visie IBGS van Brandweer Nederland.

2. Risicobeheersing

Binnen de ((petro)chemische) industrie kunnen bedrijfsbrandwrenen een cruciale rol spelen in het bestrijden van een incident en het beheersen en beperken van de gevolgen ervan. Om de rol en de positie van een bedrijfsbrandweer beter te begrijpen, wordt in dit hoofdstuk een toelichting gegeven op de factoren die bijdragen aan de beheersing van risico's in de industrie.

2.1 Risicobeheersing - het vlinderdasmodel

Als zich in een bedrijf een ongeval voordoet, is daar vaak een reeks van gebeurtenissen aan voorafgegaan. Veel van deze gebeurtenissen in die reeks hadden waarschijnlijk voorkomen kunnen worden of de omvang van de gevolgen hadden beperkt kunnen worden door adequate maatregelen. Het hele stelsel van maatregelen om risico's te beheersen wordt vaak weergegeven in het vlinderdasmodel. Hiermee worden ook de onderlinge afhankelijkheden en beïnvloeding goed zichtbaar.

Figuur 1. Het vlinderdasmodel met in het knooppunt de LOC

2.1.1 Loss of containment

Centraal in de vlinderdas - de knoop - bevindt zich het "loss of containment" (*LOC*). Hiervan is sprake wanneer een gevaarlijke stof onbedoeld buiten zijn omhulling treedt. Als het om een brandbare stof gaat, is deze op dit punt over het algemeen nog niet ontstoken. Gaat het om een giftige stof dan heeft deze nog geen slachtoffers veroorzaakt.

2.1.2 Fouten

Aan de linkerkant van de vlinderdas bevindt zich de foutenboom (ook wel fault tree of oorzakenboom genoemd). Hierin zijn de fouten of oorzaken benoemd die kunnen leiden tot een *LOC*. Er wordt hierbij onderscheid gemaakt tussen directe oorzaken en basisoorzaken. Voorbeelden van directe oorzaken zijn corrosie, hoge druk en externe impact. Onder basisoorzaken worden gebeurtenissen verstaan die het ontstaan van de directe oorzaak mogelijk maken. Basisoorzaken kunnen bijvoorbeeld ontwerpfouten zijn, maar ook een slecht onderhouden omhulling of verkeerd geïnstalleerde onderdelen. Om het optreden van incidenten op basis van deze oorzaken te voorkomen, worden barrières (maatregelen, *lines of defence of LOD's*) aangebracht. Deze barrières kunnen preventieve (linker zijde vlinderdas) of repressieve maatregelen zijn (rechterzijde vlinderdas). Deze barrières zijn van organisatorisch (bijvoorbeeld opgeleid personeel) of van technische aard (bijvoorbeeld overdrukbeveiliging of bouwkundige of installatietechnische maatregelen). De barrières van preventieve aard hebben vooral als doel de kans dat zich een *LOC* voordoet te verkleinen. Om die reden wordt deze kant van het vlinderdasmodel ook wel de probabilistische kant genoemd.

2.1.3 Effecten

Aan de rechterzijde van de vlinderdas bevindt zich de effectenboom (ook wel effect tree). Hier staat de reeks effecten genoemd die uiteindelijk kunnen voortvloeien uit de LOC. Bijvoorbeeld het tot ontbranding komen van een brandbare vloeistof en de uitbreiding van een brand naar een buiten de inrichting gelegen gebouw. Analoog aan de linkerzijde van de vlinderdas kunnen ook hier organisatorische en technische maatregelen worden getroffen om de effecten te beperken. De technische voorzieningen als detectie en sprinklers kunnen over het algemeen niet zonder organisatorische maatregelen, zoals een adequaat bedrijfsnoodplan of een goed geoefende bedrijfsnoodorganisatie. Omdat de maatregelen aan deze kant van het vlinderdasmodel vooral ingrijpen op de effecten wordt dit ook wel de deterministische kant van de vlinderdas genoemd. De bedrijfsbrandweer wordt als barrière aan de rechterkant van de vlinderdas gezien om de effecten te kunnen beheersen, zodat escalatie wordt voorkomen.

2.1.4 Maatregelen (LOD's)

Uiteindelijk wordt met het vlinderdasmodel een relatie tussen het ontstaan van een incident, de mogelijke doorontwikkeling en de genomen LOD's inzichtelijk gemaakt. Bij het beoordelen of de ontwikkeling van een scenario als reëel moet worden aangemerkt is het aantal, de effectiviteit, beschikbaarheid en de betrouwbaarheid van de preventieve LOD's bepalend. Voor een repressieve LOD geldt dat het altijd het ongevalsscenario zelfstandig moet kunnen stoppen of minimaal moet kunnen beheersen. Dit om bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid te voorkomen. Daarom kan onderhoud in algemene zin géén LOD zijn. De betrouwbaarheid van LOD's, ook wel de integriteit van de LOD's genoemd, hangt af van verschillende factoren. In specifieke gevallen kan sprake zijn van een intrinsiek veilig ontwerp, waarbij het ontstaan van een LOC door dit ontwerp per definitie wordt voorkomen. Hierbij kan worden gedacht aan het fysiek gescheiden houden van een lekkagebron en een veroorzaker van lekkages, of het gebruik van ondergrondse tanks waardoor geen plas bij lekkage ontstaat.

Het is noodzakelijk dat een opgevoerde repressieve LOD onafhankelijk is en een effectieve bijdrage levert aan het beheersen of stoppen van het scenario. Voor uitgangspunten voor beschikbaarheid en betrouwbaarheid kan de leverancier adviseren.

In het bedrijfsbrandweerrapport moet de betrouwbaarheid en beschikbaarheid van stationaire repressieve LOD's worden aangetoond en/of toegelicht. Indien gebruik gemaakt wordt van LOD's, voortkomend uit een PGS, dient dit in de omgevingsvergunning milieu geborgd te zijn. In de PGS reeks wordt niet altijd de actie na de LOC goed beschreven. Daardoor kan het zijn dat passende repressieve LOD's in een PGS ontbreken. Dan is het essentieel dat deze LOD's zijn geborgd in de omgevingsvergunning milieu.

Organisatorische LOD's, zoals een druk op een noodknop, zijn voor een bedrijfsbrandweeraanwijzing niet voldoende betrouwbaar, ook al zijn ze opgenomen in de omgevingsvergunning milieu.

In andere gevallen kan sprake zijn van redundantie in aangebrachte LOD's, die de betrouwbaarheid van het effectief voorkomen van een oorzaak of het beperken van een effect vergroot.

Over het algemeen kan worden gesteld dat de integriteit van technische maatregelen (als deze aantoonbaar geschikt zijn voor de toepassing, juist zijn ontworpen en aangelegd in de ontwerp-, aanleg- en gebruiksfase) afhangt van inspectie, onderhoud en testen.³ De kwaliteit van organisatorische maatregelen waarin menselijk handelen een prominente rol vervult, hangt af van procedures, opleiding, training en het daadwerkelijk kunnen ingrijpen om het ongevalsscenario te kunnen stoppen of te beheersen. Een veiligheidsbeheerssysteem is uitermate geschikt om de integriteit van maatregelen over langere periodes te borgen. Het veiligheidsbeheerssysteem kan zelfstandig voor de borging van de bedrijfsbrandweer worden opgezet: het zogenaamde bedrijfsbrandweerbeheerssysteem. Het kan ook

integraal onderdeel uitmaken van een veiligheidsbeheerssysteem ingevolge het Brzo 2015. Het laten aansluiten op ISO-beheerssystemen is nog een andere mogelijkheid.

Uit het bedrijfsbrandweerrapport moet kunnen worden geconcludeerd of maatregelen zoals compartimentering en passieve brandbeveiliging escalatie kunnen voorkomen. Op die manier kunnen zulke

³ In risicomanagement wordt van de laatste LOD (in een reeks van LOD's) vaak een beschikbaarheid en betrouwbaarheid van 99% verwacht.

maatregelen een bijdrage leveren aan een veilige inzet van de bedrijfsbrandweer. Zonder deze voorzieningen kan zelfs de veilige inzet van de bedrijfsbrandweer in gevaar komen. Echter, aan maatregelen als compartimentering en passieve brandbeveiliging kunnen in de aanwijzing geen voorschriften worden verbonden. Dit dient te zijn geregeld in de omgevingsvergunning.

3. Opstellen van een bedrijfsbrandweerrapport

Dit hoofdstuk vormt een referentiekader voor alle betrokken partijen (overheid en bedrijfsleven) voor het opstellen en toetsen van de inhoud van het bedrijfsbrandweerrapport. De PGS 6 is hiervoor een belangrijke richtlijn, maar ook het Scenarioboek van BrandweerBRZO kan worden gehanteerd. Er wordt specifiek aandacht besteed aan:

- scenariokeuze
- geloofwaardige scenario's
- maatgevende scenario's
- richtlijnen voor de beschrijving en grafische uitwerking van de scenario's
- overige zaken die in het bedrijfsbrandweerrapport opgenomen moeten worden
- volledigheid en juistheid van het bedrijfsbrandweerrapport
- en in mindere mate aan referentiescenario's⁴

In bijlage 2 is een ondersteunende checklist voor het aanwijzingsproces opgenomen.

3.1 Incidentscenario's en de beoordeling van de bedrijfsbrandweerplicht

De inrichtingen die verplicht kunnen worden om te beschikken over een bedrijfsbrandweer hebben gemeen dat er gevaarlijke stoffen aanwezig zijn. Voor de aanwijzing van een bedrijfsbrandweer is het criterium waaraan getoetst wordt dat een gevaarlijke stof in geval van een brand of ongeval, een bijzonder gevaar kan opleveren voor de openbare veiligheid. Hierbij wordt uitgegaan van gevaarlijke stoffen in algemene zin. Er geldt dus geen beperking tot de stoffen die in het Besluit risico's zware ongevallen worden genoemd.

Op de inrichtingen kan zich een brand of een ongeval met gevaarlijke stoffen (een incident) voordoen. De beschrijving van de aard, de omvang, het verloop in de tijd en de bestrijding of beheersing van een brand of een ongeval wordt een incidentscenario genoemd. Inrichtingen beschrijven incidentscenario's in het bedrijfsbrandweerrapport en veiligheidsregio's gebruiken ze bij hun beoordeling of de inrichting bedrijfsbrandweerplichtig is.

3.1.1 Wat is een geloofwaardig incidentscenario?

Niet ieder incidentscenario kan leiden tot een bedrijfsbrandweeraanwijzing. Alleen *geloofwaardige* incidentscenario's kunnen grond zijn voor een aanwijzing. Het gaat dan om mogelijke ongevallen die reëel en typerend worden geacht voor de beschouwde inrichting en die door optreden van een brandweer kunnen worden beheerst dan wel bestreden. Mogelijke ongevallen, die slechts met een zeer kleine kans van optreden denkbaar zijn, vormen geen geloofwaardig incidentscenario.⁵ Dit kunnen wel rampscenario's zijn.

Artikel 7.2, eerste lid, onder c, van het Bvr definieert een geloofwaardig incidentscenario als "een beschrijving van de aard, de omvang, het verloop in de tijd en de bestrijding of de beheersing van een brand of een ongeval op het terrein van de inrichting:

1. die gegeven de aard van een installatie of de inrichting, rekening houdend met de daarin aangebrachte preventieve voorzieningen, als reëel en typerend wordt geacht,
2. waarbij schade aan gebouwen of personen in de omgeving van de inrichting kan ontstaan, en

⁴ Referentiescenario's uit het BrandweerBRZO Scenarioboek

⁵ Nota van Toelichting op het Besluit veiligheidsregio's, Stb 2010, 255, p. 57 en 58

3. waarbij van preventieve of repressieve maatregelen duidelijk effect verwacht mag worden, waardoor escalatie daarvan wordt voorkomen.”

Er is pas sprake van een geloofwaardig incidentscenario als aan al deze elementen is voldaan. Hieronder worden ze toegelicht.

Reëel en typerend

Wanneer een gevaarlijke stof op een inrichting aanwezig is (of volgens de omgevingsvergunning mag zijn) gaat de veiligheidsregio ervan uit dat met de gevaarlijke stof zich ook een ongeval voor kan doen. De afweging of een ongevalsscenario reëel is, wordt bepaald aan de hand van de aanwezige preventieve beheersmaatregelen (Lines of Defence, LOD) die zijn opgenomen in de omgevingsvergunning milieu. Repressieve maatregelen, zoals stationaire koel- of blusinstallaties, worden niet betrokken bij de beoordeling of een scenario reëel is. Als een scenario afgedekt kan worden door een stationaire blusinstallatie, dan kan er wel degelijk sprake zijn van een reëel (en geloofwaardig) incidentscenario, maar is aanwijzing van een bedrijfsbrandweer voor dat scenario wellicht niet nodig.

Bij de analyse of een scenario reëel is, wordt vanuit het wettelijk kader niet nader ingegaan op het onderwerp “kans”. In een bedrijfsbrandweerrapport behoren daarom geen (kwantitatieve) analyses opgenomen te zijn waarmee getracht wordt hard te maken dat de kans op een bepaald risico dermate klein is en daarom geen bedrijfsbrandweer noodzakelijk is. De wetgever heeft in hoofdstuk 7 van het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) bedoeld een kader te scheppen op basis waarvan scenario's worden uitgewerkt vanwege het simpele feit dat een gevaarlijke stof op een bedrijf aanwezig is.

Een incidentscenario is typerend, wanneer het scenario kenmerkend is voor de vergunde activiteiten met gevaarlijke stoffen op de inrichting.

Schade aan personen of gebouwen buiten de inrichting

Bij het zich voltrekken van een scenario kan schade voor de omgeving optreden. Deze schade is het gevolg van blootstelling aan toxische stoffen, warmtestraling en het ontstaan van overdrukeffecten. Hierbij wordt opgemerkt dat niet alleen de schade zelf bij de beoordeling moet worden betrokken, maar ook de aspecten die het risico op de schade vergroten.⁶ Dit kunnen aspecten zijn, zoals aanrijtijd. Of er sprake is van schade buiten de inrichting kan als volgt getoetst worden.

Vanuit de brandweer wordt gewerkt met de zogenaamde alarmeringsgrenswaarde (AGW), levensbedreigende waarde (LBW) en voorlichtingsrichtwaarden (VRW). Deze drie waarden worden gezamenlijk ook wel aangeduid als interventiewaarden omdat bij overschrijding van deze waarden een inzet door de hulpdiensten verwacht wordt. De interventiewaarden zijn afgeleid van tijdgebonden blootstelling aan de stof en zijn opgenomen in het overzicht “Interventiewaarden” van RIVM.⁷ In de Verenigde Staten zijn soortgelijke interventiewaarden afgeleid, de AEGL en de ERPG. Wanneer voor een specifieke gevaarlijke stof geen Nederlandse interventiewaarden bekend zijn dan kan van de Amerikaanse Acute Exposure Guideline Level (AEGL) of Emergency Response Planning Guidelines (ERPG) gebruik gemaakt worden.⁸

Voor het criterium schade aan personen buiten de inrichting geldt dat bij overschrijding van de AGW-waarde op de inrichtingsgrens, met inachtnaam van de blootstellingsduur, dit als schade in de zin van artikel 7.2 Bvr wordt gezien.

Warmtestraling buiten de inrichting

De richtwaarde voor warmtestraling voor personen buiten de inrichting is 2 kW/m². Het LEC BrandweerBRZO heeft voor de nieuwe werkwijzer een nadere literatuurstudie gedaan naar de hittestraling die als veilig beschouwd mag worden voor de personen in de nabijheid van een potentieel aan te wijzen inrichting. In de

⁶ ECLI:NL:RVS:2007:BB7826, overweging 2.4.1

⁷ Zie RIVM website over interventiewaarden: <https://rvs.rivm.nl/normen/rampen-en-incidenten/interventiewaarden> en/of het zoekstelsel ‘Risico’s van stoffen’: <https://rvszoekstelsel.rivm.nl/> en de ‘Handreiking voor de afleiding van interventiewaarden voor incidentbestrijding’ van het RIVM (Rapport 2019-0055)

⁸ <https://rvs.rivm.nl/normen/rampen-en-incidenten/ERPG> en <https://rvs.rivm.nl/normen/rampen-en-incidenten/AEGL>

werkwijzer van 2013 werd ervan uitgegaan dat personen in de nabijheid van een inrichting zelfredzaam zijn en dat een kortstondige belasting van 3 kW/m² nog voldoende mogelijkheid zou bieden om te vluchten.

Het standpunt dat personen in de omgeving in principe zelfredzaam zijn blijft ongewijzigd. Uitzondering hierop zou bijvoorbeeld kunnen zijn een werkplaats met minder valide personen. Hiervoor zou een veilige waarde voor langdurig verblijf gehanteerd moeten worden.

De opvatting dat bij een kortstondige belasting van 3 kW/m² nog voldoende mogelijkheid zou bieden om te vluchten, is echter bij nadere beschouwing niet houdbaar gebleken. Het Bouwbesluit hanteert voor vrijstelling voor de lengte van een vluchtweg 1 kW/m². Het Bouwbesluit baseert zich voor deze grenswaarden waarbij langdurig verblijven nog mogelijk is op het TNO Bouw rapport 1997-CVB-R0883 waarbij een stralingsflux van 1 kW/m² als veilige waarde wordt gezien. Voor vluchten kan een hogere waarde gelden. Het Bouwbesluit acht een stralingsflux van maximaal 2 kW/m², onder de rooklaag voor niet besloten ruimten, de grenswaarde.⁹ Internationaal komt deze 2 kW/m²-‘grens’ vaker voor. Zo spreekt het *Irish Department of the Environment, Community & Local Government* in haar document ‘A Framework for major emergency management’ voor Seveso-bedrijven over het bereiken van de pijngrens binnen 60 seconde bij 2 kW/m².¹⁰ Het Britse Health and Safety Executive (HSE) hanteert een grens van 500 ((kW/m²)^{4/3} · s) stralingsfluxdosis als toelaatbaar en dit komt neer op een gevaarlijke blootstelling vanaf 3 minuten en 20 seconden bij 2 kW/m².¹¹

Het ontstaan van schade aan personen door hittestraling is naast de golflengte van het licht hoofdzakelijk afhankelijk van de stralingsintensiteit en de tijdsduur van de blootstelling. In de PGS 1, deel 1a, ‘Effecten van brand op personen’, is op pagina 22 een logaritmische grafiek opgenomen waaruit blijkt dat 50% van de blootgestelde personen alreeds na 40 seconden blootstelling aan 2 kW/m² onverdraagbare pijn ervaren.¹² Bij een blootstelling van 4 kW/m² ligt dit al op zo’n 11 à 12 seconden. Blootstelling aan meer dan 2 kW/m² zou dus een te korte vluchtijd geven om schade aan personen voldoende te kunnen voorkomen. Het LEC BrandweerBRZO acht daarom een grenswaarde van 2 kW/m² voor zelfredzame personen in de buurt van de inrichting daarom beter op haar plaats dan de destijds gehanteerde 3 kW/m². Hierbij geldt wel de voorwaarde dat personen ook daadwerkelijk binnen 40 seconden uit de 2 kW/m² contouren kunnen vluchten.

Te verwachten valt dat de gevolgen voor het hanteren van een richtwaarde van 2 in plaats van 3 kW/m² voor nieuwe en bestaande situaties beperkt zijn. Deze grenswaarde geeft alleen maar aan wanneer er sprake is van een effect buiten de inrichting. Daarmee is nog niet aangegeven dat een scenario met zo’n effect ook leidt tot een geloofwaardig brandweerscenario en een eventuele aanwijzing. Bedrijven die dergelijke scenario’s hebben zullen vaak ook andere scenario’s hebben met een of ander effect buiten de inrichting. Het is dan maar zeer de vraag of door de richtwaarde van 3 naar 2 kW/m² te wijzigen er een grotere aanwijzing tot stand komt. Ook zijn die bedrijven vaak gelegen op een industrieterrein waardoor de potentieel aanwezige personen normaliter niet onbeschermd zijn. Daarmee hebben die personen een beter handelingsperspectief en zal een stralingswarmte van 2 kW/m² niet hoeven te leiden tot een bovenmatig risico voor de openbare veiligheid. Bij de beoordeling van de gevolgen van het warmtestralingseffect dient telkens betrokken te worden of er onbeschermden personen aanwezig kunnen zijn die worden blootgesteld aan het effect. Ook zullen de blootgestelde personen beter zelfredzaam zijn dan de doorsnee bevolking. De verwachting is dan ook dat de gewijzigde richtwaarde bij een juiste toepassing geen toename van de omvang van de aanwijzingen of een toename in het aantal aanwijzingen zal veroorzaken.

⁹ DGMR Rapport: F.2011.1584.00.R001 Onderzoek ‘Niet-besloten ruimten in relatie tot brandveiligheid’, van 10 maart 2015, paragraaf 6.2, blz. 25. <https://www.rijksoverheid.nl/binaries/rijksoverheid/documenten/rapporten/2016/07/01/onderzoek-niet-besloten-ruimten/onderzoek-niet-besloten-ruimten-dgmr-dd-10-maart-2015.pdf>

¹⁰ Guidance document 10 van M.E.M. Project Team, Fire Services and Emergency Planning Section, Irish Department of the Environment, Community & Local Government: ‘A Framework for major emergency management’, blz. 10. <http://mem.ie/wp-content/uploads/2017/02/Guidance-Document-10-Seveso-III-V.1.pdf>

¹¹ HSE contract research rapport 285/2000: ‘Thermal radiation criteria for vulnerable populations’, tabel 5.2, blz. 36. http://www.hse.gov.uk/research/crr_pdf/2000/crr00285.pdf

¹² PGS 1, deel 1a, Effecten van brand op personen, blz. 22. <http://content.publicatiereeksgevaarlijkstoffennl/documents/PGS1/PGS1-2005-v0.1-deel-1a.pdf>

Voor gebouwen wordt 10 kW/m² op de gevel genomen om als grens te dienen voor het bepalen van schade.¹³ Hiervan kan worden afgeweken indien de bestaande bouwwijze van de aanwezige bebouwing buiten de inrichtingsgrens een hogere belasting aan kan. Voor geprojecteerde (voorgenomen) bebouwing en bestemmingsplannen die bebouwing toelaten wordt geadviseerd niet van de 10 kW/m² af te wijken.

Overdruk

Bij overdrukeffecten groter of gelijk aan 0,01 bar valt schade aan personen en gebouwen te verwachten in verband met scherfwerking van glas (scherfwerking enkelvoudige ruit).¹⁴ Deze grens is in algemene zin (personen en gebouwen) de toetsingsgrens voor overdrukken. Uiteraard kan ook hier in specifieke gevallen, bijvoorbeeld bij robuuste op overdruk ontworpen gebouwen, zoals versterkte gebouwen, worden afgeweken.

Duidelijk effect van de maatregelen

Aanwijzing is alleen mogelijk als van de inzet van een bedrijfsbrandweer een duidelijk effect in de vorm van bestrijding of beheersing van het incident mag worden verwacht. Dit houdt in dat een scenario zoals een BLEVE geen scenario is waarvoor een bedrijfsbrandweer kan worden aangewezen. De duur van een dergelijk incident is dusdanig kort, dat de inzet van een bedrijfsbrandweer geen duidelijk effect zal hebben. Escalatiescenario's, bijvoorbeeld een BLEVE door een plasbrand, kunnen wel aanwijsbare incidentscenario's zijn. In dat geval wordt alleen op het primaire scenario (in dit voorbeeld de plasbrand) aangewezen, omdat daarmee escalatie te voorkomen is. Dit houdt in dat een scenario zonder schade buiten de inrichting kan worden aangewezen als geloofwaardig scenario, indien escalatie mogelijk is die wel schade buiten de inrichting geeft.

Identificatie van geloofwaardige incidentscenario's

De keuze of een bepaald scenario een geloofwaardig incidentscenario is en dus uitgewerkt moet worden, kan worden gemaakt op basis van onderstaand proces. De veiligheidsregio kan deze beschrijving gebruiken om te toetsen of dit proces goed is uitgevoerd.

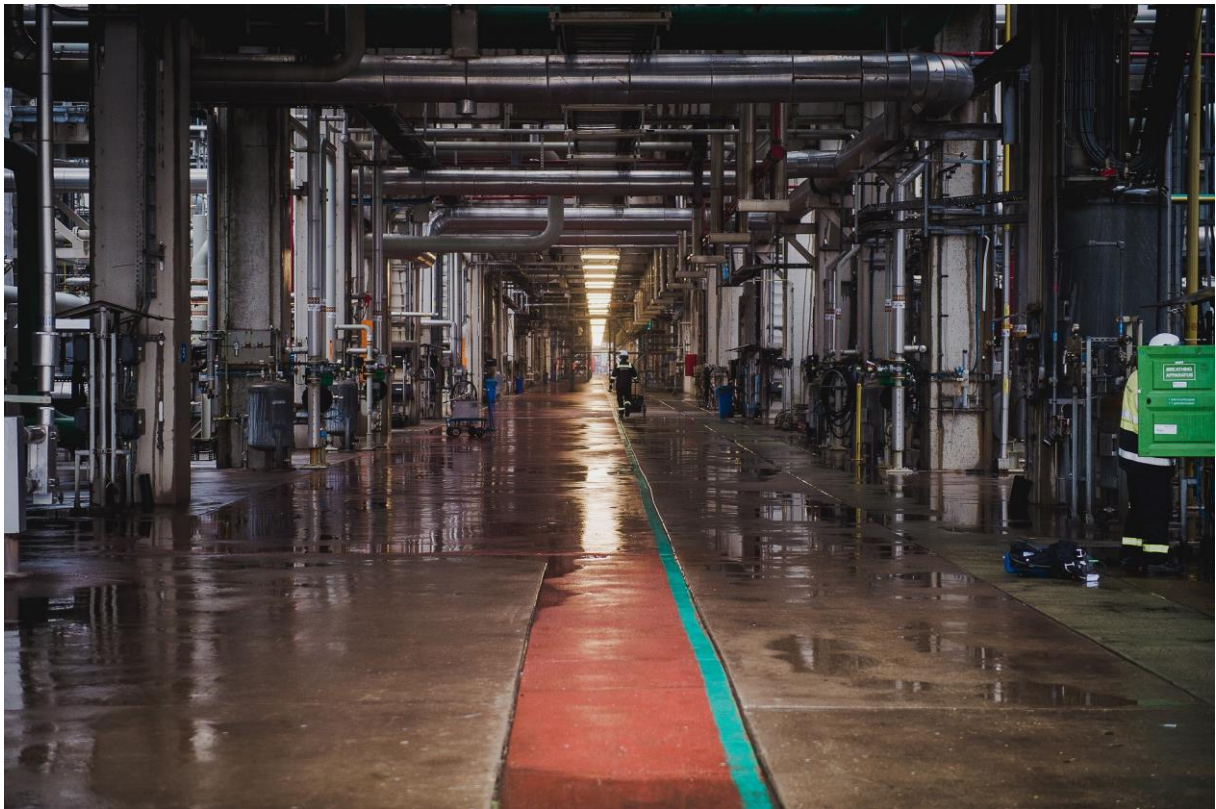
- a. Benoem installaties, processen en activiteiten met gevaarlijke stoffen die volgens de aanvraag en vergunning(en) binnen de inrichting zijn toegestaan. Voor deze activiteiten zijn incidentscenario's uitgewerkt in diverse veiligheidsstudies en documenten. Om een goed overzicht te krijgen van de potentiële incidentscenario's die kunnen leiden tot een voor de bedrijfsbrandweer relevant incidentscenario kan geput worden uit reeds aanwezige rapportages en studies, zoals:
 - het veiligheidsrapport (installatiescenario's)
 - de QRA (inclusief de subselectie)
 - de MRA (indien relevant voor scenario's relevant voor personen en gebouwen buiten de inrichting)
 - veiligheidsstudies zoals HAZOP, LOPA, ARIE, RI&E e.d.
 - uitgevoerde analyses voor bedrijfsnoodplanning (BHV-dimensionering)
 - uitgevoerde analyses voor assuradeuren
 - incidenthistorie van het bedrijf
 - branchevergelijking (wereldwijd).

Uit dit totaaloverzicht van reeds uitgewerkte incidentscenario's dient een overzicht gemaakt te worden van alle potentiële incidentscenario's die kunnen leiden tot een bedrijfsbrandweeraanwijzing. Hiertoe worden de gevaaraspecten verder als volgt beoordeeld.

- b. Beoordeel de omstandigheden waaronder de stoffen in de betreffende installatie of bij de concrete activiteiten aanwezig zijn. Denk hierbij aan onder andere:
 - atmosferische omstandigheden
 - onder druk
 - warm of verwarmd
 - gekoeld (cryogeen)

¹³ In paragraaf 4.2.7 'Koelsystemen' uit PGS29 : 2016 v. 1.1, pag. 56 en 57 worden ook uitgangspunten beschreven voor het koelen van aangestraalde installaties/objecten/dragende constructies.

¹⁴ Bij/vanaf een piekoverdruk van 0,01 bar kan incidenteel ruitbreuk optreden.

- c. Aan de hand van de stoffeigenschaften en de omstandigheden waaronder deze aanwezig zijn, kan vervolgens worden aangegeven welk gevaar die stoffen kunnen hebben als deze vrijkomen uit het insluitsysteem, zoals:
- toxisch
 - ontvlambaar
 - kan tot ontbranding komen, waarbij de brand zelfonderhoudend is
 - stoffen die zelf of waarvan de verbrandings- of ontledingsproducten overlast kunnen veroorzaken
 - ontplofbaar
 - radioactief
 - drijft de stof op water of reageert deze met water.
- d. Bepaal aan de hand van de gevaaraspecten voor personen en gebouwen buiten de inrichting de mogelijke schadegevolgen voor de omgeving. De richtwaarden die hierbij gehanteerd worden zijn:
- toxisch, de AGW-waarde als grenswaarde
 - warmtestraling door brand, 2 kW/m² voor personen en 10 kW/m² voor gebouwen
 - overdrukeffecten van groter of gelijk aan 0,01 bar voor personen en gebouwen.

Let daarbij ook op de aspecten die het risico op de schade vergroten.¹⁵

Wanneer de voornoemde richtwaarden van schadelijke effecten worden overschreden dan is er sprake van een mogelijk geloofwaardig incidentscenario. Indien sprake is van een bovenmatig risico voor de openbare veiligheid dient bekeken te worden of dit effect bestreden of beperkt kan worden door een stationaire (blus)voorziening of door een (bedrijfs)brandweer. Indien geen van beide mogelijk is zal naar een alternatieve oplossing gekeken moeten worden, zoals het wijzigen van de processtoffen, de procescondities of het type

¹⁵ Zie ook de subparagraaf over schade aan personen en gebouwen op pagina 8.

inluitsysteem. Dit kan echter niet worden voorgeschreven in de bedrijfsbrandweeraanwijzing en zal geregeld moeten worden in de omgevingsvergunning milieu.

De geloofwaardige incidentscenario's die door een bedrijfsbrandweer bestreden zullen gaan worden, dienen verder uitgewerkt te worden om de aard en omvang van de bedrijfsbrandweer te bepalen.

Het kan zijn dat een bedrijf in haar eigen veiligheidsstudies zoals benoemd onder *a* niet alle locaties op de inrichting reeds heeft beoordeeld. In dat geval kan aan de hand van de scenario's uit het BrandweerBRZO Scenarioboek bekeken worden of op de inrichting nog locaties aanwezig zijn waarvan alsnog beoordeeld moeten worden of er zich geloofwaardige incidentscenario's voor kunnen doen.

In beginsel moeten alle geloofwaardige incidentscenario's in een inrichting worden beschreven in het bedrijfsbrandweerrapport. Echter, vooral bij grote bedrijven kunnen tientallen geloofwaardige scenario's aan de orde zijn. Veel scenario's hebben een hoge mate van gelijkvormigheid. De inrichting en de veiligheidsregio kunnen in voorkomende gevallen vooraf met elkaar afspraken maken over een eventuele clustering van gelijksoortige scenario's, het aantal en de aard van de uit te werken scenario's.

In de beschrijving van de geloofwaardige incidentscenario's moeten de effecten en bijbehorende inzet ('de klus') van de bedrijfsbrandweer beschreven worden. Het gaat hierbij zowel om de noodzakelijke middelen als om de noodzakelijke bemensing van deze organisatie en de ontwikkeling van dit scenario en de bestrijding in verloop van tijd.

3.1.2 Selectie van maatgevende incidentscenario's

De omvang van de personele en materiële component in de aanwijzing wordt gebaseerd op het scenario dat daaraan de hoogste eisen stelt. Op basis van een taakanalyse wordt bepaald welk scenario de hoogste eisen aan dat onderwerp stelt. Voor dat specifieke onderwerp is dit dan het maatgevende incidentscenario.

De totale omvang van een bedrijfsbrandweer wordt gebaseerd op het totaal van de maatgevende incidentscenario's voor de verschillende onderwerpen (aantal mensen, soort blusmiddelen, hoeveelheid bluswater, et cetera). Dit betekent dat er voor inrichtingen met geloofwaardige incidentscenario's minstens één maatgevend incidentscenario aanwezig is. Voor de schematische uitwerking van maatgevende incidentscenario's geeft bijlage 4 een aantal voorbeelden.

Maatgevend scenario: de personele component

De taakanalyse van elk incidentscenario levert een beschrijving van het benodigde aantal bedrijfsbrandweerfunctionarissen op en de essentiële vaardigheden die via opleiding moeten zijn verkregen.

Het incidentscenario met het hoogste aantal brandweerfunctionarissen benodigd voor een inzet is het maatgevende scenario voor de omvang van de personele component. Hetzelfde scenario kan maatgevend zijn voor eventueel specialistische kwaliteiten, als gaspakdrager, maar dit kan ook juist uit een ander geloofwaardig incidentscenario blijken. Dit andere scenario is dan maatgevend voor eventuele specialistische taken.

Soms worden ook andere functies dan de reguliere bedrijfsbrandweergefuncties aangewezen, zoals operators of first line responders (verder: first line responders e.a.). Omdat first line responders e.a. voor specifieke taken worden aangewezen, is het aanwijzen van het aantal first line responders e.a. enkel op basis van het scenario waarbij de grootste inzet wordt gevraagd, niet voldoende.

Stel dat first line responders e.a. in twee scenario's worden ingezet, waarbij in het ene scenario twee first line responders e.a. nodig zijn en in het andere één en hun taken per scenario verschillen. Het is dan niet mogelijk om simpelweg twee first line responders e.a. aan te wijzen op basis van het grootste scenario, omdat dan niet wordt aangewezen voor de andere taken in het kleinste scenario. In de aanwijzing van de personele component zal daarom voor first line responders e.a. altijd moeten worden opgenomen voor welke taken first line responders e.a. worden aangewezen en met hoeveel personen deze taken kunnen worden uitgevoerd.

Maatgevend scenario: de materiële component

De materiële component bestaat uit materieel en de middelen die nodig zijn om de effecten van de incidentscenario's te bestrijden. Hierbij maken we de driedeling:

- materieel/middelen voor de repressieve inzet (voertuigen, gereedschap, bijzondere middelen)
- blusmiddelen (zoals bluswater, schuimvormend middel, bluspoeder)

- persoonlijke beschermingsmiddelen (kleding, gaspakken).

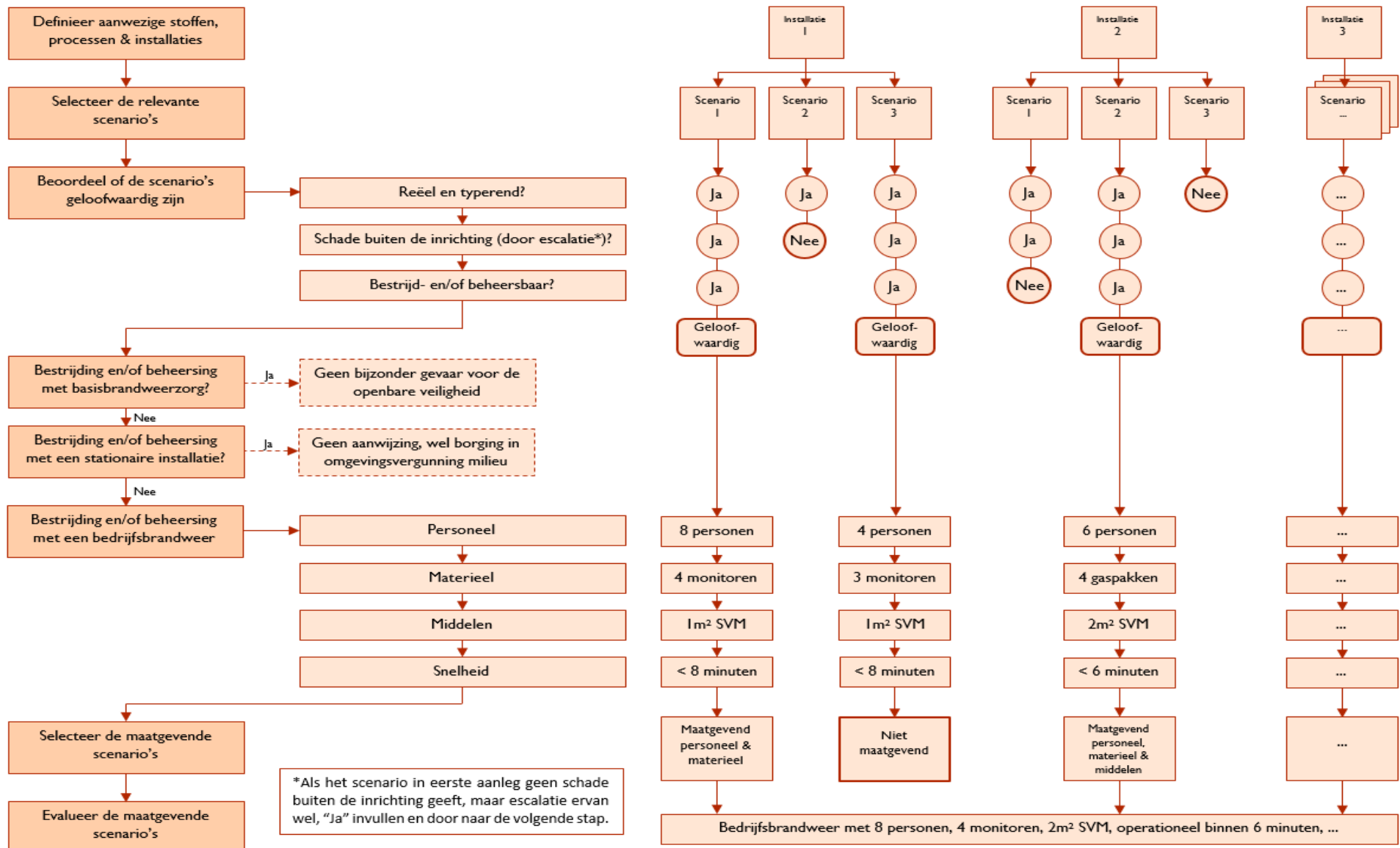
Hierbij dient ook aandacht te zijn voor basale zaken als lengtes en diameters voor blusslangen, opzetstukken en mobiele monitoren en de technische kwalificatie van de systemen zoals pompcapaciteit en voertuigen voorzien van een dakmonitor.

Uitwerking maatgevende scenario's: de tijdsfactor

Uit de taakanalyse van de geloofwaardige scenario's kan naar voren komen dat de tijdsfactor voor bepaalde acties voorwaardelijk is voor het verloop en de omvang van het incident. Gaat het om een realistische en haalbare tijdsfactor die niet afgedekt wordt door de tijd die is opgenomen in de modelvoorschriften dan schrijft de veiligheidsregio een specifieke inzetijd voor, die korter kan zijn dan de inzetijd van 6 minuten die in de modelvoorschriften bij het (model) aanwijsbeleid is opgenomen. Niet tijdig ingrijpen zal tot escalatie van het scenario leiden.

In het flowschema (figuur 2) wordt aangegeven hoe maatgevende incidentscenario's geselecteerd kunnen worden. Aan de linkerzijde van het flowschema zijn de selectiecriteria voor de geloofwaardige scenario's beschreven. Aan de rechterzijde zijn voor verschillende scenario's in drie verschillende installaties de gevolgen voor de beheersing of beperking van de gevolgen van het incident uitgewerkt. Aan de hand van deze praktische uitwerking is nagegaan, welke parameters bepalen of er sprake is van een maatgevend scenario.

In figuur 2 is de toetsing van incidentscenario's op geloofwaardigheid en de selectie van maatgevende incidentscenario's in een flowschema weergegeven.

Figuur 2. Flowschema selectie maatgevende scenario's

3.2 Inhoud bedrijfsbrandweerrapport

Het bedrijfsbrandweerrapport moet een zelfstandig leesbaar rapport zijn. Wanneer de benodigde informatie beschreven is in het Veiligheidsrapport, omdat het bedrijf een hogedrempelinrichting ingevolge het Brzo 2015 is, kan naar de bedrijfsbrandweerinformatie in dit rapport verwezen worden.¹⁶ Daar waar in deze paragraaf verder sprake is van een bedrijfsbrandweerrapport, kan in het geval van een hogedrempelinrichting dan ook veiligheidsrapport gelezen worden. De overige inrichtingen die vallen onder de aanwijscriteria van artikel 31, moeten een apart bedrijfsbrandweerrapport opstellen.

In artikel 7.2 van het Bvr is beschreven dat het bedrijfsbrandweerrapport de volgende gegevens bevat:

1. Een algemene beschrijving van de inrichting, van de daarin voorkomende stoffen en de eigenschappen van deze stoffen;
2. Een algemene beschrijving van de processen die in de inrichting plaatsvinden;
3. Een beschrijving van de aard, de omvang, het verloop in de tijd en de bestrijding of de beheersing van een brand of een ongeval op het terrein van de inrichting;
 - a. Die gegeven de aard van een installatie of de inrichting, rekening houdend met de daarin aangebrachte preventieve voorzieningen, als reëel en typerend wordt geacht;
 - b. Waarbij schade aan gebouwen of personen in de omgeving van de inrichting kan ontstaan, en
 - c. Waarbij van preventieve of repressieve maatregelen duidelijk effect verwacht mag worden, waardoor escalatie daarvan wordt voorkomen;
4. De maatgevende incidentscenario's dat wil zeggen de geloofwaardige incidentscenario's, bedoeld in onderdeel c, die bepalend zijn voor de omvang en de uitrusting van de bedrijfsbrandweer;
5. Een beschrijving van de organisatie van de nodig geachte bedrijfsbrandweer, waaronder de omvang van het personeel en het materieel.

De informatie zoals benoemd in artikel 7.2 van het Bvr moet op een leesbare en logische wijze opgenomen worden in het bedrijfsbrandweerrapport. Concreet moet de volgende informatie in het bedrijfsbrandweerrapport zijn opgenomen:

- Algemene inrichtingsgegevens
- Processen binnen de inrichting
- Aanwezige preventieve en repressieve LOD's
- Beoordeling scenario's op geloofwaardigheid
- Uitwerking geloofwaardige scenario's
- Uitwerking maatgevende scenario's
- Beschrijving van de nodig geachte bedrijfsbrandweerorganisatie

Wanneer deze lijst in het bedrijfsbrandweerrapport wordt aangehouden, volgt een duidelijke beoordeling en beschrijving van de benodigde bedrijfsbrandweerorganisatie.

3.2.1 Algemene inrichtingsgegevens

De volgende inrichtingsgegevens moeten minimaal in het bedrijfsbrandweerrapport worden vermeld:

- Naam inrichting
- Vestigingsadres inrichting
- Organisatiekenmerken (aantal werknemers kantoor/buiten/contractors, wel/geen 24-uurs bedrijf, organisatiestructuur)
- Begrenzing inrichting (inclusief kantoren/gebouwen, installaties (proces, opslag, laad/losinstallaties)) weergegeven op een overzichtstekening
- Beschrijving omgeving
- Korte beschrijving doel inrichting met de aanwezige activiteiten/installaties, voorkomende gevaarlijke stoffen en maximale hoeveelheden binnen de inrichting
- Categorie inrichting

¹⁶ Het bedrijfsbrandweerrapport kan onderdeel uitmaken van het veiligheidsrapport, Staatscourant 2016, nr. 10468, 3 maart 2016, p.14. De inhoud van het veiligheidsrapport staat in bijlage II van de [Richtlijn 2012/18/EU \(Seveso III-richtlijn\)](#) en [artikel 9 van de Brzo](#).

Dit hoofdstuk moet voldoende informatie bieden om op hoofdlijnen een beeld van de inrichting te krijgen, zonder dat nog diep op de processen wordt ingegaan. Aan de hand van deze informatie kan ook een inschatting gemaakt worden van de mogelijke locaties van scenario's en de risico's voor de omgeving.

3.2.2 Processen binnen de inrichting

Een uitgebreide beschrijving van de gebezigde processen binnen de inrichting met de daarbij behorende relevante activiteiten moeten ook in het bedrijfsbrandweerrapport worden beschreven. Aan de hand van deze beschrijving wordt duidelijk welke scenario's kunnen optreden en in welke omvang. De volgende informatie moet minimaal in het bedrijfsbrandweerrapport aanwezig zijn:

- een uitgebreide beschrijving van de processen die binnen de inrichting plaatsvinden
- de gevaarlijke stoffen die bij de activiteiten horen, zowel de grond-, als tussen- en eindproducten. Van deze stoffen moeten ADR-klasse, UN-nummer, GEVI-code en productnaam beschreven worden. Bij de vervoersgebonden inrichtingen en spoorwegemplacements is het voldoende om de ADR-klassen aan te geven.
- installatielocatie/brandrisico-omgeving
- installatietypering
- stofnaam
- gevaarseffect (brandbare/brandgevaarlijke stof, ontplofbare stof, toxische stof of radioactieve stof)
- verschijningsvorm
- stofhoeveelheid in de installatie
- de wijze van opslag van de stoffen (opslagtanks, verpakking in loods en containers).

3.2.3 Aanwezige preventieve en repressieve LOD's

Een beschrijving van de aanwezige preventieve en repressieve LOD's om de incidenten te voorkomen dan wel te beperken. De procesinstallaties zijn over het algemeen voorzien van inbloksystemen om bij een lekkage de hoeveelheid vrijgekomen product te beperken. In het bedrijfsbrandweerrapport moet (indien op de bedrijfsactiviteiten van toepassing) per activiteit beschreven worden welke preventieve en repressieve LOD's aanwezig zijn. In de uitwerking van de scenario's worden de preventieve en repressieve LOD's specifiek beschreven. Mogelijke LOD's zijn (niet limitatief):

- inbloksystemen
- opvangbak/opstaande randen
- afschot
- vlamkerende roosters
- stationaire koelinstallaties
- stationaire schuimblusinstallaties

3.2.4 Beoordeling scenario's op geloofwaardigheid

Aan de hand van de verschillende scenario's (installatiescenario's, QRA-scenario's, referentiescenario's) en de criteria zoals benoemd in artikel 7.2 van het Bvr wordt per scenario beoordeeld of sprake is van een geloofwaardig scenario voor de bedrijfsbrandweer. In beginsel worden alle mogelijke geloofwaardige incidentscenario's apart uitgewerkt in het bedrijfsbrandweerrapport. Reden hiervoor is dat zo inzichtelijk wordt gemaakt welke scenario's maatgevend zijn voor de bedrijfsbrandweer. Bij gelijksoortige incidentscenario's kan gebruik gemaakt worden van clustering van de geloofwaardige incidentscenario's zodat bij grote inrichtingen niet ieder incidentscenario apart uitgewerkt hoeft te worden tot mogelijk maatgevend scenario.

De uitwerking kan op meerdere manieren plaatsvinden. Dit kan bijvoorbeeld tekstueel, waarbij gelijk een beschrijving van de preventieve en repressieve LOD's kan worden gegeven, of in een tabelvorm. Deze tabel kan er als volgt uitzien:

Tabel 1; voorbeeld uitwerking scenario's en LOD's

Nr	Installatie(deel)	Scenario	Reëel en typerend	Schade aan gebouwen/ personen buiten de inrichting	Effecten (toxisch, brand, explosie, ..)	Bestrijdbaar	Escalatie mogelijk	Geloofwaardig	Stationair afdekken / bestrijdbaarheid basis brandweezorg / relevant voor aanwijzing
1	Tankput 7	Brand in ...	Ja	nee	Brand	Ja	ja	Ja	LOD's Stationaire voorzieningen
2	Gasbol 1	Toxische wolk tgv ..	Ja	ja	Toxisch	Ja	nee	Ja	
Xx	Leidinggoot oost	...	nee	-	Explosie	-	-	-	-

3.2.5 Uitwerking geloofwaardige scenario's

Voor alle geïdentificeerde geloofwaardige incidentscenario's dient per scenario de onder a t/m f beschreven informatie uitgewerkt worden. Bij gelijksoortige geloofwaardige incidentscenario's kan worden geclusterd.

a. Algemeen

De aard van het incident, de wijze van bestrijding of beheersing van de brand of het ongeval, de locatie van het incident op het bedrijfsterrein, de afstand van de bron tot bebouwing, openbare weg en/of openbaar terrein is aangegeven op een duidelijk leesbare kaart (schaal 1:1000).

b. Randvoorwaarden en aannames die van invloed zijn op de snelheid van de inzet:

- op welke wijze wordt het incident ontdekt? Hierbij wordt de wijze van detecteren bedoeld waarbij alarmeringen worden aangesproken door het overschrijden van grenswaarden. Dit hoeft niet alleen brand-, rook-, gas-, of niveaudetectie te zijn, maar ook visuele waarneming door operators.
- de opkomsttijd van de bedrijfsbrandweer. Van belang is hiervoor de tijd die de bedrijfsbrandweer nodig heeft om na detectie van het incident op locatie te komen, inclusief melding aan de bedrijfsbrandweer.
- moeten er activiteiten, zoals productie en transportbewegingen worden gestopt om bij de plaats van het incident te kunnen komen of voor dat er kan worden begonnen met de bestrijdingsactiviteiten? Hoeveel tijd kost dit en op welke wijze worden deze geïnitieerd?
- een beschrijving van de locatie met de te overkomen obstakels en de aanrijroute(s) van de bedrijfsbrandweer.
- beschrijf de installaties ter bestrijding van het incident (bijv. koel- en blusinstallaties). Geef aan of deze installaties automatisch, handmatig op afstand/ter plaatse gestart moeten worden. Benoem de locatie en het doel van de installaties en de ontwerpgegevens.

c. Ongevalsegegevens

Beschrijf het incident en de omstandigheden waardoor het incident is ontstaan, de stofnaam van het vrijgekomen product of mengsels, stoftypering voor betrokken producten, vrijgekomen hoeveelheden en/of uitstroomhoeveelheden/-tijden, gatdiameters, maximale plasoppervlak, ondergrond en waardoor deze wordt beperkt, producttemperatuur, druk en temperatuur in het insluitsysteem, opslagvoorziening of leiding, hoogten van de bron, de meteogegevens die zijn gebruikt voor de berekening van bronsterkte en effectafstanden, afstanden van de bron tot bebouwing, openbare weg of openbaar terrein.

d. Effecten

- Beschrijf waar het vrijkomen brandbare of giftige stoffen dan wel radioactieve stoffen tot kan leiden. Uitstroming van brandbare of giftige gassen kan resulteren in een fakkel (jet-fire), toxische, brandbare, of

explosieve wolk. Brand van vaste, poedervormige stoffen kan resulteren in bepaalde warmtestraling en/of toxische wolken die zich verspreiden.

- Welke effecten geeft het incident en welke omvang neemt het aan of kan het aannemen? Geef aan welk effect wordt bedoeld: AGW, warmtestralingscontouren (1, 3 en 10 kW/m²) en/of overdruk. Deze zijn bepalend voor de inzet van personeel (tijdsduur gekoppeld aan de keuze van de persoonlijke beschermingsmiddelen) en om te beoordelen in hoeverre er sprake kan zijn van uitbreiding. De effecten, met vermelding van de gebruikte grenswaarde(n), moeten grafisch op een kaart van het bedrijf met de relevante (bedreigde) installaties dan wel opstellen worden weer gegeven. (zie ook e. Schadeontwikkeling en f. Bestrijding)

e. Schadeontwikkeling

Escalatie kan optreden doordat warmtestraling van het incident nieuwe incidenten in de (directe) omgeving veroorzaakt. Voor wat betreft uitbreiding van brand is de 10 kW/m²-contour van belang. De weergave moet worden uitgewerkt op een plattegrond van de locatie en wel zodanig dat de infrastructuur (geschikte wegen), objecten en installaties zichtbaar zijn. Deze opsomming moet uitputtend zijn. Niet alleen objecten waar gevaarlijke stoffen aanwezig zijn, zijn van belang. Alle objecten die worden aangestraald kunnen een onderdeel zijn van een keten van escalatie of het bestrijden van het oorspronkelijke incident nadelig beïnvloeden. Bijvoorbeeld een loods buiten de 10 kW/m²-contour van de brand bij een tankauto-verlaadplaats, die door tussenliggende bossage uiteindelijk alsnog aangestraald kan worden. In dit verband moet er ook, kwalitatief en kwantitatief, worden beschreven in hoeverre brandwerende voorzieningen (passieve brandbeveiliging) een rol hebben.

De volgende elementen moeten ook op de grafische weergave zijn verwerkt:

- schaalstok
- bluswaternet en hydranten
- blokafsluiters (indien relevant voor het scenario)
- noordpijl.

In de tekst of de legenda kan melding worden gemaakt van de druk en wateropbrengst van de hydranten en de hoeveelheid koelwater per installatie.

f. Bestrijding

De bestrijding moet per geloofwaardig scenario worden vertaald in:

- een beschrijving en onderbouwing van de gekozen strategie en tactiek. (bronbestrijding, effectbestrijding, offensief, defensief...)
- een beschrijving van de inzet van personeel inclusief persoonlijke bescherming, materieel (incl. bluswaterwinning) en materiaal. Kwalitatief en kwantitatief uitgezet in de tijd.
- de volgorde waarin personeel en materieel wordt opgesteld en ingezet weergegeven in de tijd
- capaciteit en totaal verbruik blus- en koelwater
- capaciteit en totaal verbruik blusmiddel (SVM/poeder)
- inzet van (specifieke) middelen. (Denk hierbij ook aan de 10 kW/m² contour, waarbij koeling moet worden ingezet om escalatie te voorkomen en de 32 kW/m² contour waarbij direct stationaire koeling moet worden ingezet voor functiebehoud van de opslagtank.)
- een grafische 2D-weergave van de, bij d, e en f genoemde relevante zaken. Bij incidenten bij installaties met bijvoorbeeld veel leidingbanen over het terrein kan het noodzakelijk zijn om de grafische weergave in 3D te verlangen. Deze leidingbanen kunnen de inzet van bijv. waterkannonnen nadelig beïnvloeden. Een beoordeling hiervan is met een 3D-weergave makkelijker
- voorbeelden van de grafische weergave zijn te zien in bijlage 4 en 5 (scenariobeschrijvingen en taakanalyses). Op de weergave moet naast de eerder genoemde gegevens een schaalstok en een noordpijl worden weergegeven.

3.2.6 Uitwerking maatgevende scenario's

Aan de hand van de uitwerking van de geloofwaardige scenario's kan beoordeeld worden welke scenario's maatgevend zijn. Van de maatgevende scenario's moet vervolgens een grafische uitwerking worden gemaakt. Bij een goede motivering is ook van de geloofwaardige scenario's een grafische weergave vereist. Dit kan nodig zijn als getoetst moet worden of alle objecten die tijdens het incident in het effectgebied liggen, ook genoemd worden in de uitwerking van het scenario.

Bij de uitvoering van de grafische weergave moet worden aangegeven:

- met welk programma en versie de berekening is uitgevoerd
- welke gegevens zijn gebruikt om de berekening uit te voeren
- hoe de gegevens zijn overgenomen op de plattegrond van de inrichting.

De grafische weergave moet altijd voorzien zijn van een legenda, schaal aanduiding en noordpijl. Tevens moet op de grafische weergave aangegeven worden waar de aansluit- en bedieningspunten zijn gelegen (indien van toepassing), waar hydranten staan en objecten die binnen de 10 kW/m²-contour vallen, 4,6 kW/m² voor de inzet van brandweerpersoneel in gealuminiseerd pak, 3 kW/m² voor de inzet van personeel en 1 kW/m² indien operators zonder beschermende, brandvertragende, kleding worden ingezet.

Deze gegevens zijn nodig om te kunnen toetsen of de grafische uitwerking ervan correct is uitgevoerd en op de juiste wijze zijn gecombineerd met de locatiegegevens. Bij deze grafische weergave is het belangrijk te beseffen dat een tweedimensionaal bovenaanzicht met daarin aangebrachte contouren, zeker in geval van warmtestraling, vaak niet overeenkomt met de werkelijke situatie. Er wordt in een dergelijke projectering van effecten immers geen rekening gehouden met de invloed van gebouwen, repressieve voorzieningen zoals sprinkler- en koelsystemen en objecten die terreindelen afschermen van warmtestraling. Er zijn programma's beschikbaar die wel een 3D-aanzicht van het scenario kunnen laten zien. Ook bij deze weergave dient rekening te worden gehouden met het feit, dat ook hier de invloed van gebouwen en repressieve voorzieningen niet worden meegenomen. Bij het maken en gebruiken van effectberekeningen (en de daaruit volgende grafische weergaven) dient rekening gehouden te worden met een bepaalde foutmarge in de warmtestralingscontouren. De uitgewerkte scenario's zijn bedoeld om aan te tonen dat de inrichtinghouder de geloofwaardige incidenten kan beheersen en/of beperken. Om die informatie toetsbaar te maken, moeten voor hetzelfde scenario de theoretisch benodigde hoeveelheid materieel en middelen die volgens het normatieve referentiekader (die

aantoonbaar van toepassing is op het incidentscenario) vereist zijn, vergeleken worden met de middelen die worden gebruikt bij de praktische inzet.

3.2.7 Beschrijving van de nodig geachte bedrijfsbrandweer

Als conclusie van de uitwerking van het maatgevende scenario wordt de benodigde bedrijfsbrandweer beschreven. Deze beschrijving bevat een opsomming van:

- personeel
- bestrijdingsmaterieel en middelen
- specialisaties en materieel
- inzetnelheid en opkomsttijden
- organisatie en communicatie.

Belangrijk is dat niet de bestaande bedrijfsbrandweerorganisatie beschreven wordt, maar de organisatie van de bedrijfsbrandweer die nodig is om de capaciteiten te kunnen leveren die in de maatgevende scenario's is bepaald.

Personeel

Het bedrijfsbrandweerrapport moet een beschrijving bevatten van de benodigde sterkte van het bedrijfsbrandweerpersoneel en de bij deze personen behorende functies en specialisaties. Verder moeten ook het aantal manschappen, gaspakdragers, chauffeurs, voertuigbedieners, bevelvoerders en beslissingsbevoegde personen worden benoemd in het rapport. De bijzondere specialismen die buiten de standaard brandweeropleiding vallen moeten ook benoemd worden. Voor deze specialisten moet een opleidingsplan zijn opgenomen in het bedrijfsbrandweerrapport. Wanneer first line responders e.a. worden opgevoerd, moet voor iedere functionaris worden beschreven welke specifieke taak hij of zij heeft in het betreffende scenario.

Bestrijdingsmaterieel en middelen

In dit hoofdstuk van het rapport moet worden beschreven welk materieel en welke middelen nodig zijn om de maatgevende scenario's te kunnen bestrijden. Denk hierbij aan: het aantal benodigde voertuigen, mobiele en stationaire kanonnen, de hoeveelheid blusmiddelen (bluswater, SVM, zand), capaciteit bluswater bij een vastgelegde uitgangsdruk/flow, algemene en bijzondere persoonlijke beschermingsmiddelen zoals gaspakken. Een beslisschema pbm's is opgenomen in bijlage 7.

Belangrijk is dat ook wordt beschreven hoe het schuimvormend middel wordt ingezet en in welke voorziening dit voor de inrichting beschikbaar is. Zo is inzet technisch 5 m³ in 100-liter vaatjes anders dan 5 m³ in één tank. De geschiktheid, application rate en hoeveelheid gebruikt blusmiddel bij het scenario moet worden beschreven. Ook is het raadzaam om productspecificaties bij te voegen.

Specialisaties en materieel

Uit de maatgevende scenario's kan naar voren komen dat de inzet van specialistisch materieel of mensen met specialistische kennis noodzakelijk is. Gedacht kan worden aan bijzondere voertuigen, gereedschappen, persoonlijke beschermingsmiddelen en blusstoffen. In de beschrijving van de bedrijfsbrandweer moet opgenomen worden:

- hoe de beschikbaarheid van deze specialistische zaken wordt geborgd
- hoe de inzet daarvan door brandweerpersoneel wordt geborgd
- welke specifieke opleidings- en trainingsinspanning dit vergt.

Inzetnelheid en opkomsttijden

De inzetnelheid en daarmee ook de opkomsttijd dient volledig afgestemd te zijn op het scenarioverloop om escalatie van het scenario te voorkomen. Hiervoor geldt dus geen vastgestelde tijd omdat dit scenario afhankelijk is. De gekozen tijden in de taakanalyses in bijlage 5 zijn dus ook indicatief. Indien redelijkerwijs valt te verwachten dat de inzetnelheid om escalatie te voorkomen niet gehaald kan worden door een bedrijfsbrandweer dan dienen andere maatregelen zoals een stationaire (blus)installatie geplaatst te worden. Het spreekt voor zich dat deze installatie ook wordt opgenomen in de omgevingsvergunning milieu.

Organisatie en communicatie

In dit hoofdstuk van het rapport wordt een beschrijving gegeven van de organisatie van de bedrijfsbrandweer,

de bevelstructuur, alarmering, start van de bestrijding en verdere opschaling. Hier wordt omschreven hoe de interne en externe communicatie is geregeld en er wordt een beschrijving gegeven van de organisatorische inbedding van de opleidingen en oefeningen van de bedrijfsbrandweer. Denk hierbij aan inzetprocedures in het intern noodplan of specifiek communicatiemateriaal.

3.3 Uitgangspunten bij uitwerking van scenario's

3.3.1 Algemeen

Een inrichting wordt als een bedrijfsbrandweerplichtige inrichting aangewezen als uit de analyses van het bedrijfsbrandweerrapport blijkt, dat zich geloofwaardige incidentscenario's kunnen voordoen en dat deze scenario's leiden tot een bijzonder gevaar voor de omgeving van de inrichting.

Het primaire nut van een aangewezen bedrijfsbrandweer is het zo spoedig mogelijk tot binnen de inrichtingsgrens terugdringen van schadelijke effecten voor de omgeving van de inrichting. Het proberen te redden van bedrijfspanden, het zo spoedig mogelijk beëindigen van een calamiteit of het voorkomen van escalatie zonder gevolgen buiten de grenzen van de inrichting zijn ondergeschikt aan dit primaire nut en zijn geen doelen op zich. Levensreddende handelingen zijn geen taak voor de bedrijfsbrandweer en hoeven daarom ook niet worden beschreven in het bedrijfsbrandweerrapport. Dit is een taak van de overheidsbrandweer en, waar mogelijk, de bedrijfshulpverlening. Het zo spoedig mogelijk beëindigen van een calamiteit of het voorkomen van escalatie kan desalniettemin een manier zijn om het primaire doel van een aangewezen bedrijfsbrandweer te realiseren.

Het bestrijden van de effecten van incidentscenario's is altijd maatwerk. Hoewel scenario's vaak hetzelfde eruit zien, kunnen nuanceverschillen in de omgeving of binnen de inrichting beschikbare middelen van het incident toch resulteren in een volledig verschillende aanpak van de bestrijding. De uitgangspunten die worden gehanteerd zijn meestal gelijk.

Onderstaand is een aantal van deze uitgangspunten uitgewerkt. Het gaat hierbij om algemene, richtinggevende uitgangspunten. Deze zijn gebaseerd op de praktische ervaring bij de bestrijding van incidenten, maar ook op onderzoek, regelgeving of voorschriften (bijvoorbeeld arbeidsveiligheid). Het doel van deze uitgangspunten is te komen tot een goed gecoördineerde inzet die met voldoende mate van veiligheid voor de repressieve eenheden kan worden uitgevoerd. Bij de bestrijding van elk scenario kan van deze uitgangspunten worden afgeweken. Er dient dan wel goed te worden aangegeven welke alternatieven worden gehanteerd om het doel van de uitgangspunten te respecteren. Belangrijke uitgangspunten zijn:

- zonder toereikende, brandvertragende kleding mag operationeel personeel niet worden blootgesteld aan warmtestraling groter dan 1 kW/m^2 . Dit geldt ook voor de calamiteitenmanager, een gids, een bedrijfs-Officier van Dienst of een BHV-er met ondersteunende brandweertaken, zoals het brengen van schuimvormend middel.
- de bedrijfsbrandweered medewerkers mogen voor hun eigen veiligheid niet te lang aan een te hoge warmtestralingsintensiteit worden blootgesteld. Uitgerust met beschermende brandweerkleding (NEN-EN 469) zijn (bedrijfs)brandweered medewerkers in staat gedurende maximaal 20 minuten te werken in een omgeving met een stralingswarmte $< 3 \text{ kW/m}^2$.
- Kortdurende blootstelling¹⁷ aan een hogere warmtebelasting dan 3 kW/m^2 , uitsluitend voor de bediening van aansluit- en bedieningspunten van stationaire koel- en/of blussystemen en/of afsluiters, is enkel toegestaan indien het scenario aantoonbaar een stabiel verloop kent en onder de volgende voorwaarden:
 - voor personeel van de (bedrijfs-)brandweer met beschermende brandweerkleding die voldoet aan NEN-EN 469, wordt onder een kortdurende blootstelling minder dan drie minuten verstaan. De warmtestralingsbelasting mag in die situatie niet groter zijn dan $4,6 \text{ kW/m}^2$.

¹⁷ De genoemde waarden zijn gebaseerd op het onderzoek "Maximum allowable exposure to different heat radiation levels" en de daarvan afgeleide "Handreiking inzake maximaal toelaatbare niveaus van warmtestraling voor korte inzet (maximaal 5 minuten) van (bedrijfs)brandweerpersoneel en operators bij industriële bedrijven" van het LEC BrandweerBRZO. In de PGS 29 worden dezelfde waarden voor blootstellingsduur en warmtestraling gehanteerd.

- voor personeel van de (bedrijfs-)brandweer met speciaal gealuminiseerde brandweerkleding die voldoet aan NENEN 1486, wordt onder een kortdurende blootstelling minder dan vijf minuten verstaan. De warmtestralingsbelasting mag niet groter zijn dan 6,3 kW/m².
- om lange termijnschade van het bewegingsapparaat te voorkomen, gelden voor brandweermedewerkers strenge eisen op het gebied van tilbelasting. Om aan deze eisen te voldoen, mogen brandweermedewerkers niet te zwaar tillen. Voor het (ver)plaatsen van zware objecten als mobiele monitoren zijn bijvoorbeeld twee medewerkers nodig. Dit geldt niet voor monitoren die speciaal ontworpen zijn om verplaatst te worden door één persoon.
- vaak kunnen opgestelde blusvoorzieningen (monitoren voor blussing of koeling) niet zonder toezicht worden ingezet of opereren. Deze worden daarom bemand door een bedrijfsbrandweer manschap a.
- om blootstelling aan sterk huidgiftige, reactieve, oxiderende en agressieve gaswolken te voorkomen moet een inzet van (bedrijfs)brandweermedewerkers in het effectgebied of in de directe omgeving van de bron worden uitgevoerd in toereikende, beschermende kleding. Dit kan, afhankelijk van de vrijgekomen stof, een inzet in bluspak of gaspak zijn.
- het opleidingsniveau (en de organisatie) van de in te zetten bedrijfsbrandweer medewerkers moet passen bij de taken die ze moeten uitvoeren. Een vooraf vastgelegde bestrijding met duidelijke doelen door middel van stationair opgestelde manueel bediende blusmiddelen vraagt om een ander niveau van training en opleiding dan de bestrijding met mobiele middelen waarvan de strategie ter plaatse wordt bedacht. In het eerste geval zijn minder complexe en ingrijpende opleidingen voldoende, terwijl in het laatste geval per definitie sprake is van een opleiding die aansluit bij de door de Minister nader gestelde eisen.
- de bevelvoerder bedrijfsbrandweer (of BOvD) coördineert de inzet en communiceert met de overheidsdiensten over het incident.
- één bevelvoerder bedrijfsbrandweer bepaalt de inzet van, in principe, maximaal acht bedrijfsbrandweer medewerkers.
- de huidige blusvoertuigen hebben steeds vaker een monitor die op afstand bestuurd kan worden. Dit impliceert dat in plaats van drie personen nog maar twee personen nodig zijn, te weten de bevelvoerder en een pompbediende. De pompbediende moet over zijn pomp waken om de water- en/of schuimlevering te borgen, terwijl een manschap onder leiding van de bevelvoerder de brandbestrijding ten uitvoer brengt. Hierbij moet juist de bedrijfsbrandweermedewerker die bewegingsvrijheid hebben, om de dynamiek van de brand te kunnen lezen en daarop te handelen. Ondanks de vernieuwing van een op afstand bedienbaar dakkanon op industriële brandbestrijdingsvoertuigen blijven toch drie personen, te weten bevelvoerder, pompbediende en manschap, nodig om de brand effectief en veilig te kunnen bestrijden.
- iedere actie wordt op de plattegrond op schaal uitgebeeld. Zo ontstaan geen misverstanden over de plaats en reikwijdte van de actie.

3.3.2 Gaspakdragers

In een maatwerkbenadering voor het bestrijden van scenario's kunnen, voor het zo snel mogelijk wegnemen van schadelijke effecten in de omgeving van een inrichting, verschillende strategieën worden toegepast. De strategie kan zich richten op de bestrijding van het effect bij die omgeving. Hierbij kan worden gedacht aan het koelen van aangestraalde objecten of het neerslaan of verdunnen van een wolk met toxische stoffen. Het is echter ook denkbaar dat het snel stoppen van het ongewenst vrijkomen van een gevaarlijke stof de meest snelle en effectieve manier is om schadelijke effecten voor de omgeving van de inrichting weg te nemen. In het geval van een dergelijke bronbestrijding kunnen de in te zetten personeelsleden mogelijk in contact komen met de gevaarlijke stoffen en moeten zij met de juiste beschermende kleding worden ingezet.

Voor de relatie tussen beschermende kleding en de veilige inzet van brandweerfunctionarissen, als er toxische stoffen betrokken zijn bij het incident, wordt verwezen naar het TNO-rapport TNO-DV 2008 A88 (Beschermende werking van brandweerkleding bij een in pandige grijpredding). In dit rapport wordt een proefondervindelijke relatie gelegd tussen de meest gangbare beschermende kleding van een overheidsbrandweer en de geschiktheid daarvan bij blootstelling aan stoffen met een bepaalde AGW (alarmeringsgrenswaarde). Omdat sprake is van een vooraf te bepalen inzet kan tijdig worden geanticipeerd op de mogelijk betrokken stoffen en de daarbij behorende alarmeringsgrenswaarden. De noodzaak voor de specifieke beschermende kleding en de snelheid waarop dit beschikbaar moet zijn, moeten blijken uit de taakanalyse die van de geloofwaardige incidentscenario's wordt gemaakt.

Voor het bepalen van de noodzaak van een gaspak kan gebruik worden gemaakt van het Beslisschema persoonlijke bescherming giftige en/of bijtende stoffen in bijlage 7. Bij de aanwijzing van gaspakdragers dient ook rekening gehouden te worden met het volgende. Bij het inzetten van gaspakken door de overheidsbrandweer moet de regionale gaspakkenprocedure worden opgestart. De gaspakkenprocedure zal plaatsvinden onder leiding van de officier van dienst. Een gaspakkeninzet bestaat in de regel uit de volgende personen:

- een inzetleider (bevelvoerder)
- een aantal gaspakdragers (minimaal twee gaspakdragers)
- een standby-ploeg (minimaal twee gaspakdragers)
- een ploeg voor het inrichten van het ontsmettingsveld
- een ontsmettingsleider (bevelvoerder)
- een officier van dienst (OVD) belast met de leiding van de totale inzet
- een adviseur gevaarlijke stoffen (AGS) die de OVD adviseert.

Indien zich maatgevende incidentscenario's voordoen waarbij de inzet van een gaspakteam noodzakelijk is dan zal in overleg tussen de veiligheidsregio en het hoofd of de bestuurder van de inrichting moeten worden gezien hoe groot de inzet van het bedrijf zal zijn. Als stelregel dient de inrichting minimaal de initieel in te zetten gaspakdragers te leveren, aangevuld met een standby-ploeg.

Hoofdstuk 4 Opleiding

Wanneer uit het bedrijfsbrandweerrapport blijkt dat er bij brand of ongeval sprake is van een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid, dan kan een aanwijzing volgen en dient de inrichting over een bedrijfsbrandweer te beschikken. Deze aanwijzing moet altijd betrekking hebben op zowel mensen als op middelen. Een aanwijzing die alleen betrekking heeft op mensen of alleen op middelen, is geen aanwijzing in de zin van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's. In de aanwijsbeschikking bedrijfsbrandweer moeten dus zowel mensen als middelen worden opgenomen. De vraag is welke (opleidings-)eisen ten aanzien van deze mensen – het bedrijfsbrandweerpersoneel – in de aanwijzing kunnen worden opgenomen.

Opleidingseisen in de aanwijsbeschikking

Het bestuur van de veiligheidsregio is bevoegd om een inrichting aan te wijzen als bedrijfsbrandweerplichtig. Derhalve stelt de veiligheidsregio ook de aanwijsbeschikking op. De veiligheidsregio kan echter een beperkt aantal eisen in de aanwijsbeschikking opnemen. Welke eisen dit zijn, is vastgelegd in artikel 7.3, vijfde lid van het Bvr. Het betreffen enkel eisen die betrekking hebben op:

- a. de geoefendheid en de samenstelling van de bedrijfsbrandweer waarbij de functies genoemd in het Besluit personeel veiligheidsregio's kunnen worden aangewezen;
- b. de voorzieningen inzake bluswater, melding, alarmering en verbindingen;
- c. het blusmaterieel;
- d. de beschermende middelen;
- e. de alarmering van en samenwerking met de brandweer en andere hulpverleningsorganisaties, en
- f. de omvang van het personeel en het materiaal van de bedrijfsbrandweer.

Uit bovenstaande volgt dat de veiligheidsregio slechts eisen kan stellen aan de geoefendheid, de samenstelling en de omvang van het bedrijfsbrandweerpersoneel. Dit houdt in dat de veiligheidsregio in de aanwijsbeschikking geen eisen mag opnemen over de opleidingen van het bedrijfsbrandweerpersoneel. Wel is expliciet aangegeven dat in de aanwijsbeschikking de functies genoemd in het Besluit personeel veiligheidsregio's (Bpvr) kunnen worden opgenomen. In het Bpvr staan bedrijfsbrandweerfuncties en functies van de overheidsbrandweer, die daarom beide mogen worden opgenomen in de aanwijsbeschikking.

Functies in het Besluit personeel veiligheidsregio's (Bpvr)

In het Bpvr zijn regels opgenomen over het personeel van de overheidsbrandweer¹⁸ en worden de bedrijfsbrandweercfuncties genoemd. Artikel 2, eerste lid en bijlagen 1 en 1A, van het Bpvr hebben betrekking op het personeel van de overheidsbrandweer. In bijlage 1 van het besluit is een overzicht opgenomen van repressieve functies van de overheidsbrandweer. Nadere eisen voor deze functies zijn opgenomen in de Regeling personeel veiligheidsregio's (Rpvr). Voor de repressieve functies van de brandweer zijn in bijlage A van de regeling de taken, – kwalificatiedossiers competentie-eisen en het benodigde competentieniveau opgenomen. Deze kwalificatiedossier beschrijven op gestandaardiseerde wijze de functievereisten voor een beginnend beroepsoefenaar. Deze bevatten dus een beschrijving van de taken die behoren tot een functie, de competenties die zijn vereist om deze taken te vervullen, en het daarvoor vereiste competentieniveau. Daarnaast vormt een kwalificatiedossier. Deze eisen vormen de basis voor het onderwijs en de examinering.

Door het Instituut Fysieke Veiligheid (IFV) gecertificeerde opleidingsinstituten zijn verantwoordelijk voor de gehele opleiding. De opleidingsinstituten en het IFV zijn gezamenlijk verantwoordelijk voor de examinering. Het IFV is tevens verantwoordelijk voor afgifte van het diploma.

Artikel 2, vierde lid van het Bpvr geeft een overzicht van de bedrijfsbrandweercfuncties. Hierin worden de volgende functies onderscheiden:

- a. bedrijfsbrandweer bestrijder petrochemie;
- b. bedrijfsbrandweer bestrijder tankincidenten;
- c. bedrijfsbrandweer bevelvoerder;
- d. bedrijfsbrandweer bevelvoerder vliegtuigbrand;
- e. bedrijfsbrandweer officier van dienst;
- f. bedrijfsbrandweer officier van dienst vliegtuigbrand;
- g. bedrijfsbrandweer manschap a;
- h. bedrijfsbrandweer manschap a vliegtuigbrand.

Ook voor de bedrijfsbrandweercfuncties kunnen door de minister van Justitie en Veiligheid nadere eisen worden gesteld in de Regeling personeel veiligheidsregio's. De minister heeft voor de bedrijfsbrandweercfuncties echter geen gebruik gemaakt van deze bevoegdheid. In de regeling zijn dus geen kwalificatiedossiers opgenomen. Er zijn wel kwalificatiedossiers voor bepaalde bedrijfsbrandweercfuncties maar die zijn veelal opgesteld door de branche. Er is dus geen sprake van breed gedragen kwalificatiedossiers die zijn opgesteld op basis van vooraf vastgestelde kwaliteitscriteria. Dat is wel van belang omdat de kwalificatiedossiers de basis zijn voor onderwijs en examinering. De opleidingsinstituten baseren immers het opleidingsplan en de daadwerkelijke opleiding op deze kwalificatiedossiers. Deze opleidingsinstituten moeten ook zijn gecertificeerd voor het opleiden. Momenteel zit er dus nog een verschil in de structuur en vormgeving van de opleidingen van de bedrijfsbrandweercfuncties. De veiligheidsregio's willen graag dat dezelfde systematiek wordt gehanteerd als bij de opleidingen voor de overheidsbrandweer. Bij het opstellen van de aanwijsbeschikking moet zekerheid bestaan dat het personeel van de bedrijfsbrandweer voldoende is opgeleid om de taken te vervullen en beschikt over het juiste competentieniveau.

Blik op de toekomst

Terwijl deze werkwijzer verschijnt wordt de systematiek van opleiden van het personeel van de bedrijfsbrandweer herzien. Er wordt aansluiting gezocht bij de systematiek die is gehanteerd bij de opleidingen van de overheidsbrandweer. De herziening omvat het volgende:

- evaluatie van de bestaande bedrijfsbrandweercfuncties die zijn benoemd in artikel 7.3, vijfde lid van het Bvr. Beoordeeld zal worden welke functies in stand moeten worden gehouden;
- toevoegen van de functie 'bedrijfsbrandweer manschap (lichte categorie)' voor de uitvoering van taken waarvan de functie 'bedrijfsbrandweer manschap' te zwaar wordt bevonden;
- ontwikkelen van kwalificatiedossiers voor de functies:
 - a) Bedrijfsbrandweer manschap (lichte categorie);

¹⁸ In het Bpvr staat "brandweer". Om het verschil tussen brandweer en bedrijfsbrandweer duidelijk te maken wordt in dit hoofdstuk de term overheidsbrandweer gebruikt, net als in de andere hoofdstukken overigens ☺.

- b) Bedrijfsbrandweer manschap;
- c) Bedrijfsbrandweer bevelvoerder;
- d) Bedrijfsbrandweer officier van dienst.

De kwalificatiedossiers worden ontwikkeld op basis van de bestaande kwalificatiedossiers van de gelijknamige functies van de overheidsbrandweer;

- goedkeuring van de kwalificatiedossiers door de minister van Justitie en Veiligheid;
- wijzigen van het Besluit personeel veiligheidsregio en bijbehorende regeling;
- ontwikkelen van het opleidingsplan, de opleidingen en de certificering van opleidingsinstituten op basis van de goedgekeurde kwalificatiedossiers.

Vakbekwaamheid

Binnen 'opleiden' wordt onderscheidt gemaakt in 'vakbekwaam worden' en 'vakbekwaam blijven'.

Vakbekwaam worden is het opleiden tot beginnend beroepsbeoefenaar, zodat deze beroepsbeoefenaar alle kerntaken uit het kwalificatieprofiel in voldoende mate beheerst. Vakbekwaam blijven houdt in dat de vakbekwaamheid wordt onderhouden en zich verder ontwikkeld. Binnen vakbekwaam blijven wordt onderscheid gemaakt tussen oefenen en bijscholen. Oefenen is het periodiek onderhouden van vaardigheden om de functie op het vereiste niveau te kunnen blijven uitoefenen. Het gaat bij het oefenen primair om het regelmatig herhalen van handelingen waardoor medewerkers vakbekwaam blijven. Door middel van oefeningen kan men ook nieuwe werkmethoden uitproberen en zodoende de competenties uitbreiden. Bijscholen is het aanleren van nieuwe kennis, inzichten en vaardigheden met als doel de vakbekwaamheid te actualiseren of op een hoger niveau te brengen.

Het 'vakbekwaam worden' vindt plaats door (gecertificeerde) opleidingsinstituten in combinatie met examinering door het IFV. In principe borgt dit dat de beroepsbeoefenaar de kerntaken uit het kwalificatiedossier in voldoende mate beheerst. Het apart benoemen van opleidingseisen in de aanwijsbeschikking is daardoor niet noodzakelijk.

Het 'vakbekwaam blijven' moet worden geborgd door het periodiek oefenen. Hiervoor worden in de aanwijsbeschikking voorschriften opgenomen. Zo moeten inrichtingen die een bedrijfsbrandweer hebben, beschikken over een jaarlijkse oefenprogramma met oefenrooster (opgesteld conform de Handleiding Leidraad Oefenen). Dit oefenprogramma en –rooster worden beoordeeld door de veiligheidsregio waarbinnen de inrichting is gelegen. Daarbij wordt ook de inhoud van het oefenprogramma en de oefeningen zelf beoordeeld. Het oefenprogramma en –rooster moet waarborgen dat het bedrijfsbrandweerpersoneel op een adequate wijze vaardigheden traint. De oefeningen moeten functiegericht zijn en worden gerelateerd aan de gevaren binnen de inrichting. Het oefenen van realistische incidentscenario's is essentieel om de vaardigheden op het vereiste niveau te houden en de competenties van het personeel naar een hoger niveau te brengen.

Andere functies in de aanwijsbeschikking

Zoals reeds eerder aangegeven staat in de artikel 7.3, vijfde lid van het Bvr dat functies *kunnen* worden aangewezen die zijn benoemd in het Bpvr. In de nota van toelichting op dit artikel is expliciet opgenomen dat het ook mogelijk is om andere functiebenamingen te gebruiken. In bestaande aanwijsbeschikkingen gaat het dan veelal om medewerkers van een inrichting die worden belast met specifieke brandweertaken in de bestrijding en beheersing van geloofwaardige incidentscenario's.

Het begrip 'bedrijfsbrandweer' wordt in het Bvr gedefinieerd als 'een organisatie van mensen en middelen met als doel het gecoördineerd bestrijden van branden en ongevallen op het terrein van de inrichting'. De samenstelling, geoefendheid en de omvang van de bedrijfsbrandweer is gekoppeld aan geloofwaardige incidentscenario's. Omdat deze voor alle bedrijven verschillend zijn, zal de personele en materiele invulling van de organisatie en de structuur daarvan van bedrijf tot bedrijf verschillen. Derhalve zullen de te stellen eisen ook steeds verschillend zijn. In de praktijk kan het dus zijn dat in het kader van de bestrijding van brand of een ongeval taken in het bedrijf moeten worden uitgevoerd waarbij de functies genoemd in het Bpvr onvoldoende passend zijn. Daarbij moet steeds de afweging worden gemaakt of deze taken 'reguliere taken' zijn van de medewerkers bij een procesafwijking of dat dit daadwerkelijk specifieke taken betreffen van de bedrijfsbrandweer.

Voor de functies bestaat dus geen breed gedragen kwalificatiedossier zoals voor de reguliere (bedrijfs-) brandweerfuncties. Hoewel de veiligheidsregio's niet negatief tegenover het opnemen van andere functies in de aanwijsbeschikking staan, zullen zij – gezien het bovenstaande – wel terughoudend omgaan met het opnemen van andere functies.

Belangrijk om te weten is dat als wordt besloten om een andere functie aan te wijzen, de veiligheidsregio in de aanwijsbeschikking geen voorschriften inzake de opleiding van deze functie mag opnemen. Als alternatief dient het bedrijf dan een opleidingsplan aan het bedrijfsbrandweerrapport te koppelen, waarbij wordt aangetoond dat deze medewerkers voldoende zijn opgeleid om de toebedeelde taken (veilig) uit te voeren. Om hierop te kunnen handhaven moet in de voorschriften bij de aanwijsbeschikking wel worden opgenomen dat het bedrijfsbrandweerrapport en het bijbehorende opleidingsplan integraal onderdeel uitmaken van de aanwijsbeschikking.

Bijlage 1: Afkortingen en begrippen

Afkorting	Betekenis/begrip	Toelichting
AEGL	Acute Exposure Guideline Level	De Acute Exposure Guideline Level is een rampeninterventiewaarde. Deze waarden worden afgeleid voor industriële chemische stoffen. Rampenbestrijders gebruiken de waarden bij chemische rampen en incidenten. AEGL waarden vindt u op de websites van het Environmental Protection Agency (EPA).
ARIE	Aanvullende Risico-inventarisatie en Evaluatie	De ARIE-regeling is grofweg van toepassing op twee groepen van inrichtingen waar gevaarlijke stoffen aanwezig mogen zijn: <ul style="list-style-type: none"> • de bedrijven die in het verleden een Arbeidsveiligheidsrapport (AVR) moesten opstellen • vervoersgebonden inrichtingen met een omgevingsvergunning milieu vanwege de aanwezigheid van gevaarlijke stoffen. De Inspectie SZW heeft het initiatief bij deze inrichtingen, maar betreft de veiligheidsregio in de advisering over inspecties bij deze bedrijven.
AGW	Alarmeringsgrenswaarde	De concentratie van een stof waarboven irreversibele of andere ernstige gezondheidsschade kan optreden door directe toxische effecten bij een blootstelling van een uur.
AMvB	Algemene maatregel van bestuur	Een AMvB is een besluit van de regering, waarin wettelijke regels nader worden uitgewerkt. De meeste AMvB's berusten op een formele wet. Wanneer dat niet het geval, spreekt men van een 'zelfstandige' AMvB.
Brzo	Besluit risico's zware ongevallen 2015	Het Besluit risico's zware ongevallen 2015 is de Nederlandse implementatie van de Europese Seveso III-richtlijn (2012/18/EU). Het Brzo integreert wet- en regelgeving op het gebied van arbeidsveiligheid, externe veiligheid en rampenbestrijding in één juridisch kader. Doelstelling is het voorkomen en beperken van zware ongevallen waarbij gevaarlijke stoffen betrokken zijn. Het Brzo stelt hiertoe eisen aan bedrijven die op grote schaal met gevaarlijke stoffen werken. Daarnaast wordt in het besluit de wijze waarop de overheid daarop moet toezien geregeld.
Bpvr	Besluit personeel veiligheidsregio's	Besluit van 24 juni 2010, houdende regels over het personeel van de brandweer, functies voor de bedrijfsbrandweer, functies binnen de GHOR en functies binnen de organisatie van de

		rampenbestrijding en de crisisbeheersing en het overleg over het personeel van de brandweer.
Bvr	Besluit veiligheidsregio's	Het Bvr is het besluit dat is gebaseerd op de Wet Veiligheidsregio's (Wvr).
BHV	Bedrijfs hulpverlening (basishulpverlening)	Bedrijfs hulpverlening (basishulpverlening) is de hulp die wordt verleend bij ongewenste gebeurtenissen in een organisatie, die de veiligheid en/of gezondheid van de werknemers en andere aanwezigen bedreigen.
-	Bedrijfsbrandweer	Volgens de Nota van Toelichting op het Bvr: de organisatie van mensen en middelen met als doel het gecoördineerd bestrijden van branden en ongevallen op het terrein van de inrichting.
-	Directe oorzaak	De oorzaak die de directe aanleiding is voor het vrijkomen van een gevaarlijke stof. Artikel 10, lid 2 van de Brzo benoemt de volgende directe oorzaken: corrosie, erosie, externe belasting, impact, overdruk, onderdruk, lage temperatuur, hoge temperatuur, trillingen, menselijke fouten tijdens gebruik, wijziging of onderhoud.
ERPG	Emergency Response Planning Guidelines	Waarden van de Emergency Response Planning Guidelines worden in de Verenigde Staten afgeleid voor industriële chemische stoffen. Rampenbestrijders gebruiken deze waarden bij chemische rampen en incidenten. ERPG waarden vindt u via de website van de American Industrial Hygiene Association (AIHA).
-	Gevaarlijke stof	In artikel 7.2 Bvr wordt uitgegaan van gevaarlijke stoffen in algemene zin. Er geldt dus geen beperking tot de stoffen die in het Brzo worden genoemd.
GHOR	Geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio	De GHOR coördineert de inzet van geneeskundige diensten ('de witte kolom') tijdens rampen en grote ongevallen.
-	Insluitsysteem	Een insluitsysteem bestaat uit één of meerdere toestellen, waarvan onderdelen blijvend met elkaar in open verbinding staan en bestemd zijn om één of meerdere stoffen te omsluiten, die in geval van een (dreigend) zwaar ongeval in korte tijd kan worden afgesloten.
IFV	Instituut Fysieke Veiligheid	Het IFV ondersteunt professionals binnen de brandweer, GHOR en crisisbeheersing, beleidsmakers en bestuurders met actuele kennis, advies, toegepast onderzoek, vraaggerichte opleidingen en oefeningen en leiderschapontwikkeling en helpt hiermee de fysieke veiligheid van de samenleving te borgen.
kW/m ²	Kilowatt per vierkante meter	Aanduiding voor de hoeveelheid stralingswarmte per vierkante meter.

LBW	Levensbedreigende waarde	De concentratie van een stof waarbij na een blootstelling van één uur binnen enkele dagen sterfte of een levensbedreigende aandoening kan optreden.
LOC	Loss of containment	Het vrijkomen van een gevaarlijke stof buiten een insluitsysteem.
LOD	Line of defence	Een maatregel of barrière (meestal technisch van aard) om een ongevalscyclus te stoppen of minimaal te beheersen.
PBM	Persoonlijke beschermingsmiddelen	Veiligheidshelmen, - brillen, - schoenen, gaspak, bluspak en dergelijke om het werk voor iedereen zo veilig mogelijk te maken.
PGS	Publicatiereeks Gevaarlijke Stoffen	De Publicatiereeks is een handreiking voor bedrijven die gevaarlijke stoffen produceren, transporteren, opslaan of gebruiken en voor overheden die zijn belast met het toezicht op en de vergunningverlening aan deze bedrijven. Een PGS-richtlijn is een document over specifieke activiteiten met gevaarlijke stoffen. Het beschrijft integraal de belangrijkste risico's van die activiteiten voor de omgevings- en brandveiligheid en de veiligheid van werknemers. Daarnaast beschrijft het de mogelijke gevolgen van die activiteit voor de rampenbestrijding. De relatie met de wet- en regelgeving wordt benoemd en doelen worden zo specifiek mogelijk geformuleerd om de risico's te beheersen en de negatieve effecten voor mens en milieu te beperken.
QRA	Quantitatieve Risc Analysis (Kwantitatieve risicoanalyse)	Een methode om risico's van een inrichting met gevaarlijke stoffen in haar omgeving te berekenen en te visualiseren.
Rrzo	Regeling risico's zware ongevallen	Regeling van de Staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu, van 29 februari 2016, nr. IENM/BSK-2016/39486 , houdende regels ter uitwerking van het Besluit risico's zware ongevallen 2015.
SVM	Schuimvormend middel	Schuimvormend middel (SVM) is de grondstof voor blusschuim in de vorm van belletjes binnen diverse schuimblussystemen (licht, middel en zwaar schuim).
VBS	Veiligheidsbeheerssysteem	Een beheerssysteem zoals bedoeld in artikel 7, zesde lid van het Brzo 2015 .
VR	Veiligheidsrapport	Een rapport waarin de actuele stand van zaken met betrekking tot de veiligheid van de betrokken Brzo-inrichting is weergegeven. Het rapport dient te voldoen aan het gestelde in artikel 10 van het Brzo 2015 .
VRW	Voorlichting richt waarde	De concentratie van een stof die met grote waarschijnlijkheid door het merendeel van de blootgestelde bevolking hinderlijk wordt

waargenomen of waarboven lichte, snel reversibele gezondheidseffecten mogelijk zijn bij een blootstelling van één uur.

Wvr

Wet veiligheidsregio's

De Wvr is een samenvoeging en herziening van de Brandweerwet 1985, de Wet rampen en zware ongevallen en de Wet geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. De wet is per 1 oktober 2010 in werking getreden.

Bijlage 2: Checklist aanwijsproces

Vragen	Nee	Ja / wie	Datum / referentie
Vorbereiding			
Zijn de gewenste beleidsuitgangspunten vastgesteld?			
Zijn de gewenste modeldocumenten vastgesteld?			
Is beleid vastgesteld voor toezicht en handhaving?			
Is er een concrete motivatie om het bedrijf aan te schrijven op grond van artikel 31 Wet veiligheidsregio's? <ul style="list-style-type: none"> Hogedrempel Brzo-bedrijven altijd aanschrijven Overige bedrijven beoordelen op "redelijk vermoeden van bijzonder gevaar voor openbare veiligheid" aan de hand van (aanvraag van) omgevingsvergunning. 			
Is voor het bedrijf een startbijeenkomst georganiseerd?			
Is een jurist betrokken bij het proces?			
Procedure in eerste instantie			
Is een passende startbrief uitgedaan (aan het juiste bedrijfsadres)?			
Bevat de startbrief een termijn voor inlevering van het bedrijfsbrandweerrapport?			
Worden afspraken over intervisie en terugkoppeling nagekomen?			
Zijn van de intervisiesessies verslagen gemaakt en teruggekoppeld aan het bedrijf?			
Is het aangereikte bedrijfsbrandweerrapport beoordeeld op ontvankelijkheid?			
Is een adequate ambtelijke analyse gemaakt?			
Is een conceptaanwijzing gemaakt?			
Zijn eventuele modelvoorschriften adequaat aan de beschikking verbonden?			
Zijn de wettelijke adviseurs gevraagd om te adviseren?			
Hebben de wettelijke adviseurs terug gereageerd?			
Is het hoofd of de bestuurder van het bedrijf gehoord?			
Is een verslag van het hoorgesprek aan het bedrijf gezonden?			
Is de definitieve aanwijzing aangescherpt op adviezen van de wettelijke adviseurs het hoorgesprek (zowel ja als nee motiveren in considerans)?			
Bevat de definitieve aanwijzing een datum van inwerkingtreding?			
Is de definitieve aanwijzing bevoegd ondertekend?			
Bevat de definitieve aanwijzing een bepaling voor bezwaar en voorlopige voorziening?			
Heeft de jurist meegekeken voordat de beschikking is verzonden?			
Bezwaarprocedure			
Is het bezwaar binnen de termijn van 6 weken ingediend?			
Moet op basis van het bezwaar aanvullend onderzoek gebeuren?			
Is een adequaat verweerschrift opgesteld en ingediend (termijn!)?			
Is het verweerschrift voorzien van een schriftelijk dossieroverzicht?			
Heeft de jurist meegekeken voordat verweerschrift is verzonden?			
Is een adequate pleitnota opgesteld (= niet alleen herhaling van verweerschrift)?			
Zijn de juiste machtigingen voor optreden tijdens de hoorzitting beschikbaar?			
Beslissing op bezwaar			

Vragen	Nee	Ja / wie	Datum / referentie
Oorspronkelijke beschikking (aanwijzingsbesluit) aanpassen na de heroverweging o.b.v. ingediende bezwaar?			
Beroepsprocedure (rechtbank)			
Is het beroepschrift binnen de termijn van 6 weken ingediend?			
Moet op basis van het beroep aanvullend onderzoek gebeuren?			
Is een adequaat verweerschrift opgesteld en ingediend (termijn!)?			
Is het verweerschrift voorzien van een schriftelijk dossieroverzicht?			
Heeft de jurist meegekeken voordat verweerschrift is verzonden?			
Is een adequate pleitnota opgesteld (is niet alleen herhaling van verweerschrift)?			
Zijn de juiste machtigingen voor optreden behandeling ter zitting beschikbaar?			
Zijn heldere afspraken gemaakt over de rolverdeling ter zitting?			
Uitspraak Rechtbank			
Als geen hoger beroep te verwachten is: moet de beschikking aangepast worden n.a.v. de uitspraak in beroep?			
Hoger beroepsprocedure (Raad van State)			
Is het hoger beroep binnen de termijn van 6 weken ingediend?			
Moet op basis van het hoger beroep aanvullend onderzoek gebeuren?			
Is een adequaat verweerschrift opgesteld en ingediend (termijn!)?			
Is het verweerschrift voorzien van een schriftelijk dossieroverzicht?			
Heeft de jurist meegekeken voordat verweerschrift is verzonden?			
Is een adequate pleitnota opgesteld (is niet alleen herhaling van verweerschrift)?			
Zijn de juiste machtigingen voor optreden behandeling ter zitting beschikbaar?			
Zijn heldere afspraken gemaakt over de rolverdeling ter zitting?			
Uitspraak Raad van State			
Moet de beschikking aangepast te worden n.a.v. de uitspraak in hoger beroep?			
Procedures voorlopige voorziening (Rechtbank of Raad van State)			
Is "spoedeisend belang" aan de orde? Indien nee: benoemen in reactie			
Is een adequaat verweerschrift opgesteld en ingediend (termijn!)?			
Is het verweerschrift voorzien van een schriftelijk dossieroverzicht?			
Heeft de jurist meegekeken voordat verweerschrift is verzonden?			
Is een adequate pleitnota opgesteld (is niet alleen herhaling van verweerschrift)?			
Zijn de juiste machtigingen voor optreden tijdens behandelingen ter zitting beschikbaar?			
Zijn heldere afspraken gemaakt over de rolverdeling ter zitting?			
Uitspraak voorzieningenrechter			
Vanwege karakter van voorlopige voorziening zal aanpassing van de beschikking op basis van de uitspraak niet aan de orde zijn.			

Bijlage 3: VR controlelijst beoordelen bedrijfsbrandweerrapport

Veiligheidsrapport deel 3: Brandweerrapportage ¹⁹

Verklaring aanduiding kolommen:

A = ja (is beschreven)

B = niet van toepassing

C = niet of onvoldoende beschreven, eventueel nummer met voetnoot

Paragraaf	Onderwerp	A	B	C
B.1.4	Onderbouwing en beschrijving van de scenario's van belang voor de bedrijfsbrandweer.			
Geloofwaardige incidentscenario's				
B.1.4.1	De geselecteerde geloofwaardige scenario's zijn voortgekomen uit een selectiemethodiek uit het Besluit veiligheidsregio's (Bvr) waarin de volgende kenmerken terugkomen: <i>Opmerking:</i> het bedrijf heeft ook de mogelijkheid om de installatiescenario's te gebruiken voor de selectiemethodiek. Onderstaande informatie moet dan hierin terug te vinden zijn. Paragraaf B.1.4.1 vervalt in dat geval.			
	<ul style="list-style-type: none"> • installatielocatie/brandrisico-omgeving; • installatietypering; • stofnaam; • gevaarseffect (brandbare/brandgevaarlijke stof, ontplofbare stof, toxische stof of radioactieve stof); • verschijningsvorm; • stofhoeveelheid in de installatie; 			
	<ul style="list-style-type: none"> • gegeven de aard van de installatie of het bedrijf en de aangebrachte preventieve voorzieningen zijn de beschreven scenario's reëel en typerend; 			
	<ul style="list-style-type: none"> • de beschreven effecten geven normaliter aanleiding tot mogelijke schade aan gebouwen, installaties of personen buiten het bedrijf; 			
	<ul style="list-style-type: none"> • de effecten zijn door repressieve of preventieve maatregelen positief te beïnvloeden. 			
B.1.4.2	Van de geloofwaardige incidentscenario's is beschreven:			
	<ul style="list-style-type: none"> • de aard van de brand of ongeval; 			
	<ul style="list-style-type: none"> • de omvang van de brand of het ongeval; 			
	<ul style="list-style-type: none"> • het verloop in de tijd van de brand of het ongeval; 			
	<ul style="list-style-type: none"> • de wijze van bestrijding of beheersing van de brand of het ongeval. 			
De maatgevende incidentscenario's				
B.1.4.3	In de beschrijving van de maatgevende scenario's zijn de volgende gegevens benoemd:			
	<ul style="list-style-type: none"> • algemene uitgangspunten: 			
	<ul style="list-style-type: none"> - de aard van de brand of ongeval; 			
	<ul style="list-style-type: none"> - de plaats van de brand of ongeval; 			
	<ul style="list-style-type: none"> - de omvang van de brand of ongeval; 			
	<ul style="list-style-type: none"> - het verloop in de tijd van de brand of ongeval; 			
	<ul style="list-style-type: none"> - de bestrijding of beheersing van de brand of ongeval. 			
	<ul style="list-style-type: none"> • randvoorwaarden en aannames: 			
	<ul style="list-style-type: none"> - uitstroomtijden; 			

¹⁹ Voor deze controlelijst is gebruik gemaakt van de controlelijst van BRZO+.

Paragraaf	Onderwerp	A	B	C
	- gatdiameters;			
	- hoogten van de bron;			
	- beperkingen bij uitstroming (door bijvoorbeeld opvang);			
	- maximale plasafmetingen.			
	• technische ongevalgegevens:			
	- stofnaam van het vrijgekomen product of mengsel;			
	- stoftypering (bijvoorbeeld K-klasse);			
	- vrijgekomen hoeveelheden;			
	- producttemperatuur;			
	- druk in de installatie, opslagvat of leiding;			
	- weertype;			
	- afstand van de bron tot bebouwing, openbare weg of openbaar terrein.			
	• beschrijving van de mogelijke effecten:			
	- warmtestraling in 1, 3, 4,6 en 10 kW/m ² -contouren bij brand;			
	- giftigheid in LC-waarden of LBW/AGW/VRW bij een toxische wolk;			
	- overdrukwaarden in 0,01 bar overdruk contouren bij explosie.			
	• beschrijving schadeontwikkeling:			
	- mogelijkheid van uitbreiding, veroorzaakt door domino-effecten;			
	- bestrijding (preventief en/of repressief) van de gevolgeffekten in de tijd.			
Visualisatie van de maatgevende scenario's				
B.1.4.4	In grafische weergaven van de maatgevende incidentscenario's zijn de volgende kenmerken opgenomen: <i>Opmerking:</i> visualisatie van de maatgevende scenario's is niet benoemd als verplichting in het Bvr, maar vastgelegd in de NVBR-documentatie en over het algemeen lokaal geïmplementeerd als beleidsregel.			
	• de locatie waar het gevaar (bijvoorbeeld brandend of verdampend plasoppervlak) ontstaat;			
	• de daarbij behorende effectafstanden: - bij brand de 1, 3, 4,6 en 10 kW/m ² -contouren; - bij explosies de 0,01 bar-contouren; - bij giftige wolken de LC- of LBW/AGW/VRW-contouren.			
	• de plaatsen van de in te zetten brandbestrijdingsmiddelen en het bereik ervan en de wijze van bediening (middelen zoals vaste water- en schuimmonitoren, verplaatsbare monitoren, brandweervoertuigen en specifiek brandbestrijdingsmateriaal);			
	• de in te zetten slanglengten voor de opbouw van bluswatertoevoer;			
	• de aangebrachte stationaire preventieve voorzieningen met de bedieningslocatie, (bijvoorbeeld koelinstallaties), stationair brandwaterleidingnet en bijbehorende pompinstallatie;			
	• de plaatsen waaruit de bedrijfsbrandweertieners daadwerkelijk het incident bestrijden;			
	• de objecten waar de brand is ontstaan en de bedreigde installaties of transportmiddelen met gevaarlijke stoffen (b.v. betrokken voer-/vaartuigen).			
Beschrijving van de nodig geachte bedrijfsbrandweer				
B.1.4.5	Bij de beschrijving van de nodig geachte bedrijfsbrandweer is per maatgevend scenario beschreven:			
	• een eenvoudige taakanalyse waarin staat aangegeven welke werkzaamheden door het brandweerpersoneel en andere functionarissen in een tijdschaal moeten worden uitgevoerd;			

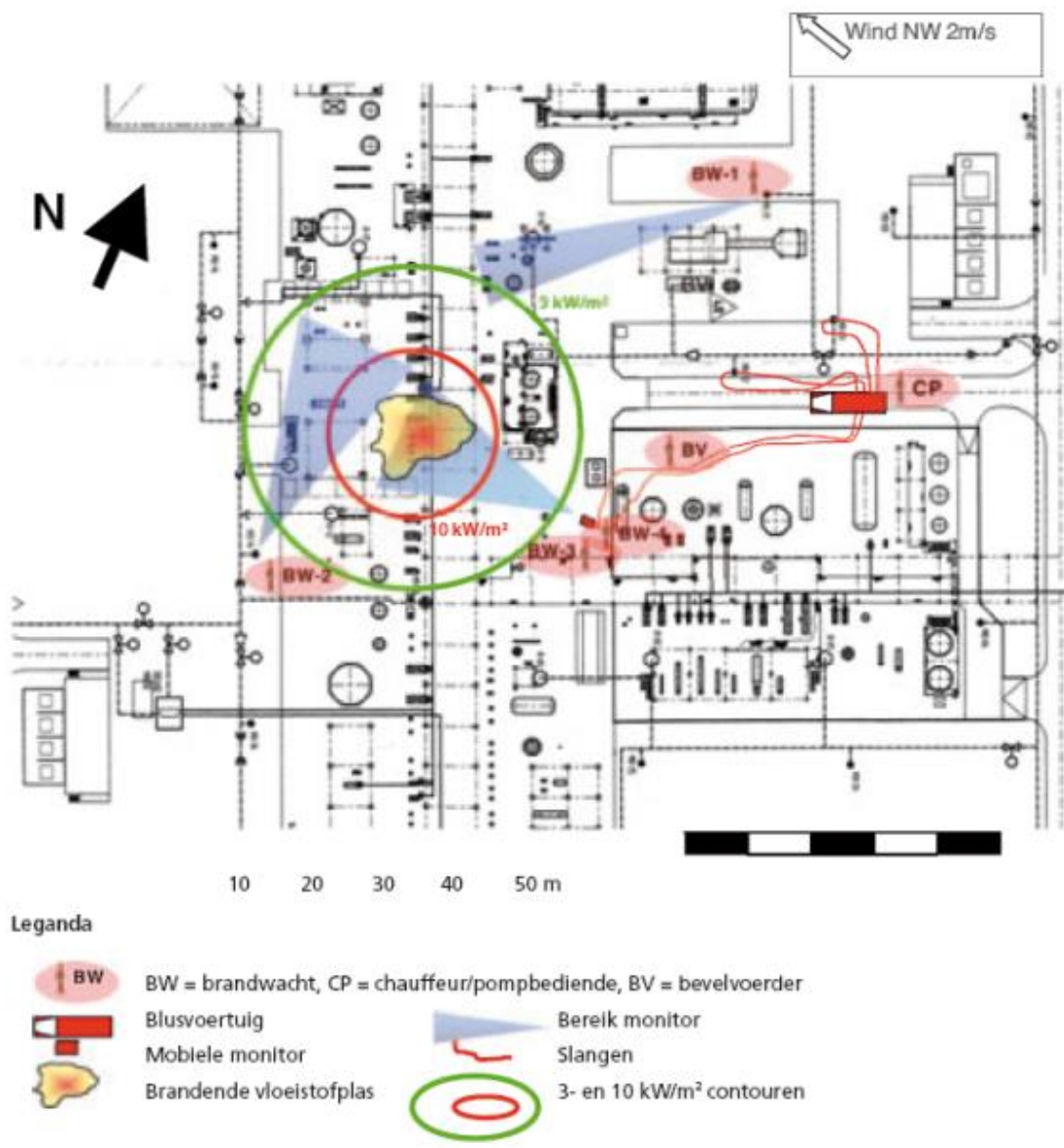
Paragraaf	Onderwerp	A	B	C
B.1.4.6	De taakanalyse is zodanig beschreven dat hieruit blijkt dat de veilige inzet van de bedrijfsbrandweer is gewaarborgd. Hieronder volgen de belangrijkste vuistregels die te herleiden moeten zijn: <i>Opmerking:</i> onderstaande richtlijnen zijn opgenomen in het Bvr en aanvullende documentatie van Brandweer Nederland. Deze eisen zijn over het algemeen lokaal geïmplementeerd als beleidsregel.			
	<ul style="list-style-type: none"> door hoeveel brandweerlieden een (mobiele) monitor wordt verplaatst (min. 2) en wordt bediend (min. 1); 			
	<ul style="list-style-type: none"> hoeveel brandwachten onder het commando van een bevelvoerder (BV) vallen (max. 8); 			
	<ul style="list-style-type: none"> wie communiceert met overheidsdiensten (BV); 			
	<ul style="list-style-type: none"> aantal dragers van gaspakken bij giftige, reactieve, oxiderende en agressieve gaswolken/rookwolken (min. 2). 			
Beschrijving van de benodigde bedrijfsbrandweerorganisatie				
B.1.4.7	Personeel:			
	<ul style="list-style-type: none"> personele omvang van de bedrijfsbrandweer. 			
B.1.4.8	Opleiding:			
	<ul style="list-style-type: none"> opleidingsplan met oefenbeleid ten aanzien van de bedrijfsbrandweer (frequentie van oefenen, tijdsbesteding aan oefenen). 			
B.1.4.9	Communicatie:			
	<ul style="list-style-type: none"> interne communicatie bij brand- en incidentbestrijding (technisch en procedureel) (bijvoorbeeld de melding naar de portier, de controlekamer of de BHV-organisatie). 			
	<ul style="list-style-type: none"> externe communicatie bij brand- en incidentbestrijding (technisch en procedureel) (met name de overheden). 			
	<ul style="list-style-type: none"> bereikbaarheid bij brand- en incidentbestrijding (mobilofoons, portofoons, stemmen kanalen overeen met overheid). 			
Beschrijving benodigde bestrijdingsmaterieel en middelen				
B.1.4.10	Personele uitrusting:			
	<ul style="list-style-type: none"> nodig geachte persoonlijke uitrusting, gaspak, bluspak of ook gealuminiseerd pak. 			
B.1.4.11	Brandweervoertuig:			
	<ul style="list-style-type: none"> nodig geachte brandweervoertuigen (inclusief technische kwalificatie). 			
B.1.4.12	Schuimvormend middel en specifieke blusmiddelen:			
	<ul style="list-style-type: none"> noodzakelijk geachte hoeveelheden en type(n) schuimvormend middel en andere blusmiddelen; 			
	<ul style="list-style-type: none"> werkelijk aanwezige en vrij beschikbare hoeveelheid en type(n) schuimvormend middel en andere blusmiddelen. 			
B.1.4.13	Bluswatersysteem en andere vaste blussystemen:			
	<ul style="list-style-type: none"> gegevens over het stationaire bluswaternetwerk (druk en capaciteit, in relatie tot de laatst afgegeven omgevingsvergunning milieu); 			
	<ul style="list-style-type: none"> gegevens over de soort, werking en waarborging van het pompenstelsel; 			
	<ul style="list-style-type: none"> koppelingen met bluswatersystemen van buurbedrijven; 			
	<ul style="list-style-type: none"> blusbootaansluitingen. 			
Opmerkingen				

Bijlage 4: Uitwerking maatgevende scenario's – drie voorbeelden

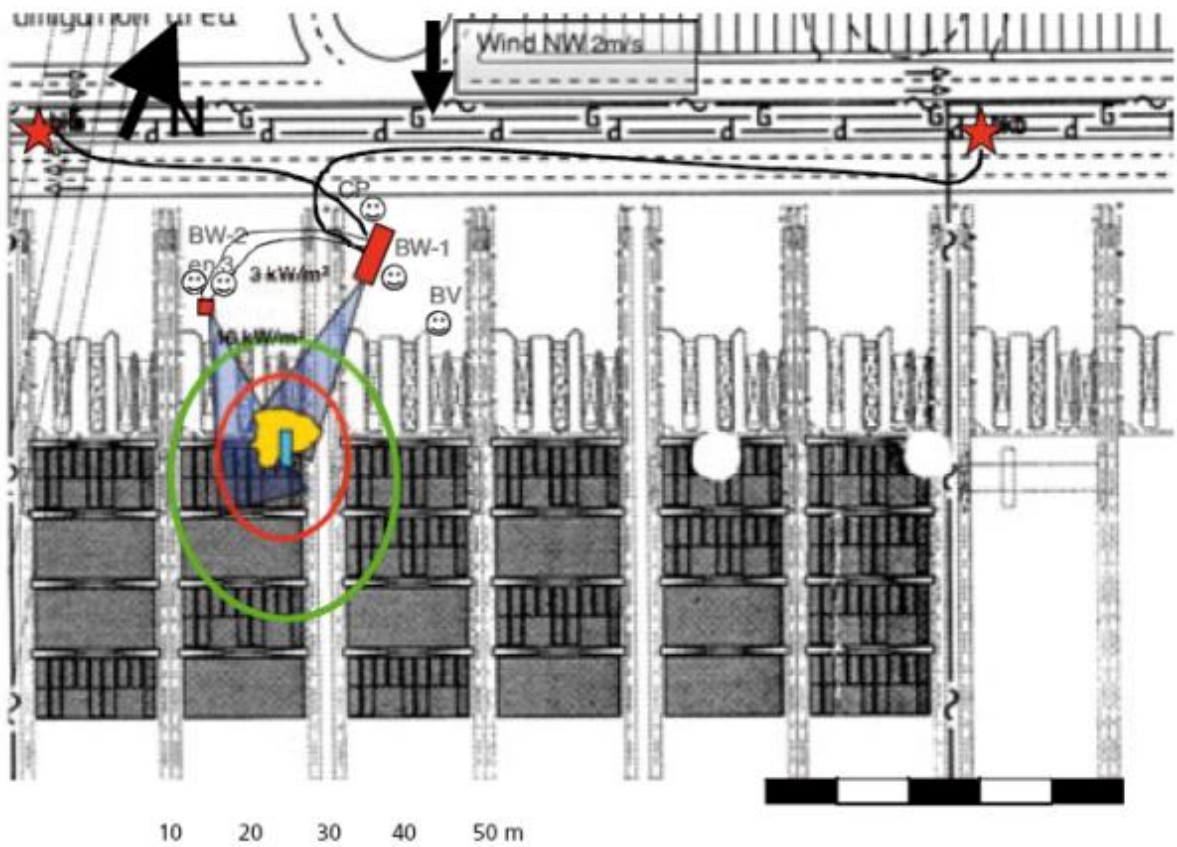
Beste gebruiker, let u op dat niet alleen de 3- en de 10 kW/m² contouren, zoals weergegeven in onderstaande voorbeelden, belangrijk zijn om uit te werken, maar dat ook de 1, 2, 4,6 en 6,3 kW/m² contouren belangrijk kunnen zijn. Zie hiervoor de beschrijvingen in hoofdstuk 3.

Eerste voorbeeld uitwerking maatgevend scenario

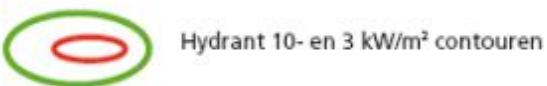
(Scenario - plasbrand procesinstallatie)

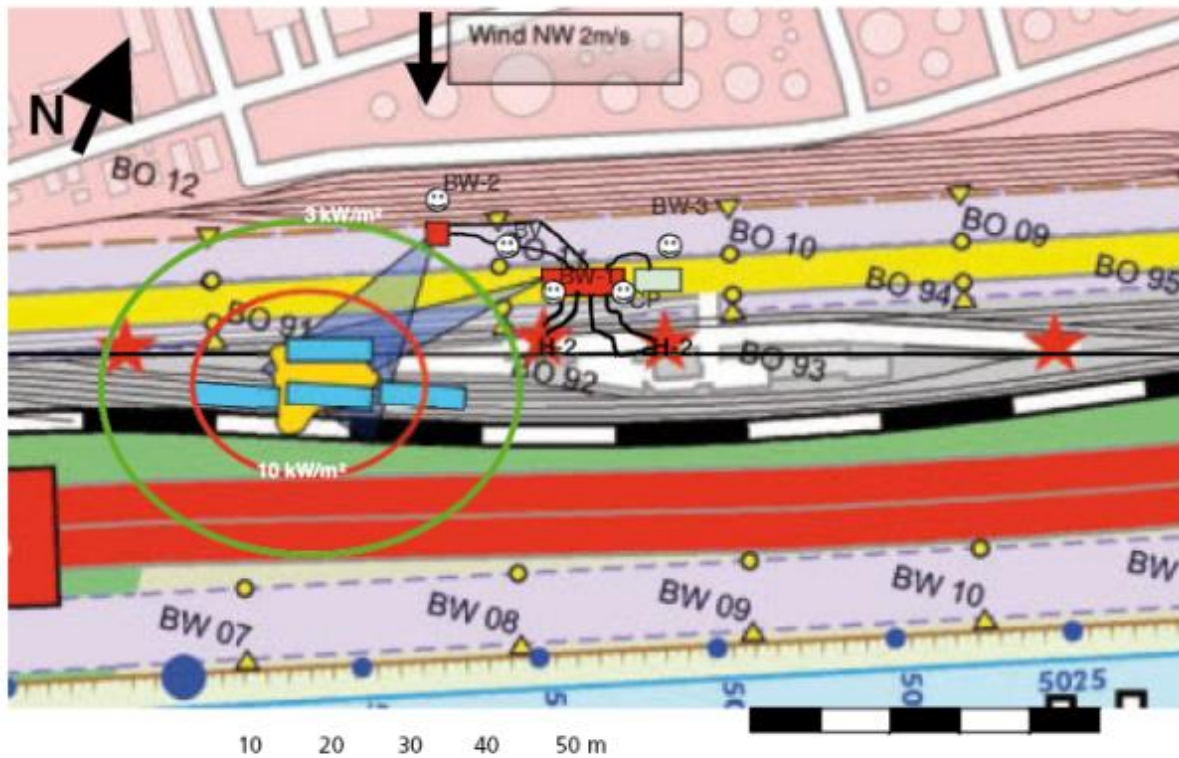
Tweede voorbeeld uitwerking maatgevend scenario
 (Scenario - plasbrand containers)

Legenda

- ☺ BW = brandwacht, CP = chauffeur/pompbediende, BV = bevelvoerder
- Blusvoertuig
Slangen
- Mobile monitor
- Bereik monitor
- Vloelstofplas
- Hydrant 10- en 3 kW/m² contouren

Derde voorbeeld uitwerking maatgevend scenario
(Scenario - plasbrand spoorwegemplacement)

Legenda

- ☺ BW = brandwacht, CP = chauffeur/pompbediende, BV = bevelvoerder
- Blusvoertuig
- SVM voertuig
- Spoorketelwagon
- ★ Vloeistofplas
- Mobile monitor
- ▶ Bereik monitor
- Slangen
- Hydrant 10- en 3 kW/m² contouren

Bijlage 5: Taakanalyses inzet bedrijfsbrandweer – drie voorbeelden

Eerste voorbeeld uitwerking taakanalyse

Tijd min	Operationele functies						Actie
	Brw 1	Brw 2	Brw 3	Brw 4	CF/ PBD	BV	
0							Melding incident door operator aan controlekamer.
1							Alarmering bedrijfsbrandweer met informatie over het incident.
3	X	X	X	X	X		Chauffeur pompbediener en vier brandwachten rukken uit met industrieel brandbestrijdingsvoertuig met 3 m ³ SVM en twee mobiele monitoren.
						X	Bevelvoerder begeeft zich op eigen gelegenheid naar plaats incident.
6	X	X	X	X	X	X	Al het brandweerpersoneel en het benodigde materieel is ter plaatse.
7	X	X					Brandwacht 1 & 2 gaan de watervoorziening vanaf hydranten richting voertuig oplijnen.
			X	X			Brandwacht 3 & 4 gaan in opdracht van bevelvoerder eerst monitor 1 plaatsen en watervoorziening vanaf het voertuig naar de monitor opbouwen.
						X	Bevelvoerder checkt product en andere voor het incident relevante gegevens, zoals meteogegevens en meteoverwachtingen bij controlekamer. Verdere verkenning blijkt niet noodzakelijk.
					X		Pompbediener lijnt voertuig op voor levering schuim aan monitor 1 zodra watervoorziening is opgebouwd.
11			X	X		X	Pompbediener & Brandwachten 3 & 4 krijgen van de bevelvoerder te horen dat ze schuim op de plas kunnen gaan aan brengen met behulp van monitor 1.
	X	X				X	Bevelvoerder geeft eerst brandwachten 1 en 2 opdracht waar ze monitor 2 moeten plaatsen en de hoe de watervoorziening op te bouwen.
						X	Daarna begeeft hij zich naar monitor 1 om na te gaan of alles goed verloopt.
15	X	X					Brandwachten 1 & 2 melden dat de watervoorziening voor monitor 2 is opgelijnd.
	X	X			X	X	Bevelvoerder geeft opdracht aan pompbediener en brandwachten 1 & 2 om ook vanaf de andere zijde schuim op de plas aan te brengen.
						X	Bevelvoerder bestelt schuim om de voorraad van het blusvoertuig aan te vullen, zodat er voldoende schuim is om de schuimdeken in stand te houden.

De rol en taken van andere personen op het bedrijf, maar ook de aankomst en inzet van de overheidsbrandweer kunnen in de taakanalyse opgenomen worden. Het doel van de taakanalyse is het inzichtelijk maken welke rol een persoon op een bepaald tijdstip speelt in de beheersing of bestrijding van het incident, en niet twee verschillende taken heeft op hetzelfde tijdstip, zodat een van de essentiële taken niet of op een later tijdstip wordt gedaan dan verwacht. Met de taakanalyse wordt ook aangetoond dat de personele bezetting van de bedrijfsbrandweer is berekend op de operationele inzet zoals uitgewerkt in het scenario. Met de taakanalyse wordt inzichtelijk gemaakt welke middelen en mensen op welk tijdstip nodig zijn. Zeker bij complexe incidenten is dit extra belangrijk. De in deze bijlage gekozen tijden zijn indicatief.

Tweede voorbeeld uitwerking taakanalyse

Minuut	Activiteiten
0	De aanwezige operator neemt lekkage aan de onderzijde van het transportcompartiment waar. Hij stopt onmiddellijk de verladingspomp naar de tankwagen. Terwijl de brandbare vloeistof met hoge snelheid uit de tank stroomt, ontstaat ontstekingsgevaar. Daardoor kan het voertuig niet verplaatst worden. Na de chauffeur te hebben geïnstrueerd het voertuig te verlaten en zich in de buurt beschikbaar te houden, maakt de operator via portofoon melding van het incident aan de controlekamer. De vloeistofplas ontsteekt.
1	Vanuit de controlekamer wordt direct intern (bedrijfsbrandweer, noodplanfunctionarissen, BHV en wachtchef OL) en ook extern (overheidsbrandweer via CIN) gealarmeerd.
2	Vanuit de controlekamer worden diverse acties gestart zoals: <ul style="list-style-type: none"> • Starten bluswaterpompen • Starten automatische blussystemen • Afsluiten riool, waarschuwen wachtchef AWZI.
3	Wachtchef OL arriveert ter plaatse, maakt een eerste inschatting en stelt de directe omgeving van de calamiteit veilig. Hij geeft de stand van zaken over het incident door aan de controlekamer / portiersloge. Hij geeft opdracht om extra schuim ter plaatse te laten komen. Indien mogelijk, laat hij handbediende koelssystemen van de aangestraalde objecten bijzetten.
6	De bedrijfsbrandweer arriveert ter plaatse en de bevelvoerder neemt de operationele leiding over. Overleg met wachtchef OL en verkenning, vervolgens besluitvorming en de uitgifte van bevelen.
7	Brandwacht 1 en 2 begeven zich naar de noordzijde om daar de vaste monitoren M-144 en M-145 in te zetten voor koeling van de daar opgestelde tanks.
7	<ul style="list-style-type: none"> • De chauffeur / pompbediener sluit de Autospuit aan op hydrant H-112 en bedient de pomp. • Brandwacht 3 en 4 plaatsen een mobiele monitor aan de oostzijde en sluiten deze aan op de autospuit. Brandwacht 3 bedient de monitor. • Brandwacht 5 en 6 plaatsen een mobiele monitor aan de west zijde en sluiten deze aan op de autospuit. Brandwacht 5 bedient de monitor.
9	Brandwacht 4 gaat naar de vast opgestelde schuimmonitor M(S)-115, sluit de inmiddels gearriveerde fluorvrije SVM aanhanger aan en bedient de monitor.
10	Er wordt begonnen met de schuimblussing. De bevelvoerder geeft leiding en coördineert de inzet tot het arriveren van de overheidsbrandweer.
12

Derde voorbeeld uitwerking taakanalyse

Scenario:		Aanwezige functies (zie legenda)											15	20	25	30	35			
		HW	FC	1	2	3	4	5	6	7	8	AM	AD	GBw						
1	Melding gemeente	x													1	2				
2	Alarm/opkomst Oilco FC		x												2	3				
3	Alarm/opkomst Oilco AM											x			2	3				
4	Alarm/opkomst Oilco ploeg, incl. Materieel			x	x	x	x	x	x	x	x	x			3	4				
5	Alarm/opkomst Gem. Brvw.	x											x		1	2	3	4	5	6
6	Briefen/overleg		x											x	8	9				
7	Briefen met melders/verkenning	x										x			1	2				
8	Besluit inzet		x									x	x		3	4				
9	Uitgifte opdrachten	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x				3	4	5	6	7	8
10	Controle en bijsturen	x											x	x	9	10	15	20	25	30
11	Leiding Gaspakinzet		x												9	10	15	20	25	30
12	In gaspak											x	x		9	10	15	20	25	30
13	In gaspak (stand-by)						x	x							9	10	15	20	25	30
14	Inzet gaspak (verkennen/bedden)											x	x		25	26	27	28	29	30
15	Tweede ploeg ingezet; vaste kanonnen n.z.						x	x							30	31				
16	Adembescherming		x	x	x	x									9	10				
17	Hydro-shields						x	x							9	10	15			
18	Vaste kanonnen z.z.											x	x		25	26	27	28	29	30
19	Mobiel kanon														9	10	15			
20	In gaspak						x	x							15	20	25	30		
21	In gaspak (stand-by)						x	x							15	20	25	30		
22	Stand-by materiaal		x	x											25	26	27	28	29	30
23	Decontaminatie opzetten													x	20	25				
24	Uitgifte opdrachten													x	10	11				
25	Adembescherming													x	15	16				
26	Opstellen, bewaken kanonnen													x	15	20	25	30		
27	Behandeling slo.													x	25	26	27	28	29	30
28																				
29																				
30																				

Legenda functies:
 HW Hoofdwacht/Portiersloge
 FC Fire-Captain
 1 t/m 8 acht manschappen
 AM Area Man
 AD Area Director
 GBew Gemeente brandweer

Bijlage 6: Jurisprudentie over bedrijfsbrandweeraanwijzingen

Uitwerking jurisprudentie inzake aanwijzing bedrijfsbrandweren (art. 13 Brandweerwet, thans art. 31 Wet veiligheidsregio's)

Inleiding

Doel en context

De bevoegdheid van een gemeente om bedrijven te selecteren die mogelijk bijzondere risico's veroorzaken naar de omgeving was verankerd in artikel 13 van de Brandweerwet 1985. Dit artikel is indertijd verder uitgewerkt in de AMvB "Besluit Bedrijfsbrandweren 1990". Doel van deze regelgeving was om bedrijven die bijzondere risico's veroorzaakten, daar zelf de operationele bestrijdingscapaciteit, in de vorm van een bedrijfsbrandweer, voor te laten organiseren. Hoe zo'n bedrijfsbrandweer er dan zou uitzien, kon per bedrijf verschillen. Het bedrijf moest dat beschrijven in een bedrijfsbrandweerrapportage en de gemeente formaliseerde dat vervolgens in een aanwijzing.

Deze regelgeving is inmiddels aangepast. Artikel 13 Brandweerwet is vervangen door artikel 31 Wet Veiligheidsregio's en het Besluit Bedrijfsbrandweren 1990 is geworden paragraaf 7 van het Besluit veiligheidsregio's (Bvr). Hoewel met deze nieuwe regelgeving ook wat wijzigingen zijn doorgevoerd (bevoegd gezag is bijvoorbeeld veranderd van gemeentebestuur naar bestuur van de veiligheidsregio) zijn de basale selectie- en werkmethodieken en de gronden voor eventuele aanwijzing onveranderd. De werking van artikel 13 omvat een periode van ongeveer 19 jaar. Rotterdam startte in oktober 1991 met de eerste procedures voor bedrijven in het haven- en industriegebied. De Wet veiligheidsregio's werd in oktober 2010 van kracht. Na onderzoek heeft de IOOV eind 2011 geconcludeerd dat in Nederland 112 inrichtingen een aanwijsbeschikking hebben ontvangen. In totaal zijn er circa 410 Brzo- en 125 ARIE-plichtige bedrijven en nog enkele kernenergie/nucleaire inrichtingen. Van een aantal inrichtingen is bekend dat ze zich in rechte hebben verweerd tegen aanwijzing of onderdelen daarvan en, ze na de hoorzitting en de bezwaarprocedure, de Rechtbank of Raad van State hebben gevraagd een probleem te beslechten.

Ofschoon het om meerdere bedrijven of inrichtingen gaat, betreft het vijf zaken. Sommige zaken zijn simpel en overzichtelijk, andere zaken zijn complex en langdurig. Zo bleek bij een bedrijf dat beroep aantekende, dat de uitspraak van de rechtbank afdoende voor anderen was voor het invlechten van voorlopige voorzieningen in de procedure, of stilzetting van de procedure voor een mediation traject noodzakelijk was. De rechterlijke uitspraken zijn een onontbeerlijk onderdeel van het kennisveld van bedrijfsbrandweeraanwijzingen. Bedrijven en overheden hebben beiden zaken gewonnen en verloren en gronden gevonden om beroep aan te tekenen. Rechters hebben uitspraken gedaan die "stevigheid" geven aan stukken regelgeving waar onduidelijkheid over was of toepassing van regelgeving die als onjuist is ervaren. Dit onderdeel van de Werkwijzer schetst de kaders van de uitspraken die de rechtbank of de Raad van State hebben gegeven. De tekstuele toelichting is gebaseerd op de procedurele content van de laatst genomen beslissing.

Oude uitspraken nog geldend

Omdat de overgang van de Brandweerwet naar de Wet veiligheidsregio's niet heeft geleid tot grote methodische of systemische aanpassingen van het aanwijsartikel, is de inhoud van de uitspraken onverminderd "geldend" in de hedendaagse aanwijsp praktijk. Ofschoon er meer bezwaarprocedures zijn geweest dan de benoemde vijf rechtelijke procedures, zijn uitspraken in bezwaarprocedures in deze notitie niet meegenomen. Er bestaat daarover geen sluitend overzicht en de aard van een bezwaarprocedure is om het bevoegd gezag in staat te stellen haar primaire beslissing in een concreet dossier te heroverwegen. Uitspraken in bezwaar hebben geen directe doorwerking op aanwijsdossiers bij andere bedrijven met andere bevoegde gemeenten (of veiligheidsregio's). Wat blijkt uit onderstaande vijf overzichten is dat de termijn tussen indiening van bezwaar en de uiteindelijke uitspraak daarop relatief lang (veelal > 6 maanden) duurt. Dit ligt aan de inhoudelijke complexiteit van de materie en de onbekendheid bij bezwaarcommissies om die inhoud goed te kunnen plaatsen en daarover een advies richting het bevoegde gezag te schrijven.

Totaaloverzicht beroepsprocedures

Onderstaand zijn de vijf gevoerde procedures benoemd. Drie van de vijf procedures gaan voor meerdere partijen of meerdere inrichtingen. Waar meerdere partijen samen een procedure hebben gevoerd, hebben die zich “gevoegd”. In het geval van de spooremlacements heeft de aanwijsnoodzaak voor zes inrichtingen ter discussie gestaan, maar alle emplacements zijn vertegenwoordigd door dezelfde “drijver”, dus ook daar is sprake geweest van één procedure. Voor deze werkwijzer actualisatie van 2019 is gezocht naar procedures in de periode 2013 – 2019. Deze zijn niet gevonden.

Jaartal	Bedrijf	Gemeente	Rechtbank	Raad van State
2002	Europe Combined Terminals (Home Container Divisie)	Rotterdam	Rotterdam	-
2002	Europe Combined Terminals (Delta Container Divisie)	Rotterdam	Gevoegd	-
2002	Rail Service Center	Rotterdam	Gevoegd	-
2003	Sasol Servo BV	Delden (Hof van Twente)	Almelo	-
2006	Arkema	Vlissingen	Middelburg	-
2007	Prorail spooremlacements <ul style="list-style-type: none"> ▪ IJsselmonde ▪ Waalhaven Zuid ▪ Pernis ▪ Europoort ▪ Maasvlakte Oost & West ▪ Botlek 	Rotterdam	Rotterdam	+
2009	Rotterdam Short Sea Terminals BV	Rotterdam	Rotterdam	+
2009	Uniport Multipurpose Terminals BV (tevens Hanno Rotterdam BV)	Rotterdam	Gevoegd	+
2009	APM Terminals Rotterdam BV	Rotterdam	Gevoegd	+

Zaak 1: ECT + RSC (rechtbank Rotterdam)

Jaartal	Bedrijf	Datering primaire rapportage	Datering aanwijsbesluit	Datering Bezwaar	Besluit B&W in bezwaar
2002	Europe Combined Terminals (Home Container Divisie)	Mei 1992	10-4-1997	13-5-1997	16-12-1997
	Rail Service Center	1995	14-7-1997	1-8-1997	18-9-1998
	Bijzondere aspecten				
	Beroep				
	Beroep aangetekend door	ECT RSC	2-2-1998 1-11-1998		
	Verweerder	B&W Rotterdam			
	Voorlopige voorzieningen aangevraagd	Nee			
	Uitspraak	Beroep ongegrond			
	Veroordeling proceskosten	Nee			
	Hoger beroep RvSt				
	n.v.t.				

Algemeen

ECT en RSC zijn bedrijven in de Rotterdamse haven waar bedrijfsmatig containers worden overgeslagen van de ene transportmodaliteit naar een andere. Van zeeschip naar trein of vrachtwagen op de Maasvlakte, van trein naar binnenvaartschip en andersom in de Waalhaven meer landinwaarts richting Rotterdamse stad. Op deze bedrijven worden geen containers herverpakt. Beide bedrijven zijn indertijd door de gemeente geselecteerd

voor het maken van een bedrijfsbrandweerrapport vanwege hun AVR en EVR-plicht (Arbeidsveiligheidsrapportage en Externe Veiligheidsrapportage), de toenmalige selectiecriteria voor een aanwijsprocedure. Onder vigeur van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's zijn de stuwadoorsinrichtingen expliciet benoemd om voor een aanwijsprocedure geselecteerd te kunnen worden, onder vigeur van artikel 13 is dit afgeleid van de EVR-plicht, die toen ook ter discussie stond. Beide bedrijven hebben op basis van hun milieuvergunning de mogelijkheid om containers te ontvangen en te verwerken met chemische stoffen. Omdat het om grote bedrijfsterreinen gaat met grote hoeveelheden containers, is ook het aantal containers met chemische stoffen aanzienlijk.

Beroepsgronden

ECT

- Geen geloofwaardige scenario's met schade-effecten buiten de poort
- Te hoge eisen aan de operationele basissterkte
- Aanwijzing is concurrentievervalsing, ECT is enige aangewezen stuwadoorsbedrijf in de haven.

RSC

- RSC is niet EVR-plichtig, mist dus primaire selectiegrond;
- RSC veroorzaakt geen bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid en er zijn geen geloofwaardige scenario's met effecten buiten de poort. Dat de gemeente dit wel vindt is onvoldoende gemotiveerd;
- Eisen voor een operationele basissterkte zijn te hoog. Tijdens werkprocessen wordt voldaan aan alle eisen van veiligheid, milieu en arbeidsomstandigheden;
- Schending gelijkheidsbeginsel: niet alle container overslagbedrijven zijn aangewezen.

Kernmotivering in uitspraak rechtbank

1. Zowel ECT als RSC kan geselecteerd worden als een bedrijf dat potentieel bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid kan veroorzaken. Als daar al bij RSC twijfel over bestaat, heeft DCMR (milieudienst) een voldoende gezaghebbend oordeel gegeven over de EVR-plicht van RSC;
2. Verweerder (B&W Rotterdam) heeft zich over het besluit m.b.t. bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid terecht gebaseerd op het oordeel van de gemeentelijke brandweer. Die heeft zich weer gebaseerd op de rapporten van eisers zelf en haar conclusies inhoudelijk voldoende gemotiveerd;
3. Er zijn geen redenen te veronderstellen, dat er naast ECT en RSC andere EVR- en AVR-plichtige stuwadoorsbedrijven gericht op containervervoer zijn, die ook hadden moeten worden geselecteerd. Dat die er mogelijk wel waren, doet niet ter zake. Het staat verweerder vrij om zelf prioriteiten te stellen en die eventueel naderhand of tussentijds te wijzigen.

Inhoudelijke aandachtspunten uit uitspraak

1. Containeroverslagbedrijven vallen onder aanwijsregelgeving.
2. Door de gemeentelijke brandweer is begrip "omgeving" nader ingevuld: niet alleen woonbebouwing, maar ook bedrijfsbebouwing, wegen en dergelijke, zijnde omgeving waar menselijke activiteiten plaatsvinden.
3. Analyses van de gemeentelijke brandweer over bedrijfsbrandweerrapportage zijn niet schriftelijk gemaakt of beschikbaar, maar worden inhoudelijk wel als leidraad geaccepteerd en als voldoende beschouwd voor de getrokken conclusies.

Zaak 2: Sasol Servo (rechtbank Almelo)

Jaartal	Bedrijf	Datering Primaire rapportage	Datering Aanwijsbesluit	Datering Bezwaar	Besluit B&W in bezwaar
2003	Sasol Servo BV		1-12-2000	22-12-2001	17-10-2002
	Bijzondere aspecten				
	Beroep				
	Beroep aangetekend door	Sasol Servo	27-11-2002		
	Verweerder	B&W Hof van Twente			

	Voorlopige voorzieningen aangevraagd	Nee			
	Uitspraak	Beroep gegrond			
	Veroordeling proceskosten	Ja			
	Hoger beroep RvSt				
	n.v.t.				

Algemeen

Sasol Servo is als Servo Delden gestart in de aanwijspprocedure. Het bedrijf ligt in landelijk Twents gebied, met een strook lintbebouwing net naast de hoofdpoot. Het bedrijf beschikte al over een bedrijfsbrandweer voordat de aanwijspprocedure startte, veel van de personeelsleden zijn lid van zowel de bedrijfsbrandweer als de vrijwillige overheidsbrandweer op één van beide posten Stad Delden en Ambt Delden (onderdeel van de huidige gemeente Hof van Twente).

Het bedrijf werkt batchgewijs met chemische stoffen en moet die dus ook als grondstof en gereed product kunnen opslaan. Analyse leert dat zich typerende ongevalsscenario's kunnen voordoen die effecten geven buiten de poort en bestrijdbaar zijn met operationele capaciteiten. De bedrijfsprocessen lopen echter niet 24 uur per etmaal en 7 dagen per week en de inzetstrategie voor de eerste operationele eenheid (van het bedrijf) is zodanig dat je je kunt afvragen of iemand daar een volledige brandweeropleiding voor gevolgd moet hebben.

Beroepsgronden

- Te stringente opleidingseisen voor de bedrijfsbrandweer, waardoor een opkomsttijd van vijf minuten en plicht om Operationele Basissterkte (OBS) altijd op terrein aanwezig te hebben problematisch wordt (opkomsttijd en OBS op terrein zijn geen eigenstandige beroepsgronden).

Kernmotivering in uitspraak rechtbank

- Ten aanzien van opleidingen heeft de wetgever bewust gekozen voor de term "opleidingsniveau". Verweerder (gemeente) houdt onterecht vast aan feit dat alleen volledige rijksopleidingen voldoende zijn en heeft ten onrechte nagelaten te onderbouwen, waarom de door eisers (Sasol) voorgestelde opleidingen onvoldoende zijn.

Inhoudelijke aandachtspunten uit uitspraak

1. De wetgever heeft met het creëren van de aanwijspbevoegdheid nadrukkelijk het tot stand komen van "maatwerk aanwijzingen" beoogd, zonder de toepassing van veralgemeniseerde beleidsregels;
2. De wetgever heeft uitdrukkelijk aangegeven dat het niet de bedoeling is om inrichtingen tot overbodige kosten te verplichten.

Zaak 3: Arkema Vlissingen BV (rechtbank Middelburg)

Jaartal	Bedrijf	Datering Primaire rapportage	Datering Aanwijpsbesluit	Datering Bezwaar	Besluit B&W in bezwaar
2006	Arkema Vlissingen BV	29-8-2001 8-3-2005	8-8-2006		5-12-2006
	Bijzondere aspecten				
	Beroep				
	Beroep aangetekend door	Arkema			
	Verweerder	B&W Vlissingen			
	Voorlopige voorzieningen aangevraagd	Nee			
	Uitspraak	Beroep gegrond			
	Veroordeling proceskosten	Ja			
	Hoger beroep RvSt				
	n.v.t.				

Algemeen

Arkema Vlissingen is een bedrijf voor chemische grondstoffen en producten en ligt aan de ingang van de Sloehaven, aan de Westerschelde tussen Borsele en Vlissingen.

Arkema vervaardigt producten voor glascoating, kunststoffen (stabilisatoren en katalysatoren) en hulpstoffen voor het vergroten van de slag en stootvastheid van PVC-producten. De bedrijfsprocessen lopen deels in volcontinu diensten.

Beroepsgronden

- Arkema veroorzaakt geen bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid, omdat ze gelegen is op een afgelegen industriegebied, samen met andere Brzo-inrichtingen;
- Gemeente heeft onvoldoende rekening gehouden met bestaande calamiteitenorganisatie (ca. 70 BHV-ers), noch overige voorzieningen en apparatuur;
- Opleidingseisen zijn onevenredig aan het daarmee te dienen belang;
- Onder verwijzing naar zaak bij rechtbank Almelo wordt gesteld dat er onvoldoende sprake is van maatwerk, met gelijktijdige verwijzing naar de aanwijzing van Total Raffinaderij Nederland (gemeente Borsele) waar wel sprake is geweest van maatwerk;
- Gemeente is ten onrechte niet ingegaan op argument dat bestaand personeel niet gedwongen kan worden deel te nemen in de bedrijfsbrandweer;
- De termijn waarop een bedrijfsbrandweer operationeel moet zijn (in casu 1-1-2009) is niet reëel.

Kernmotivering in uitspraak rechtbank

- Arkema kan als inrichting een bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid veroorzaken, in acht nemende:
 - o Ligging aan openbaar vaarwater
 - o Ligging aan openbare weg
 - o Nabijheid andere bedrijven (dat dit Brzo-bedrijven zijn doet daar niet aan af).
- Regionaal aanwijsbeleid sluit aan op de uitgangspunten van het Besluit Bedrijfsbrandweren en is in zijn algemeenheid niet onredelijk. Toets omtrent toereikendheid van opgegeven mensen en middelen die volgens het besluit vereist is, maakt echter geen onderdeel uit van aanwijsbeleid. Niet gebleken is dat de gemeente deze toets (die een vereiste is) heeft uitgevoerd, wat de uitkomsten waren en welke gevolgtrekkingen daaraan zijn verbonden. Rechtbank kan niet beoordelen of maatwerk is geleverd zoals wetgever heeft beoogd, daarmee is besluit onzorgvuldig voorbereid en beroep gegrond.
- Beroep op gelijkheidsbeginsel ten opzichte van Total Raffinaderij faalt, omdat sprake is van besluitvorming in een andere gemeente (ander bevoegd gezag).
- Beroep op financiële gevolgen faalt, omdat die gelinkt zijn aan een reorganisatie die van later datum is dan het primaire aanwijsbesluit.
- Beroep op onmogelijkheid om personeel aan te wijzen faalt, omdat daarvoor geen grond in wetgeving en rechtspraak is gevonden.

Inhoudelijke aandachtspunten uit uitspraak

1. Toets omtrent het al dan niet toereikend zijn van opgegeven mensen en middelen ter beheersing/bestrijding van de geloofwaardige/maatgevende scenario's op locatie is een zware wettelijke plicht, die overheid aantoonbaar dient uit te voeren.
2. Opzetten en van kracht verklaren van regionaal beleid is mogelijk, maar de wetgever beoogt met de aanwijsregelgeving maatwerk per bedrijf. Hierop dient een gemeente als bevoegd gezag te anticiperen.

Zaak 4: ProRail (rechtbank Rotterdam)

Jaartal	Bedrijf	Datering Primaire rapportage	Datering Aanwijsbesluit	Datering Bezwaar	Besluit B&W in bezwaar
2007	ProRail spooremlacements - IJsselmonde - Waalhaven Zuid - Pernis - Europoort - Maasvlakte Oost & West - Botlek		21-12-2005 (6x)		29-8-2006
	Bijzondere aspecten				
	Beroep				
	Beroep aangetekend door	ProRail			
	Verweerder	B&W Rotterdam			
	Voorlopige voorzieningen aangevraagd	Ja	Afgewezen		
	Uitspraak	Beroep gegrond	8-2-2007		
	Veroordeling proceskosten	Ja			
	Hoger beroep RvSt				
	Hoger beroep aangetekend door	ProRail	22-3-2007 20-4-2007 8-8-2007		
	Verweerder	B&W Rotterdam	23-5-2007		
	Behandeling ter zitting	Ja	21-8-2007		
	Voorlopige voorzieningen aangevraagd	Nee			
	Uitspraak	Hoger beroep ongegrond			
	Veroordeling proceskosten	Nee			

Algemeen

Het Rotterdamse haven- en industriegebied kent zes zogenaamde spooremlacements waar wordt gerangeerd met vrachttreinen: treinen met vrachtwagens komen binnen, worden opnieuw samengesteld en vertrekken weer. Deze emplacements zijn veelal verbonden met de bedrijfsprocessen van de plaatselijke industrie: aan- en afvoer van grondstoffen en gereed product. De emplacements werken op basis van milieuvergunningen om ook wagons met chemische stoffen te mogen rangeren. Ongevallen met dergelijke wagons kunnen leiden tot schade-effecten buiten de begrenzing van het emplacement, waardoor mogelijk sprake kan zijn van aanwijzing. Met het doorvoeren van een aantal kleine wijzigingen in de aanwijsregelgeving door het van kracht worden van het BRZO'99, vallen spooremlacements ook onder artikel 13. Een punt waarover ProRail, als drijver van de inrichtingen, het in belangrijke mate oneens is met de gemeente. Het doorlopen van deze aanwijsprocedures kent een groter belang: verdeeld over het land zijn er enkele tientallen grote en kleinere emplacements met milieuvergunningen, waarvoor deze aanwijsgeving van toepassing kan zijn. Reden voor partijen aan beide kanten om de procedure (zowel de primaire beoordelingsprocedure als de latere juridische vervolprocedures) heel precies te volgen.

Beroepsgronden

- Rechtbank heeft een verkeerde definitie van het begrip "bijzonder gevaar voor de openbare veiligheid" gehanteerd: de schade die kan ontstaan is bepalend, niet het risico ten gevolge van rangeren;
- Ten onrechte wordt rekening gehouden met de tijd die de overheidsbrandweer nodig heeft om bij een incident op een emplacement ter plaatse te komen;

- Er is geen sprake van bijzonder gevaar, omdat de overheidsbrandweer voldoende is berekend op vergelijkbare ongevallen in de omgeving van emplacementen (mede onderbouwd door rapportage TNO met contra-expertise 7-8-2007);
- Ten onrechte heeft de rechtbank de gronden van de algemene bepalingen 1.2 (aanwezigheid beslissingsbevoegd persoon binnen 30 minuten), 6.1 (voorzieningen voor meldingen aan een voortdurend bemande meldpost) en 7.3 (voorzieningen voor verbindingscommandowagens) niet besproken;
- Onderzoek naar de meest universele SVM is onredelijk;
- Elke drie jaar (en bij elke grote wijziging) controle van brandkranen gaat te ver;
- Het is onredelijk dat afspraken over gebruik van blus- en koelwatervoorzieningen van Shell Pernis (voor emplacement Pernis) schriftelijk moeten worden aangetoond;
- College is niet bevoegd om ProRail te verplichten de resultaten van het onderzoek naar procedure “ruim uitschakelen” te overleggen.

Ingetrokken beroepsgronden ter zitting RvS

- Voorschrift om een uitstroomproef te houden;
- Voorschrift om nieuwe bluswaterleidingen te coaten.

Kernmotivering in uitspraak Raad van State

- RvSt is het met de rechtbank eens dat het risico van emplacementen uitstijgt boven het risico, waarop normaal gesproken de overheidsbrandweer is voorbereid en dat de rechtbank terecht rekening mocht houden met het begrip risico (verwijzend naar de nota van toelichting) en niet alleen hoefde uitgaan van schade zoals door ProRail gesteld;
- De ingebrachte contra-expertise van TNO (aangevraagd door ProRail) focust op maatgevende incidentscenario's en rechtvaardigt niet de conclusie dat de overheidsbrandweer is berekend op de verschillende geloofwaardige incidentscenario's van de inrichting;
- Ten onrechte zijn een aantal bepalingen door rechtbank niet besproken, maar dat leidt niet tot vernietiging van de uitspraak, de 1^e vanwege onjuiste lezing van het voorschrift en de 2^e en 3^e omdat dit is terug te voeren tot de onderwerpen waaraan door het bevoegd gezag eisen gesteld mogen worden;
- De eisen over algemene bepaling 1.2, 6.1, 7.3, het onderzoek naar SVM, de brandkraancontrole en de afspraken met Shell over bluswater vallen allemaal binnen het wettelijk kader (artikel 4 vijfde lid) van onderwerpen waaraan B&W eisen mag stellen;
- De eis ten aanzien van de procedure 'ruim uitschakelen' valt eveneens onder de onderwerpen waaraan door het bevoegd gezag eisen gesteld mogen worden;
- De omvang van de operationele basissterkte per emplacement is door B&W voldoende gemotiveerd, ofschoon afwijkend van de inhoud van de bedrijfsbrandweerrapportage van ProRail zelf.

Inhoudelijke aandachtspunten uit uitspraak

- Uitleg omtrent het bijzonder gevaar waarop de inrichting moet zijn voorbereid en het zorgniveau waarop de overheidsbrandweer moet zijn toegerust. Bevestiging dat overheidsbrandweer op basiszorg moet zijn toegerust (“in die omgeving normaal voorkomende ongevallen”) en bedrijf/inrichting op bijzondere risico's. Als ongevallen binnen de inrichting ook daarbuiten kunnen plaatsvinden, wil dat niet zeggen dat de inrichting daar geen bijzondere verantwoordelijkheid meer voor heeft en deze ongevallen vervallen als aanwijzingsgrond.
- Concretisering van verschillende onderwerpen van de aanwijzing waaraan het bevoegd gezag eisen mag stellen (o.a. kwaliteit SVM, bluswater, brandkraancontrole).

Zaak 5: Vervoers Gebonden Inrichtingen (rechtbank Rotterdam)

Jaartal	Bedrijf	Datering Primaire rapportage	Datering Aanwijsbesluit	Datering Bezwaar	Besluit B&W in bezwaar
2009	Rotterdam Short Sea Terminals BV		7-11-2005 / 30-5-2006	15-12-2005	2-1-2007
	Uniport Multipurpose Terminals BV (tevens Hanno Rotterdam BV)		7-11-2005 / 30-5-2006	15-12-2005	2-1-2007
	APM Terminals Rotterdam BV		7-11-2005 / 30-5-2006	13-12-2005	2-1-2007
	Bijzondere aspecten				
	Beroep				
	Beroep aangetekend door	Container-bedrijven	12-2-2007		
	Verweerder	B&W Rotterdam	30-12-2008		
	Voorlopige voorzieningen aangevraagd	Nee	Mediation-procedure in 2007-2008		
	Uitspraak	Beroep gegrond	25-2-2009		
	Veroordeling proceskosten	Ja			
	Hoger beroep RvSt				
	Beroep aangetekend door	B&W Rotterdam	8-4-2009		
	Verweerder	Container-bedrijven			
	Behandeling ter zitting	Ja	22-3-2010		
	Voorlopige voorzieningen aangevraagd	Nee			
	Uitspraak	Hoger beroep gegrond			
	Veroordeling proceskosten	Nee			

Algemeen

Evenals ECT en RSC in de eerste uitspraak, zijn RSST, Uniport, Hanno en APM Vervoers Gebonden Inrichtingen (VGI), stuwadoorsbedrijven die containers overslaan over verschillende transportmodaliteiten. Ze opereren vanuit het Rotterdamse havengebied en vallen, expliciet na het van kracht worden van de Brzo-regelgeving als niet-Brzo inrichting, onder het aanwijsartikel van de Brandweerwet. De omvang van de bedrijven verschilt aanzienlijk (van tienduizenden containers tot enkele miljoenen), de bedrijfsprocessen zijn vergelijkbaar. Elk van de bedrijven beschikt over een milieuvergunning op basis waarvan het mogelijk is om containers met chemische stoffen aanwezig te hebben, tot circa 20% van het totale aantal op een locatie. Dit kunnen stoffen zijn in zogenaamde tanktainers, maar ook stoffen in aparte kartonnen, metalen of kunststof verpakking. De bedrijfsprocessen van de VGI voorzien niet in het openen of verbreken van verpakkingen of het overladen van containers. Evenals ProRail verzetten de bedrijven zich in belangrijke mate tegen toepassing van het aanwijsartikel. Evenals ProRail komt de zaak bij de Raad van State. Nu echter, omdat de gemeente hoger beroep aantekent tegen de uitspraak van de rechtbank.

Beroepsgronden

Primaire grond, door B&W

- De rechtbank is er ten onrechte van uitgegaan dat de wetgever bedoelde om VGI alleen onder de regelgeving van artikel 13 te laten vallen als er sprake is van "geheel of nagenoeg geheel bestemd voor

opslag van gevaarlijke stoffen”. De kwalificatie “geheel of nagenoeg geheel” dient verbonden te worden aan “op- en overslag in verband van vervoer”.

Ingevoegde gronden, door VGI

- VGI leveren geen bijzonder gevaar op voor openbare veiligheid. B&W heeft onvoldoende rekening gehouden met organisatorische en technische maatregelen die inrichtingen op basis van andere normen, richtlijnen en vergunningen al treffen om ongevallen te voorkomen en gevolgen te beperken en te beheersen.
- VGI bieden nieuwe brandweerrapporten aan (na versies 2006 nu versies 2009), waaruit blijkt dat scenario’s adequaat bestreden kunnen worden met preventieve en repressieve voorzieningen, in samenhang met overheidsbrandweer.

Kernmotivering in uitspraak Raad van State

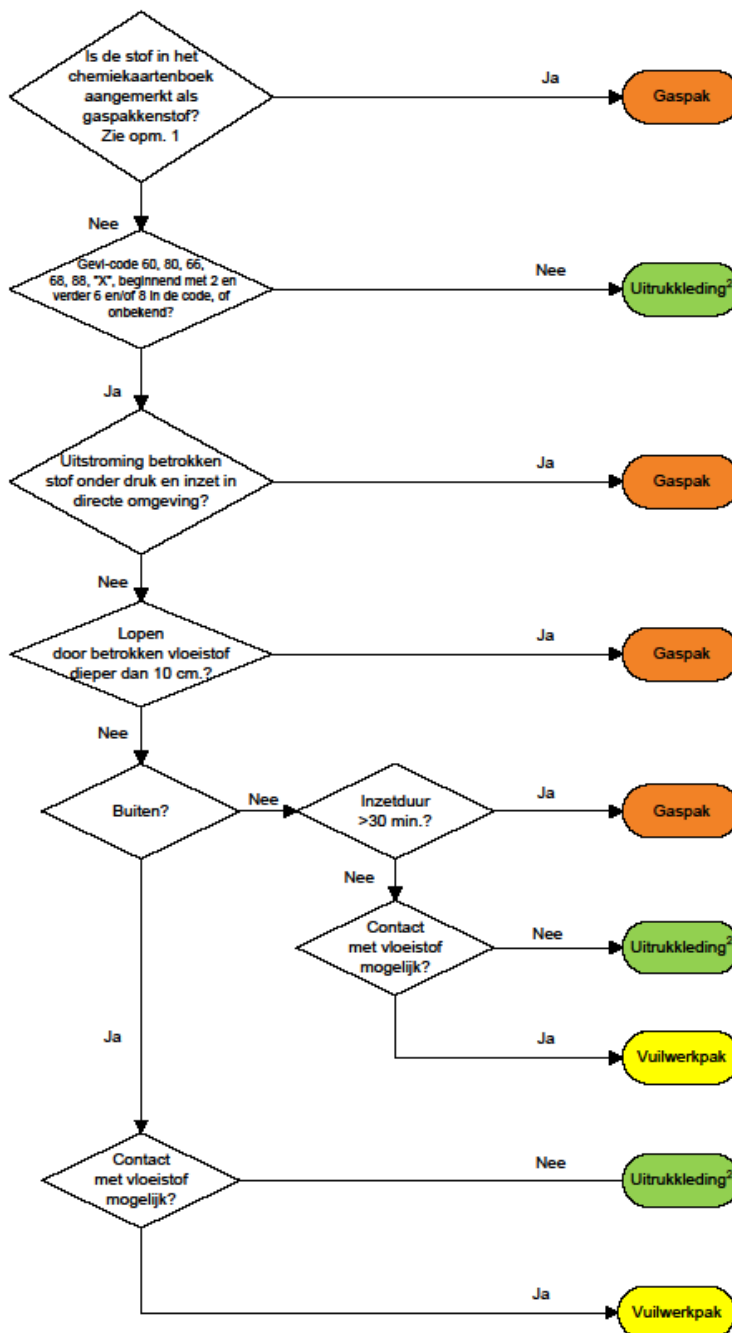
- Het college is er terecht van uitgegaan dat met “inrichtingen die geheel of nagenoeg geheel zijn bestemd voor de opslag in verband met vervoer van gevaarlijke stoffen, al dan niet in combinatie met andere stoffen en producten” bedoeld is het type inrichting te duiden en niet een criterium voor omvang te hanteren op de hoeveelheid of het ruimtelijk gebruik voor gevaarlijke stoffen.
- De bedrijfsbrandweerrapporten uit 2006 vertonen niet zodanige inhoudelijke gebreken dat het college haar aanwijsbesluiten daar niet op heeft kunnen baseren. Er is ook niet gebleken dat het college, met toepassing van kennisdocumenten of anderszins, te zeer gestuurd heeft op de inhoud van de aangeleverde rapporten.
- De rapporten uit 2009 geven geen zodanig nieuwe informatie of inzichten dat de aanwijzingen niet in stand kunnen blijven of aangepast dienen te worden, er is geen sprake van veranderingen in beleid of regelgeving in de periode 2006-2009 die het noodzakelijk maken om inhoud van nieuwe rapporten in overweging te nemen.

Inhoudelijke aandachtspunten uit uitspraak

- Containeroverslag bedrijven vallen onder artikel 13 Brandweerwet en kunnen op basis van artikel 2 geselecteerd worden, ook als maar een deel van de inrichting wordt gebruikt voor op- en overslag van gevaarlijke stoffen;
- Het inbrengen van nieuwe rapporten in de beroepsprocedure zegt niet automatisch dat het bevoegd gezag besluitvorming moet herzien op basis van de inhoud van die rapporten. Het gaat uiteindelijk om de vraag of de besluiten uit 2006 genomen hadden kunnen worden op basis van de informatie die toen beschikbaar was.
- Aan de aanwezigheid van bedrijfshulpverlening mag geen te groot gewicht worden toegekend als repressieve maatregel in de bestrijding van scenario’s, omdat BHV gericht is op het voldoen aan arbeidsomstandighedenwetgeving, niet ter bestrijding van geloofwaardige incidentscenario’s.

Bijlage 7: Beslisschema persoonlijke bescherming giftige en/of bijtende stoffen

Beoordelingsschema voor persoonlijke bescherming bij inzet bedrijfsbrandweer met giftige en/of bijtende stoffen
 werkgroep "Aanwijsbeleid **Bedrijfsbrandweer**" versie 19 september 2017

Opm. 1
 In het Chemiekaartenboek 32e editie worden de volgende stoffen genoemd

- Acroleïne
- Antimoonpentafluoride
- Boriumtrifluoride (drukhouder)
- Fluor (drukhouder)
- Fluorwaterstof (drukhouder)
- Fluorwaterstofzuur (50-75% fluorwaterstof in water)
- Fluorwaterstofzuur (20-50% fluorwaterstof in water)

Opm. 2
 Uitrukkleding bestaat altijd uit bluspak met ademlucht, voor de stof(-fen) geschikte chemiebestendige laarzen en chemiehandschoenen.

Beoordelingsschema persoonlijke bescherming giftige en/of bijtende stoffen werkgroep "Aanwijsbeleid Bedrijfsbrandweer"
 Let op: Dit schema is voor de meeste stoffen van toepassing maar er kunnen uitzonderingen zijn. Deze uitzonderingen betreffen stoffeïenschappen en situaties die hier niet zijn voorzien.

Addendum bij ‘Werkwijzer bedrijfsbrandweren 2019’ inzake chemiepakdrager

In de BrandweerBRZO ‘[Werkwijzer bedrijfsbrandweren 2019](#)’ ontbreekt de chemiepakdrager (of chemicaliënpakdrager). Omdat de overheidsbrandweer geen gebruik meer maakt chemicaliënpak is deze verwijderd uit de werkwijzer. De Koninklijke VNCI heeft gevraagd de chemiepakdrager weer aan de werkwijzer toe te voegen. Vandaar dat het LEC BrandweerBRZO dit addendum heeft opgesteld.

Deze paragraaf volgt op paragraaf 3.3.2, ‘Gaspakdrager’:

3.3.3 Chemiepakdragers

In aanvulling op hetgeen is beschreven over gaspakdragers kan een bedrijfsbrandweerorganisatie gebruik maken van chemiepakdragers. Bij de aanwijzing van chemiepakdragers dient rekening gehouden te worden met het volgende:

Het inzetten van chemiepakdragers door de bedrijfsbrandweer wordt uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van een bevelvoerder. Een chemiepakken inzet bestaat in de regel uit de volgende personen:

- minimaal 2 chemiepakdragers
- 1 bevelvoerder
- een stand-by-ploeg in bluspak voor een eventuele snelle redding (twee manschappen in bluspak, met ademlucht, chemicaliënhandschoenen en chemicaliënlaarzen)¹
- eventueel een chauffeur

Indien zich maatgevende incidentscenario’s voordoen waarbij de inzet van chemiepakdragers noodzakelijk is, dan zal in overleg tussen de veiligheidsregio en het hoofd of de bestuurder van de inrichting moeten worden gezien hoe groot de inzet van het bedrijf zal zijn. Als stelregel dient de inrichting minimaal de initieel in te zetten chemiepakdragers te leveren, aangevuld met een standby-ploeg.

De noodzaak voor de specifieke beschermende kleding en de snelheid waarop dit beschikbaar moet zijn, moeten blijken uit de taakanalyse die van de geloofwaardige incidentscenario’s wordt gemaakt. De inzet van chemiepakdragers moet in het bedrijfsbrandweerrapport onderbouwd worden. Uitgangspunt is dat een aangewezen bedrijfsbrandweer, naast de geloofwaardige, alle geïdentificeerde reële brandweerscenario’s moet bestrijden. Voor het bepalen van de maatgevende brandweerscenario’s waarop de aanwijzing wordt gebaseerd, worden alleen de geloofwaardige scenario’s gebruikt. Het is dus zeer wel mogelijk dat een vloeistoflekkage niet als maatgevend scenario wordt geïdentificeerd en er in de aanwijzing geen voorschriften voor worden opgenomen. In zo’n geval zal uit de R&IE van het bedrijf moeten blijken welke beschermende maatregelen noodzakelijk zijn voor het veilig uitvoeren van de werkzaamheden.

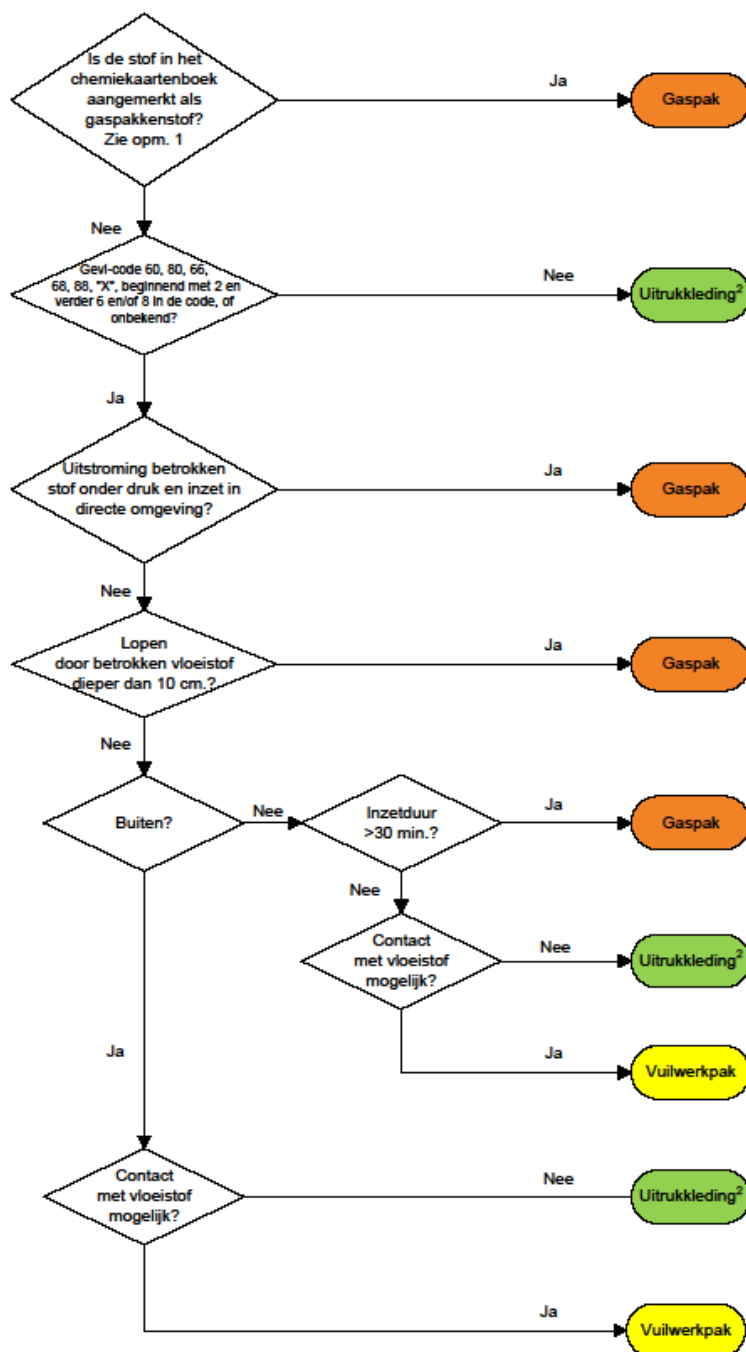
Voor het bepalen van de noodzaak van een chemiepak kan gebruik worden gemaakt van het Beslisschema persoonlijke bescherming giftige en/of bijtende stoffen in bijlage 7 van de Werkwijzer bedrijfsbrandweren 2019 (zie bijlage). Waar vuilwerkpak staat kan ook chemiepak worden gelezen.

Landelijk Expertisecentrum BrandweerBRZO

www.brandweerbrzo.nl
infobrandweerbrzo@vr-rr.nl

¹ Indien de als eerste ingezette ploeg chemiepakdragers wordt afgelost door een standby-ploeg moet deze tenminste dezelfde beschermingsgraad hebben als de eerste ploeg. Dit komt overeen met de werkwijze voor gaspakdragers.

Beoordelingsschema voor persoonlijke bescherming bij inzet bedrijfsbrandweer met giftige en/of bijtende stoffen
 werkgroep "Aanwijsbeleid Bedrijfsbrandweer" versie 19 september 2017

Opm. 1
 In het Chemiekaartenboek 32e editie worden de volgende stoffen genoemd

- Acroleïne
- Antimoonpentafluoride
- Boriumtrifluoride (drukhouter)
- Fluor (drukhouter)
- Fluorwaterstof (drukhouter)
- Fluorwaterstofzuur (50-75% fluorwaterstof in water)
- Fluorwaterstofzuur (20-50% fluorwaterstof in water)

Opm. 2
 Uitrukkleding bestaat altijd uit bluspak met ademlucht, voor de stof(-fen) geschikte chemiebestendige laarzen en chemiehandschoenen.

Beoordelingsschema persoonlijke bescherming giftige en/of bijtende stoffen werkgroep "Aanwijsbeleid Bedrijfsbrandweer"
 Let op: Dit schema is voor de meeste stoffen van toepassing maar er kunnen uitzonderingen zijn. Deze uitzonderingen betreffen stoffeïgenschappen en situaties die hier niet zijn voorzien.

Werkwijzer toezicht op bedrijfsbrandweeraanwijzingen

Versie 1.0, 15 juli 2025

landelijk expertise centrum
industriële veiligheid

Werkwijzer toezicht op bedrijfsbrandweeraanwijzingen

Inhoud

Inhoud	2
Projectbezetting	4
1. Algemene informatie	5
1.1 Aanleiding	5
1.2 Doelstelling	5
1.3 Afbakening	5
1.4 Leeswijzer	6
2. Rondom de toezichthouder	7
2.1 Aanwijzen toezichthouders bedrijfsbrandweer	7
2.2 Organisatorische borging	7
2.3 Kennis, ervaring en continuïteit	7
2.4 Organisatie	7
2.5 Bevoegdheden toezichthouders	8
3. Uitvoering van toezicht	9
3.1 Opleveringscontrole	10
3.2 Regulier toezicht	10
3.3 Toezicht op niet aangewezen bedrijven	12
3.4 Beoordelen van de jaarlijkse oefenroosters en –programma’s	12
3.5 Bijwonen en beoordelen van bedrijfsbrandweeroefeningen	14
3.6 Niet gepland toezicht	14
3.7 Incidentenonderzoek	15
4. Handhaving	16
5. Communicatie over toezicht en handhaving	17
Bijlagen	18
Bijlage 1: Checklist toezicht bedrijfsbrandweren	19
Bijlage 2: PBM’s en andere middelen	45
Bijlage 3: tabel, toezicht niet aangewezen bedrijf	46
Bijlage 4: format brief ‘Art 31 - Opleveringscontrole nieuwe en gewijzigde beschikking’	47
Bijlage 5: format brief ‘oefenprogramma volledig (evt. na aanvulling)	48
Bijlage 6: format brief ‘oefenprogramma niet volledig’	50
Bijlage 7: format brief ‘voornemen LOD met hersteltermijn’	52
Bijlage 8: format brief ‘voornemen LOD zonder hersteltermijn’	54
Bijlage 9: format brief ‘opleggen LOD’	56
Bijlage 10: format brief ‘invorderingsbeschikking’	59
Bijlage 11: format ‘aanmaning’	61
Bijlage 12: format ‘rapport controle locatiebezoek par. 4.2 Bal, art. 31 & 48 Wvr’	62
Bijlage 13: format ‘rapport hercontrole locatiebezoek par. 4.2 Bal, art. 31 & 48 Wvr’	64

Bijlage 14: STEP-analyse	67
Bijlage 15: De 5 WHY-methode	68
Bijlage 16: De visgraatmethode	69
Bijlage 17: Handreiking opstellen oefenprogramma en – rooster bedrijfsbrandweren (VRR).....	70

Projectbezetting

Deze werkwijzer is door en voor de veiligheidsregio's. Aan dit stuk werkten mee:

Jan Meinster	Projectleider LEC IV
Johan Braker	VR Groningen
Gerard Drenthen	VR Zuid-Limburg
Marco van Eijkeren	Brandweer Midden- en West-Brabant
Karin Eshuis	VR Rotterdam-Rijnmond / LEC IV
Yves Gaudouen	VR Amsterdam-Amstelland
Willemijn Gisolf	VR Zeeland
Alfons Hofman	VR Groningen
Maureen Radstok	VR Amsterdam-Amstelland
Mario Struik	VR Utrecht
Femke van Waas	VR Rotterdam-Rijnmond / LEC IV
Isabelle van Zadelhoff	Veiligheids- en Gezondheidsregio Gelderland-Midden

1. Algemene informatie

1.1 Aanleiding

Voor de ondersteuning van het aanwijzen van bedrijfsbrandweren is in 2019 door het LEC IV een werkwijzer bedrijfsbrandweren opgesteld. Dit document betrof een actualisatie van de werkwijzer uit 2013. Anders dan haar voorganger uit 2013 heeft deze werkwijzer geen hoofdstuk over toezicht en handhaving. Binnen het netwerk industriële veiligheid van de veiligheidsregio's werd daarom de behoefte geuit om in aanvulling op de werkwijzer bedrijfsbrandweren een separate werkwijzer op te stellen.

Naast de behoefte om de handvaten voor toezicht op bedrijfsbrandweren uit 2013 te actualiseren, was er ook behoefte aan een uniforme wijze voor het uitvoeren van toezicht op bedrijfsbrandweerorganisaties.

Met dit document wordt ook invulling gegeven aan het advies van de Commissie Van Aartsen en het Interbestuurlijk programma VTH-stelsel. Zij benadrukken het belang van een goed ingericht toezichts- en handhavingproces en de versterking van het stelsel voor vergunningverlening, toezicht en handhaving.

Het document is tot stand gekomen vanuit een landelijke projectgroep en de LEC IV werkgroep bedrijfsbrandweren als klankbordgroep. De inhoud zal worden verwerkt in de les- en leerstof van het NIPV-leerlandschap IV.

Het LEC IV is eigenaar van het product en zal ook zorgen voor actualisatie ervan. Suggesties voor actualisatie kunnen worden aangeleverd bij het LEC IV (www.leciv.nl).

1.2 Doelstelling

Dit document ondersteunt de veiligheidsregio's in de toezichtstaak en geeft handvaten om op een landelijke uniforme wijze invulling te geven aan toezicht op bedrijfsbrandweren.

Het document biedt duidelijkheid, ondersteuning en houvast in de uitvoering van het proces van toezicht houden. Hierin is niet alleen aandacht voor toezicht op aanwijzingen, maar ook voor toezicht op bedrijven die geen aanwijzing hebben, maar wel de aanwijsprocedure hebben doorlopen of aanwijsbaar zijn.

Met deze werkwijzer hebben de veiligheidsregio's als bevoegd gezag de basis in handen om deskundig en professioneel invulling te geven aan hun wettelijke toezichtstaak inzake bedrijfsbrandweeraanwijzingen. Een inhoudelijk goed ingericht proces is hiervoor noodzakelijk.

De primaire doelgroep voor dit document zijn de – op grond van artikel 61 Wet veiligheidsregio's (Wvr) – aangewezen toezichthouders van de veiligheidsregio, die toezicht houden op bedrijfsbrandweeraanwijzingen op grond van artikel 31 Wvr.

De secundaire doelgroepen zijn voor dit document zijn:

- de in- en externe adviseurs die ondersteunend kunnen optreden bij het toezicht op de bedrijfsbrandweeraanwijzingen;
- de specialisten industriële veiligheid (SIV) die adviseren op de omgevingsvergunning voor milieubelastende activiteiten (mba's) en die bedrijfsbrandweeraanwijzingen opstellen.

Deze werkwijzer sluit aan bij de Werkwijzer bedrijfsbrandweren 2019 en het Model handhavingbeleid van het LEC IV. De projectgroep heeft ernaar gestreefd om hier geen onderwerpen uit te werken die al in de werkwijzer bedrijfsbrandweren en het model handhavingbeleid zijn opgenomen.

1.3 Afbakening

Iedere veiligheidsregio heeft de afspraken rond toezicht en handhaving vastgelegd in een toezicht- en handhavingbeleid. Dit beleid is door het bestuur van de betreffende veiligheidsregio vastgesteld.

Deze werkwijzer dient als een toelichting op het toezicht- en handhavingbeleid en geeft aan op

welke wijze toezicht op de bedrijfsbrandweren kan worden uitgevoerd. Dit document dient niet als een vervanging van het toezichts- en handhavingsbeleid van de veiligheidsregio's. Mocht op punten sprake zijn van tegenstrijdigheid tussen deze werkwijzer en het toezichts- en handhavingsbeleid dan is dit laatste leidend.

1.4 Leeswijzer

Na een algemeen inleidend hoofdstuk gaat hoofdstuk 2 in op het aanwijzen van de toezichthouder, kennis en organisatorische borging.

In hoofdstuk 3 gaat het over de kern; het uitvoeren van toezicht op bedrijfsbrandweeraanwijzingen.

Hoofdstuk 4 gaat vervolgens in op handhaving.

Hoofdstuk 5 biedt inzichten over communicatie over toezicht en handhaving.

De bijlagen – die samen 80% van het totaal aantal pagina's beslaan – bevatten naast een uitgebreide checklist voor themacontroles onder andere ook 'best practice' formats voor brieven en rapporten en een handreiking voor het opstellen van een oefenprogramma en -rooster voor bedrijfsbrandweren. In de formats zijn geel gearceerde teksten bedoeld als invulvelden en blauw gearceerde teksten geven een toelichting.

2. Rondom de toezichthouder

Dit hoofdstuk gaat in op de kwaliteit en organisatie van het toezicht door de veiligheidsregio's. Er wordt aangegeven welke opleiding, werkervaring en kennis van toezichthouders wordt verwacht om het toezicht op bedrijfsbrandweeraanwijzingen professioneel uit te voeren.

2.1 Aanwijzen toezichthouders bedrijfsbrandweer

Om toezicht te mogen houden op de bedrijfsbrandweer en de artikelen uit paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) die gebaseerd zijn op artikel 48 Wvr moet een toezichthouder door het bestuur van de veiligheidsregio zijn aangewezen als toezichthouder. Het bestuur kan alleen ambtenaren aanwijzen als toezichthouder, dit volgt uit artikel 61 Wvr. Om een ambtenaar als toezichthouder te kunnen aanwijzen moet het bestuur een besluit "aanwijzing toezichthouders" nemen. Hierin wordt vastgesteld welke ambtenaren (genoemd bij naam of bij functie) zijn belast met het toezicht op naleving van het bepaalde bij of krachtens artikel 31 en 48 Wvr. Van dit besluit moet, conform artikel 61, eerste lid Wvr, een mededeling worden gedaan door plaatsing in de Staatscourant.

2.2 Organisatorische borging

Het toezicht op de bedrijfsbrandweerorganisatie is een wettelijke taak van de veiligheidsregio. Voor een goede en adequate uitvoering van deze taak dient de uitvoering ervan door de veiligheidsregio geborgd te worden. Dit houdt ook in dat de vereiste kennis en ervaring voor de uitvoering van deze taak, aanwezig is en op peil blijft en dat de inzetbaarheid is geborgd. Voor de kritieke massa is de borging van de volgende punten van belang:

- Opleiding en ervaring van het personeel;
- Continuïteit, beschikbare kennis en ervaring.

Op beide punten zal hieronder nader worden ingegaan.

2.3 Kennis, ervaring en continuïteit

Als dezelfde inspecteur langdurig bij dezelfde bedrijven komt kan een inspecteur bedrijfsblind worden waardoor de kwaliteit van de inspecties minder wordt. Om dit te voorkomen is het wenselijk dat een veiligheidsregio beschikt over minimaal twee bedrijfsbrandweerinspecteurs.

Voor regio's met een lagere inspectielast kan hier bijvoorbeeld invulling aan gegeven worden door een samenwerkingsovereenkomst af te sluiten met een andere veiligheidsregio (in de omgeving).

Daarnaast moet de situatie worden voorkomen dat de slager zijn eigen vlees keurt. Om die reden is het onwenselijk dat de opsteller van een aanwijzing ook de inspecteur van de aanwijsbeschikking is.

2.4 Organisatie

Binnen de organisatie is transparantie, uniforme en eenduidige uitvoering van het toezicht op de bedrijfsbrandweeraanwijzingen belangrijk.

Zo is het van belang dat de uitvoerenden over de juiste mandaten (voor zowel de manager als de toezichthouders) beschikken.

Daarnaast is het aanwijzen van bedrijfsbrandweren en het houden van toezicht wenselijk dat hiervoor beleid wordt vastgesteld. Bij regio's met weinig bedrijven die kunnen worden aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken is een beleid wenselijk, maar kan ook worden volstaan met een prioritering van bedrijven voor aanwijzing en/of toezicht.

Voor de uitvoering van toezicht en handhaving op de bedrijfsbrandweeraanwijzingen beschikt de veiligheidsregio over een handhavingsbeleid, dat stelt op welke wijze bij overtredingen wordt opgetreden. Een 'Model handhavingsbeleid industriële veiligheid' is beschikbaar op de website www.leciv.nl.

Het verdient de voorkeur dat de uitvoering van toezicht en handhaving wordt geborgd op basis van een van kwaliteitssystemen, bijvoorbeeld door vastgelegde processen en standaard werkformats.

2.5 Bevoegdheden toezichthouders

Een toezichthouder moet zich bij het uitvoeren van toezicht houden aan de wettelijke bepalingen die zijn opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht. Daarin zijn ook de bevoegdheden van een toezichthouder opgenomen. Dit betreft onder andere:

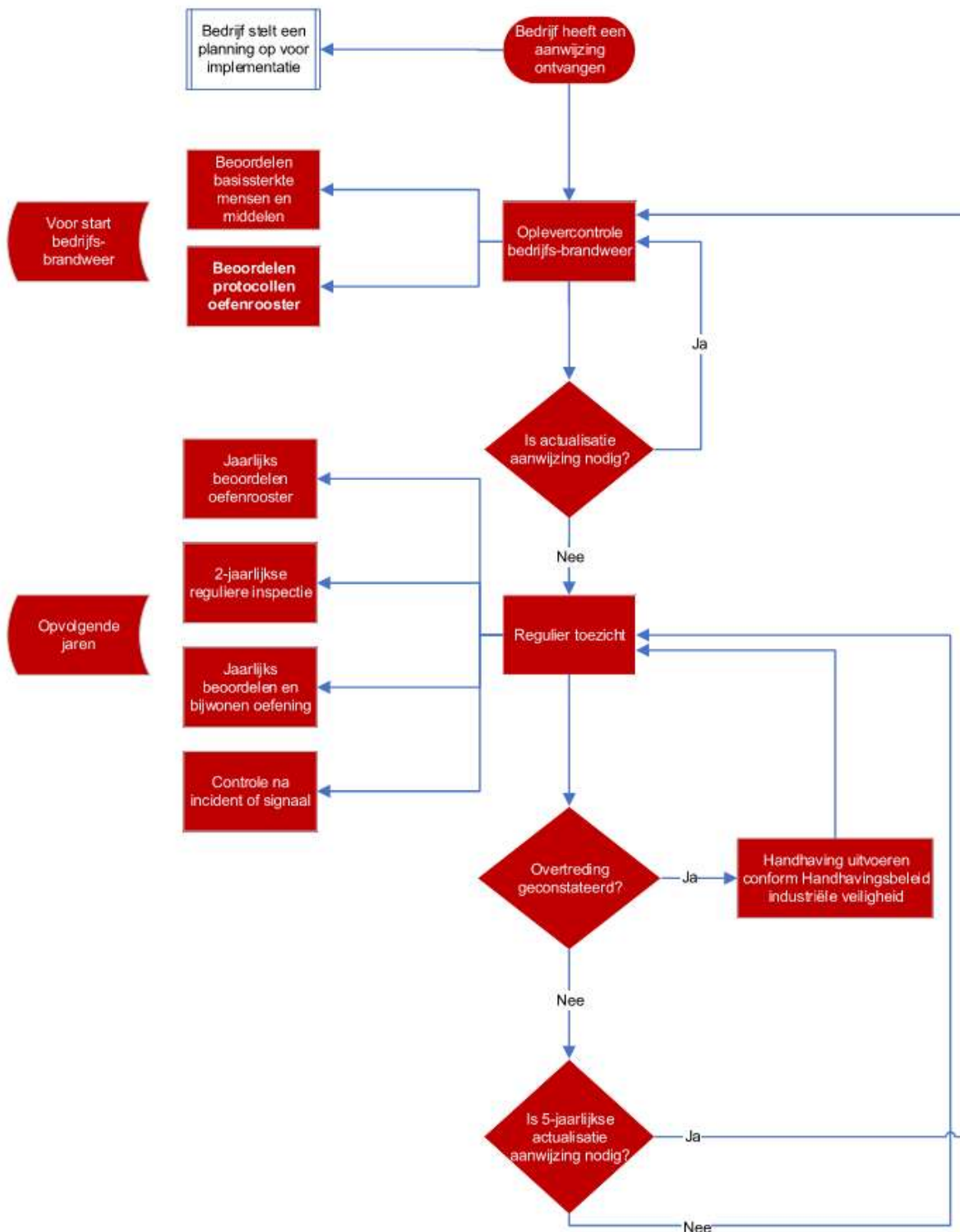
1. Een toezichthouder moet worden aangewezen door het bestuur van de veiligheidsregio.
2. De toezichthouder moet zich legitimeren als toezichthouder middels een toezichthouderpas die voldoet aan de wettelijke eisen (art. 5:12 Awb).
3. Betreden van elke plaats, met uitzondering van een woning zonder toestemming van de bewoner. Benodigde apparatuur mag worden meegenomen (art. 5:15 lid 1 Awb)
4. Indien nodig zich de toegang verschaffen met de hulp van de sterke arm (politie) (art. 5:15 lid 2 Awb)
5. Zich laten vergezellen door personen die daartoe door hem zijn aangewezen (art. 5:15 lid 3 Awb)
6. Inlichtingen te vorderen (art. 5:16 Awb)
7. Inzage te vorderen van een identiteitsbewijs (art. 5:16a Awb)
8. Inzage te vorderen van zakelijke gegevens en bescheiden (art. 5:17 lid 1 Awb)
9. Zaken te onderzoeken, aan opneming te onderwerpen en daarvan monsters te nemen (art. 5:18 lid 1 Awb)
10. Vervoermiddelen te onderzoeken die vallen onder de toezichthoudende taak (art. 5:19 lid 1 Awb)
11. Ieder moet (binnen een door de toezichthouder gestelde redelijke termijn) medewerking verlenen aan de toezichthouder (art. 5:20 lid 1 Awb).

Toezichthouders mogen hun bevoegdheden gebruiken wanneer dit redelijkerwijs nodig is voor de vervulling van de taak waarvoor ze zijn aangewezen. De bevoegdheden mogen niet worden gebruikt voor andere doelen dan waarvoor ze zijn bestemd. Zo valt het inwinnen van informatie tijdens het doorlopen van een aanwijstraject niet onder 'toezicht', maar het beoordelen van maatregelen zoals beschreven in het bedrijfsbrandweerrapport wel.

3. Uitvoering van toezicht

Toezicht op de bedrijfsbrandweer kent meerdere vormen. Variërend van een opleveringsinspectie tot toezicht op de geoefendheid en van regulier toezicht tot reactief toezicht. De verschillende vormen zijn beschreven in het handhavingsbeleid industriële veiligheid en worden in dit hoofdstuk nader toegelicht. De wettelijke grondslag voor toezicht is opgenomen in het handhavingsbeleid.

In [bijlage 2](#) is een overzicht van geadviseerde persoonlijke beschermingsmiddelen voor de toezichthouder opgenomen.

Afbeelding 1; flowchart toezicht bedrijfsbrandweer

3.1 Opleveringscontrole

De opleveringscontrole is bedoeld om de formele overgang te markeren van het aanwijsproces van een bedrijfsbrandweer naar de toezichtfase. Deze inspectie heeft tot doel om gezamenlijk met het bedrijf te komen tot een eensluidende interpretatie van de voorschriften. Het is van belang dat de opsteller van de bedrijfsbrandweeraanwijzing en de toezichthouder de opleveringsinspectie gezamenlijk uitvoeren bij het bedrijf.

Nadat de aanwijsbeschikking onherroepelijk is geworden en vóór het van kracht worden ervan, kan met het bedrijf een afspraak voor zo'n opleveringsinspectie worden gemaakt. Hierin kan worden beoordeeld of het bedrijf op een juiste wijze invulling zal geven aan de voorschriften van het aanwijsbesluit.

Wanneer tijdens deze eerste controle wordt geconstateerd dat de bedrijfsbrandweer niet volledig voldoet, geeft de veiligheidsregio concrete aanwijzingen en voorlichting. Daarbij wordt in een brief vastgelegd binnen welke termijn het bedrijf welke maatregelen moet treffen om alsnog aan de aanwijsbeschikking en de daarin opgenomen voorschriften (eisen) te voldoen. Als er sprake is van het (grotendeels) ontbreken van een bedrijfsbrandweer zal na het van kracht worden van het besluit (volgens het handavingsbeleid) direct handhavend worden opgetreden. Hierbij zal in beginsel geen hersteltermijn worden gegund, anders dan een begunstigingstermijn in een handavingstraject. [Bijlage 4](#) bevat het briefformat om te versturen na de opleveringscontrole van een nieuwe of gewijzigde bedrijfsbrandweer beschikking.

3.2 Regulier toezicht

Periodiek vindt een reguliere bedrijfsbrandweercontrole plaats. Aan de hand van de bedrijfsbrandweeraanwijzing wordt gekeken of het bedrijf over de benodigde mensen en middelen beschikt, zoals beschreven staat in de deze aanwijzing. Dit toezicht kan op verschillende manieren worden uitgevoerd. Opties zijn het uitvoeren van een maatgevend of geloofwaardig scenario op de 'echte' locatie of het verifiëren van de juistheid en actualiteit van het bedrijfsbrandweerrapport. In deze paragraaf worden de mogelijke vormen van regulier toezicht benoemd.

Voor het rapporteren van toezicht op aangewezen bedrijven kan gebruik gemaakt worden van het rapportageformat in [bijlage 12](#).

Toezicht op de geoefendheid

Het oefenrooster- en programma dienen elk jaar te worden toegezonden aan de betreffende veiligheidsregio (in de aanwijzingsbeschikking is opgenomen voor welke datum deze moeten worden ingediend¹). Elk bedrijf met een aangewezen bedrijfsbrandweer wordt (volgens het handavingsbeleid) eens per jaar bezocht om een oefenmoment te beoordelen. Dit bezoek kan onaangekondigd of aangekondigd zijn. Tijdens dit bezoek wordt er gekeken naar de daadwerkelijke oefening. Deze dient overeen te komen met de oefening zoals opgenomen in het ingediende oefenrooster. Tevens is het van belang dat de beschreven oefendoelen worden bereikt en een adequate evaluatie van de uitvoering van de oefening plaatsvindt. Een nadere uitwerking van toezicht op de geoefendheid staat in paragraaf 3.4.

Actuele basissterkte

De actuele basissterkte dient elk jaar op 1 februari te worden toegezonden aan de betreffende veiligheidsregio. De actuele basissterkte kan bijvoorbeeld worden gecontroleerd tijdens een onaangekondigde inspectie. Op dat moment kan er gecontroleerd worden of de daadwerkelijke operationele basissterkte voldoet aan hetgeen in de aanwijsbeschikking staat.

Reguliere controles

Na het operationeel gaan van de bedrijfsbrandweer (na de opleveringsinspectie) moet erop worden toegezien of deze blijft voldoen aan de voorschriften van de bedrijfsbrandweeraanwijzing. Hierbij kan een vaste controlefrequentie gehanteerd worden. Aan de hand van de praktijkervaringen kunnen kengetallen voor aard en frequentie van toezicht vastgesteld worden. Deze kengetallen kunnen tevens worden gebruikt voor prioriteitenstelling voor toezicht en handhaving.

Inspectieonderwerpen voor reguliere controle kunnen zijn:

- aanwezigheid en onderhoud van technische voorzieningen (bluswater, melding, alarmering, melding en verbindingen, stationair en mobiel blusmaterieel);

¹ Bij recente aanwijzingen is hierin 1 december opgenomen, bij oudere aanwijzingen is 1 februari opgenomen.

- organisatie van de bedrijfsbrandweer (aanwezigheid, protocollen, opleiding, geoefendheid);
- maatregelgerichte inspectie op bedrijfsbrandweerscenario's.

Het ook is mogelijk om themagericht te controleren. Zie bijlagen [10](#), [11](#), [12](#) en [13](#) van deze werkwijzer.

Als tijdens een inspectie wordt geconstateerd dat niet wordt voldaan aan de voorschriften van de bedrijfsbrandweeraanwijzing is sprake van een overtreding. In dat geval zal dit door de toezichthouder met het bedrijf worden doorgesproken en schriftelijk worden vastgelegd. Bij een niet-ernstige overtreding wordt (volgens het handhavingsbeleid) het controlerapport vervolgens met een waarschuwingsbrief (inclusief zienswijzeclausule) aan het bedrijf verzonden. Voorop staan de veiligheid en het spoedig ongedaan maken van de overtreding om de gewenste veiligheid binnen en buiten het bedrijf te borgen. In het kader van de algemene beginselen van behoorlijk bestuur moet een redelijke termijn worden aangehouden om de overtredingen ongedaan te kunnen maken. Wat een redelijke termijn is, is afhankelijk van de aard van de overtreding, de mate waarin de veiligheidsbelangen worden geschaad (dus de ernst van de overtreding) en de snelheid waarmee de veiligheid kan worden hersteld naar het gewenste niveau.

Voor naleving van gedragsvoorschriften kan in het algemeen een termijn van enkele dagen worden aangehouden omdat deze snel kunnen worden hersteld. Voor realisatie van omvangrijke bouwkundige voorzieningen kan in sommige gevallen zelfs een periode van enkele maanden nodig zijn. In de tussenliggende periode zullen, afhankelijk van de ernst van de overtreding, tijdelijke maatregelen moeten worden getroffen. Deze kunnen noodzakelijk zijn om een adequate bestrijding van de geloofwaardige bedrijfsbrandweerscenario's te borgen.

Als sprake is van een ernstige overtreding dan wordt volgens het handhavingsbeleid geen hersteltermijn gegeven maar wordt alleen een termijn gegeven om zienswijzen in te dienen waarna een handhavingsbeschikking volgt (met een begunstigingstermijn).

Signaaltoezicht

Geconstateerde overtredingen van voorschriften uit beschikkingen of wetsartikelen waarvoor niet het bestuur van de veiligheidsregio, maar een andere partij bevoegd is, worden aan deze partijen doorgegeven.

Dat gebeurt doorgaans niet alleen mondeling, maar ook per brief. De toezichthouder van de veiligheidsregio kan nagaan of opvolging is gegeven na het doorgegeven signaal. Zo nodig wordt de betreffende organisatie aangespoord om alsnog actie te ondernemen. Geconstateerde overtredingen die liggen op het terrein van milieu of arbeidsomstandigheden worden doorgegeven aan het bevoegd gezag Omgevingswet respectievelijk de Nederlandse Arbeidsinspectie (NLA) voor verdere afdoening.

Hercontroles

Nadat een waarschuwingsbrief met hersteltermijn is gestuurd moet een hercontrole worden uitgevoerd. Hercontroles zijn noodzakelijk om te controleren of de overtreding, na de voorgeschreven termijn uit de waarschuwingsbrief, is opgeheven en de voorschriften worden nageleefd. Als dat niet het geval is, zullen de vervolgstappen, zoals opgenomen in het handhavingsbeleid, gevolgd moeten worden. Voor het rapporteren van toezicht op aangewezen bedrijven kan gebruik gemaakt worden van het rapportageformat in [bijlage 12](#).

Onaangekondigd toezicht

Deze vorm van toezicht kan altijd plaatsvinden. Dit kan zowel gepland als ongepland (bijvoorbeeld na een inzet van de bedrijfsbrandweer) plaatsvinden. Op deze manier kunnen aan de hand van de bedrijfsbrandweeraanwijzing verschillende aspecten van de bedrijfsbrandweer onaangekondigd getoetst worden.

Toezicht op uitvoeren bedrijfsbrandweer door derden (inclusief PPS)

Het toezicht houden bij bedrijven die gebruik maken van bedrijfsbrandweezorg via publiek-private samenwerking (verder PPS) of een gezamenlijke bedrijfsbrandweer wijkt in de basis niet af van hetgeen hierboven is beschreven. Het bedrijf waaraan de bedrijfsbrandweerbeschikking is afgegeven, is te allen tijde eindverantwoordelijk voor het gestelde in deze beschikking. Wel is het mogelijk, afhankelijk van de (PPS-)constructie, dat de toezichthouder met meerdere partijen te maken heeft om toezicht te kunnen houden. Denk hierbij aan de contracthouder en uitvoerende partij van de bedrijfsbrandweezorg. Belangrijk aandachtspunt is dat bij wijzigingen van de scenario's en/of de

bedrijfsbrandweeraanwijzing gecontroleerd moet worden of contracten nog correct zijn, en daarmee de te leveren bedrijfsbrandweezorg nog aansluit op de veranderde situatie. Neem dit bij wijziging van een aanwijsbeschikking mee in de eerstvolgende (reguliere) inspectie.

3.3 Toezicht op niet aangewezen bedrijven

Op bedrijven waarvoor een aanwijstraject bedrijfsbrandweren is doorlopen en waaruit geen aanwijzing bedrijfsbrandweer is voortgekomen, moet ook periodiek toezicht worden gehouden. Het toezicht op deze bedrijven kan op grond van artikel 61 Wvr door de veiligheidsregio worden uitgevoerd. Een dergelijk toezichtbezoek kan ook samen worden uitgevoerd met een toezichthouder van de omgevingsdienst. Omdat het bedrijf geen aanwijzing heeft kan door de veiligheidsregio niet handhavend worden opgetreden op bijvoorbeeld het ontbreken of niet functioneren van voorzieningen. Deze voorzieningen zijn immers opgenomen in de omgevingsvergunning voor de mba. Bij het niet of gebrekkig functioneren van brandpreventieve en -repressieve voorzieningen wordt in dat geval – als vorm van signaaltoezicht – een handhavingsverzoek neergelegd bij de toezichthouder Omgevingswet.

In de toezichtplanning dient rekening te worden gehouden met toezicht op niet-aangewezen bedrijven. De frequentie van dit toezicht dient ingeregeld te worden in overleg met de toezichthouder Omgevingswet en op basis van risico's. Dit kan direct na afronding van het bedrijfsbrandweer aanwijstraject in overleg met de toezichthouder Omgevingswet worden ingepland. Geadviseerd wordt om minimaal één keer per drie jaar toezicht te houden op de brandpreventieve en -repressieve voorzieningen uit de omgevingsvergunning voor de mba van niet-aangewezen bedrijven.

Tijdens dit toezichtmoment moet daarnaast beoordeeld worden of de situatie bij het bedrijf nog conform de laatste beschrijving van de bedrijfsbrandweerrapportage is, dit om te toetsen of deze beschrijving nog actueel is en in lijn met de aangetroffen situatie. Indien deze afwijkt moet overwogen worden om een nieuw aanwijstraject op te starten.

In [bijlage 3](#) is een tabel opgenomen met handvatten om het toezicht op niet-aangewezen bedrijven uit te voeren. Voor het rapporteren van toezicht op niet aangewezen bedrijven kan gebruik gemaakt worden van het rapportageformat in [bijlage 12](#).

3.4 Beoordelen van de jaarlijkse oefenroosters en –programma's

In de *Modelvoorschriften voor aanwijsbeschikkingen* zijn voorschriften opgenomen die betrekking hebben de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer. In de Algemene Bepalingen² hadden de voorschriften ten aanzien van oefeningen voornamelijk betrekking op het indienen en goedkeuren van oefenprogramma's en niet op het uitvoeren en de inhoud van de oefeningen zelf. De modelvoorschriften stellen eisen aan de inhoud van het oefenprogramma en de oefeningen zelf. Deze voorschriften worden / zijn opgenomen in de bedrijfsbrandweeraanwijzing.

De controle op de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer bestaat uit twee delen:

1. Beoordelen van de jaarlijkse oefenroosters en –programma's;
2. Bijwonen en beoordelen van bedrijfsbrandweeroefeningen.

In dit hoofdstuk zal nader worden ingegaan op deze delen.

Het ingediende oefenrooster -en programma worden beoordeeld door het bestuur van de veiligheidsregio (dit volgt uit modelvoorschrift 6.6). Het bestuur kan naar aanleiding van deze beoordeling nadere eisen stellen. De beoordeling van het oefenprogramma -en rooster wordt teruggekoppeld aan het bedrijf zo is voor eenieder duidelijk welke scenario's dat jaar op welk moment worden geoefend. [Bijlage 5](#) bevat het briefformat 'oefenprogramma volledig' en [bijlage 6](#) bevat het briefformat 'oefenprogramma niet volledig'.

Algemeen

Bedrijven die zijn aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken dienen het bedrijfsbrandweerpersoneel op te leiden (vakbekwaam worden) en moeten daarna jaarlijks een oefenprogramma -en rooster opstellen om de bedrijfsbrandweer vakbekwaam te laten blijven. Op

² Algemene Bepalingen waren de voorloper van de modelvoorschriften

grond van de bedrijfsbrandweeraanwijzing moeten dit programma en rooster worden ingediend bij de het bestuur van de veiligheidsregio. In het oefenprogramma wordt beschreven hoe de bedrijfsbrandweer de kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau handhaaft en voldoet aan het gestelde in bedrijfsbrandweeraanwijzing. In een oefenrooster, behorend bij het oefenprogramma, wordt beschreven wanneer de activiteiten uit het oefenprogramma daadwerkelijk worden uitgevoerd.

Beoordelen van jaarlijkse oefenroosters en –programma's

Op grond van de bedrijfsbrandweeraanwijzing, dient een bedrijf met een bedrijfsbrandweeraanwijzing vóór 1 december van het volgende kalenderjaar of 1 februari van het betreffende jaar (afhankelijk van datum afgifte aanwijsbeschikking) een oefenprogramma en een oefenrooster in te dienen bij de het bestuur van de veiligheidsregio. Tevens is opgenomen dat het bevoegd gezag het oefenrooster en -programma beoordeelt en naar aanleiding van deze beoordeling nadere eisen kan stellen.

Op basis van onder andere de genoten opleidingen en cursussen kan worden beoordeeld of bedrijfsbrandweered medewerkers voldoende zijn opgeleid voor hun taken. Door het beoordelen van ingediende oefenprogramma's kan worden getoetst of het oefenprogramma alle relevante onderdelen bevat, die de kennis en vaardigheden omtrent het bedrijf en het gestelde in de voorschriften van de bedrijfsbrandweeraanwijzing op voldoende niveau brengen en waarborgen, waardoor de medewerkers vakbekwaam blijven.

Door het inspecteren van de oefenmomenten, kan de veiligheidsregio beoordelen of de bedrijfsbrandweer voldoende vakbekwaam (geoefend) blijft.

Oefenvormen en -activiteiten

Binnen het oefenen van de bedrijfsbrandweren zijn tot nu toe praktijkoefeningen en oriëntaties de meest gebruikte oefenvorm. Het oefenen bestaat echter niet alleen uit praktijkoefeningen en oriëntaties maar ook uit het bijhouden van kennis. Daarom zijn ook andere oefenvormen nodig dan alleen praktijkoefeningen en oriëntaties. Om geoefend te blijven en voldoende kennis en vaardigheden te behouden, kan bijvoorbeeld ook gebruik worden gemaakt van toolboxes, instructiefilms, e-learning, incident-evaluaties, maquettes, virtueel oefenen, casuïstiek of presentatie(s).

Praktijkoefeningen en oriëntaties zullen vrijwel altijd noodzakelijk blijven, waarbij de frequentie wel beïnvloed kan worden door andere oefenvormen. De gebruikte oefenvormen dienen in het oefenprogramma te worden beschreven.

Daarnaast is het van cruciaal belang dat de bedrijfsbrandweer en bedrijfsnoodorganisatie tijdens de oefenactiviteiten gezamenlijk oefenen, met name op de onderdelen waar de bedrijfsnoodorganisatie een taak heeft op grond van de voorschriften uit de bedrijfsbrandweeraanwijzing (onder andere alarmering van-, begidsing van- en informatieverstrekking aan de bedrijfsbrandweer). Op die manier wordt ervaren hoe de samenwerking verloopt.

Handreiking opstellen oefenprogramma en –rooster bedrijfsbrandweren

In 2018 heeft één van de veiligheidsregio's een 'Handreiking opstellen oefenprogramma en- rooster bedrijfsbrandweren' opgesteld en gedeeld met de bedrijven binnen haar regio die zijn aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken. Met deze handreiking wordt een aanvullend duidelijk kader gesteld omtrent de benodigde gegevens voor het opstellen van een goed oefenprogramma en –rooster voor bedrijfsbrandweren. De (verouderde) Leidraad Oefenen en de branchestandaarden bieden in mindere mate handvatten voor de specifieke kennis en vaardigheden waarover bedrijfsbrandweren dienen te beschikken. De handreiking – opgenomen als [bijlage 17](#) – is bedoeld om invulling te kunnen geven aan het programmatisch op peil houden van de specifieke kennis en vaardigheden (oefenen en vakbekwaam blijven) van aangewezen bedrijfsbrandweren.

3.5 Bijwonen en beoordelen van bedrijfsbrandweeroefeningen

Bij ieder bedrijf met een bedrijfsbrandweeraanwijzing wordt jaarlijks toezicht gehouden op de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer door het bijwonen en beoordelen van bedrijfsbrandweeroefenmoment(en).

Het toezicht op de oefenmomenten bestaat uit aangekondigd of onaangekondigd bijwonen van minimaal één oefenmoment van een geloofwaardig scenario waarop de bedrijfsbrandweeraanwijzing is gebaseerd. Daarnaast kan ook toezicht worden gehouden op elementaire vaardigheden, die nodig zijn voor de voorbereiding op het bestrijden/beheersen van een geloofwaardig scenario. Het oefenrooster dat het bedrijf ieder jaar toezendt kan worden gebruikt om het toezichtmoment in te plannen.

Tijdens het bijwonen en beoordelen van een oefenmoment kan getoetst worden of een geloofwaardig scenario beoefend wordt conform de bestrijdingstactiek die is opgenomen in de bedrijfsbrandweerrapportage. Daarbij kan getoetst worden of de uitgewerkte bestrijdingstactiek en tijd/taakanalyse geoefend wordt conform de beschrijving van het scenario. Hierbij is het van belang om te toetsen of de tijd/taakanalyse wordt behaald (rekening houdend met het feit dat het een oefensituatie betreft). Tevens is het van belang om te toetsen of de uitwerking van het scenario (grafische weergave) in de praktijk uitvoerbaar is en tijdens het oefenmoment wordt beproefd. Hierbij moet rekening worden gehouden met veiligheidsafstanden (effectcontouren), meteogegevens en fysieke barrières.

In [bijlage 17](#) is een tabel opgenomen met handvatten voor het bijwonen en beoordelen van bedrijfsbrandweeroefeningen.

3.6 Niet gepland toezicht

In de bedrijfsbrandweeraanwijzing kunnen via voorschriften eisen worden gesteld aan de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen. Zo is in de modelvoorschriften opgenomen dat bedrijven in geval van buitengebruikstelling van hun incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen maatregelen moeten treffen om de veiligheid op een andere wijze te waarborgen en dat dit bij de bevoegde instanties moet worden gemeld. Toezichthouders van de veiligheidsregio zijn belast met het toezicht op deze “tijdelijke wijzigingen” (indien hierover eisen in de aanwijzing zijn opgenomen).

Tijdelijke wijzigingen³

Bij een tijdelijke wijziging wordt per definitie van een voorschrift afgeweken. Daarom is het van belang om hier op preventieve wijze naar te kijken en te beoordelen hoe de te verwachten risico's kunnen worden ondervangen. Als in de melding van de tijdelijke wijziging maatregelen worden beschreven dient er een toets plaats te vinden op de “gelijkwaardigheid” van deze maatregelen. Als deze toets niet plaatsvindt, kan het zijn dat een bedrijf activiteiten onderneemt die voldoen niet aan de bedrijfsbrandweeraanwijzing. In geval van een incident kan het preventief en repressief optreden dan niet worden gewaarborgd, waardoor er kans is op escalatie met alle gevolgen van dien voor het (brandweer)personeel, de omgeving en het milieu. Toezichthouders hebben de verantwoordelijkheid om te toetsen of met de tijdelijke wijzigingen aan de bedrijfsbrandweeraanwijzing (of wet- en regelgeving) wordt voldaan en welke risico's deze opleveren.

Toezicht

Een manier om toezicht te houden op de tijdelijke wijzigingen is risicogestuurd toezicht: een vorm van toezicht waarbij gekeken wordt naar de grootste risico's. Belangrijk is de vraag hoe risico's moeten worden ingeschat en waar prioriteiten liggen. Hiervoor moet de toezichthouder over voldoende kennis beschikken. Een palet van maatstaven, gebaseerd op eerder verworven data, zou hierbij als hulpmiddel kunnen dienen.

Termijn tijdelijke wijzigingen

In de praktijk blijkt dat de termijn van een tijdelijke wijziging per situatie anders ingeschat wordt. Alhoewel een tijdelijke maatregel niet oneindig kan en mag voortduren, varieert de periode van tijdelijkheid van een week tot zelfs een jaar. Er is veel begrip voor een langere tijdelijkheid als een bedrijf voor het definitief oplossen van de gebreken aan de incidentbestrijdings- en

³ Bron: Het belang van toezicht en risicobeoordeling op tijdelijke wijzigingen, Johan Molenaar, scriptie Integrale Veiligheidskunde, mei 2023

incidentbeheersmiddelen afhankelijk is van onderdelen met een lange levertijd en als de tijdelijke maatregel dusdanig robuust is dat deze voor deze termijn kan overbruggen.

Gelijkwaardigheid van mitigerende maatregelen

Het is algemeen bekend dat het bereiken van optimale gelijkwaardigheid een grijs gebied is. Deze gelijkwaardigheid moet wel zoveel mogelijk worden benaderd. Bedrijven moeten zich er van bewust zijn dat zij met een tijdelijke maatregel risico's creëren. Om die risico's goed in beeld te hebben en de gelijkwaardigheid te toetsen, is het belangrijk dat toezichthouders de meldingen van tijdelijke wijzigingen adequaat oppakken. Voor de beoordeling dient altijd in ogenschouw te worden gehouden dat het gaat om een tijdelijke maatregel voor een tijdelijke duur.

Voor het aantonen van gelijkwaardigheid kan ook gebruik worden gemaakt van een door de veiligheidsregio vooraf geaccordeerde methode.

3.7 Incidentenonderzoek

ONDANKS alle maatregelen die een bedrijf neemt, kunnen zich incidenten voordoen waarvoor een inzet van de bedrijfsbrandweer noodzakelijk is. Een dergelijk incident kan aanleiding geven tot het uitvoeren van een incidentonderzoek, een vorm van toezicht.

Incidentonderzoek is het zoeken naar de basisoorzaak en achterliggende oorzaken van het incident en de omstandigheden rondom het incident. Er wordt onderzocht welke maatregelen wel of niet hebben gefunctioneerd of welke voorzieningen hebben gefaald en welke voorschriften er zijn nageleefd, welke niet en waarom niet. Ook wordt onderzocht hoe het incident is bestreden en beheerst. Het doel van deze onderzoeken is om herhaling te voorkomen, processen te verbeteren en veiligheidsmaatregelen te versterken.

Voor toezicht op de bedrijfsbrandweer, is een daadwerkelijke inzet van de bedrijfsbrandweer de meest voor de hand liggende reden voor het uitvoeren van een incidentonderzoek. Het toepassingsgebied van incidentonderzoek is echter breder. Incidentonderzoek kan ook worden ingezet bij live testen en oefeningen van bedrijfsbrandweersscenario's.

Het LEC IV heeft in 2023 het 'Kennisdokument incidentenonderzoek' gepubliceerd⁴. Hierin wordt voornamelijk aandacht besteed aan het proces rondom incidentenonderzoek. Dat proces omvat:

- Zicht hebben op incidenten.
 - Aandachtspunten voor het inrichten van informatiekanalen om actief en reactief gevoed te worden met informatie over incidenten.
- Bepalen of een incident onderzoekswaardig is.
 - Hierin worden criteria aangereikt om vast te stellen of een (bijna-) incident onderzoekswaardig is.
- Uitvoering van het onderzoek.
 - Een stroomschema van uit te voeren stappen voor incidentonderzoek.
- Delen van lessen uit incidenten.
 - Aandachtspunten voor het delen van de uitkomsten van een incidentonderzoek.

In het kennisdocument is beperkt aandacht voor de methodes die voor veiligheidsregio's geschikt zijn om incidentonderzoek uit te voeren. Dit hiaat wordt in deze werkwijzer opgevuld.

Onderzoeksmethodieken

Er bestaan verschillende methodes om incidentonderzoek uit te voeren. Belangrijkste voorwaarde voor het gebruik van een methode is dat deze zonder inhoudelijke kennis eenvoudig uit te voeren is. De IV-regio's Oost en Noord maken gebruik van de STEP-analyse ([bijlage 14](#)) in combinatie met de 5 WHY-analyse ([bijlage 15](#)). Een aanbeveling uit een recente afstudeeropdracht over incidentonderzoek bij Seveso-bedrijven luidt dat hiernaast het gebruik van de visgraatmethode ([bijlage 16](#)) van toegevoegde waarde kan zijn⁵. Alle drie de methodes worden in de bijlagen nader toegelicht. In [Bijlage 1](#) is een checklist met vragen opgenomen die tijdens een incidentonderzoek gesteld kunnen worden.

⁴ Kennisdokument Incidentenonderzoek / Ieren van incidenten Industriële Veiligheid, januari 2023, LEC IV

⁵ Incidentonderzoek BRZO-bedrijven, afstudeerstage Charissa Wissink bij Veiligheidsregio IJsselland, 12 juni 2023

4. Handhaving

Bij de uitoefening van toezicht kunnen overtredingen worden geconstateerd. Tegen het bedrijf dat deze overtredingen begaat kan zowel bestuursrechtelijk als strafrechtelijk worden opgetreden. Het handhavingsbeleid⁶ van de veiligheidsregio biedt een basis voor het maken van transparante keuzes en het stellen van prioriteiten, zodat de uitvoering van de toezicht- en handhavingstaak voor het bestuursorgaan, handhavers en bedrijfsleven helder is. In het handhavingsbeleid is het wettelijk kader industriële veiligheid beschreven, gevolgd door een toezicht- en sanctiestrategie. Ook zijn voorbeelden opgenomen van ernstige en niet-ernstige overtredingen en wordt een afwegingskader geschetst om te komen tot een last onder bestuursdwang, een last onder dwangsom en/of een strafrechtelijke sanctie.

In de bijlagen van deze werkwijzer zijn formats opgenomen van de volgende aan handhaving gerelateerde brieven:

- Voornemen last onder dwangsom met hersteltermijn ([bijlage 7](#))
- Voornemen last onder dwangsom zonder hersteltermijn ([bijlage 8](#))
- Opleggen last onder dwangsom ([bijlage 9](#))
- Invorderingsbeschikking ([bijlage 10](#))
- Aanmaning ([bijlage 11](#))

⁶ Modelbeleid voor de veiligheidsregio's voor handhaving op het gebied van industriële veiligheid wordt aangeboden op de website van het LEC IV.

5. Communicatie over toezicht en handhaving

Het is aan te bevelen om over de uitvoering van het toezicht te communiceren met meerdere belanghebbenden. De resultaten van inspectie moeten worden gedeeld binnen de eigen organisatie, met name als afwijkingen van de voorschriften uit de aanwijsbeschikking zijn geconstateerd. De belanghebbenden zijn:

- De collega's die de aanwijzingen voor een bedrijfsbrandweer verzorgen, om te gebruiken bij de evaluatie van aanwijzingen. Afhankelijk van de werkwijze in de organisatie zou dit in een intern overleg kunnen.
- De collega's die toezicht houden bij het bedrijf, omdat zij mogelijk extra maatregelen willen voorschrijven om mogelijke incidenten beheersbaar te houden. Dit zou in een intern overleg kunnen.
- Het bestuur van de veiligheidsregio, omdat er mogelijk een vervolgtraject ontstaat met handhaving. Afhankelijk van de werkwijze in de organisatie zou dit in een overleg tussen teamleider en dagelijks bestuur kunnen.
- De repressieve dienst, omdat zij zich moeten voorbereiden op een eventuele extra inzet bij een incident bij het betreffende bedrijf. De informatie kan eventueel worden opgenomen in de operationele informatievoorziening.

Bij niet-Seveso-bedrijven wordt ook met partners buiten de eigen organisatie van de veiligheidsregio gecommuniceerd. De belanghebbenden zijn dan:

- Het bevoegd gezag Omgevingswet (en evt. de waterkwaliteitsbeheerder) dient op de hoogte te zijn van het niet adequaat functioneren van een bedrijfsbrandweer om zo nodig aanvullende maatregelen voor te schrijven.
- De Nederlandse Arbeidsinspectie heeft belang bij een veilige inzet door het personeel van de bedrijfsbrandweer. Zij kan zo nodig aanvullende maatregelen eisen ter bescherming van de werknemers.
- De burgemeester van de betreffende gemeente wil als opperbevelvoerder op de hoogte zijn van mogelijk extra risico's door het niet adequaat functioneren van een bedrijfsbrandweer.
- Het Openbaar Ministerie dient op de hoogte te zijn van eventuele overtredingen van de aanwijsbeschikking. Als naast bestuursrechtelijk handhaving ook strafrechtelijke handhaving moet worden opgestart zal dit door het OM gebeuren.

Informatievoorziening over toezicht op bedrijfsbrandwieren kan plaatsvinden richting het bevoegd gezag Omgevingswet en de NL Arbeidsinspectie. Externe belanghebbenden zullen via de formele wegen op de hoogte gebracht moeten worden van de resultaten van een toezichtactie en de eventuele afwijkingen en overtredingen die daarbij zijn geconstateerd.

Bijlagen

[Bijlage 1](#): checklists voor de volgende themacontroles:

1. Aanwijsbeschikking en voorschriften
2. Informatievoorziening
3. Personeel & uitrusting
4. Opleiden & Oefenen
5. Melding en alarmering
6. Verbinding en Communicatie
7. Incidentbestrijdings- en beheersmiddelen
8. Scenario's
9. Incidentonderzoek
10. Rampenbestrijding

[Bijlage 2](#): PBM's en andere middelen

[Bijlage 3](#): tabel, toezicht niet aangewezen bedrijf

[Bijlage 4](#): format brief 'Art 31 - Opleveringscontrole nieuwe en gewijzigde beschikking'

[Bijlage 5](#): format brief 'oefenprogramma volledig (evt. na aanvulling)

[Bijlage 6](#): format brief 'oefenprogramma niet volledig'

[Bijlage 7](#): format brief 'voornemen LOD met hersteltermijn'

[Bijlage 8](#): format brief 'voornemen LOD zonder hersteltermijn'

[Bijlage 9](#): format brief 'opleggen LOD'

[Bijlage 10](#): format brief 'invorderingsbeschikking'

[Bijlage 11](#): format 'aanmaning'

[Bijlage 12](#): format 'rapport controle locatiebezoek par. 4.2 Bal, art. 31 & 48 Wvr'

[Bijlage 13](#): format 'rapport hercontrole locatiebezoek par. 4.2 Bal, art. 31 & 48 Wvr'

[Bijlage 14](#): de STEP-analyse

[Bijlage 15](#): de WHY-methode

[Bijlage 16](#): de visgraatmethode

[Bijlage 17](#): Handreiking opstellen oefenprogramma en -rooster bedrijfsbrandweren (VRR)

Bijlage 1: Checklist toezicht bedrijfsbrandweren

1 Aanwijsbeschikking en modelvoorschriften			
<i>Voorafgaand aan de inspectie dient de toezichthouder de bedrijfsbrandweeraanwijzing en het daarbij behorende rapport door te nemen om zich voor te bereiden op de bedrijfsbrandweerinspectie.</i>			
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
1.1	Bedrijfsbrandweerrapport	Het bedrijfsbrandweerrapport, dat onderdeel is van de bedrijfsbrandweeraanwijzing, is het rapport waarop gecontroleerd wordt. Zijn er wijzigingen, dan had het bedrijf op grond van 7.4 Bvr een gewijzigd rapport in moeten dienen waarop een gewijzigde bedrijfsbrandweeraanwijzing had moeten worden afgegeven.	Relevante documentatie: Bedrijfsbrandweerrapport
1.2	Modelvoorschriften	De bijlagen waarnaar in de voorschriften wordt verwezen maken integraal onderdeel uit van de aanwijsbeschikking.	Relevante documentatie: Modelvoorschriften

2 Informatievoorziening			
<p><i>De overheidsbrandweer wordt bij een incident direct bij aankomst voorzien van actuele informatie (actuele stoffenlijst, overzichtstekeningen) en begeleiding om doeltreffend te kunnen optreden.</i></p> <p><i>Op de locatie is een actueel bedrijfsbrandweerjaarnaal aanwezig. Een bedrijfsbrandweerjaarnaal is een belangrijk document dat wordt gebruikt om alle relevante informatie met betrekking tot brandbestrijdings- en veiligheidsactiviteiten binnen een bedrijfsbrandweerteam bij te houden. Het is essentieel om een grondig en gedetailleerd journaal bij te houden om de veiligheid te waarborgen en om te kunnen leren van eerdere incidenten.</i></p>			
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
2.1	Operationele informatie	In de vigerende aanwijsbeschikking is vastgelegd welke informatie overhandigd moet worden aan de bevelvoerder van de brandweer. Check of deze informatie voorhanden en actueel is. Daarnaast is de aanwezigheid van de stoffenlijst volgens artikel 4.24 van het Bal van belang.	Relevante documentatie: Vigerende aanwijsbeschikking
2.2	Bedrijfsbrandweerjaarnaal	Op de locatie is te allen tijde het bedrijfsbrandweerjaarnaal aanwezig.	Kan digitaal zijn of papier of een combinatie van beide
		Welke functionaris is belast met het actueel houden van het bedrijfsbrandweerjaarnaal en op welke wijze vindt dit plaats?	
		Het bedrijfsbrandweerjaarnaal is actueel en wordt bijgehouden.	Enkele onderdelen die doorgaans moeten worden opgenomen in een bedrijfsbrandweerjaarnaal: 1. Datum en tijd van elk incident, oefening of activiteit. 2. Beschrijving van de aard van het incident (brand, gaslek, medische noodsituatie, reddingsoperaties locatie en eventuele betrokken partijen). 3. Personeel: Houd bij welke brandweerlieden betrokken waren bij het incident en welke rollen ze speelden. Dit kan inclusief commandanten, brandweerlieden, EHBO'ers, enz. zijn. 4. Alle ingezette apparatuur en middelen zoals brandweerwagens, slangen, ademhalingstoestellen, gereedschappen. 5. Beschikbare communicatiemiddelen 6. Onderhoud, test en inspecties van apparatuur, voertuigen en faciliteiten. 7. Eventuele rapportages die zijn ingediend bij overheidsinstanties, verzekeraars of andere betrokken partijen. Volg ook eventuele follow-upacties die zijn

			ondernomen na een incident. 8. Handtekeningen en goedkeuringen: de informatie in het journaal is goedgekeurd en ondertekend.
2.3	Samenhang met andere systemen	Indien de gegevens uit het bedrijfsbrandweerjaar verspreid zijn over verschillende systemen (documenten en/of elektronisch), moet er een overzicht aanwezig zijn met daarop aangegeven waar de gegevens zijn terug te vinden c.q. worden vastgelegd en bijgehouden	

3 Personeel & uitrusting			
	<p><u>Bedrijven met uitbestede bedrijfsbrandweer</u> <i>Bedrijven kunnen hun bedrijfsbrandweezorg uitbesteden. Dit neemt niet weg, dat de gestelde voorschriften blijven gelden voor de bedrijven. Van belang is te doorgronden of er op alle punten sluitende afspraken gemaakt zijn met de onderaannemer en of de taken en bevoegdheden op elkaar aansluiten.</i></p> <p><u>Bedrijven met een eigen bedrijfsbrandweerorganisatie</u> <i>Bij bedrijven met een eigen bedrijfsbrandweerorganisatie wordt tijdens een inspectie verder ingegaan op de borging van de inzetbaarheid van de operationele basissterkte:</i> - het altijd beschikbaar zijn van de minimale operationele basissterkte - het voldoen aan de gestelde opleidingseisen.</p>		Relevante documentatie: <ul style="list-style-type: none"> - Rapportages bedrijfsbrandweeroefeningen - Bedrijfsnoodplan
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
3.1	Operationele basissterkte	<ul style="list-style-type: none"> * Is de actuele personele omvang van de bedrijfsbrandweer in overeenstemming met de aanwijzing? * Is de operationele basissterkte altijd aanwezig? * Als de operationele basissterkte wordt verzorgd door een derde partij, controleer dan of het aantal personen waarvoor een contract is afgesloten, overeenkomt met de omvang van de operationele basissterkte. 	Op de locatie is altijd een operationele basissterkte aanwezig, bestaande uit het minimum aantal mensen, zoals genoemd in de aanwijzingsbeschikking. Relevante documentatie: - Aanwijsbeschikking
		<ul style="list-style-type: none"> * Is vastgelegd dat de bedrijfsbrandweeredwerkers een medische aanstellingskeuring krijgen? * Wordt de medische geschiktheid van de bedrijfsbrandweeredwerkers regelmatig getoetst en geregistreerd? 	De medische geschiktheid van het brandweerpersoneel moet regelmatig getoetst en geregistreerd worden. Bv: jaarlijkse keuring in de vorm van een Periodiek Preventief Medisch Onderzoek (PPMO) voor de dragers van onafhankelijke adembescherming.
3.2	Uitrusting	Indien het bedrijf voorziet in een eigen brandweerploeg, is deze te onderscheiden van de overheidsbrandweer en overige hulpdiensten. De bevelvoerder van de bedrijfsbrandweer is herkenbaar en te onderscheiden van de rest van de bedrijfsbrandweerploeg.	Dit kan in ieder geval door het goed zichtbaar aanbrengen van de bedrijfsnaam op de bluskleiding.
3.3	Organisatie	<ul style="list-style-type: none"> * Welke functionaris heeft de taak van calamiteitenmanager? * Op welke wijze wordt geborgd dat deze functionaris 24/7 binnen een half uur ter plaatse is? * Zijn de taken en beslissingsbevoegdheden van deze functionaris expliciet beschreven? 	Binnen een half uur na het ontdekken van een incident moet de calamiteitenmanager (beslissingsbevoegde medewerker van de bedrijfsleiding), met kennis van de gebezigde processen, op het terrein aanwezig zijn. Deze functionaris is opgenomen in de organisatiebeschrijving.

		<p>Binnen het bedrijf is een medewerker verantwoordelijk voor:</p> <ul style="list-style-type: none"> * De periodieke controle van de incidentbestrijdings- en beheersmiddelen zoals genoemd in de aanwijsbeschikking en het rapport over de bedrijfsbrandweer. * De beproeving van de goede werking van de incident bestrijdingsmiddelen. * Het treffen van maatregelen om de geoefendheid van de bedrijfsbrandweer te behouden. * Het actueel houden van het journaal over de bedrijfsbrandweer. 	<p>In het kader van deze controle wordt niet ingegaan op de inhoud van de uit te voeren werkzaamheden en de wijze waarop deze werkzaamheden worden uitgevoerd.</p>
		<p>Welke functionaris is verantwoordelijk voor geoefendheid bedrijfsbrandweer en registratie daarvan?</p>	
		<p>Zijn de taken en verantwoordelijkheden van het personeel van de bedrijfsbrandweer vastgelegd en uitgewerkt in een schriftelijke instructie?</p>	<p>De taken en verantwoordelijkheden van het personeel van de bedrijfsbrandweerorganisatie zijn bij alle betrokkenen bekend. De taken en verantwoordelijkheden zijn opgenomen in een document en uitgewerkt in een schriftelijke instructie die onderdeel is van het bedrijfsbrandweerbeheerssysteem van het bedrijf. Beoordeling vindt plaats aan de hand van het protocol en/of het bedrijfsnoodplan.</p>
		<p>Hoe is de begidsing van de bedrijfsbrandweer geregeld?</p>	<p>Bij aankomst van de overheidsbrandweer is een gids of andere gelijkwaardige voorziening aanwezig en beschikbaar om de overheidsbrandweer de plaats van het incident op adequate en veilige wijze te laten bereiken.</p>
		<p>Op de locatie is altijd voldoende opgeleid, beschikbaar en paraat personeel aanwezig om de stationaire en mobiele incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen te bedienen.</p>	<p>Als ander personeel dan de bedrijfsbrandweer ook stationaire blusinstallaties bedient, moet getoetst worden welke afspraken en randvoorwaarden hiervoor zijn opgenomen.</p>
		<p>De commandostructuur van de overheid bij een incident wordt gevormd door de functies bevelvoerder en Officier van Dienst. Welke functionarissen in de bedrijfsnoodorganisatie zijn de counterpart van deze twee functionarissen?</p>	<p>De leidinggevendenden binnen de operationele basissterkte hebben kennis van en inzicht in de commandostructuur van de overheidsbrandweer. De noodorganisatie binnen het bedrijf moet bij een gezamenlijk optreden aansluiten bij de commandostructuur van de overheid.</p>
3.4	PBM's	<p>De bedrijfsbrandweerorganisatie heeft de beschikking over voldoende persoonlijke beschermingsmiddelen die bestand zijn tegen alle binnen het bedrijf te verwachten stoffen en omstandigheden en geschikt zijn om de taken uit te voeren.</p>	<p>Dit moet blijken uit een RI&E. Zijn alle noodzakelijke PBM's in voldoende mate aanwezig? Verkeren de PBM's in goede staat?</p> <p>Relevante documentatie: RI&E</p>

3.4.1	Meetapparatuur	Als in het bedrijf explosieve atmosferen kunnen voorkomen dan moet de apparatuur van de bedrijfsbrandweer geschikt zijn voor de betreffende zone. Het gaat daarbij om communicatieapparatuur zoals pagers, portofoons, telefoons en tablets maar ook alle overige spullen zoals ventilatoren, pompen, meetapparatuur, zaklamp, redgereedschap etc.	Dit moet blijken uit een RI&E. Zijn deze middelen goed afgestemd met de scenario's? Relevante documentatie: RI&E
		Heeft de bedrijfsbrandweer de beschikking over meetapparatuur en is deze geschikt voor het beoogde doel.	Welke meetapparatuur noodzakelijk is, verschilt per bedrijf en per scenario. Alle bedrijfsbrandweraars zijn meestal uitgerust met een explosiegevaarmeter met tenminste 3 meetcellen (CO, O ₂ , LEL). In enkele gevallen is deze meter nog extra uitgerust met een vierde meetcel, voor bijvoorbeeld H ₂ S. De alarmgrenzen zijn zo ingesteld dat ze vroegtijdig worden gealarmeerd om een naderend gevaarlijk gebied te ontwijken of tijdig een gevaarlijk gebied te kunnen verlaten. Naast deze explosiegevaarmeter beschikken bedrijfsbrandweraars vaak ook over: <ul style="list-style-type: none"> • meetapparatuur voor specifieke stoffen die in het bedrijf gebruikt worden, bijvoorbeeld voor oplosmiddelen, zuren/basen, toxische stoffen; • een PID meter om dampen en gassen te kunnen detecteren; • een warmtebeeldcamera om hotspots te kunnen zien, om opwarming/afkoeling van iets te kunnen monitoren of een vloeistofniveau in een tank of vat te kunnen bepalen. Relevante documentatie: <ul style="list-style-type: none"> - Opleidingsplan & programma - Oefenplan & programma
		Zijn de bedrijfsbrandweerm medewerkers getraind in het gebruik van de PBM's en meetapparatuur?	Bedrijfsbrandweerm medewerkers moeten getraind zijn in het gebruik van de meetapparatuur om een goede meting uit te kunnen voeren en om de meetwaarden goed te kunnen interpreteren.

4 Opleiden & oefenen			
<p><u>Opleiden</u> <i>In de ontwerp aanwijsbeschikking is bepaald uit hoeveel manschappen, bevelvoerders en overige deskundigen de bedrijfsbrandweerorganisatie moet bestaan. Daarbij is ook vastgelegd welke opleidingen deze medewerkers gevolgd moeten hebben of moeten gaan volgen, zodat ze voldoende vakbekwaam zijn en blijven. Deze opleidingen moeten zijn vastgelegd in een opleidingsprogramma.</i></p> <p><u>Oefenen</u> <i>Het oefenprogramma voor de bedrijfsbrandweer moet er op gericht zijn om de aanwezige (brandgevaarlijke) risico's op het bedrijfsterrein te kunnen bestrijden. Dit is in overeenstemming met de omschrijving van het begrip bedrijfsbrandweerorganisatie. Elke operationele ploeg behoort hetzelfde kennisniveau te bezitten. Dit moet in het oefenprogramma tot uitdrukking komen. Het bedrijf moet elk jaar een oefenrooster en -programma indienen bij het bestuur van de veiligheidsregio. Het bestuur kan na de beoordeling hiervan eventueel aanvullende eisen stellen.</i></p>			
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
4.1	Opleidingsplan	Op welke wijze borgt het bedrijf het opzetten, uitvoeren en bewaken van opleidingen?	
		Hoe is geborgd dat de bedrijfsbrandweermensen voldoende opgeleid zijn voor de uitvoering van hun taken?	<ul style="list-style-type: none"> •Een brandwacht moet in het bezit zijn van de opleiding Manschap A. Tijdens deze opleiding wordt de medewerker opgeleid in hulpverlening, brandbestrijding en levensreddende handelingen. De exacte inhoud van de opleiding staat in de studiegids van het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid, www.nipv.nl. •Een bevelvoerder moet beschikken over het diploma tot bevelvoerder. Hiervoor is ook een studiegids beschikbaar. •Een chauffeur/pompbediende moet in het bezit zijn van het diploma brandweerchauffeur (groot) en het diploma pompbediende.
		Zijn er aanvullende specialismen noodzakelijk?	Op basis van de geloofwaardige scenario's moet bepaald worden of deze opleidingen voldoende zijn. Het kan noodzakelijk zijn dat bedrijfsbrandweermensen aanvullend opgeleid moeten worden bijvoorbeeld als gaspakdrager of tankbrandbestrijder.
4.2	Oefenplan	<ul style="list-style-type: none"> *Heeft het bedrijf een oefenprogramma ingediend? *Heeft het bedrijf een oefenrooster ingediend? *Is de oefening in overeenstemming met het ingediende oefenprogramma en –rooster? 	Relevante documentatie: Handleiding Leidraad Oefenen

		<p>Bevat het oefenprogramma relevante onderdelen om:</p> <ul style="list-style-type: none"> *De kennis van het vastgestelde opleidingsniveau te handhaven? *De vaardigheden van het vastgestelde opleidingsniveau te handhaven? 	
		<p>Bevat het oefenprogramma onderdelen welke de kennis en vaardigheden over het bedrijf op een voldoende niveau brengen en waarborgen?</p>	<p>Als in de operationele basissterkte een manschap/bevelvoerder etc. is opgenomen:</p> <ul style="list-style-type: none"> *De kennis en vaardigheden over de inzet van deze functie(s) op een voldoende niveau brengen en waarborgen. *Voor de calamiteitenmanager: De kennis en vaardigheden over de inzet van calamiteitenmanager op een voldoende niveau brengen en waarborgen. *De kennis over de werking van de aanwezige incidentbeheersmiddelen op een voldoende niveau brengen en waarborgen? *De vaardigheden over de werking van de aanwezige incidentbeheersmiddelen op een voldoende niveau brengen en waarborgen? *De kennis over de werking van de beschikbare incidentbestrijdingsmiddelen op een voldoende niveau brengen en waarborgen? *De vaardigheden over de werking van de beschikbare incidentbestrijdingsmiddelen op een voldoende niveau brengen en waarborgen? *Kennis en inzicht in de commandostructuur van de overheidsbrandweer bij leidinggevend binnen de operationele basissterkte op niveau brengen en waarborgen? *Het aansluiten van de interne noodorganisatie op de commandostructuur van de overheid op niveau brengen en waarborgen?
		<ul style="list-style-type: none"> * Worden er per oefening oefendoelen gesteld? * Is de oefenregistratie persoonsgebonden? 	
4.3	Coördinatie oefening	Is er een oefendraaiboek opgesteld?	

		Is er een algemene oefendoelstelling geformuleerd?	
		Zijn er specifieke oefendoelstellingen benoemd ten aanzien van kennis en vaardigheden van de bedrijfsbrandweer?	
		Is het oefenscenario realistisch en afgestemd op de risico's die op het bedrijf aanwezig zijn?	
		Zijn er observatoren aanwezig?	
		Draagt de oefening bij aan het opdoen van kennis en vaardigheden ten aanzien van het bedrijf en ook de bediening van incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen?	
4.4	Evaluatie oefening	Vindt er registratie plaats van de oefening en deelnemers?	Verificatie uit verslagen van de laatste oefening(en). Evaluaties moeten geregistreerd worden in het bedrijfsbrandweerjaarboek.
		Wordt de oefening geëvalueerd met de betrokken deelnemers?	Inzien documenten van voorgaande bedrijfsbrandweeroefeningen, inclusief de getroffen maatregelen uit evaluaties.
		Op welke wijze wordt er invulling gegeven aan het evalueren van incidenten en oefeningen. Worden de leerpunten opgepakt?	Na elke oefening en incident dienen de noodorganisatie en bedrijfsbrandweer te worden geëvalueerd en acties die daaruit volgen te worden opgepakt.
		Blijkt uit de oefening dat de bedrijfsbrandweer beschikt over voldoende kennis en vaardigheden ten aanzien van (indien van toepassing): * Het bedrijf? * De werking en bediening van stationaire incidentbestrijdingsmiddelen? * De werking en bediening van aanwezige incidentbeheersmiddelen? * Het inzetten van specialistische eenheid (gaspak, tankbestrijder, enz.)	Verificatie door het bijwonen van oefeningen

5 Melding en alarmering			
<p><u>Ontdekken en melden</u> <i>Op de locatie zijn zodanige voorzieningen aanwezig, dat bij incidenten altijd, maar in ieder geval binnen één minuut van het waarnemingspunt, melding kan worden gedaan over aard en plaats van een incident aan een voortdurend bemande meldpost. Vanuit deze meldpost kan de bedrijfsbrandweer en de overheidsbrandweer altijd onmiddellijk en op een doelmatige manier worden gealarmeerd. Voorbeelden hiervan zijn drukmelders en portofoons.</i></p> <p><u>Alarmeren</u> <i>Het bedrijf beschikt over alarmering-, uitruk- en inzetprocedures voor de bedrijfsbrandweer en andere bedrijfsonderdelen die in de noodorganisatie een functie vervullen. De procedures moeten opgenomen zijn in het bedrijfsbrandweerbeheerssysteem. De uitrukken moeten in het bedrijfsbrandweerjaar worden geregistreerd.</i></p>			
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
5.1	Ontdekken en melden	<ul style="list-style-type: none"> * Op welke wijze wordt een incident gemeld? * Op welke wijze is snelle melding geborgd? * Waar/wat is de voortdurende bemande meldpost? 	
5.2	Alarmeren	<ul style="list-style-type: none"> * Beschikt elke operator over een communicatiemiddel (portofoon)? * Op welke wijze worden de bedrijfsbrandweer en de overheidsbrandweer gealarmeerd? * Is de medewerker op de meldpost bekend met de alarmeringsprocedure? Is er een schriftelijke procedure? 	
		<ul style="list-style-type: none"> * Wordt op basis van de melding een incidentmelding gemaakt aan de meldkamer van de veiligheidsregio? * Is er een procedure melden van incidenten aan de overheid (Omgevingsdienst, veiligheidsregio)? * Wie maakt de afweging om een incident aan de overheid te melden? Wat zijn de criteria hiervoor? 	<p>Van elk niet voorzienbaar bijzonder voorval wordt melding gedaan aan de overheid (omgevingsdienst en veiligheidsregio). Bij inzet van de bedrijfsbrandweer dient een doormelding plaats te vinden naar de veiligheidsregio.</p>
		<p>Controleer de aanwezigheid van alarmering-, uitruk- en inzetprocedures voor de:</p> <ul style="list-style-type: none"> * bedrijfsbrandweer * bedrijfshulpverlening * manager on call * bewaking / portier 	

6 Verbinding en communicatie			
<i>Bij aankomst van de overheidsbrandweer wordt de bevelvoerder van de eerst aankomende eenheid voorzien van verbindingsmiddelen, waarmee contact kan worden onderhouden met de bevelvoerder of leidinggevende van de bedrijfsbrandweer en de meldpost.</i>			
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
6.1	Algemeen	Als het bedrijf een eigen bedrijfsbrandweer heeft, hoe wordt de verbinding met de meldpost dan onderhouden?	
6.2	Communicatiemiddelen	Is geborgd dat de bevelvoerder van de eerst aankomende eenheid van de overheidsbrandweer kan beschikken over een portofoon?	
6.3	Onderhoud en inspectie	De communicatiemiddelen worden periodiek getest en onderhouden om te waarborgen dat deze altijd functioneel zijn.	

7 Incidentbestrijdings- en beheersmiddelen			
	<i>Dit inspectiethema richt zich op de integriteit van stationaire en mobiele brandbestrijdingsvoorzieningen. De goede werking en de inzetbaarheid van deze voorzieningen en middelen moeten geborgd zijn in een schema voor onderhoud, inspectie en live testen.</i>		Relevante documentatie: Aanwijsbeschikking Bedrijfsbrandweerrapport
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
7.1	Algemeen	De wijze waarop het bedrijf het inspecteren, testen en onderhouden van incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen opzet, uitvoert, bewaakt en registreert, is vastgesteld.	
7.1.2	Inzetbaarheid van de middelen	De wijze waarop het bedrijf de inzetbaarheid van de incidentbestrijdings- en incidentbeheersmiddelen heeft geborgd, is vastgesteld.	- De periodieke controle van de incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen zoals genoemd in de aanwijsbeschikking en het rapport over de bedrijfsbrandweer. - De beproeving van de goede werking van de incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen.
7.1.3	Inspectie, onderhoud en testen	<ul style="list-style-type: none"> * Heeft het bedrijf een onderhoudssysteem voor de borging van onderhoud, inspectie en test van brandveiligheids- voorzieningen? * Zijn deze brandveiligheidsvoorzieningen aangemerkt als veiligheidskritisch? * Op welke normen is dit gebaseerd (bijvoorbeeld NFPA 25, FSIA)? * Zijn er procedures voor de beoordeling van inspectie- en testgegevens? Deze gegevens kunnen bijvoorbeeld aanleiding geven tot aanpassing van de inspectiefrequentie, reparatie van onderdelen, aanpassen van de onderhoudsinterval. * Zijn kritische prestatie eisen vastgesteld? * Als de benodigde incidentbestrijdingsmiddelen motorisch worden aangedreven, worden deze dan wekelijks getest? * Worden de resultaten bijgehouden in een journaal? 	<p>Alle motorisch aangedreven onderdelen van de incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen worden wekelijks getest. Als kan worden aangetoond dat met een lagere testfrequentie kan worden volstaan, dan kan in overleg met het bevoegd gezag van genoemde frequentie worden afgeweken. De te testen parameters moeten zodanig worden gekozen dat de life cycle van deze onderdelen inzichtelijk wordt en preventief onderhoud tijdig ingepland kan worden. De uitkomsten van deze testen worden bijgeschreven in het bedrijfsbrandweerjournaal en worden minimaal twee jaar bewaard.</p> <p>Relevante documentatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de NFPA 25 geeft richtlijnen voor inspectie, test en onderhoud. - de FSIA geeft een model voor het gehele systeem van onderhoud, inspectie en testen. - de BIB is een vertaling van de FSIA en H6 en gaat nader in op testen van brandbeveiligingssystemen.

7.2	Bluswatervoorziening / Bereikbaarheid	<i>Het bedrijf beschikt over een bluswatervoorziening zoals omschreven in de aanwijsbeschikking dan wel de vigerende milieuvergunning. De levering van voldoende bluswater is geborgd.</i>	Relevante documentatie: - Onderhoudsprocedures - Bedieningsprocedures - Meetwaarden pompcapaciteit en pompdruk - Wekelijkse checklists motorisch test - Handreiking Bluswatervoorziening en bereikbaarheid
7.2.1	Bluswaterlevering (algemeen)	<ul style="list-style-type: none"> * Voldoet de capaciteit aan het maatgevend bedrijfsbrandweerscenario? * Is er een jockeypomp aanwezig voor het op druk houden van het systeem? Indien niet, hoe snel staat het bluswaternet onder druk? * Is er een blusbootaansluiting of koppelleiding met een buurbedrijf? * Zo ja, is dit ook opgenomen in het onderhoudsschema? * Is de pompruimte beschermd tegen een externe brand? 	
7.2.2	Back-up voorziening (noodgevallen)	<ul style="list-style-type: none"> * Zijn er zowel brandstof als elektrisch aangedreven bluswaterpompen? * Is noodstroom en reservebrandstof aanwezig? Zo ja, voor hoeveel uur? * Is de werkdruk afgestemd op het bluswaternet en de stationaire voorzieningen? 	
7.2.3	Bediening	<ul style="list-style-type: none"> * Automatisch en/of handmatig? * Indien handmatig, is de pompenruimte ook bij calamiteiten direct toegankelijk en is altijd deskundig personeel aanwezig voor de bediening? * Zijn bedieningsinstructies aanwezig? * Is er een storingsalarm? Zo niet, op welke wijze en met welke frequentie wordt gecontroleerd of bluswaterpompen in orde zijn? * Is er deskundig personeel aanwezig voor de bediening van de bluspompen? 	

7.2.4	Onderhoud en inspectie	<ul style="list-style-type: none"> * Is een goede werking van de bluspompen geborgd in een onderhouds- en inspectieschema? * Als er sprake is van collectieve voorzieningen (voor meerdere bedrijven), is dan vastgelegd wie verantwoordelijk is voor het onderhoud? * Zijn onderhoudsvorschriften aanwezig? * Worden de bluswaterpompen wekelijks getest, hoe lang en door wie (deskundigheid)? * Worden de uitkomsten hiervan bijgeschreven in het journaal bedrijfsbrandweer of een logboek? * Zijn er kritische meetwaarden benoemd (bijvoorbeeld: toerental, oliepeil, brandstofniveau, ampèrage) en is procedureel vastgelegd wanneer actie ondernomen moet worden? * Is er een procedure / instructie voor de beoordeling van testgegevens en definitie van eventuele vervolgstappen? * Zijn taken en verantwoordelijkheden hierbij gedefinieerd? 	
7.3	Filters	<i>In de zuiginlaat of persuitlaat van de bluswaterpompen kunnen filters geplaatst zijn. Is er bij ontwerp en plaatsing van de filters rekening gehouden met het achterliggende bluswatersysteem en maken deze filters deel uit van inspectieprogramma? Voorkomen moet worden dat verstoppingen van filters leiden tot verminderde beschikbaarheid van bluswatersysteem.</i>	Relevante documentatie: <ul style="list-style-type: none"> - Ontwerpinformatie - Inspectieverslagen
7.3.1	Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> * Zijn er filters geplaatst voor de zuiginlaat van de bluswaterpompen? * Zijn er filters geplaatst na de persuitlaat van de bluswaterpompen? * Zijn deze filters conform ontwerpgrondslagen (o.a. drukval en diameter i.v.m. sprinklerinstallatie)? 	
7.3.2	Onderhoud en inspectie	<ul style="list-style-type: none"> * Zijn deze filters opgenomen in een onderhouds- en inspectieprogramma? * Zijn kritische waarden en vervolgstappen benoemd? 	

7.4	Bluswaternet	<p><i>Om te waarborgen dat er altijd overal op de locatie over voldoende bluswater beschikt kan worden, is periodiek onderhoud aan het bluswaternet noodzakelijk.</i></p> <p><i>Het bluswaternet wordt regelmatig, maar tenminste tweemaal per jaar volgens een doelmatig spoelprogramma gespoeld om zand, stenen en aangroei te verwijderen. Een doelmatig spoelprogramma wil zeggen dat het water bewust gestuurd wordt door het bluswaternet, dat alle delen bereikt worden en dat er lang genoeg gespoeld wordt om vervuiling te verwijderen. Als op basis van historische metingen kan worden aangetoond dat met een lagere frequentie kan worden volstaan, dan kan in overleg met het bestuur van de veiligheidsregio van deze frequentie worden afgeweken. De (onderhoud)werkzaamheden worden in het bedrijfsbrandweerjaar vermeld. Een nadere beschrijving van eisen gesteld aan het doelmatig spoelen van het bluswaternet is opgenomen in de bijlage van de (model)voorschriften.</i></p>	<p>Relevante documentatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Spoelprogramma en resultaten - Preventief onderhoudsprogramma bluswaternet en werkwijze voor periodieke capaciteitsmeting - Resultaten van capaciteitsmetingen
7.4.1	Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> * Is het bluswaternet uitgelegd als een ringleiding? * Is er een actuele tekening van het bluswaternet? * Is deze tekening beschikbaar voor de bevelvoerder bij calamiteiten? * Wordt het systeem alleen gebruikt voor calamiteitenbestrijding of ook voor schoonmaak of productiedoeleinden? * Zijn er procedures voor vorstbescherming? 	
7.4.2	Onderhoud en inspectie	<ul style="list-style-type: none"> * Wordt preventief onderhoud uitgevoerd aan het bluswaternet? Zo ja, waar bestaat dit uit? * Zijn de blokafsluiters opgenomen in het onderhoudsprogramma (gangbaarheid en werking)? * Wordt periodiek een capaciteitsmeting uitgevoerd aan het bluswaternet? Wordt deze uitgevoerd op de meest ongunstige plaats? 	
7.5	Hydranten en stationaire motoren	<p><i>Doel: de goede werking en beschikbaarheid van hydranten en stationaire voorzieningen moet geborgd zijn in een onderhoudsprogramma. Daarnaast moeten deze voorzieningen goed bereikbaar zijn.</i></p>	<p>Relevante documentatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tekening bluswaternet - Resultaten van capaciteitsmetingen - Inspectierapporten
7.5.1	Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> * Onderlinge afstand van hydranten voldoet aan de eisen uit de omgevingsvergunning en/of aanwijsbeschikking 	

		<ul style="list-style-type: none"> * Bereikbaarheid van hydranten (tot op 15 meter afstand te benaderen door brandweervoertuig) * Zijn hydranten tegen aanrijden beschermd? * Wordt voldaan aan ontwerpnormen (bijv. DIN 3222)? * Zijn er procedures voor vorstbescherming? * Is capaciteit en worplengte van stationaire monitoren afgestemd op de aanwezige risico's? * Is bij de plaatsing van monitoren en hydranten rekening gehouden met 3 en 10 kW contouren? * Staan deze preventieve middelen niet binnen een passieve LOD (bijv. een tankput)? 	
7.5.2	Onderhoud en inspectie	<ul style="list-style-type: none"> * Wordt preventief onderhoud uitgevoerd aan hydranten? * Op welke wijze wordt de uitvoering hiervan geborgd? * Wordt periodiek een capaciteitsmeting uitgevoerd over het aantal hydranten zoals beschreven in voorschrift omgevingsvergunning? * Wordt preventief onderhoud uitgevoerd aan stationaire monitoren en worden deze periodiek live getest? 	
7.5.3	Visuele inspectie	<ul style="list-style-type: none"> * Bereikbaarheid van hydranten en stationaire monitoren beoordelen * Staat van onderhoud * Blinddeksels aanwezig * Corrosievorming storz-koppelingen * Gangbaarheid van afsluiters 	
7.6	SVM	<p><i>Het schuimvormende middel in iedere opslageenheid moet zodanig worden bewaard en opgeslagen dat deze aan de specificaties van de fabrikant blijft voldoen. Hiervoor moeten door de fabrikant opgestelde inspectie –en onderhoudseisen aantoonbaar aangehouden worden of het schuimvormend middel moet ten minste éénmaal per jaar (periodiek) worden geïnspecteerd. De tanks, leidingen, pakkingen en appendages mogen niet door het middel kunnen worden aangetast. In het geval dat meerdere opslageenheden schuimvormend middel met hetzelfde batchnummer en/of dezelfde productiedatum onder gelijke condities worden opgeslagen, kan na goedkeuring van het bevoegd gezag, volstaan worden met minimaal twee representatieve monsters uit twee verschillende van deze opslageenheden te testen. Dit geldt niet voor de jaarlijkse inspectie. De resultaten van de inspecties en controles moeten worden bijgehouden in het bedrijfsbrandweerjaarboek. Een nadere beschrijving van de</i></p>	<p>Relevante documentatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Specificatie SVM en richtlijnen fabrikant - Testrapporten - Bijlage 1 Modelvoorschriften

		<i>inspectie- en onderhoudseisen van het schuimvormend middel is opgenomen in de bijlage horend bij de (model)voorschriften.</i>	
7.6.1	Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> * Is het type SVM aantoonbaar afgestemd op de aanwezige producten? * Zijn er procedures voor het vervoer van SVM naar de plaats incident? 	Niet elke SVM is geschikt voor elk product. In sommige gevallen is alcohol resistent SVM noodzakelijk. Bij het toepassen van fluorvrij schuim is vaak beluchting nodig. Dit moet blijken uit de informatiebladen van de leverancier (Technical Sheet) en/of representatieve test.
7.6.2		<p>Indien van toepassing (check aan de hand van het bedrijfsbrandweerrapport) controleer:</p> <ul style="list-style-type: none"> * Welke maatregelen zijn genomen voor adequaat transport aanvullende SVM voorraad? * Zijn de aanvullende voorraden tijdig ter plaatse? 	<p>Als niet de volledige voorraad schuimvormend middel met brandweervoertuigen wordt vervoerd, zijn er maatregelen genomen om de aanvullende voorraden adequaat naar de plaats van het incident te transporteren. De aanvullende voorraden zijn ter plaatse, voordat de voorraad schuimvormend middel in het brandweervoertuig is verbruikt, uitgaande van een maximale afname van schuimvormend middel.</p> <p>Relevante documentatie: - Bedrijfsbrandweerrapport</p>
7.6.3	Onderhoud en inspectie	<ul style="list-style-type: none"> * Wordt het SVM jaarlijks gecontroleerd op vliesvorming, verontreinigingen en sedimentatie? * Komt de wijze van opslag overeen met de richtlijnen van de fabrikant? * Fysische eigenschappen (pH, viscositeit, dichtheid) volgens richtlijnen fabrikant 	Naast de algemene controle op vliesvorming, verontreiniging en sedimentatie moeten richtlijnen van fabrikant gevolgd worden voor controles en opslag.
7.7	Stationaire voorzieningen	<p><i>De stationaire voorzieningen moeten tenminste eenmaal per jaar getest worden, tenzij het een gecertificeerde installatie is. Hiertoe moeten deze voorzieningen opgenomen zijn in een onderhoudsprogramma:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> * <i>Installaties voor koeling (tanks, gasbollen)</i> * <i>Schuimblussystemen</i> * <i>Deluge-installaties in procesinstallatie</i> * <i>Sprinklerinstallatie in procesinstallatie</i> 	<p>Relevante documentatie: Voor gecertificeerde installaties:</p> <ul style="list-style-type: none"> * UPD * Inspectiecertificaten * Logboeken

7.7.1	Niet gecertificeerde installaties	<p>* Wat zijn de uitgangspunten van de installatie? Wat moet deze installatie aan kunnen? Aan welke capaciteiten, hoeveelheden SVM en andere randvoorwaarden moet dan worden voldaan? Vergelijk dit bijvoorbeeld met documenten van de NFPA of de PGS-richtlijnen.</p> <p>* Bij inspectie moet van de installatie een document aanwezig zijn met uitgangspunten en ontwerpcriteria</p> <p>* Door wie is de installatie aangelegd? Is de installateur erkend volgens LPS 1233?</p> <p>* Is er tijdens het ontwerp en bouw alleen gebruik gemaakt van approved of listed materiaal (FM, NFPA, VdS)?</p> <p>* Is er een overzichtelijke componentenlijst en een logboek waar vervanging in wordt geregistreerd?</p>	
7.7.2	Onderhoud en inspectie	<p>* Zijn de stationaire voorzieningen opgenomen in een onderhouds- en inspectieschema?</p> <p>* Wordt eenmaal per jaar een test uitgevoerd en wordt de installatie hierbij in gebruik gesteld? Wordt hierbij visueel het sproeipatroon beoordeeld?</p>	Bij (preventieve) onderhoudswerkzaamheden, waarbij stationaire voorzieningen buiten bedrijf gaan, moet het bedrijf vervangende en gelijkwaardige maatregelen nemen, dan wel wordt aantoonbaar de procesvoering aangepast aan het gewijzigde veiligheidsniveau. Gebreken die de technische integriteit nadelig beïnvloeden moeten zo spoedig mogelijk, doch binnen 1 maand na constateren adequaat worden opgeheven. Echter in het geval de operationaliteit van de (bedrijfs)brandweer door het gebrek in geding is, zal het gebrek onmiddellijk verholpen moeten worden. Als dit niet mogelijk is, moet vervangend en gelijkwaardig materiaal worden ingezet of moet de procesvoering aangepast worden. Bij inzet van vervangend materiaal moet dit opgenomen worden in het bedrijfsbrandweerjaarboek.
7.8	Vervoersmiddelen	Zijn de vervoersmiddelen die door de bedrijfsbrandweer gebruikt worden bij een inzet opgenomen in een onderhouds- en inspectieschema?	Denk hierbij niet alleen aan voertuigen, maar ook aan alternatieve manieren om de plaats incident te bereiken, zoals bijvoorbeeld (elektrische) stepjes, fietsen, etc.
7.9	Passieve brandbeveiliging	Passieve brandbeveiligingsvoorzieningen krijgen niet altijd de aandacht die ze verdienen. Daardoor kunnen tekenen van ageing (veroudering) onopgemerkt blijven en bieden PBB mogelijk niet meer het vereiste beschermingsniveau aan kwetsbare delen van industriële procesinstallaties.	Onder passieve brandbeveiligingsvoorzieningen worden verstaan: <ul style="list-style-type: none"> - Fireproofing - Brandwerende coatings - Isolatiedekens - Hittewerende schilden - Brandmuren

		Heeft het bedrijf passieve brandbeveiligingsvoorzieningen (PBB) toegepast?	
--	--	--	--

8 Scenario's			
<p><i>In het door het bedrijf ingediende Bedrijfsbrandweerrapport zijn de maatgevende en de geloofwaardige scenario's beschreven. Een scenario wordt geanalyseerd en er wordt nagegaan of een goede doelmatige bestrijding van het scenario plaats kan vinden. Modelvoorschriften, die betrekking hebben op het bestrijden van het scenario, worden tijdens de inspectie getoetst. Aan de hand van een fictieve tijdslijn wordt het scenario stap voor stap doorlopen (van ontdekking tot nafase).</i></p> <p><i>De vragen die onder het onderwerp Incidentonderzoek in deze checklist zijn opgenomen, zijn met name geschikt om te gebruiken bij het doorlopen van een scenario. Waar mogelijk, wordt hieronder gebruik gemaakt van verwijzingen naar bruikbare inspectievragen uit deze checklist.</i></p>			
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
8.1	Theoretisch kader	<ul style="list-style-type: none"> * Hebben zich sinds het indienen van het bedrijfsbrandweerrapport wijzigingen met betrekking tot de risico's binnen het bedrijf voor gedaan? * Zijn de maatgevende scenario's nog reëel? (zelf bepalen) * Zijn er vernieuwde inzichten in de bestrijdingstactieken? Is de beschreven wijze van bestrijding nog actueel? * Is de hoogte van de aanwijzing reëel? (zelf bepalen) * Is het bedrijf voornemens aanpassingen te doen op de toegepaste LOD's? 	<p>Bij dit onderdeel wordt nagegaan of het ingediende scenario nog reëel is en of er veranderingen in en om het bedrijf plaats hebben gevonden. Doel hiervan is inventariseren of de aanwijsbeschikking nog reëel is. De resultaten zijn voor intern gebruik en worden teruggekoppeld aan de opstellers van de aanwijsbeschikking. Een medewerker met bijvoorbeeld de functie van Safety Officer kan hiervoor worden geïnterviewd.</p> <p>Relevante documentatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modelvoorschriften die betrekking hebben op het bestrijden van het scenario - Bedrijfsbrandweerrapport
8.2	Organisatie	<p>Een goede bestrijding van het incident is afhankelijk van de organisatorische maatregelen die zijn getroffen. Nagegaan kan worden of procedures aanwezig zijn, of deze correct zijn en of deze maatregelen bij de medewerkers bekend zijn. Doel hiervan is nagaan of organisatorische maatregelen zijn geborgd. Hiervoor kan een Panel Operator of een Wachtchef worden geïnterviewd.</p>	
8.3	Middelen	<p>Naast een theoretische onderbouwing en procedures moeten de middelen voor de bestrijding aanwezig en bruikbaar zijn. Zo is het van belang dat stationaire middelen die in het scenario zijn beschreven niet binnen de 1, 3 of 10 KW/m² liggen (afhankelijk van de wijze van bediening). Stationaire voorzieningen moeten</p>	<p>Een medewerker van de afdeling Technische Dienst of een medewerker in de functie van Safety Officer zou hierbij kunnen worden geïnterviewd.</p>

		bruikbaar (onderhouden) en doelmatig zijn (zit er geen obstakel tussen de voorziening en het te koelen object). Doel van dit onderdeel is borgen dat de incidentbestrijding plaats kan vinden en het bedrijf bewust maken van consequenties die acties kunnen hebben.	
8.4	Ontdekken en melden	Toepasbaar zijn de vragen onder 5.1 van deze checklist.	
8.5	Alarmeren	Toepasbaar zijn de vragen onder 5.2 van deze checklist.	
8.6	Aanrijden	Toepasbaar zijn de vragen onder 6.1 van deze checklist.	
8.7	Aankomst	Toepasbaar zijn de vragen onder 6.2 van deze checklist.	
		<ul style="list-style-type: none"> * Welke informatie wordt bij aankomst van de overheidsbrandweer overhandigd? * Op welke wijze is deze informatie verkregen? * Zijn de documenten die worden overhandigd in hard copy aanwezig? Zo nee, als deze worden uitgeprint is de apparatuur voorzien van noodstroom? 	<p>De overheidsbrandweer wordt direct bij aankomst voorzien van actuele informatie en begeleiding om doeltreffend te kunnen optreden. In de vigerende omgevingsvergunning is vastgelegd welke informatie overhandigd moet worden aan de bevelvoerder van de brandweer. Check of deze informatie voorhanden is. Daarnaast is de aanwezigheid van de stoffenlijst volgens artikel 4.24 van het Bal van belang.</p> <p>Relevante documentatie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Modelvoorschrift 11.1 - Bedrijfsbrandweerrapport
8.8	Naar incident	<ul style="list-style-type: none"> * Is er voldoende personeel beschikbaar, zodat er een gids kan worden geleverd? * Wordt er een gids aangewezen, door wie? * Is de plaats van het incident bereikbaar (volgens scenario)? 	<p>Bij aankomst van de overheidsbrandweer is een gids of andere gelijkwaardige voorziening aanwezig en beschikbaar om de overheidsbrandweer de plaats van het incident op adequate en veilige wijze te laten bereiken.</p> <p>Relevante documentatie: Modelvoorschrift 11.2</p>
8.9	Inzet	Zijn de middelen als genoemd in het scenario (beschikking) aanwezig?	Op de locatie zijn altijd ten behoeve van de operationele basissterkte de middelen aanwezig zoals in de aanwijsbeschikking zijn genoemd.
		* Is het blusmateriaal afgestemd op de stof en de inzetbehoefte?	De aanwezige incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen zijn aantoonbaar geschikt voor de incidentscenario's waarop deze middelen zijn toegespitst en waarvan redelijkerwijs kan worden verwacht dat zij op de locatie kunnen worden aangetroffen. De hoeveelheden van deze middelen (b.v. schuimvormend middel en bluspoeder) moeten afgestemd zijn op de maatgevende

			incidentscenario's uit het rapport over de bedrijfsbrandweer.
		<ul style="list-style-type: none"> * Zijn voor de bestrijding benodigde middelen, aanwezig, inzetbaar en bereikbaar? * Zijn de middelen voldoende onderhouden? * Is voldoende bluswater geborgd? * Zijn voor de bestrijding benodigde middelen inzetbaar? Als deze niet bruikbaar zijn, hoe lang is dit al het geval? Wanneer wordt dit opgeheven? Zijn aanvullende voorzieningen ingezet? * Wat is de oorzaak van een defect? Had dit voorkomen kunnen worden? 	De incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen zijn bedrijfszeker, voor onmiddellijk gebruik gereed en goed bereikbaar.
		<ul style="list-style-type: none"> * Als voor de bestrijding van het incident stationaire blusinstallaties nodig zijn, zijn deze in goede staat en voor onmiddellijk gebruik gereed? * Worden de stationaire blusinstallaties eenmaal per jaar getest? * Is de installatie gecertificeerd? 	<p>De wijze waarop de bestuurder van het bedrijf de in Modelvoorschriften genoemde eisen borgt, dient inzichtelijk te zijn gemaakt in het bedrijfsbrandweerbeheerssysteem. Om aan te tonen dat een incidentbestrijdings- en beheersmiddel bedrijfszeker is, kan gebruik gemaakt worden van een functionele test waarbij het middel volledig in gebruik wordt gesteld. Na iedere test wordt de installatie zorgvuldig gereinigd om de goede werking ervan te garanderen. Een nadere beschrijving van eisen, gesteld aan het testen, onderhouden en inspecteren van incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen, is opgenomen in bijlage 1 van de Modelvoorschriften.</p> <p>Relevante documentatie: Modelvoorschriften</p>
		<ul style="list-style-type: none"> * Als de benodigde incidentbestrijdingsmiddelen motorisch worden aangedreven, worden deze dan wekelijks getest? * Worden de resultaten bijgehouden in een journaal? 	Zie toelichting bij 7.1.3.
		Als in het scenario schuim toegepast wordt, dan zijn de vragen onder 7.6 van deze checklist toepasbaar.	Zie de toelichting bij 7.6.
		Als in het scenario mobiele incidentbestrijdingsmiddelen voorkomen, waar zijn deze ondergebracht?	De mobiele incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen worden in een speciaal hiervoor bestemde, doelmatige ruimte ondergebracht. De ruimte moet beschermd zijn tegen weersinvloeden en altijd bereikbaar zijn.

		Is er voldoende schuimvormend middel voor de bestrijding van het incident aanwezig? Hoe wordt dit geborgd?	Zie toelichting bij 7.6.2.
		Zijn de uitgerukte bedrijfsbrandweerm medewerkers aantoonbaar geschoold voor hun taak? Zie ook 4.1 van deze checklist.	De bedrijfsbrandweerm medewerkers, bedoeld in het landelijk model aanwijsbeleid bedrijfsbrandwren, hebben aantoonbaar kennis van en inzicht in de werking van de aanwezige incidentbestrijdings –en –beheersmiddelen en zijn vaardig in de bediening van deze middelen. Relevante documentatie: Modelvoorschriften
		Beschikt de chauffeur van het brandweervoertuig over een geldig rijbewijs?	De personen, belast met het ter plaatse brengen van (brandweer) voertuigen, waarvoor een rijbewijs van een desbetreffende categorie voor het besturen is vereist, moeten in het bezit zijn van een geldig rijbewijs van de desbetreffende categorie (alleen bij eigen bedrijfsbrandweer).
8.10	Nafase	*Is er voorzien in nazorg voor betrokken medewerkers? Zie verder de vragen onder 4.4 van deze checklist.	

9 Incidentenonderzoek			
<p><i>Incidentonderzoek is het zoeken naar de basisoorzaak en achterliggende oorzaken van het incident en de omstandigheden rondom het incident. Er wordt onderzocht welke maatregelen niet hebben gefunctioneerd of welke voorzieningen hebben gefaald en welke voorschriften er zijn nageleefd, welke niet en waarom niet. Ook wordt onderzocht hoe het incident is bestreden en beheerst. Het doel van deze onderzoeken is om herhaling te voorkomen, processen te verbeteren en veiligheidsmaatregelen te versterken.</i></p>			
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
9.1	Bedrijfsbrandweerorganisatie	<p>Is de bedrijfsbrandweer gealarmeerd? Zo nee, waarom niet? Ligt de alarmeringstijd binnen de vastgelegde norm?</p> <p>* Is de bedrijfsbrandweer uitgerukt met het aantal personen dat is vastgelegd? * Is de vastgelegde opkomsttijd behaald? * Zijn de uitgerukte leden van de bedrijfsbrandweer voldoende opgeleid, getraind en geoefend? * Waren de vastgelegde bestrijdingsmiddelen aanwezig, zijn deze gebruikt tijdens de inzet?</p> <p>Voldoet de bedrijfsbrandweerinzet aan de voorwaarden van de aanwijzing?</p>	
		Functioneerden de bestrijdingsmiddelen zoals verwacht/vastgelegd? Zo nee, waarom niet?	
		Is de inzet van de bedrijfsbrandweer volgens de door de organisatie opgestelde procedures verlopen? Op welke punten is hiervan afgeweken en waarom?	
		Is de inzet van de bedrijfsbrandweer effectief en veilig verlopen? Heeft er escalatie plaatsgevonden?	- Kennisdocument incidentenonderzoek / Leren van incidenten Industriële Veiligheid (LEC)
9.2	Samenwerking met overheidsbrandweer	Hoe is de alarmering, opvang en begidsing van de overheidsbrandweer verlopen?	- Kennisdocument incidentenonderzoek / Leren van incidenten Industriële Veiligheid (LEC)
		Is de overdracht naar en de samenwerking met de overheidsbrandweer goed verlopen?	- Kennisdocument incidentenonderzoek / Leren van incidenten Industriële Veiligheid (LEC)
9.3	Geschiktheid en functioneren effectbeperkende maatregelen	<p>Hoe hebben de effectbeperkende maatregelen binnen het bedrijf gefunctioneerd?</p> <p>* Bluswaternet inclusief -pompen * Semi-stationaire voorzieningen * Stationaire voorzieningen</p>	- Kennisdocument incidentenonderzoek / Leren van incidenten Industriële Veiligheid (LEC)

9.4	Communicatie	Is de interne communicatie volgens procedure gegaan en goed verlopen? Op welke punten is van de procedures afgeweken en waarom?	
		Is de externe communicatie met overheden volgens procedure gegaan en goed verlopen? Op welke punten is van de procedures afgeweken en waarom?	
		Functioneerden de technische communicatiemiddelen zoals verwacht/vastgelegd?	
9.5	Evaluatie	Op welke wijze is de inzet van de bedrijfsbrandweer door de organisatie geëvalueerd?	
		Zijn de acties uit de evaluatie benoemd, belegd en is opvolging geborgd?	
		Zijn de leerpunten uit de inzet van de bedrijfsbrandweer geborgd? Zijn deze verwerkt in training, opleiding, procedures?	

10 Rampbestrijding			
	<i>Voor zogenaamde hogedrempel bedrijven dient de veiligheidsregio een rampbestrijdingsplan vast te stellen. Deze eis is opgenomen in artikel 6.1.1 van het Bvr en in 4.17 lid d van het Bal. Formeel vormt het <u>geen onderdeel</u> van de bedrijfsbrandweeraanwijzing en staat het los van de bedrijfsbrandweerininspectie. Wel dient de bedrijfsbrandweeraanwijzing goed afgestemd te zijn op de bredere rampenbestrijdingsplannen van de regio. Dit omvat samenwerking en coördinatie met externe hulpdiensten, zoals de reguliere brandweer en andere relevante instanties, om gezamenlijk op te treden bij grootschalige incidenten.</i>		
Nr.	Thema / Inspectieonderwerp	Aandachtspunten	Toelichting
10.1	Informatievoorziening	Om een rampbestrijdingsplan op te kunnen stellen is de hogedrempelinrichting verplicht om informatie aan de veiligheidsregio te verstrekken. De veiligheidsregio gebruikt deze informatie, die meestal is opgenomen in een veiligheidsrapport, voor het opstellen van een rampbestrijdingsplan.	De scenario's omvatten in het algemeen de potentieel grootste effecten die als gevolg van de activiteiten op het terrein van de Seveso-inrichting kunnen optreden voor de effectcategorieën: 1. brand 2. explosie (BLEVE, gaswolkontbranding) 3. toxische wolk 4. milieuscenario Bron: PGS-6, Bijlage J en K
		Zijn de maatregelen die de exploitant neemt om rampenbestrijding mogelijk te maken aanwezig en gereedgehouden?	Denk aan samenwerkingen met overheidsinstanties of incidentbestrijdings- en beheersmiddelen aanvullend op de geloofwaardige scenario's.
10.2	Industriële brandbestrijdingspool	Indien relevant, zijn er logistiek- en inzetplannen opgesteld voor het bestrijden van rampenscenario's?	Een industriële brandbestrijdingspool is een samenwerkingsverband tussen bedrijven waarvoor instemming nodig is van de desbetreffende veiligheidsregio. De overheidsbrandweer kan binnen dit samenwerkingsverband een rol vervullen. Bron: PGS29 M157
		Is de informatie beschreven in deze plannen actueel?	De logistiek en inzetplannen dienen regelmatig herzien te worden om te verzekeren dat de informatie die erin vermeld staat overeenkomt met de werkelijkheid.
10.3	Oefening	Worden deze plannen periodiek beoefend?	Zie onderdeel 4 van deze checklist 'Opleiden en oefenen'

Bijlage 2: PBM's en andere middelen

Bij het toezicht op de bedrijfsbrandweren kan de toezichthouder in aanraking komen met gevaarlijke stoffen. Daarnaast komt de toezichthouder mogelijk op plekken waar deze normaliter niet komt. Hierbij valt te denken aan chemische installaties, installaties op hoogte, besloten ruimten, ruimten met hoogspanning, locaties aan het water en locaties met radioactieve stoffen.

Om de risico's zoveel mogelijk te beperken, dient de toezichthouder te beschikken over een pakket persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM's). Voor een veilige uitvoering van activiteiten is het van belang dat de toezichthouder zich houdt aan de stelregel 'eigen veiligheid voorop'. Dit betekent dat men zich moeten verdiepen in de risico's van waar toezicht wordt gehouden, de betreffende installatie of het gebouw. Ook van belang hierbij is dat de toezichthouder zich verdiept in de gezondheidsrisico's van de stoffen waar hij of zij mogelijk mee in aanraking kan komen; dit om te weten welke handelingen verricht moeten worden mocht de toezichthouder toch onverhoopt hiermee in aanraking komen.

Om de middelen goed in beeld te krijgen, zal elke veiligheidsregio een RI&E uit moeten voeren. Verder is van belang dat actief gemonitord wordt of PBM's nog veilig te gebruiken zijn en waar nodig tijdig worden vervangen.

Voor de uitvoering van toezicht op de bedrijfsbrandweren kan voor de toezichthouder gedacht worden aan de volgende set PBM's:

- Veiligheidsbril (EN 166)
- Veiligheidswerkjas⁷ (antistatisch, vlam vertragend en chemicaliën afstotend)
- Veiligheidsbroek/overall (antistatisch, vlam vertragend en chemicaliën afstotend)
- Veiligheidshelm (minimaal EN 397)
- Gehoorbescherming⁸ (oorpluggen of gehoorcapen op de helm)
- Veiligheidsschoenen (minimaal EN 345 en klasse S3, hoog)
- Werkhandschoenen snijbestendig
- Opberg/transport tas voor PBM's (voor schoon en veilig werken)

Indien van toepassing kan de veiligheidsregio per team de volgende PBM's aanbieden:

- Redvesten
- Explosieveilige (Atex) zaklampen
- Reservekleding (overalls in diverse maten)
- Regenbroeken (in diverse maten)
- Oorpluggen op voorraad
- Werkhandschoenen (in diverse maten)

Dit alles gebaseerd op de resultaten van een RI&E die is opgesteld voor toezicht werkzaamheden. Eventuele vluchtmaskers en gasmeters kunnen/moeten door het te inspecteren bedrijf ter beschikking worden gesteld voor de "specifieke" gevaarlijke stoffen op haar terrein.

Veel van de bovenstaande PBM's zijn geschikt voor het uitvoeren van toezicht bij industriële bedrijven. Dus niet specifiek alleen voor toezicht op de bedrijfsbrandweer.

Overige middelen

Het kan handig en nodig zijn om (per team) te beschikken over een ATEX-camera en -telefoon.

⁷ Gedacht kan worden aan High Visibility kleding klasse I, zoals bedoeld in de norm NEN-EN-ISO 20471

⁸ Otoplastieken worden niet aangeraden; de aanschafkosten zijn vrij hoog en er zijn terugkerende kosten voor keuring/lekttesten en wegen daarom niet op tegen de mate van gebruik.

Bijlage 3: tabel, toezicht niet aangewezen bedrijf

Tijdens het bijwonen en beoordelen van een oefenmoment kan getoetst worden of een geloofwaardig scenario beoefend wordt conform de bestrijdingstactiek zoals beschreven in het bedrijfsbrandweerrapport. Toetsen conform de beschrijving van het scenario, de uitgewerkte bestrijdingstactiek en tijd/taakanalyse geïfend wordt. Hierbij is het van belang om te toetsen of de tijd/taakanalyse wordt behaald (rekening houdend met het feit dat het een oefensituatie betreft). Tevens is het van belang om te toetsen of de uitwerking van het scenario (grafische weergave) in de praktijk uitvoerbaar is en tijdens het oefenmoment wordt beproefd. Hiermee rekening houdend met veiligheidsafstanden (effectcontouren), meteo gegevens en fysieke barrières.

Voorschrift vergunning	Scenario bedrijfsbrandweerrapport	Toetsing
Schuimblusinstallatie tankput Y, conform UPD xx	Opgevoerd als repressieve beheersmaatregel voor scenario xx, daarmee geen aanwijsbaar scenario	Aanwezig? Conform UPD? Beschikbaar? Onderhouden?
Bijvoorbeeld, xx		

Tabel, actualiteit bedrijfsbrandweerrapport

Bedrijfsbrandweerrapport	Aangetroffen situatie	Toetsing
Scenario's waarop aanwijzing is gebaseerd. 1. [Scenario Y] 2. [Scenario Z] 3. ... 4.	Kloppen de scenario's nog? Let op, wijzigingen in proces, omgeving, maatregelen, doorlopen MOC's ed.	
Zijn er mogelijk nieuwe scenario's geïdentificeerd, of had dit moeten gebeuren?		

Tabel handvaten bijwonen en beoordelen bedrijfsbrandweeroefening

Oefenmoment	Toets bestrijding tactiek conform bedrijfsbrandweerrapport	Toets tijd/taak analyse conform bedrijfsbrandweerrapport	Toets uitvoering conform grafische weergave
Scenario xx			
Scenario xx			

Bijlage 4: format brief 'Art 31 - Opleveringscontrole nieuwe en gewijzigde beschikking'

Geachte directie,

Op [datum] heeft een toezichthouder van de Veiligheidsregio [naam] een opleveringscontrole uitgevoerd bij [naam bedrijf] gelegen aan de [straat, huisnummer] te [plaats] in het kader van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. [datum aanwijzing].

Keuze 1 (geen overtredingen)

De constatering van deze opleveringscontrole zijn opgenomen in het bezoekverslag dat als bijlage bij deze brief is gevoegd. Zoals u in het verslag kunt lezen, zijn tijdens de controle geen overtredingen geconstateerd.

Er zal regelmatig worden gecontroleerd of uw bedrijf voldoet aan het gestelde in uw bedrijfsbrandweeraanwijzing. **Einde Keuze 1**

Keuze 2 (overtredingen)

De constatering van deze opleveringscontrole zijn opgenomen in het bezoekverslag dat als bijlage bij deze brief is gevoegd. Zoals u in het verslag kunt lezen, zijn tijdens de controle overtredingen geconstateerd.

Termijn

Ik verzoek u om binnen [termijn opheffen overtredingen] na datum van verzending van deze brief de in het verslag genoemde overtredingen ongedaan te maken en de overige in het verslag genoemde afspraken na te komen.

Na afloop van de hierboven genoemde termijn wordt een hercontrole uitgevoerd. Als tijdens de hercontrole blijkt, dat de overtredingen niet zijn opgeheven wordt de formele handhavingprocedure gestart. Deze kan tot gevolg hebben dat aan u een dwangsom wordt opgelegd of dat bestuursdwang wordt toegepast om te zorgen dat de overtredingen worden beëindigd.

Vooralsnog ga ik ervan uit dat het zover niet hoeft te komen en rekening ik op uw medewerking. **Einde keuze 2**

Vragen

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben dan kunt u contact opnemen met de heer / mevrouw [naam] van de Veiligheidsregio [naam], te bereiken onder telefoonnummer [telefoonnummer].

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Met vriendelijke groet,
Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio [naam],
Namens deze,

[ondertekening]

Bijlage:

Bezoekverslag d.d. [datum controle], [naam bedrijf], [adres] [plaats]

Deze brief en het bezoekverslag zijn tevens verzonden aan:

- de Nederlandse Arbeidsinspectie, [adres];
- [bevoegd gezag omgevingswet]

Bijlage 5: format brief ‘oefenprogramma volledig (evt. na aanvulling)

Geachte directie,

Op [datum] is [naam bedrijf], gelegen aan de [adres] te [plaats], aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken. Op grond van de Algemene Bepalingen / voorschriften (in geval van modelvoorschrift), behorende bij uw bedrijfsbrandweeraanwijzing, dient u vóór 1 februari van het betreffende jaar een oefenrooster en oefenprogramma in te dienen bij de Veiligheidsregio [naam]⁹.

Op [datum indienen oefenprogramma en rooster] heb ik het door u opgestelde (concept) oefenprogramma en bijbehorend oefenrooster (d.d., kenmerk.....) ontvangen.

Beoordeling oefenprogramma, onvolledig

De door u ingediende documenten zijn beoordeeld op volledigheid. Daarbij is getoetst of alle elementen die nodig zijn om een goede beoordeling te kunnen uitvoeren in het toegestuurde oefenprogramma en –rooster zijn opgenomen. Daarnaast is beoordeeld of de inhoud van het programma aansluit bij uw bedrijfsbrandweeraanwijzing en het daarbij behorende bedrijfsbrandweerrapport.

Uit de beoordeling die is uitgevoerd, blijkt dat uw oefenprogramma niet volledig is. Ik kan dan ook niet instemmen met het door u ingediende oefenprogramma en -rooster. Het oefenprogramma/het oefenrooster/beide documenten moet/moeten op de punten, zoals opgenomen in de bij deze brief behorende bijlage, worden aangevuld dan wel aangepast.

Ik verzoek u de in de bijlage genoemde punten te verwerken in het oefenprogramma [en/of: oefenrooster] en het aangepaste oefenprogramma [en/of: oefenrooster] uiterlijk **één maand** na dagtekening van deze brief **of vóór 1 maart [jaar]** bij mij in te dienen. {maak hier een keuze in de termijn}

Ik wil u er op wijzen dat wij op grond van de Algemene Bepalingen / voorschriften uit uw bedrijfsbrandweeraanwijzing (in geval van modelvoorschrift) nadere eisen kunnen stellen ten aanzien van het oefenprogramma –en oefenrooster.

Vragen

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben dan kunt u contact opnemen met [naam], van de Veiligheidsregio [naam], te bereiken onder telefoonnummer [telefoonnummer] of per e-mail via [mailadres].

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio [naam],
namens deze,

[ondertekening]

⁹ Geldt ook in geval van een zg. “nul-aanwijzing”

Bijlage:

Benodigde aanvullingen n.a.v. beoordeling (concept) oefenprogramma en oefenrooster van [naam bedrijf], te [adres].

Het door u ingediende (concept) oefenprogramma en oefenrooster zijn beoordeeld op volledigheid. Daarbij is getoetst of alle elementen die nodig zijn om een goede beoordeling te kunnen uitvoeren in het toegestuurde oefenprogramma en –rooster zijn opgenomen. Daarnaast hebben wij bekeken of de inhoud van het programma aansluit bij uw bedrijfsbrandweeraanwijzing en het daarbij behorende bedrijfsbrandweerrapport.

Het door u ingediende oefenprogramma dient op de volgende punten te worden aangevuld c.q. aangepast:

- a.
- b.
- c.

Het door u ingediende oefenrooster dient op de volgende punten te worden aangevuld c.q. aangepast:

- a.
- b.
- c.

Bijlage 6: format brief ‘oefenprogramma niet volledig’

Geachte directie,

Op [datum] is [naam bedrijf] gelegen aan de [adres] te [plaats], aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken. Op grond van de Algemene Bepalingen / voorschriften (in geval van modelvoorschriften), behorende bij uw bedrijfsbrandweeraanwijzing, dient u vóór 1 februari van het betreffende jaar een oefenrooster en oefenprogramma in te dienen bij de Veiligheidsregio [naam]¹⁰.

Op [datum indienen oefenprogramma en rooster] heb ik het door u opgestelde (concept) oefenprogramma en bijbehorend oefenrooster (d.d., kenmerk.....) ontvangen.

Tekstblok in geval van aanvullingen/aanpassing

Deze documenten zijn door ons beoordeeld en niet volledig bevonden. Ik heb u daarom verzocht het oefenprogramma/het oefenrooster/beide documenten aan te vullen. Op [datum indienen aangepaste documenten] heb ik het door u aangepaste oefenprogramma en bijbehorend oefenrooster (d.d., kenmerk.....) ontvangen.

Einde tekstblok

Beoordeling oefenprogramma

De door u ingediende documenten zijn beoordeeld op volledigheid. Daarbij is getoetst of alle elementen die nodig zijn om een goede beoordeling te kunnen uitvoeren in het toegestuurde oefenprogramma en –rooster zijn opgenomen. Daarnaast is beoordeeld of de inhoud van het programma aansluit bij uw bedrijfsbrandweeraanwijzing en het daarbij behorende bedrijfsbrandweerrapport.

Uit de beoordeling die is uitgevoerd, blijkt dat uw oefenprogramma volledig is. Ik kan dan ook instemmen met het door u ingediende oefenprogramma en -rooster.

Ik ga ervan uit dat u in het oefenrooster uitvoert conform de daarin opgenomen tijd(stippen) en inhoud. Het oefenprogramma en –rooster zijn de basis voor het toezicht dat gedurende het jaar zal plaatsvinden.

Toezicht op uitvoering oefenprogramma

Het toezicht op het op peil brengen en houden van de kennis en vaardigheden van uw bedrijfsbrandweerpersoneel, zal dit jaar op meerdere momenten plaatsvinden. Dit toezicht zal o.a. bestaan uit het bijwonen van één of meerdere momenten van kennisoverdracht (al dan niet onaangekondigd), het uitvoeren van een audit en het bijwonen van een praktijkoefening.

Ik wil u er op wijzen dat wij op grond van de Algemene Bepalingen /voorschriften van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing (in geval van modelvoorschriften) nadere eisen kunnen stellen ten aanzien van het oefenprogramma –en oefenrooster.

Bij het verplaatsen of niet doorgaan van een oefenmoment verzoek ik u dit tijdig (minstens één dag voorafgaande aan het oefenmoment) door te geven via [mailadres], onder vermelding van “wijziging oefenrooster” en de mail de prioriteit “hoog” te geven.

Indien dit onverhoopt niet minstens één dag voorafgaande aan het oefenmoment kan plaatsvinden, verzoeken wij u dit telefonisch te melden bij ons secretariaat via telefoonnummer [telefoonnummer] en dit tevens per mail te melden zoals hierboven beschreven.

¹⁰ Geldt ook in geval van een zg. “nul-aanwijzing”

Vragen

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben dan kunt u contact opnemen met [naam] van de Veiligheidsregio [naam], te bereiken onder telefoonnummer [telefoonnummer] of per e-mail via [mailadres].

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio [naam],
namens deze,

[ondertekening]

Bijlage 7: format brief 'voornemen LOD met hersteltermijn'

Geachte directie,

(keuze 1: 1^e controle/inspectie Seveso eventueel gecombineerd met bedrijfsbrandweeraanwijzing met termijn)
Op [datum] heeft een inspectieteam bestaande uit de Nederlandse Arbeidsinspectie, de Veiligheidsregio [naam] en de [naam omgevingsdienst], een inspectie uitgevoerd bij [naam bedrijf] gelegen aan de [straat, huisnummer] te [plaats] in het kader van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Tijdens deze inspectie is tevens gecontroleerd op de naleving van het gestelde in uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. [datum aanwijzing] en het gestelde in artikel 48 Wvr. Tijdens deze inspectie is een aantal overtredingen geconstateerd.

Overtredingen

Het door het inspectieteam opgestelde inspectierapport is/zal door de [naam omgevingsdienst], als coördinerend bevoegd gezag, aan u worden toegezonden. De overtredingen welke tijdens de inspectie door de Veiligheidsregio zijn geconstateerd en waarvoor de Veiligheidsregio [naam] het bevoegd gezag is, zijn opgenomen in bijgevoegd bezoekverslag, voor de overige bevindingen van de Veiligheidsregio [naam] verwijs ik u naar het eerdergenoemde inspectierapport. In het bezoekverslag zijn naast de overtredingen in het kader van paragraaf 4.2 van het Bal ook de gecontroleerde aspecten ten aanzien van de bedrijfsbrandweeraanwijzing en artikel 48 Wvr opgenomen.
(einde keuze 1)

(keuze 2: 1^e controle/controlen bedrijfsbrandweeraanwijzing (ook oefening)met termijn)

Op [datum] heeft een toezichthouder van de Veiligheidsregio [naam] een controle uitgevoerd bij [naam bedrijf] gelegen aan de [straat, huisnummer] te [plaats] in het kader van de naleving van het gestelde in uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. [datum aanwijzing]. Tijdens deze inspectie is een aantal overtredingen geconstateerd.

Voor de overtredingen welke zijn geconstateerd ten aanzien van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing verwijs ik u naar bijgevoegd bezoekverslag.

(einde keuze 2)

Handhavingsbeleid van de veiligheidsregio

Op [datum] heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio XXX haar beleid vastgesteld met betrekking tot de handhaving van de wettelijke voorschriften op het gebied van industriële veiligheid. De vaststelling van dit beleid is op [datum] gepubliceerd in het *Blad gemeenschappelijke regelingen XXX*. De wijzigingen van dit beleid die betrekking hebben op de Omgevingswet zijn op [datum] vastgesteld door het bestuur van de Veiligheidsregio [naam], op [datum] gepubliceerd en op 1 januari 2024 in werking getreden. In dit handhavingsbeleid is onder andere vastgelegd welke handhavingsmaatregelen worden getroffen indien een overtreding is geconstateerd. De Veiligheidsregio [naam] heeft ervoor gekozen om bij overtredingen altijd een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom te verzenden. Tegen dit voornemen kunnen zienswijzen worden ingediend. Afhankelijk van de ernst van de overtreding wordt in het voornemen een hersteltermijn gegeven om de overtreding alsnog op te heffen voordat tot het opleggen van een dwangsom wordt overgegaan of wordt geen hersteltermijn gegeven maar wordt na afloop van de termijn tot het indienen van zienswijzen de dwangsom opgelegd.

Voor de overtredingen die tijdens de controle zijn geconstateerd mag op grond van ons beleid een hersteltermijn worden gegeven om de overtredingen op te heffen voordat wordt overgegaan tot het opleggen van de daadwerkelijke last onder dwangsom.

Hersteltermijn

U kunt het daadwerkelijk opleggen van de last onder dwangsom voorkomen door de in het bezoekverslag opgenomen overtredingen uiterlijk op te heffen (je kunt hier per overtreding eventueel een andere termijn opnemen). Na verloop van deze termijn zal een hercontrole worden uitgevoerd.

Voornemen last onder dwangsom

Indien de overtredingen niet binnen de genoemde hersteltermijn worden opgeheven zal worden overgegaan tot het opleggen van een last onder dwangsom. Deze dwangsom betekent dat u de geconstateerde overtredingen binnen de in de dwangsom opgenomen termijn (begunstigingstermijn) dient op te heffen en u een dwangsommen verbeurt als de overtredingen na het verstrijken van de begunstigingstermijn niet zijn opgeheven.

Zienswijze

Voordat besloten wordt of er een last onder dwangsom aan u wordt opgelegd heeft u, op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, de gelegenheid uw zienswijze over het voornemen te geven.

Ik stel u daarom in de gelegenheid om binnen een termijn van 2 weken na verzenddatum van deze brief uw zienswijze over dit voornemen naar voren te brengen. U kunt uw zienswijze naar keuze schriftelijk of mondeling naar voren brengen. Een schriftelijke zienswijze dient u te richten aan de Veiligheidsregio [naam] t.a.v. [naam en afdeling], [adres etc.]. Als u uw zienswijze mondeling wilt geven, dan moet u binnen vijf dagen na de verzending van deze brief contact opnemen met de heer/mevrouw van de afdeling Industriële Veiligheid van de Veiligheidsregio [naam]. Hij/Zij is bereikbaar via telefoonnummer [telefoonnummer].

Vragen

Voor vragen of een nadere toelichting omtrent het bovenstaande kunt u contact opnemen met de heer/mevrouw (voorletter en achternaam), toezichthouder van de Veiligheidsregio [naam], Afdeling ..., te bereiken onder telefoonnummer (invullen).

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio [naam veiligheidsregio],
namens deze,

[naam tekeningsbevoegde persoon]
[functie]

Bijlage:

Bezoekverslag d.d. , te .

Deze brief en het bezoekverslag zijn tevens verzonden aan:

- de Nederlandse Arbeidsinspectie, team..., Postbus, postcode, plaats
- College van Gedeputeerde Staten van de provincie van...[adres etc.].
- Aanvullen met instanties/personen die ook een afschrift moeten krijgen

Bijlage 8: format brief ‘voornemen LOD zonder hersteltermijn’

Geachte directie,

(keuze 1: 1^e controle/inspectie Seveso evt. gecombineerd met bedrijfsbrandweeraanwijzing **zonder hersteltermijn**)

Op [datum] heeft een inspectieteam bestaande uit de Nederlandse Arbeidsinspectie, de Veiligheidsregio [naam] en de [naam omgevingsdienst], een inspectie uitgevoerd bij [naam bedrijf] gelegen aan de [straat, huisnummer] te [plaats] in het kader van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal). Tijdens deze inspectie is tevens gecontroleerd op de naleving van het gestelde in uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. [datum aanwijzing] en het gestelde in artikel 48 Wvr. Tijdens deze inspectie is een aantal overtredingen geconstateerd. Deze overtredingen zijn van zodanige aard dat de Veiligheidsregio [naam] van plan is om aan u een last onder dwangsom op te leggen om te bewerkstelligen dat de overtredingen worden beëindigd en beëindigd worden gehouden.

Overtredingen

Het door het inspectieteam opgestelde inspectierapport is/zal door de [naam omgevingsdienst], als coördinerend bevoegd gezag, aan u worden toegezonden. De overtredingen welke tijdens de inspectie door de Veiligheidsregio zijn geconstateerd en waarvoor de Veiligheidsregio [naam] het bevoegd gezag is, zijn opgenomen in bijgevoegd bezoekverslag, voor de overige bevindingen van de Veiligheidsregio [naam] verwijs ik u naar het eerdergenoemde inspectierapport. In het bezoekverslag zijn naast de overtredingen in het kader van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) ook de gecontroleerde aspecten ten aanzien van de bedrijfsbrandweeraanwijzing en artikel 48 Wvr opgenomen.
(einde keuze 1)

(keuze 2: 1^e controle/controlen bedrijfsbrandweeraanwijzing (ook oefening) **zonder hersteltermijn**)

Op [datum] heeft een toezichthouder van de Veiligheidsregio [naam] een controle uitgevoerd bij [naam bedrijf] gelegen aan de [straat, huisnummer] te [plaats] in het kader van de naleving van het gestelde in uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. [datum aanwijzing]. Tijdens deze controle is een aantal overtredingen geconstateerd.

Overtredingen

Voor de overtredingen welke zijn geconstateerd ten aanzien van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing verwijs ik u naar bijgevoegd bezoekverslag.

(einde keuze 2)

Handhavingsbeleid van de veiligheidsregio

Op [datum] heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio XXX haar beleid vastgesteld met betrekking tot de handhaving van de wettelijke voorschriften op het gebied van industriële veiligheid. De vaststelling van dit beleid is op [datum] gepubliceerd in het **Blad gemeenschappelijke regelingen XXX**. De wijzigingen van dit beleid die betrekking hebben op de Omgevingswet zijn op [datum] vastgesteld door het bestuur van de Veiligheidsregio [naam], op [datum] gepubliceerd en op 1 januari 2024 in werking getreden. In dit handhavingsbeleid is onder andere vastgelegd welke handhavingsmaatregelen worden getroffen indien een overtreding is geconstateerd. De Veiligheidsregio [naam] heeft ervoor gekozen om bij overtredingen altijd een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom te verzenden. Tegen dit voornemen kunnen zienswijzen worden ingediend. Afhankelijk van de ernst van de overtreding wordt in het voornemen een hersteltermijn gegeven om de overtreding alsnog op te heffen voordat tot het opleggen van een dwangsom wordt overgegaan of wordt geen hersteltermijn gegeven maar wordt na afloop van de termijn tot het indienen van zienswijzen de dwangsom opgelegd.

Voor de overtredingen die tijdens de controle zijn geconstateerd dient volgens ons beleid direct een bestuursrechtelijke sanctie te worden opgelegd zonder dat hiervoor nog een extra hersteltermijn wordt gegeven.

Voornemen opleggen last onder dwangsom

Gezien voornoemde feiten en het handhavingsbeleid is het bestuur van de Veiligheidsregio [naam] voornemens, op grond van artikel 63 van de Wet Veiligheidsregio's in samenhang met 5:32 Awb een last

onder dwangsom/lasten onder dwangsom op te leggen aan [naam bedrijf] voor uw Seveso-inrichting / voor uw locatie die is aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken gelegen aan de te om de in het bijgevoegde bezoekverslag opgenomen overtredingen op te heffen en opgeheven te houden.

Als de dwangsom daadwerkelijk wordt opgelegd betekent dit dat u de volgende maatregelen moet treffen om de genoemde overtredingen op te heffen:

d. Overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal/ artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, door de volgende maatregelen te treffen: maatregelen omschrijven

e. Overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal/ artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, door de volgende maatregelen te treffen: maatregelen omschrijven

Als daadwerkelijk wordt overgegaan tot het opleggen van een last onder dwangsom, verbeurt u onderstaande dwangsommen, als u na het in werking treden van de definitieve beschikking niet voldoet aan voornoemde verplichtingen:

- Voor overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal / artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, vanaf zes weken na de datum van verzending van de definitieve beschikking € bedrag per (overtreding/dag/week/maand) tot een maximum van € maximumbedrag.

- Voor overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal/ artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, vanaf zes weken na de datum van verzending van de definitieve beschikking € bedrag per (overtreding/dag/week/maand) tot een maximum van € maximumbedrag.

Als per overtreding wordt gekozen volgende zin toevoegen (anders weghalen!): Per dag (24 uur) wordt maximaal 1 overtreding geconstateerd.

Een dwangsom wordt verbeurt door het enkele feit dat u de aanschrijving niet nakomt. U kunt voorkomen dat een dwangsom wordt verbeurt, door de hiervoor genoemde overtreding(en) tijdig op te (laten) heffen.

Zienswijze

Voordat besloten wordt of er een last onder dwangsom aan u wordt opgelegd heeft u, op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht, de gelegenheid uw zienswijze over het voornemen te geven.

Ik stel u daarom in de gelegenheid om binnen een termijn van 2 weken na verzenddatum van deze brief uw zienswijze over dit voornemen naar voren te brengen. U kunt uw zienswijze naar keuze schriftelijk of mondeling naar voren brengen. Een schriftelijke zienswijze dient u te richten aan de Veiligheidsregio [naam] t.a.v. [naam en afdeling], [adres etc.]. Als u uw zienswijze mondeling wilt geven, dan moet u binnen vijf dagen na de verzending van deze brief contact opnemen met de heer/mevrouw van de afdeling Industriële Veiligheid van de Veiligheidsregio [naam]. Hij/Zij is bereikbaar via telefoonnummer [telefoonnummer].

Vragen

Voor vragen of een nadere toelichting omtrent het bovenstaande kunt u contact opnemen met de heer/mevrouw voorletter en achternaam), toezichthouder van de Veiligheidsregio [naam], Afdeling, te bereiken onder telefoonnummer [telefoonnummer].

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio [naam],
namens deze,

[naam tekeningsbevoegde persoon]
[functie]

Bijlage:

Bezoekverslag d.d. , te .

Deze brief en het bezoekverslag zijn tevens verzonden aan:

- de Nederlandse Arbeidsinspectie, team.... Postbus, postcode, plaats
- College van Gedeputeerde Staten van de provincie van....[adres etc.]
- Aanvullen met instanties/personen die ook een afschrift moeten krijgen

Bijlage 9: format brief 'opleggen LOD'

Geachte directie,

(keuze 1: last onder dwangsom als geen hersteltermijn is gegeven)

Op [datum] is bij uw bedrijf [naam bedrijf] gelegen aan de [straat + huisnummer] te [plaats] een inspectie in het kader van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)/ controle op de naleving van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. [datum] uitgevoerd. Tijdens deze inspectie / controle heeft een toezichthouder van de Veiligheidsregio [naam veiligheidsregio] een aantal overtredingen geconstateerd. Deze overtredingen zijn van zodanige aard dat wij op [datum] voornemen aan u een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom hebben verzonden om te bewerkstelligen dat de overtredingen worden beëindigd en beëindigd worden gehouden. Wij hebben u daarbij in de gelegenheid gesteld om op grond van artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht uw zienswijze omtrent dit voornemen aan ons kenbaar te maken. Van deze gelegenheid heeft u geen gebruik gemaakt.

De dwangsom wordt nu daadwerkelijk aan u opgelegd. In deze brief leest u de motivering voor dit besluit en ook het dwangsombesluit zelf.

(einde keuze 1)

(keuze 2: last onder dwangsom als hersteltermijn is gegeven)

Op [datum] is bij uw bedrijf [naam bedrijf] gelegen aan de [straat + huisnummer] te [woonplaats] een inspectie in het kader van paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal) / controle op de naleving van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. uitgevoerd. Tijdens deze inspectie / controle heeft een toezichthouder van de Veiligheidsregio [naam veiligheidsregio] een aantal overtredingen geconstateerd. Naar aanleiding van deze overtredingen is aan u op [datum] voornemen u een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom (waarschuwingsbrief) verzonden om te bewerkstelligen dat de overtredingen worden beëindigd en beëindigd worden gehouden. Wij hebben u daarbij een termijn van [hersteltermijn] weken gegeven om de overtredingen alsnog op te heffen. Op [datum] heeft naar aanleiding van dit voornemen een hercontrole plaatsgevonden. Tijdens deze controle is gebleken dat de eerder geconstateerde overtredingen nog niet zijn opgeheven. De dwangsom wordt nu daadwerkelijk aan u opgelegd. In deze brief leest u de motivering voor dit besluit en ook het dwangsombesluit zelf.

(einde keuze 2)

Overtredingen

Tijdens de inspectie is een aantal overtreding(en) geconstateerd. *Overtreden voorschrift(en)/artikel(en) en overtreding(en) (constatering(en) opnemen en uitgebreid motiveren waarom sprake is van een overtreding van dat artikel/voorschrift.*

Handhavingsbeleid van de veiligheidsregio

Op [datum] heeft het Algemeen Bestuur van de Veiligheidsregio XXX haar beleid vastgesteld met betrekking tot de handhaving van de wettelijke voorschriften op het gebied van industriële veiligheid. De vaststelling van dit beleid is op [datum] gepubliceerd in het **Blad gemeenschappelijke regelingen XXX**. De wijzigingen van dit beleid die betrekking hebben op de Omgevingswet zijn op [datum] vastgesteld door het bestuur van de [naam veiligheidsregio], op [datum] gepubliceerd en op **1 januari 2024** in werking getreden. In dit handhavingsbeleid is onder andere vastgelegd welke handhavingsmaatregelen worden getroffen indien een overtreding is geconstateerd. De [naam veiligheidsregio] heeft ervoor gekozen om bij overtredingen altijd een voornemen tot het opleggen van een last onder dwangsom te verzenden. Tegen dit voornemen kunnen zienswijzen worden ingediend. Afhankelijk van de ernst van de overtreding wordt in het voornemen een hersteltermijn gegeven om de overtreding alsnog op te heffen voordat tot het opleggen van een dwangsom wordt overgegaan of wordt geen hersteltermijn gegeven maar wordt na afloop van de termijn tot het indienen van zienswijzen de dwangsom opgelegd.

(keuze 1 bij voornemen zonder hersteltermijn)

Voor de overtredingen die tijdens de controle zijn geconstateerd is volgens ons beleid direct een voornemen tot het opleggen van een dwangsom verzonden en is geen extra hersteltermijn gegeven.

(einde keuze 1)

(keuze 2 bij voornemen met hersteltermijn)

Voor de overtredingen die tijdens de controle zijn geconstateerd is op grond van ons beleid een hersteltermijn gegeven om de overtredingen alsnog op te heffen voordat over zou worden gegaan tot het opleggen van een last onder dwangsom.

(einde keuze 2)

Voornemen opleggen dwangsom; zienswijze

In de brief van met kenmerk hebben wij u in de gelegenheid gesteld uw zienswijze over ons voornemen tot het opleggen van een dwangsom aan ons kenbaar te maken (artikel 4:8 van de Algemene wet bestuursrecht). Van deze gelegenheid heeft u geen gebruik gemaakt/ Bij brief van heeft u uw zienswijzen ten aanzien van dit voornemen aan ons kenbaar gemaakt / Bij brief van [datum brief] heeft [naam advocaat en advocatenkantoor], namens uw bedrijf, zienswijzen ten aanzien van dit voornemen aan ons kenbaar gemaakt.

(In geval van mondelinge zienswijzen).

Op [datum hoorzitting] heeft u tijdens een hoorzitting mondeling uw zienswijzen ten aanzien van dit voornemen kenbaar gemaakt. Bijgaand treft u het verslag aan van deze hoorzitting.

Behandeling zienswijzen

Alle zienswijzen behandelen (motiveren!)

Handhaving

Op grond van artikel 63 van de Wet veiligheidsregio's in samenhang met artikel 5:32 Algemene Wet bestuursrecht (Awb) heeft het bestuur van de Veiligheidsregio [naam veiligheidsregio] de bevoegdheid een last onder dwangsom op te leggen. Het bestuur heeft bij besluit van [datum mandaat] deze bevoegdheid aan mij gemandateerd.

Besluit opleggen last onder dwangsom

Gezien voornoemde feiten, het handhavingsbeleid en het feit dat de ingediende zienswijze ook geen aanleiding geeft om op het eerder ingenomen standpunt terug te komen, heb ik besloten op grond van artikel 63 van de Wet veiligheidsregio's in samenhang met 5:32 Awb een last onder dwangsom/lasten onder dwangsom op te leggen aan <naam bedrijf> voor uw Seveso-inrichting / voor uw locatie die is aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken gelegen aan de [adres+ plaatsnaam]. Deze dwangsom betekent dat u de volgende maatregelen moet treffen om de genoemde overtredingen op te heffen:

f. Overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal / artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, door de volgende maatregelen te treffen:

maatregelen omschrijven

g. Overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal / artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, door de volgende maatregelen te treffen:

maatregelen omschrijven

U verbeurt een dwangsom, als u na het in werking treden van de beschikking niet voldoet aan voornoemde verplichtingen:

- Voor overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal / artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, vanaf zes weken na de datum van verzending van de beschikking € bedrag per (overtreding/dag/week/maand) tot een maximum van € maximumbedrag.

- Voor overtreding van voorschrift van uw bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d...../ artikel het Bal / artikel 48 Wvr /artikel 31 Wvr, ,, vanaf zes weken na de datum van verzending van de beschikking € bedrag per (overtreding/dag/week/maand) tot een maximum van € maximumbedrag.

Als per overtreding wordt gekozen volgende zin toevoegen (anders weghalen!): Per dag (24 uur) wordt maximaal 1 overtreding geconstateerd.

Een dwangsom wordt verbeurd door het enkele feit dat u de aanschrijving niet nakomt. U kunt voorkomen dat een dwangsom wordt verbeurd, door de hiervoor genoemde overtreding(en) voor afloop van de genoemde termijnen (begunstigingstermijn) op te (laten) heffen. De begunstigingstermijn is gebaseerd op de tijd die nodig is om de overtredingen op te heffen.

Gezien de aard en ernst van de overtreding(en) achten wij het opleggen van een last onder dwangsom het meest geëigende middel om te bewerkstelligen dat daaraan een einde wordt gemaakt. De aard van de overtredingen artikelen/voorschriften verzetten zich daar niet tegen. Gezien de grote belangen uit oogpunt van

veiligheid en rampenbestrijding die zijn gediend bij de naleving van de verplichtingen is het opleggen van een last onder dwangsom gelegitimeerd.

De hoogte van de dwangsom is gebaseerd op het economisch voordeel dat u zou hebben bij het niet voldoen aan voornoemde verplichtingen. Daarnaast is rekening gehouden met het feit dat van de op te leggen dwangsom een financiële prikkel uit moet gaan om de overtreding ongedaan te maken.

Bezwaarmogelijkheid

Als u het met deze beslissing niet eens bent, kunt u hiertegen op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht een gemotiveerd schriftelijk bezwaarschrift indienen bij het bestuur van de Veiligheidsregio [naam veiligheidsregio] t.a.v. de Algemene Bestuurscommissie, [adres], [postcode en plaats]. De termijn voor het indienen van het bezwaarschrift bedraagt zes weken en gaat in op de dag na de datum van verzending van deze brief. Een bezwaarschrift dat per e-mail is ingezonden wordt niet in behandeling genomen. Een bezwaarschrift moet worden ondertekend en dient in ieder geval het volgende te bevatten:

- naam en adres van de indiener;
- dagtekening;
- een omschrijving van de beschikking waartegen bezwaar wordt gemaakt;
- de gronden van het bezwaar.

Voorlopige voorziening

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet. Indien u een bezwaarschrift heeft ingediend kunt u, op grond van artikel 8:81 Awb, bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank [naam rechtbank], sector Bestuursrecht, [adres], [postcode en plaats] een verzoek doen om een voorlopige voorziening te treffen. Naar aanleiding daarvan kan de voorzieningenrechter de werking van het besluit schorsen.

Vragen

Voor vragen of een nadere toelichting omtrent het bovenstaande kunt u contact opnemen met [naam] [functie] van de Veiligheidsregio [naam], Afdeling [.....], te bereiken onder telefoonnummer [telefoonnummer]

Ik vertrouw erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio [naam],
namens deze,

[naam]
Algemeen directeur

Deze brief en het bezoekverslag zijn tevens verzonden aan:

- de Nederlandse Arbeidsinspectie, team.... Postbus, postcode, plaats
- College van Gedeputeerde Staten van de provincie van Postbus, postcode, plaats
- College van burgemeester en wethouders van de gemeente, Postbus, postcode, plaats
- Functioneel Parket,
- Aanvullen met instanties/personen die ook een afschrift moeten krijgen

Bijlage 10: format brief 'invorderingsbeschikking'

Geachte (naam),

Op (datum) hebben wij u een last onder dwangsom opgelegd vanwege (omschrijving overtreding) door (naam bedrijf) gelegen aan (adres). Uit controle is gebleken, dat u niet aan de last hebt voldaan. Daarom krijgt u deze invorderingsbeschikking. Hieronder lichten wij toe wat dit voor u betekent.

Last onder dwangsom

Bij besluit van (datum) met kenmerk (kenmerk) hebben wij u een last onder dwangsom opgelegd vanwege (omschrijving overtreding) door (naam bedrijf), gelegen aan (adres).
(korte omschrijving inhoud last)

Constateringen

Wij hebben geconstateerd dat (weergave bevindingen).

Op grond van bovenstaande feiten en omstandigheden - tezamen en in onderlinge samenhang bezien - concluderen wij dat u niet voldaan heeft aan de opgelegde last. Wij stellen vast dat u niet tijdig voldeed aan (omschrijving last/wetsartikelen) en de overtreding dus niet (tijdig) ongedaan is gemaakt door u.

Verbeuring dwangsom

U heeft over de volgende perioden van rechtswege dwangsommen verbeurd:
(vermelding verbeuringen)

Zienswijze

In onze brief van (datum) hebben wij u ons voornemen bekendgemaakt om over te gaan tot het invorderen van de verbeurde dwangsom. Wij stelden u in de gelegenheid om zienswijzen in te dienen. Van deze mogelijkheid heeft u, bij brief van (datum) met kenmerk (kenmerk), gebruik gemaakt. U heeft, kort samengevat, de volgende zienswijzen ingediend:

1. (opsomming zienwijzen)

Wij reageren hierop als volgt.

Ad 1.

(beantwoording zienswijze)

Invordering

Effectieve handhaving vergt dat opgelegde sancties worden geëffectueerd en dus dat verbeurde dwangsommen ook daadwerkelijk worden ingevorderd. Slechts in bijzondere omstandigheden kan geheel of gedeeltelijk van invordering worden afgezien. (Optie 1) Daarvan is in uw geval niet gebleken. Er zijn geen redenen om van invordering af te zien. (Optie 2) Wij zijn van mening dat daarvan in dit geval sprake is (omschrijving redenen om van invordering af te zien)

Gelet op het bovenstaande besluiten wij op grond van artikel 5:37 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) om over te gaan tot het invorderen van een deel van de door u verbeurde dwangsom. Wij verzoeken en voor zover nodig sommeren wij u om binnen (termijn) na verzenddatum van deze brief het bedrag van € (bedrag in cijfers) (zegge: bedrag voluit) te voldoen door overmaking op ons rekeningnummer (rekeningnummer) ten name van de Veiligheidsregio (naam veiligheidsregio) en onder vermelding van (kenmerk).

Verzuim en wettelijke rente

Op grond van artikel 5:33 Awb dient een verbeurde dwangsom te worden betaald binnen zes weken nadat zij van rechtswege is verbeurd. Blijft tijdige betaling uit dan bent u van rechtswege, dus zonder nadere ingebrekestelling, in verzuim wat de verschuldigdheid van wettelijke rente tot gevolg heeft (artikel 4:97 juncto artikel 4:98 lid 1 Awb).

Dwangbevel

Indien u niet betaalt binnen de aangegeven termijn, hebben wij de bevoegdheid om betaling af te dwingen via een dwangbevel. De invordering van het verschuldigde bedrag zal dan in handen van de

gerechtsdeurwaarder worden gesteld. Ook alle (gerechtelijke en buitengerechtelijke) kosten betreffende de invordering zullen dan bij u in rekening worden gebracht.

Bezwaarmogelijkheid

Als u het met deze beslissing niet eens bent, kunt u hiertegen op grond van artikel 7:1 van de Algemene wet bestuursrecht een gemotiveerd schriftelijk bezwaarschrift indienen bij het bestuur van de Veiligheidsregio (**naam veiligheidsregio**) t.a.v. de Algemene Bezwarencommissie, (**adres**). De termijn voor het indienen van het bezwaarschrift bedraagt zes weken en gaat in op de dag na de datum van verzending van deze brief. Een bezwaarschrift dat per e-mail is ingezonden wordt niet in behandeling genomen. Een bezwaarschrift moet worden ondertekend en dient in ieder geval het volgende te bevatten: - naam en adres van de indiener; - dagtekening; - een omschrijving van de beschikking waartegen bezwaar wordt gemaakt; - de gronden van het bezwaar.

Voorlopige voorziening

Het indienen van een bezwaarschrift schorst de werking van dit besluit niet. Indien u een bezwaarschrift heeft ingediend kunt u, op grond van artikel 8:81 Awb, bij de voorzieningenrechter van de Rechtbank (**naam rechtbank**), sector Bestuursrecht, (**adres**), een verzoek doen om een voorlopige voorziening te treffen. Naar aanleiding daarvan kan de voorzieningenrechter de werking van het besluit schorsen.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u echter nog vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met (**behandelaar**), (**functie**) van de afdeling Industriële Veiligheid. **Hij/zij** is bereikbaar op (**telefoonnummer**).

Hoogachtend,
het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio (**naam**),
namens deze,

(ondertekening)

Bijlage

(**inspectierapport**)

Een afschrift van deze brief is verzonden aan

- Afdeling Financiële Administratie van de Veiligheidsregio (**naam**);
- (**betrokken bevoegd gezag**)

Bijlage 11: format 'aanmaning'

Geachte (naam),

Bij besluit van (datum) met kenmerk (kenmerk) hebben wij u een last onder dwangsom opgelegd om (omschrijving last). Wij hebben u daarbij een termijn van (duur begunstigingstermijn), dus uiterlijk tot en met (datum), gegund om aan deze last te voldoen. Indien na deze datum de overtreding niet mocht blijken te zijn beëindigd, zou u op grond van het hiervoor genoemde besluit een dwangsom verbeuren van (bedrag) per (tijdseenheid) dat de overtreding voortduurt, tot een maximum van (bedrag). Wij hebben vastgesteld dat u niet (tijdig) aan deze last heeft voldaan, waardoor van rechtswege dwangsommen zijn verbeurd.

Invorderingsbeschikking

Op (datum) hebben wij u een invorderingsbeschikking toegezonden met kenmerk (kenmerk) met het verzoek om het bedrag van (bedrag) aan verbeurde dwangsommen aan ons over te maken.

Op grond van artikel 5:33 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) dient een verbeurde dwangsom te worden betaald binnen zes weken nadat zij van rechtswege is verbeurd. Wij hebben van u geen betaling ontvangen binnen deze termijn, waardoor u nu in verzuim bent.

Bijkomende kosten

Op grond van artikel 4:113 Awb brengen wij u voor het uitbrengen van deze aanmaning een vergoeding van € 15,- (zegge: vijftien euro) in rekening.

Aanmaning

Wij verzoeken en voor zover nodig sommeren wij u om het volledige bedrag van € (bedrag) (zegge: (bedrag voluit) euro) binnen een termijn van twee weken na datum van verzending van dit besluit te voldoen door overmaking op ons rekeningnummer (rekeningnummer) ten name van (bestuursorgaan) en onder vermelding van (kenmerk).

Als u niet tijdig betaalt, zal betaling worden afgedwongen door op uw kosten invorderingsmaatregelen te nemen. De invordering van het verschuldigde bedrag zal dan door middel van een dwangbevel in handen van de gerechtsdeurwaarder worden gesteld. Ook alle (gerechtelijke en buitengerechtelijke) kosten betreffende de invordering en ook de wettelijke rente zullen dan bij u in rekening worden gebracht.

Geen bezwaar en beroep mogelijk

Tegen deze aanmaning staat op grond van artikel 8:4 onder m juncto artikel 7:1 Awb geen bezwaar en beroep open.

Vragen?

Mocht u naar aanleiding van deze brief vragen hebben dan kunt u contact opnemen met (naam), (functie) van de Veiligheidsregio (naam), te bereiken onder telefoonnummer (telefoonnummer).

Hoogachtend,
Het dagelijks bestuur van de Veiligheidsregio (naam),
Namens deze,

(ondertekening)

Een afschrift van deze brief is verzonden aan:

- Afdeling Financiële Administratie van Veiligheidsregio (naam);
- (betrokken bevoegd gezag)

Bijlage 12: format 'rapport controle locatiebezoek par. 4.2 Bal, art. 31 & 48 Wvr'

RAPPORT LOCATIEBEZOEK			
Datum en tijdstip bezoek:		09:00 uur	
Naam bedrijf :			LOGO VR
Locatieadres Adres: Postcode en plaats: Telefoon: e-mail adres: (KvK-nummer)		<i>(zoveel mogelijk proberen in te vullen i.v.m. aanschrijving juiste rechtspersoon)</i>	Veiligheidsregio [naam]
Intern kenmerk:			
Hoofdactiviteit:	<i>(omschrijf de hoofdactiviteiten van het bedrijf die plaatsvinden op de gecontroleerde locatie)</i>		
Correspondentieadres t.a.v. Adres: Postcode en plaats:	<i>(svp aanpassen indien dit adres afwijkt van het locatieadres) de directie (tenzij geen N.V. of B.V.)</i>		
Tijdens bezoek gesproken met:	<i>(naam)</i>	Functie:	<i>(functie)</i>
Toezichthouder Veiligheidsregio:		Reden controle:	<i>(Seveso / bedrijfsbrandweer / oplevering etc.)</i>
Uitgevoerde controles	Datum bezoek	Opmerkingen	
Controle / toezicht		<i>(controle/oplevering/oefening)</i>	

ALGEMENE INFORMATIE WET- EN REGELGEVING

Vigerende bedrijfsbrandweeraanwijzing

Besluit	Afgifte datum	Opmerkingen
Bedrijfsbrandweeraanwijzing	<i>(datum aanwijzing)</i>	
Wijziging bedrijfsbrandweeraanwijzing	<i>(datum wijzigingsbesluit)</i>	<i>Dit speelt o.a. bij ito-bedrijven</i>

BEVINDINGEN / CONSTATERINGEN

Bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. (of het wijzigingsbesluit als je daarop hebt gecontroleerd. Heb je beide besluiten gecontroleerd dan voor de overtreding van het andere besluit beginnen met een nieuw grijs kopje)	Overtreding		
<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 20%; vertical-align: top;"> Voorschrift/artikel [nr. voorschr./artikel] bij overtreding algemene bepalingen zowel vs. aanwijzing als artikei </td> <td style="vertical-align: top;"> Letterlijke tekst voorschrift/artikel hier opnemen </td> </tr> </table>	Voorschrift/artikel [nr. voorschr./artikel] bij overtreding algemene bepalingen zowel vs. aanwijzing als artikei	Letterlijke tekst voorschrift/artikel hier opnemen	
Voorschrift/artikel [nr. voorschr./artikel] bij overtreding algemene bepalingen zowel vs. aanwijzing als artikei	Letterlijke tekst voorschrift/artikel hier opnemen		

algemene bepaling opnemen		
Constatering d.d. [redacted]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd Te nemen maatregelen: beschrijf hier wat het bedrijf moet doen	Ja/Nee
Voorschrift/artikel [nr. voorsch./artikel] bij overtreding algemene bepalingen zowel vs. aanwijzing als artikel algemene bepaling opnemen	Letterlijke tekst voorschrift/artikel hier opnemen bij overtreding algemene bepalingen zowel vs. aanwijzing als artikel algemene bepaling opnemen	
Constatering d.d. [redacted]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd Te nemen maatregelen: beschrijf hier wat het bedrijf moet doen	Ja/Nee

Wet veiligheidsregio's		Overtreding
Artikel [nr. artikel] Wvr	Letterlijke tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d. [redacted]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd Te nemen maatregelen: beschrijf hier wat het bedrijf moet doen	Ja/Nee
Artikel [nr. artikel] Wvr	Tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d. [redacted]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd Te nemen maatregelen: beschrijf hier wat het bedrijf moet doen	Ja/Nee

Paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)		Overtreding
artikel [nr. artikel] Bal	Letterlijke tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d. [redacted]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd Te nemen maatregelen: beschrijf hier wat het bedrijf moet doen	Ja/Nee
artikel [nr. artikel]	Tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d. [redacted]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd Te nemen maatregelen: beschrijf hier wat het bedrijf moet doen	Ja/Nee

Opmerkingen of afspraken:

(Hier is ruimte voor eventuele opmerkingen / afspraken die zijn gemaakt die los van de bovenstaande overtredingen)

Toezichthouder(s):

Naam:
##

Naam:
##

Datum rapportage: [redacted]

Ondertekening
X

Ondertekening
X

Bijlage 13: format 'rapport hercontrole locatiebezoek par. 4.2 Bal, art. 31 & 48 Wvr'

RAPPORT LOCATIEBEZOEK HERCONTROLE			
Datum en tijdstip bezoek:		0:00 uur	
Naam bedrijf:			
Locatieadres Adres: Postcode en plaats: Telefoon: e-mail adres: (KvK-nummer)	<i>(zoveel mogelijk proberen in te vullen i.v.m. aanschrijving juiste rechtspersoon)</i>		Veiligheidsregio [naam veiligheidsregio]
Intern kenmerk:			
Hoofdactiviteit:	<i>(omschrijf de hoofdactiviteiten van het bedrijf die plaatsvinden op de gecontroleerde locatie)</i>		
Correspondentieadres t.a.v. Adres: Postcode en plaats:	<i>(svp aanpassen als dit adres afwijkt van het locatieadres) de directie (tenzij geen N.V. of B.V.)</i>		
Tijdens bezoek gesproken met:	<i>(naam)</i>	Functie:	<i>(functie)</i>
Toezichthouder Veiligheidsregio:		Reden controle:	Hercontrole <i>(Seveso/bedrijfsbrandweer/oplevering etc.)</i>
Uitgevoerde controles	Datum bezoek	Opmerkingen	
Controle / toezicht	<i>(datum bezoek)</i>	<i>(controle/oplevering/oefening)</i>	
Hercontrole	<i>(datum bezoek)</i>		
ALGEMENE INFORMATIE WET- EN REGELGEVING			
Vergunning situatie (vigerende vergunning(en)/aanwijzingen)			
Besluit	Afgifte datum	Opmerkingen	
Bedrijfsbrandweeraanwijzing	<i>(datum aanwijzing)</i>		
Wijziging bedrijfsbrandweeraanwijzing	<i>(datum wijzigingsbesluit)</i>	<i>Dit speelt o.a. bij ito-bedrijven</i>	

CONSTATERINGEN / BEVINDINGEN

HERCONTROLE

Naar aanleiding van de op [datum controle] geconstateerde overtredingen waarover op [datum brief] met kenmerk [kenmerk brief] een brief is verzonden.

Bedrijfsbrandweeraanwijzing d.d. (of het wijzigingsbesluit als je daarop hebt gecontroleerd. Heb je beide besluiten gecontroleerd dan voor de overtreding van het andere besluit beginnen met een nieuw grijs kopje)		Overtreding
Voorschrift/artikel [nr. voorschr./artikel] bij overtreding algemene bepalingen zowel vs. aanwijzing als artikel algemene bepaling opnemen	Letterlijke tekst voorschrift/artikel hier opnemen bij overtreding algemene bepalingen zowel vs. aanwijzing als artikel algemene bepaling opnemen	
Constatering d.d. [datum 1e controle]	[constateringen 1e controle, overnemen uit rapport 1e controle + daarbij omschreven te nemen maatregelen]	Ja
Constatering hercontrole d.d. [datum hercontrole]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd (als overtreding niet is opgeheven <u>geen</u> te nemen maatregelen opnemen, deze moeten in de last onder dwangsom/bestuursdwang worden opgenomen)	Ja / Opgeheven
Voorschrift/artikel [nr. voorschr./artikel]	Letterlijke tekst voorschrift/artikel hier opnemen	
Constatering d.d. [datum 1e controle]	[constateringen 1e controle, overnemen uit rapport 1e controle]	Ja
Constatering hercontrole d.d. [datum hercontrole]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd (als overtreding niet is opgeheven <u>geen</u> te nemen maatregelen opnemen, deze moeten in de last onder dwangsom/bestuursdwang worden opgenomen)	Ja / Opgeheven

Wet veiligheidsregio's		Overtreding
Artikel [nr. artikel] Wvr	Letterlijke tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d. [datum 1e controle]	[constateringen 1e controle, overnemen uit rapport 1e controle + daarbij omschreven te nemen maatregelen]	Ja
Constatering hercontrole d.d. [datum hercontrole]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd (als overtreding niet is opgeheven <u>geen</u> te nemen maatregelen opnemen, deze moeten in de last onder dwangsom/bestuursdwang worden opgenomen)	Ja / Opgeheven
Artikel [nr. artikel] Wvr	Letterlijke tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d. [datum 1e controle]	[constateringen 1e controle, overnemen uit rapport 1e controle]	Ja
Constatering hercontrole d.d. [datum hercontrole]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd (als overtreding niet is opgeheven <u>geen</u> te nemen maatregelen opnemen, deze moeten in de last onder dwangsom/bestuursdwang worden opgenomen)	Ja / Opgeheven

--	--	--

Paragraaf 4.2 van het Besluit activiteiten leefomgeving (Bal)		Overtreding
artikel [nr. artikel] Bal	Letterlijke tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d. [datum 1e controle]	[constateringen 1e controle, overnemen uit rapport 1e controle + daarbij omschreven te nemen maatregelen]	Ja
Constatering hercontrole d.d. [datum hercontrole]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd <i>(als overtreding niet is opgeheven geen te nemen maatregelen opnemen, deze moeten in de last onder dwangsom/bestuursdwang worden opgenomen)</i>	Ja / Opgeheven
artikel [nr. artikel]	Letterlijke tekst artikel hier opnemen	
Constatering d.d. [datum 1e controle]	[constateringen 1e controle, overnemen uit rapport 1e controle + daarbij omschreven te nemen maatregelen]	Ja
Constatering hercontrole d.d. [datum hercontrole]	Beschrijf hier wat je hebt geconstateerd ten aanzien van het hierboven genoemde voorschrift/artikel en hoe je dit hebt geconstateerd <i>(als overtreding niet is opgeheven geen te nemen maatregelen opnemen, deze moeten in de last onder dwangsom/bestuursdwang worden opgenomen)</i>	Ja / Opgeheven

Opmerkingen of afspraken:

(Hier is ruimte voor eventuele opmerkingen / afspraken die zijn gemaakt die los van de bovenstaande overtredingen)

Toezichthouder(s):

Naam:

##

Naam:

##

Datum rapportage:

Ondertekening

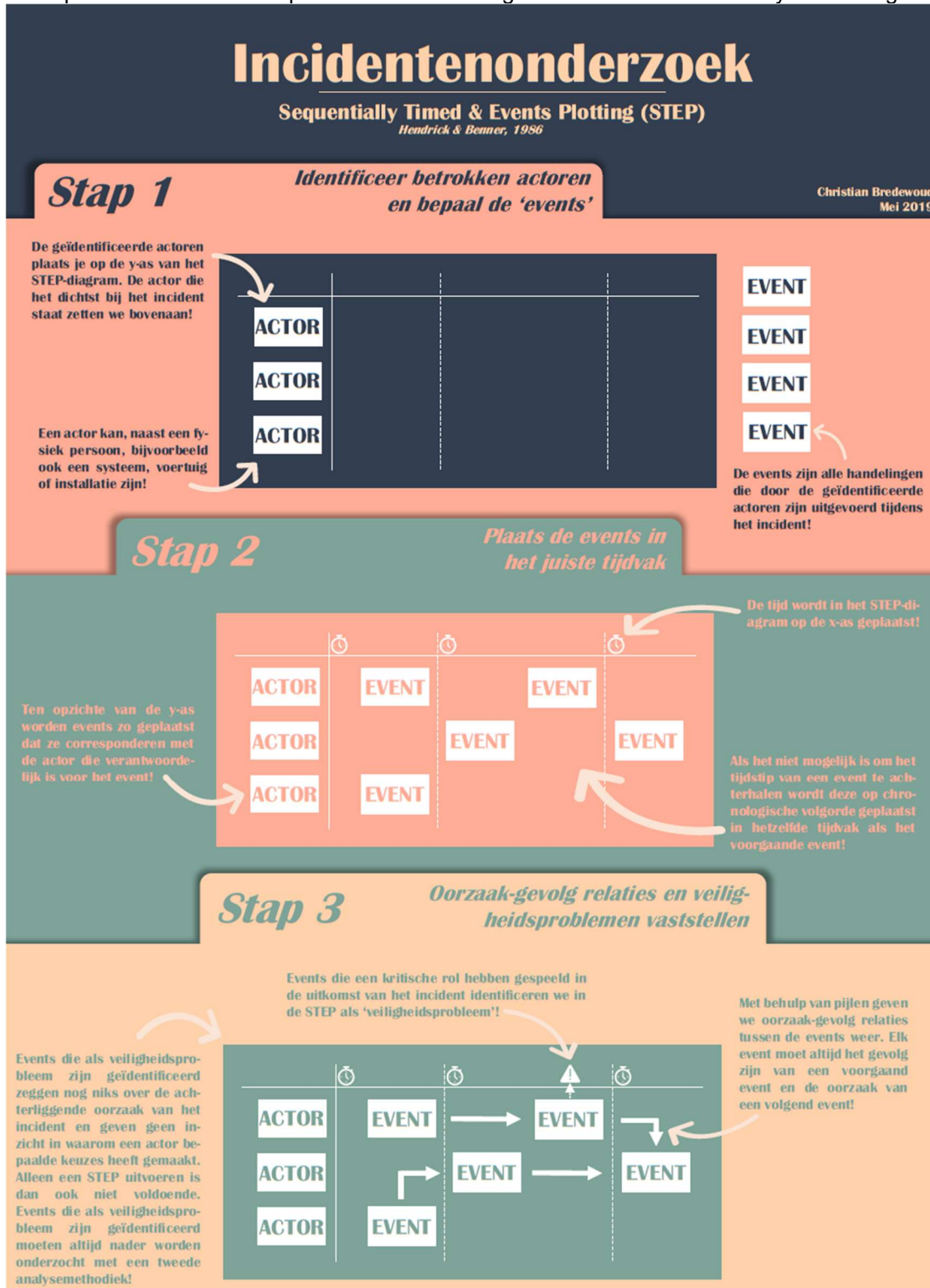
X

Ondertekening

X

Bijlage 14: STEP-analyse

Sequentially Timed and Events Plotting (STEP) is een techniek die wordt gebruikt om de chronologische volgorde van gebeurtenissen en de tijdlijn van een incident visueel weer te geven. Bij de STEP-analyse worden feitelijke gebeurtenissen en omstandigheden van het incident geïdentificeerd. Er wordt bepaald wat er daadwerkelijk is gebeurd en wat belangrijke sleutelmomenten zijn in het verloop van het incident. Deze worden op een tijdlijn geplaatst om een reconstructie te kunnen maken van het incident. Tussen de verschillende gebeurtenissen die hebben plaatsgevonden, worden met pijlen verbanden gelegd en aangegeven. Door het leggen van deze verbanden, worden problemen en verbeterpunten geïdentificeerd. Deze problemen en verbeterpunten worden vervolgens m.b.v. de 5 WHY-analyse verder geanalyseerd.

Bijlage 15: De 5 WHY-methode

De 5 WHY-methode is een methode om de basisoorzaken van problemen te achterhalen door het stellen van 'waarom'-vragen. Deze 'waarom'-vragen worden gesteld tot op het moment dat de basisoorzaak gevonden is of tot er geen informatie meer beschikbaar is om de vraag te kunnen beantwoorden.

Incidentenonderzoek

5-WHY
Toyota, 1992

Christian Bredewoud
Mei 2019

Stap 1

Identificeer het veiligheidsprobleem

Voor elk event, welke in de STEP als veiligheidsprobleem is geïdentificeerd, wordt een aparte 5-WHY uitgevoerd.

Stel de vraag "waarom?". Zorg dat je dit altijd in een team met objectieve deelnemers doet! Zorg eventueel voor een facilitator!

Stap 2

Herhaal de "waarom?"-vraag

Herhaal de "waarom"-vraag nog vier keer! Elke nieuwe vraag heeft betrekking op het antwoord van de voorgaande vraag!

Onderscheid bij het beantwoorden van de vragen oorzaken van symptomen!

Spring bij het beantwoorden van de vragen niet te snel naar conclusies!

Baseer je antwoorden op feiten en kennis!

Zorg voor een logische oorzaak-gevolg relatie!

Stap 3

Identificeer de achterliggende oorzaak

Let Op! Beoordeel het proces, niet de mens!

Verplaats jezelf in de actor!

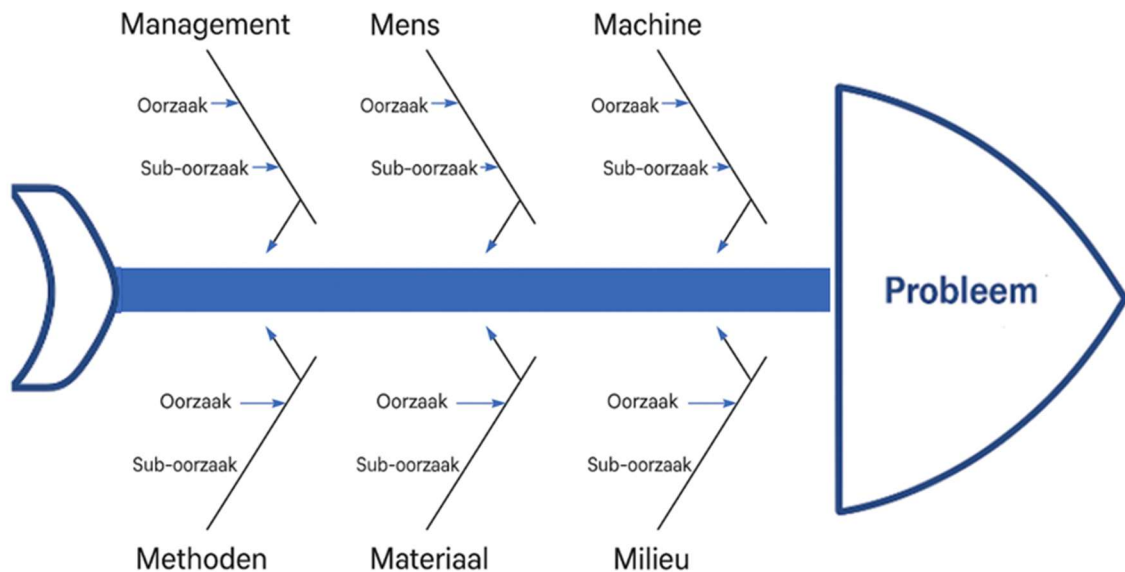
"Menselijke fout" of "onoplettendheid" zijn nooit oorzaken!

Identificeer de achterliggende oorzaak! Op basis van het antwoord uit de 5e vraag kan de achterliggende oorzaak worden geïdentificeerd!

Bijlage 16: De visgraatmethode

De visgraatmethode, ook wel de Ishikawa-methode, is toepasbaar bij een probleem waarvan niet duidelijk is wat de basisoorzaak is. Met behulp van deze methode kijk je vanuit een breed perspectief naar het probleem. Met de visgraatmethode kunnen gebeurtenissen, die tijdens het incident hebben plaatsgevonden, worden gecategoriseerd. Door het gebruik van categorieën wordt het incident vanuit verschillende invalshoeken onderzocht en worden geen factoren over het hoofd gezien.

- **Stap 1**
Zet aan de 'kop' van het visgraatmodel het probleem dat geanalyseerd moet worden.

- **Stap 2**
Kies zes categorieën voor de "ruggengraat". De categorieën zijn bedoeld om te helpen oorzaken te bedenken, het is geen doel op zich om de juiste categorie te benoemen. Voor productieprocessen worden veelal de volgende categorieën gebruikt:
 - Management: oorzaken gelegen in het management, de mensen die plannen, organiseren en leiding geven.
 - Mensen: oorzaken waaraan het menselijk handelen ten grondslag ligt.
 - Machines: oorzaken gelegen in het ontwerp, de uitvoering, functioneren en onderhoud van machines of installaties.
 - Methoden: oorzaken gelegen in de werkmethoden, procedures.
 - Materialen: oorzaken gelegen in gebruikte materialen, hulpstoffen of gereedschappen die in het arbeidsproces een rol spelen.
 - Milieu: oorzaken gelegen in de omgeving zoals locatie, tijd, temperatuur, cultuur.
- **Stap 3**
Vul aan de hand van de informatie die is verkregen het visgraatmodel in. Vul de mogelijke oorzaken van het probleem in. Ook sub-oorzaken kunnen in het diagram worden gezet. Deze worden als zijtakken in het diagram getekend. Ga net zo lang door totdat er geen mogelijke oorzaken meer worden genoemd.

**Bijlage 17: Handreiking opstellen oefenprogramma en – rooster
bedrijfsbrandweren (VRR)**

Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond

Handreiking opstellen oefenprogramma en – rooster bedrijfsbrandweren

Versie 3.0, november 2024

Handreiking opstellen oefenprogramma en – rooster bedrijfsbrandweren

Titel: Handreiking opstellen oefenprogramma en – rooster bedrijfsbrandweren
Datum: 29 november 2024
Versie: 3.0, november 2024
Status: Definitief
Vaststelling: Vaststelling definitieve versie door Frank Blauw: d.d. 29-11-2024
Foto's: Foto's door Megin Zondervan (cover & pagina's 7 & 11)

Versiehistorie :

Nr.	Datum	Status	Auteur(s)	Aard van wijziging
1.2	Juli 2018	Definitief	W. Rochus F. Blaauw	
2.0	Juli 2020	Definitief	W. Rochus F Blaauw	<ul style="list-style-type: none">- Minimaal vereisten oefenprogramma- Site-trekkers constructie toegevoegd- Eisen aan draaiboek & lesplan- Begrippen - & afkortingenlijst
3.0	November 2024	Definitief	W. Rochus E. Wouters	<ul style="list-style-type: none">- Aanpassingen i.h.k.v. Omgevingswet- Toevoeging "incident" scenario's en gezamenlijk oef

Inhoud

1.	Inleiding.....	73
1.1	Aanleiding.....	73
1.2	Doelstelling handreiking.....	73
1.3	Werkdefinitie bedrijfsbrandweer.....	74
1.4	Samenwerking bedrijfsbrandweer & bedrijfsnoodorganisatie.....	74
2.	Wettelijk kader.....	75
2.1	Artikel 31 Wet veiligheidsregio's & Besluit veiligheidsregio's.....	75
2.2	Algemene bepalingen & (model)voorschriften bedrijfsbrandweeraanwijzing.....	75
3.	Scenario's.....	76
3.1	Incidentscenario's.....	76
3.2	Geloofwaardige scenario's.....	76
3.3	Maatgevende scenario's.....	76
3.4	Operationele basissterkte.....	77
4.	Minimaal vereiste onderdelen oefenprogramma.....	77
5.	Oefenen.....	79
5.1	Het begrip oefenen.....	79
5.2	Oefenvormen en -activiteiten.....	79
5.3	Oefenactiviteiten & scenario's.....	79
5.4	Kennis en vaardigheden.....	80
5.5	Oefendoelen (SMART) oefenactiviteiten.....	83
5.6	Toetsen oefendoelen.....	84
5.7	Evaluëren leermomenten.....	84
5.8	Gezamenlijk oefenen bij uitbesteedde bedrijfsbrandweezorg aan Gezamenlijke Brandweer	84
6.	Oefenrooster.....	86
6.1	(Meerjarige) oefencyclus.....	86
6.2	Oefenrooster.....	86
7.	Site-trekkersconstructie en oefenprogramma.....	87
7.1	Site-trekkersconstructie.....	87
7.2	Gezamenlijk oefenprogramma Site-trekkersconstructie.....	87
8.	Draaiboek - lesplan.....	88
	Begrippen- en afkortingenlijst.....	89

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Op grond van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's (Wvr), kan het bestuur van de Veiligheidsregio een locatie waarop bepaalde milieubelastende activiteiten¹¹ plaatsvinden, die in geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar kunnen opleveren voor de openbare veiligheid, aanwijzen als bedrijfsbrandweerplichtig.

Als een bedrijf op grond van artikel 31 Wvr is aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken dan moet aan de in de bedrijfsbrandweeraanwijzing opgenomen voorschriften worden voldaan. Dit houdt o.a. in dat degene die de milieubelastende activiteiten op een aangewezen locatie verricht of exploiteert, de verantwoordelijkheid heeft om de opgerichte bedrijfsbrandweer op te leiden (vakbekwaam worden) en jaarlijks een programma moet opstellen om de bedrijfsbrandweer vakbekwaam te laten blijven.

Het programma om de bedrijfsbrandweer vakbekwaam te houden is het zogeheten oefenprogramma. Vanuit de bedrijfsbrandweeraanwijzing (aanwijsbeschikking), is verplicht om jaarlijks vóór 1 december, of vóór 1 februari (afhankelijk van de Algemene Bepalingen, dan wel modelvoorschriften die van toepassing zijn) een oefenprogramma in te dienen. In dit oefenprogramma wordt beschreven hoe de bedrijfsbrandweer de kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau handhaaft (vakbekwaam blijft) en voldoet aan het gestelde in de aanwijsbeschikking. In een oefenrooster, behorende bij het oefenprogramma, wordt beschreven wanneer de activiteiten uit het oefenprogramma daadwerkelijk worden uitgevoerd.

In juli 2020 heeft de afdeling Industriële Veiligheid van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond de laatste (herziene) versie 2.0 van de 'Handreiking opstellen oefenprogramma en- rooster bedrijfsbrandweren' gedeeld met de aangewezen bedrijven. De komst van de Omgevingswet in 2024 en nieuwe inzichten maakten duidelijk dat aanpassing van de handreiking wenselijk is.

Een andere ontwikkeling in 2024 zal ertoe leiden dat in de toekomst het vakbekwaamheidsprogramma van de Gezamenlijk Brandweer anders ingevuld kan worden. Deze herziende kijk op vakbekwaamheid zal deels in 2025 uitgerold worden waarna de overige bedrijven later kunnen aansluiten. Deze ontwikkeling zal mogelijk een verandering vragen van de invulling van dit oefenprogramma voor de lidbedrijven van de Gezamenlijke Brandweer.

In voorliggende versie is daarnaast een paragraaf over *incidentscenario's* toegevoegd. In die paragraaf is getracht de verhouding tussen *oefenactiviteiten en scenario's* te verduidelijken. Ook is op diverse plekken in het document ingegaan op *kwantitatieve registratie*. Tevens is er een paragraaf toegevoegd over *gezamenlijk oefenen bij uitbestede bedrijfsbrandweezorg aan de GB* en zijn er op diverse plekken in het document kleinere wijzigingen aangebracht.

1.2 Doelstelling handreiking

Het opstellen van het oefenprogramma- en rooster vereist inzicht in de wijze waarop uw bedrijfsbrandweerpersoneel vakbekwaam kan blijven. Hiervoor is specifieke kennis en expertise noodzakelijk.

Om te komen tot een constructief en reproduceerbaar oefenprogramma wordt in de aanwijsbeschikking en de daaraan verbonden voorschriften (en/of Algemene Bepalingen), de toelichting op deze Algemene Bepalingen en/ of de voorschriften uit de aanwijsbeschikking verwezen naar de 'Leidraad oefenen'. Deze Leidraad Oefenen bestaat uit een handleiding en verschillende series oefenkaarten waarbij onderscheid wordt gemaakt in basisbrandweezorg en specialisten¹².

Naast de Leidraad Oefenen (zesde druk, januari 2013) heeft het NIPV (Nederland Instituut Publieke Veiligheid) een 'Transitietabel Leidraad Oefenen naar branchestandaarden blijvende vakbekwaamheid'¹³ en 'branchestandaarden' ontwikkeld voor tien repressieve brandweerfuncties.

Deze transitietabel is een eerste handreiking van het NIPV voor degenen die de Leidraad Oefenen gebruiken en (alvast) willen starten met implementatie van de branchestandaarden.

'De Leidraad Oefenen ondersteunt de oefenstaf bij de opzet en uitvoering van het oefenen, om zo de vakbekwaamheid van medewerkers op niveau te houden. De branchestandaarden beschrijven wat dat niveau minimaal moet zijn'.

¹¹ Het gaat om locaties waarop een of meer bij algemene maatregel van bestuur aangewezen milieubelastende activiteiten worden verricht, of een inrichting die behoort tot een bij die maatregel aangewezen categorie, als de milieubelastende activiteiten die op die locatie worden verricht of die inrichting in geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar kunnen opleveren voor de openbare veiligheid (artikel 31 Wet veiligheidsregio's juncto artikel 7.1 Besluit veiligheidsregio's).

¹² Via: <https://nipv.nl/wp-content/uploads/2022/08/20130101-VenJ-Handreiking-Leidraad-Oefenen.pdf>

¹³ Via: <https://nipv.nl/wp-content/uploads/2022/08/20150508-BA-Brancheadvies-en-transitietabel-Leidraad-Oefenen.pdf>

De Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond, afdeling Industriële Veiligheid (IV), wil door middel van onderhavige handreiking een aanvullend duidelijk kader scheppen omtrent de benodigde gegevens voor het opstellen van een goed oefenprogramma en –rooster voor bedrijfsbrandweren. De Leidraad Oefenen en de branchestandaarden bieden in mindere mate handvatten voor de *specifieke kennis en vaardigheden*¹⁴ waarover bedrijfsbrandweren dienen te beschikken. Deze handreiking is bedoeld om invulling te kunnen geven aan het programmatisch op peil houden van de specifieke kennis en vaardigheden (vakbekwaam blijven) van aangewezen bedrijfsbrandweren.

Om de slag van deze handreiking naar het daadwerkelijk opstellen van een oefenprogramma te vergemakkelijken is een voorbeeld oefenprogramma opgesteld (bijlage 1 van deze handreiking). Het voorbeeld oefenprogramma kan dienen als format bij het opstellen van een oefenprogramma voor bedrijfsbrandweren.

1.3 Werkdefinitie bedrijfsbrandweer

Om geen verwarring te laten ontstaan over het begrip *bedrijfsbrandweer* heeft het LEC – Industriële Veiligheid (voorheen: LEC BrandweerBRZO) een werkdefinitie ontwikkeld¹⁵.

“Een bedrijfsbrandweer is een door het bedrijf ingestelde incident-bestrijdingsorganisatie met bekwaam personeel en materieel, die op basis van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's is aangewezen door de eigen Veiligheidsregio teneinde de risico's van het bedrijf voor de omgeving te beperken.”

1.4 Samenwerking bedrijfsbrandweer & bedrijfsnoodorganisatie

Het oefenprogramma dient ervoor te zorgen dat de bedrijfsbrandweer vakbekwaam blijft, echter ook de bedrijfsnoodorganisatie dient vakbekwaam te blijven. Grotendeels kan de bedrijfsnoodorganisatie apart oefenen. Het is wel van cruciaal belang dat de bedrijfsbrandweer en bedrijfsnoodorganisatie tijdens de oefenactiviteiten gezamenlijk oefenen, met name op de onderdelen waar de bedrijfsnoodorganisatie een taak heeft op grond van de voorschriften uit de bedrijfsbrandweeraanwijzing (onder andere alarmering van-, begidsing van- en informatieverstrekking aan de bedrijfsbrandweer). Op die manier wordt ervaren hoe de samenwerking verloopt. Gelet op bovenstaande is het van belang in het oefenprogramma te beschrijven hoe de samenwerking tussen de bedrijfsbrandweer en de bedrijfsnoodorganisatie, per oefenactiviteit, plaatsvindt.

¹⁴ Zie ook “kennis & vaardigheden”, pagina 9 van deze handreiking

¹⁵ Kennispublicatie *De kern van bedrijfsbrandweren*, LEC BrandweerBRZO, November 2017

2 Wettelijk kader

2.1 Artikel 31 Wet veiligheidsregio's & Besluit veiligheidsregio's

Het wettelijk kader voor een oefenprogramma wordt gevormd door de Wet veiligheidsregio's (Wvr) en het Besluit veiligheidsregio's (Bvr). Het bestuur van de Veiligheidsregio kan op basis van artikel 31 lid 1 van de Wet veiligheidsregio's een locatie, die in het geval van een brand of ongeval bijzonder gevaar kan opleveren voor de openbare veiligheid, aanwijzen als bedrijfsbrandweerplichtig. Verdere uitwerking van de wet vindt plaats in het Besluit veiligheidsregio's.

In artikel 7.1 van het Besluit veiligheidsregio's is bepaald welke locaties, waarop één of meer milieubelastende activiteiten, die in artikel 7.1 Bvr worden genoemd, worden verricht, door het bestuur van de Veiligheidsregio kunnen worden aangewezen als bedrijfsbrandweerplichtig. Artikel 7.3 lid 7 van het Bvr beschrijft de eisen die gesteld kunnen worden aan die aanwijzing.

Artikel 7.3 lid 7 Bvr

Het bestuur van de Veiligheidsregio kan in de aanwijzing, bedoeld in het eerste en vijfde lid, slechts eisen stellen aan:

- a. **de geoefendheid** en de samenstelling van de bedrijfsbrandweer waarbij de functies genoemd in het Besluit personeel veiligheidsregio's, kunnen worden aangewezen;
- b. de voorzieningen inzake bluswater, melding, alarmering en verbindingen;
- c. het blusmaterieel;
- d. de beschermende middelen;
- e. de alarmering van en samenwerking met de brandweer en andere hulpverleningsorganisaties, en
- f. de omvang van het personeel en het materieel van de bedrijfsbrandweer.

2.2 Algemene bepalingen & (model)voorschriften bedrijfsbrandweeraanwijzing

Op grond van de Algemene bepalingen behorende bij de bedrijfsbrandweeraanwijzing, dan wel de van toepassing zijnde (model)voorschriften, dient een aangewezen locatie met een bedrijfsbrandweeraanwijzing **vóór 1 februari** van het betreffende jaar, of **vóór 1 december** een oefenprogramma en een oefenrooster in te dienen bij de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond (VRR). Tevens is opgenomen dat het bevoegd gezag het oefenrooster en -programma beoordeelt en naar aanleiding van deze beoordeling nadere eisen kan stellen.

Door middel van onder andere de genoten opleidingen en cursussen kan worden beoordeeld of de bedrijfsbrandweer voldoende opgeleid is voor de (wettelijke) taak. Door middel van het beoordelen van ingediende oefenprogramma's kan worden getoetst of het oefenprogramma alle relevante onderdelen bevat, om de kennis en vaardigheden omtrent de aangewezen locatie en het gestelde in de aanwijsbeschikking op voldoende niveau te brengen en te waarborgen, waardoor de medewerker vakbekwaam blijft.

Door te werken met een adequate registratie van oefeningen, scenario's en/of onderwerpen voor elke medewerker kan er kwantitatief aantoonbaar gemaakt worden in welke mate een medewerker vakbekwaam is. Naast de voorwaarde van de kwantitatieve registratie en aantoonbaarheid van de vakbekwaamheid is het ook van belang dat de VRR door het inspecteren van oefenmomenten kan beoordelen of de bedrijfsbrandweer voldoende vakbekwaam (geoefend) is en blijft.

3 Scenario's

3.1 Incidentscenario's

De bedrijven die verplicht kunnen worden om te beschikken over een bedrijfsbrandweer hebben gemeen dat er gevaarlijke stoffen aanwezig zijn. Voor de aanwijzing van een bedrijfsbrandweer is het criterium waaraan getoetst wordt dat een gevaarlijke stof in geval van een brand of ongeval, een bijzonder gevaar kan opleveren voor de openbare veiligheid.

Binnen een bedrijf kan zich een brand of een ongeval met gevaarlijke stoffen (een incident) voordoen. De beschrijving van de aard, de omvang, het verloop in de tijd en de bestrijding of beheersing van een brand of een ongeval wordt een incidentscenario genoemd. Bedrijven beschrijven incidentscenario's in het bedrijfsbrandweerrapport en veiligheidsregio's gebruiken ze bij hun beoordeling of de locatie moet worden aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken¹⁶.

In het Scenarioboek industriële veiligheid, van het Landelijk Expertisecentrum industriële veiligheid¹⁷, is een lijst met de verschillende milieubelastende activiteiten (mba's) opgenomen. Per mba is in het scenarioboek onder andere te vinden welke verschillende (incident)scenario's mogelijk zijn bij de mba's. In het scenarioboek Industriële Veiligheid zijn 14 scenario's uitgewerkt.

Het scenarioboek is op twee manieren te gebruiken, namelijk als:

1. Naslagwerk voor verdieping dat als boek gelezen kan worden.
2. Ondersteuning bij specifieke vragen over vergunningsadvies en bedrijfsbrandweeraanwijzingen in het bijzonder en **scenario's in het algemeen**. Door de mogelijkheid om "door te klikken" naar een volgend onderdeel is er snel door het boekwerk heen te navigeren.

In het kader van vakbekwaamheid kan dus worden gesteld dat ook voor het beoefenen van (geloofwaardige)scenario's het scenarioboek-IV kan worden gebruikt om scenario's te categoriseren en meer inzicht te krijgen in welke randvoorwaarden (bijvoorbeeld kentallen over hittestraaling, koeling en materieel/ personeel) bij het specifieke scenario van belang zijn voor de inzet van de bedrijfsbrandweer.

Wel moet worden opgemerkt dat het bestrijden van de effecten van incidentscenario's (en dus ook het beoefenen daarvan) altijd maatwerk is. Hoewel scenario's er vaak hetzelfde eruitzien, kunnen verschillen in de omgeving of binnen de aangewezen locatie beschikbare middelen van het incident toch resulteren in een volledig verschillende aanpak van de bestrijding. De uitgangspunten die worden gehanteerd zijn meestal gelijk¹⁸.

3.2 Geloofwaardige scenario's

Niet ieder incidentscenario kan leiden tot een bedrijfsbrandweeraanwijzing. Alleen geloofwaardige incidentscenario's kunnen grond zijn voor een aanwijzing. Het gaat dan om mogelijke ongevallen die reëel en typerend worden geacht voor de beschouwde locatie en de daarbinnen uitgevoerde mba's en die door optreden van een brandweer kunnen worden beheerst dan wel bestreden.

De kennis en vaardigheden van het bedrijfsbrandweerpersoneel omtrent de aangewezen locatie en de scenario's die zich daarbinnen kunnen voordoen, moeten op voldoende niveau zijn en worden gewaarborgd. In het oefenprogramma moet daarom worden beschreven welke geloofwaardige scenario's op de aangewezen locatie kunnen plaatsvinden. De geloofwaardige scenario's zijn geïdentificeerd en vastgelegd in het bedrijfsbrandweerrapport behorende bij de bedrijfsbrandweeraanwijzing.

3.3 Maatgevende scenario's

¹⁶ Landelijk Expertisecentrum BrandweerBRZO (2019). Werkwijzer bedrijfsbrandweren 2019

¹⁷ Landelijk Expertisecentrum industriële veiligheid. Scenarioboek industriële veiligheid (uitgave 14 november 2022)

¹⁸ Landelijk Expertisecentrum BrandweerBRZO (2019). Werkwijzer bedrijfsbrandweren 2019

Maatgevende scenario's zijn de geloofwaardige incidentscenario's die bepalend zijn voor de omvang en uitrusting van de bedrijfsbrandweer (artikel 7.2 eerste lid onderdeel d). Ook de maatgevende scenario's zijn geïdentificeerd en vastgelegd in het bedrijfsbrandweerrapport behorende bij de bedrijfsbrandweeraanwijzing.

3.4 Operationele basissterkte

De operationele basissterkte is de hoeveelheid personen, uitgesplitst naar functie, en middelen die volgens de aanwijsbeschikking minimaal op de aangewezen locatie aanwezig moeten zijn¹⁹. De maatgevende incidentscenario's, dat wil zeggen de geloofwaardige incidentscenario's, die bepalend zijn voor de omvang en de uitrusting van de bedrijfsbrandweer, bepalen de omvang van de aanwijsbeschikking. Bij het oefenen in het kader van artikel 31 van de Wvr, dient er dan ook rekening mee te worden gehouden dat er minimaal wordt geoefend met de vereiste omvang van de beschreven operationele basissterkte voor dat betreffende scenario.

4 Minimaal vereiste onderdelen oefenprogramma

Een oefenprogramma dient een aantal onderdelen te bevatten om kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau te handhaven en moet specifiek zijn toegespitst op de systemen en geloofwaardige incidentscenario's die op het bedrijf van toepassing zijn. Hieronder wordt een opsomming gegeven van de onderdelen die hiervoor minimaal nodig zijn. Verder in de handreiking zullen deze onderdelen van het oefenprogramma uitgebreider worden uitgewerkt.

1. Het oefenprogramma bevat een algemene beschrijving van de (milieubelastende) activiteiten op de aangewezen locatie en de risico's van de op de aangewezen locatie aanwezige stoffen.

In het oefenprogramma staat een algemene beschrijving van de activiteiten op de aangewezen locatie, tevens bevat het informatie over de gevaarlijke stoffen die binnen de aangewezen locatie (binnen de installaties en opslageenheden) aanwezig zijn. Ook wordt beschreven welke gevaarlijke stoffen bij de (geloofwaardige)scenario's betrokken kunnen zijn en welke risico's daarbij horen (inclusief de reeds getroffen maatregelen). De geloofwaardige scenario's zijn geïdentificeerd en vastgelegd in het bedrijfsbrandweerrapport behorende bij de bedrijfsbrandweeraanwijzing.

2. Het oefenprogramma bevat een algemene beschrijving van bedrijfsbrandweer

Het oefenprogramma bevat een beknopte organisatie beschrijving van de bedrijfsbrandweer met daarin aangegeven welke functies worden vervuld²⁰.

3. Het oefenprogramma bevat een algemene beschrijving van de bedrijfsnoodorganisatie-onderdelen die taken uitvoeren die betrekking hebben op de bedrijfsbrandweeraanwijzing.

In de Algemene bepalingen (behorend bij de bedrijfsbrandweeraanwijzing) worden eisen gesteld aan (een deel van) de bedrijfsnoodorganisatie. Dit betreft onder andere eisen over alarmering van-, begidsing van- en informatieverstrekking aan de bedrijfsbrandweer en overheidsbrandweer en taken van de bedrijfsnoodorganisatie bij een "0-aanwijzing". Deze taken van de bedrijfsnoodorganisatie moeten worden beschreven per functionaris.

4. Het oefenprogramma bevat (en is afgestemd op beheersing en bestrijding van) alle geloofwaardige scenario's.

In het oefenprogramma moet worden beschreven welke geloofwaardige scenario's kunnen plaatsvinden op de locatie waarvoor de bedrijfsbrandweeraanwijzing geldt. De geloofwaardige scenario's zijn geïdentificeerd en vastgelegd in het bedrijfsbrandweerrapport behorende bij de

¹⁹ De invulling van de bedrijfsbrandweer kan ook door derden worden verzorgd. Hiervoor is toestemming nodig van het bestuur van de VRR. Deze door derden verzorgde bedrijfsbrandweer moet voldoen aan de voorwaarden als gesteld in de aanwijzingsbeschikking en de daaraan verbonden voorschriften (en/of Algemene Bepalingen). Als de bedrijfsbrandweezorg geheel of gedeeltelijk wordt uitbesteedt aan de Gezamenlijke Brandweer is vooraf geen toestemming nodig. In dat geval moet wel schriftelijke melding worden gedaan aan het bestuur waarbij tevens het contract dat met Gezamenlijke Brandweer is afgesloten, dient te worden overgelegd.

²⁰ Alle functies waarover de bedrijfsbrandweer op grond van de voorschriften van de bedrijfsbrandweeraanwijzing dient te beschikken, moeten worden beschreven. Dit betreft o.a. manschappen, chauffeurs-pompbediende, bevelvoerders en eventuele first-responders

bedrijfsbrandweeraanwijzing. In het oefenprogramma dienen de geloofwaardige scenario's te zijn opgenomen, waarbij tevens wordt aangegeven welke scenario's de maatgevende scenario's zijn. De benodigde informatie kan (indien geschikt en bruikbaar) gekopieerd worden uit het bedrijfsbrandweerrapport, of worden toegevoegd als bijlage. De geloofwaardige scenario's vormen de basis voor de uitvoering van de oefenactiviteiten.

5. In het oefenprogramma staat welke kennis en vaardigheden worden beoefend (analyse).

Het totale oefenaanbod moet ervoor zorgen dat het personeel van de bedrijfsbrandweer vakbekwaam blijft op het gebied van bestrijden en beheersen van de geloofwaardige scenario's. Hiervoor dienen specifieke kennis en vaardigheden te worden beoefend. Het oefenen bestaat niet alleen uit praktijkoefeningen en oriëntaties, ook andere oefenvormen zijn mogelijk (of nodig).

In het oefenprogramma dient expliciet een analyse te staan waarin is aangegeven welke kennis en vaardigheden moeten worden beoefend en welke oefenvormen daarvoor worden gebruikt. De totale analyse leidt uiteindelijk tot een (meerjarig)oefenprogramma waarin is beschreven hoe vaak de beschreven oefenactiviteiten per functionaris herhaald moeten worden.

6. Oefenactiviteiten²¹ zijn per oefenmoment uitgewerkt in het oefenprogramma.

Met een oefenactiviteit wordt in dit kader bedoeld: iets wat men doet of kan doen in relatie tot oefenen (praktijkoefening, presentatie e.d.). In het hoofdstuk "oefenen" wordt verder ingegaan op de verschillende soorten oefenactiviteiten. In het oefenprogramma dient in ieder geval per oefenactiviteit te worden beschreven:

- welk(e) onderwerp(en) van een scenario wordt(en) beoefend;
- wat de algemene oefendoelen zijn;
- of het kennis en/ of vaardigheden betreft;
- welke werkvorm wordt gekozen (toolboxen, instructiefilms, presentatie, praktijkoefeningen, enz.);
- de frequentie en tijdsbesteding van de oefenactiviteit.

7. Een oefenrooster (waaruit blijkt dat alle ploegen in gelijke mate oefenen).

8. Op basis van het oefenprogramma wordt een oefenrooster opgesteld. Het oefenrooster is de planning op basis van het oefenprogramma over het betreffende jaar (en eventueel daaropvolgende jaren).

9. In het oefenprogramma is een methode beschreven voor een adequate aanwezigheidsregistratie van de vakbekwaamheid.

De kennis en kunde van het bedrijfsbrandweerpersoneel dient adequaat te blijven door bijscholing en het oefenen van de benodigde vaardigheden. Oefeningen moeten daarnaast in overeenstemming met het goedgekeurde oefenprogramma en het bijbehorende oefenrooster worden uitgevoerd. Afwijkingen hiervan zijn alleen mogelijk **na toestemming van het bestuur van de VRR.**

Door middel van het **beschrijven van de methode** die wordt gebruikt voor een adequate kwantitatieve **registratie** van de vakbekwaamheid kan aantoonbaar worden gemaakt hoe invulling wordt gegeven aan bovenstaande. De uitgevoerde oefenactiviteiten voor elke werknemer (van de bedrijfsbrandweer) dienen geregistreerd te worden in het *bedrijfsbrandweerjaarnaal*.

²¹ Zie ook: "Oefenvormen en -activiteiten" van deze handreiking.

5 Oefenen

5.1 Het begrip oefenen

“Oefenen is het door herhaling bekwaam worden of blijven.”

Bij het opstellen van oefendoelen voor het oefenen van kennis en vaardigheden waarover de bedrijfsbrandweer dient te beschikken, kan onderscheid worden gemaakt in twee niveaus²².

1. het bijhouden van kennis en vaardigheden op het opleidingsniveau (basisniveau);
2. bedrijfsspecifieke kennis en vaardigheden verwerven en behouden.

5.2 Oefenvormen en -activiteiten

Binnen het oefenen van de bedrijfsbrandweren zijn tot nu toe praktijkoefeningen en oriëntaties de meest gebruikte oefenvorm. Het oefenen bestaat echter niet alleen uit praktijkoefeningen en oriëntaties maar ook uit het bijhouden van kennis. Daarom zijn ook andere oefenvormen nodig dan alleen praktijkoefeningen en oriëntaties²³. Om geoefend te blijven (en dus voldoende kennis en vaardigheden te behouden) kan bijvoorbeeld ook gebruik worden gemaakt van de volgende oefenvorm: toolboxes, instructiefilms, e-learnings, incident-evaluaties, maquettes, virtueel oefenen, casuïstiek of presentatie(s). De uitvoering van één van deze vormen noemen we een oefenactiviteit.

Met een **oefenactiviteit** wordt in dit kader bedoeld: iets wat men doet of kan doen in relatie tot oefenen (praktijkoefening, presentatie e.d.).

Het totale oefenaanbod moet ervoor zorgen dat het personeel van uw bedrijfsbrandweer (en bepaalde functionarissen van uw bedrijfsnoodorganisatie) vakbekwaam blijven. Door te werken met adequate registratie van deze oefenactiviteiten wordt de vakbekwaamheid van het personeel aantoonbaar gemaakt. Praktijkoefeningen en oriëntaties blijven altijd noodzakelijk, waarbij de frequentie wel beïnvloed kan worden door andere oefenvormen. De gebruikte oefenvorm(en) dienen in het oefenprogramma te worden beschreven.

Oefenen omvat meer dan alleen praktijkoefeningen, dit dient inzichtelijk te zijn in het oefenprogramma!

Voorbeeld:

Een aangewezen locatie heeft in haar bedrijfsbrandweerrapport een geloofwaardig scenario opgenomen waarbij in de praktijk stationaire monitoren worden ingezet voor het koelen van installatiedelen. Bij oefeningen is het in verband met de gevoeligheid van bepaalde apparatuur/ installatiedelen niet mogelijk de koeling realistisch in te zetten.

De aangewezen locatie kan ervoor kiezen om een presentatie te geven met de uitgewerkte geloofwaardige scenario's, om daarmee de bedrijfsbrandweer en de noodorganisatie een goed beeld te geven hoe de monitoren in de praktijk het meest effectief ingezet kunnen worden. Ook kunnen bijvoorbeeld beelden van een "live test" inzicht geven in de praktijk. Wel dient er rekening mee te worden gehouden dat het daadwerkelijk gebruik van deze middelen ook geoefend dient te worden (vaardigheden).

5.3 Oefenactiviteiten & scenario's

De scenario's die moeten worden beoefend volgens het oefenprogramma, dienen altijd een afgeleide te zijn van de geloofwaardige scenario's uit het bedrijfsbrandweerrapport. Daarom moet in het oefenprogramma worden beschreven welke geloofwaardige scenario's kunnen plaatsvinden op de locatie waarvoor de bedrijfsbrandweeraanwijzing geldt.

²² BrandweerBRZO – Werkwijzer bedrijfsbrandweren 2019

²³ Zie ook: Ministerie van Veiligheid en Justitie (tegenwoordig Justitie en Veiligheid), *Leidraad Oefenen, handreiking brandweer*, zesde druk januari 2013

De afgelopen jaren is meermaals geconstateerd dat de praktijkscenario's veelal geënceneerd zijn op de theoretische basis, zoals letterlijk omschreven in het bedrijfsbrandweerrapport. De praktijk laat echter zien dat incidenten vaak een afgeleide zijn van deze omschreven scenario's. Nogmaals wordt opgemerkt dat het bestrijden van de effecten van incidentscenario's (en dus ook het beoefenen daarvan) altijd maatwerk is. Hoewel scenario's vaak hetzelfde eruitzien, kunnen nuanceverschillen (variabelen) in de omgeving of binnen de locatie beschikbare middelen van het incident toch resulteren in een volledig verschillende aanpak van de bestrijding.

Bij de oefenactiviteiten mag dus ook sprake zijn van een **afgeleide van het betreffende (geloofwaardige) scenario**. Een belangrijke randvoorwaarde is wel dat het scenario nadrukkelijk herkenbaar is en de bijbehorende bestrijdingstactiek en/ of – techniek en de gestelde oefendoelen en competenties herleidbaar zijn naar het geloofwaardige scenario. Dit wordt in het oefenprogramma omschreven. Niet realistische randzaken horen geen onderdeel te zijn van de oefenactiviteiten. Zoals eerder in dit document gesteld, kan voor het beoefenen van (geloofwaardige)scenario's het scenarioboek-IV worden gebruikt om scenario's te categoriseren en meer inzicht te krijgen in welke randvoorwaarden bij het specifieke scenario van belang zijn voor de inzet van de bedrijfsbrandweer.

Oefeningen moeten bij de uitvoering te allen tijde in overeenstemming met het goedgekeurde oefenprogramma en het bijbehorende oefenrooster worden uitgevoerd. Afwijkingen hiervan zijn alleen mogelijk **na toestemming van het bestuur (aan te vragen via VRR Industriële Veiligheid)**.

5.4 Kennis en vaardigheden

Volgens de *werkwijzer bedrijfsbrandweren 2019* en de *voorschriften uit (en algemene bepalingen behorende bij) de bedrijfsbrandweer-aanwijzing* dient een oefenprogramma alle relevante oefenonderdelen te bevatten om kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau te handhaven en dient specifiek toespitst te zijn op de systemen die op het bedrijf van toepassing zijn.

Kennis is hetgeen dat je weet/ geleerd hebt over een bepaald onderwerp (feitelijke informatie). Hoe is bijvoorbeeld de lay-out van een bedrijf (terreinkennis), wat zijn de eigenschappen van de aanwezige gevaarlijke stoffen (stofkennis) of wat voor soort installaties zijn aanwezig.

Met **vaardigheden** wordt bedoeld, het vermogen om handelingen bekwaam uit te voeren. Vaardigheden worden vooral opgedaan door (praktische) ervaring. Het aansluiten van voertuigen op blusinstallaties, het aanzetten van koelinstallaties en het op de juiste manier inzetten van middelen zijn voorbeelden van vaardigheden.

Voor het bestrijden van incidenten dient het personeel van de bedrijfsbrandweer over zowel kennis als vaardigheden over het bedrijf en de geloofwaardige scenario's te beschikken.

In *figuur 1* is in blokken weergegeven over welke kennis en vaardigheden de bedrijfsbrandweer en bedrijfsnoodorganisatie (zijnde operationele basissterkte) dienen te beschikken. Hierbij is een splitsing gemaakt tussen de bedrijfsbrandweer en de bedrijfsnoodorganisatie. In de Algemene bepalingen, behorend bij de bedrijfsbrandweeraanwijzing, worden namelijk ook eisen gesteld aan (een deel van) de bedrijfsnoodorganisatie. Deze eisen hebben onder andere betrekking op alarmering van-, begidsing van- en informatieverstrekking aan de (overheids)brandweer en taken van de bedrijfsnoodorganisatie bij een "0-aanwijzing".

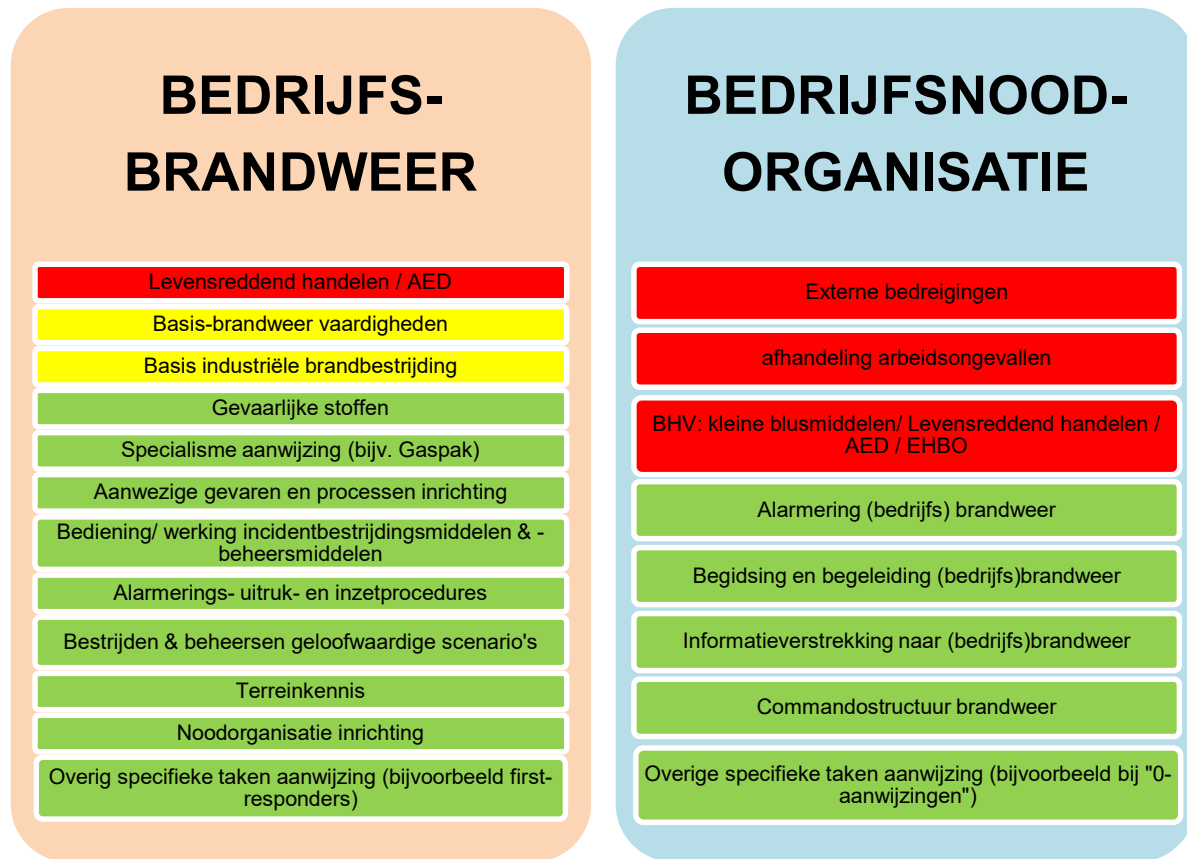
In *figuur 1* zijn de hoofdonderwerpen weergegeven, in de uitwerking (na *figuur 1*) staat specifiek weergegeven over welke kennis en vaardigheden de operationele basissterkte dient te beschikken om een geloofwaardig scenario te kunnen beheersen en bestrijden.

De rode blokken in *figuur 1* zijn elementen opgenomen die niet binnen de scope van de bedrijfsbrandweer vallen, deze hoeven derhalve niet opgenomen te worden in het oefenprogramma. Dat betekent niet dat ze niet beoefend hoeven te worden. De rode blokken dienen bijvoorbeeld wel beoefend te worden in het kader van de Arbeidsomstandigheden wet -en regelgeving of op grond van de eigen bedrijfsrichtlijnen.

Het bijhouden van kennis en vaardigheden op het opleidingsniveau (basisniveau) van de bedrijfsbrandweer (gele blokken *figuur 1*), hoeven niet apart te worden beschreven in het oefenprogramma. Basisvaardigheden maken namelijk altijd integraal onderdeel uit van een oefenactiviteit.

De bedrijfsspecifieke kennis en vaardigheden verwerven en behouden is nodig om de geloofwaardige scenario's te kunnen beheersen en bestrijden. Deze groene blokken uit *figuur 1* vallen binnen de scope van de bedrijfsbrandweeraanwijzing op grond van artikel 31 Wv. De bedrijfsbrandweer bezit eigen kennis en vaardigheden die verworven en behouden dienen te worden. Hier zijn verschillende

oefenvormen voor beschikbaar (zie paragraaf *Oefenvormen*). De oefenvormen waarmee en de momenten waarop deze bedrijfsspecifieke kennis en vaardigheden worden verworven en onderhouden moeten worden beschreven in het oefenprogramma. In de oefenactiviteiten dienen de verworven kennis en vaardigheden beoefend te worden door de bedrijfsbrandweer (en bedrijfsnoodorganisatie).

* Figuur 1: Kennis en Vaardigheden bedrijfsbrandweer & bedrijfsnoodorganisatie

Uitwerking: *Figuur 1* beschrijft in hoofdonderwerpen (op basis van een analyse van de scenario's) welke kennis en vaardigheden beoefend dienen te worden (groene blokken) door de operationele basissterkte. In dit blok vindt u een voorbeeld van een uitwerking van de specifieke kennis en vaardigheden die het hoofdonderwerp omvatten en waarvan verwacht mag worden dat de operationele basissterkte deze kennis en vaardigheden bezit en beoefent, om de geloofwaardige scenario's te kunnen beheersen en bestrijden.

Bedrijfsbrandweer:

Gevaarlijke stoffen:

- weten welke gevaarlijke stoffen binnen de aangewezen locatie aanwezig (kunnen) zijn;
- weten wat de stofeigenschappen zijn van de aanwezige stoffen;
- weten welke stoffen betrokken zijn in een geloofwaardig scenario;
- kennis hebben van wat een stoffenlijst is en wat erop staat;
- weten hoe stoffen zich gedragen tijdens een inzet.

Specialisme aanwijzing:

- kennis en vaardigheden bezitten t.a.v. gaspak dragen;
- kennis en vaardigheden bezitten t.a.v. gebruik en bediening mobiele brandbestrijdingsmiddelen;
- kennis en vaardigheden bezitten t.a.v. gebruik en bediening (industriële) brandweervoertuig;
- kennis en vaardigheden bezitten t.a.v. gebruik SVM.

Aanwezige gevaren en processen aangewezen locatie:

- kennis hebben van de installaties en processen op het terrein;
- technische aspecten van installaties en opslageenheden kennen (inblokken);
- type installatie/ opslageenheid herkennen;
- specifieke gevaren van het terrein herkennen;
- weten welke PBM's bij welke gevaren/ risico's gebruikt moeten worden;
- herkennen van gevaaraanduidingen (borden/ waarschuwingstekens).

Bediening/ werking incidentbestrijdingsmiddelen en –beheersmiddelen:

- (semi-)stationaire middelen herkennen;
- kennis en vaardigheden bezitten t.a.v. gebruik (semi)stationaire middelen.

Alarmerings- uitruk- en inzetprocedures:

- kennis van de CIN-regeling;
- kennis van de drukknopregeling.

Bestrijden en beheersen geloofwaardige/ maatgevende scenario's:

- kennis van de geloofwaardige/ maatgevende scenario's;
- inschatting kunnen maken van tijd-temp ontwikkeling scenario en plan + maken;
- toereikendheid stationaire en mobiele blusmiddelen kennen;
- toereikendheid bluswateropvang kennen.

Terreinkennis:

- lay-out aanwezen locatie kennen;
- toegangspoort(en) van aangewezen locatie kennen;
- route naar aangewezen locatie kennen;
- kennis over bluswaternet en aansluitpunten;
- bluswater capaciteit/ opbrengst aangewezen locatie kennen.

Noodorganisatie aangewezen locatie:

- commandostructuur van aangewezen locatie kennen;
- contactpersonen en verantwoordelijkheden van aangewezen locatie kennen (functies);
- kennis rondom informatie-uitwisseling bij incidenten.

Overig specifieke taken aanwijzing (bijvoorbeeld first-responders)

- specifieke taken first-responder(s).

Noodorganisatie:**Alarmering (bedrijfs)brandweer:**

- kennis van alarmeringsprocedure (intern);
- kennis van drukknopmeldingen;
- kennis en vaardigheden m.b.t. het doen van een CIN-melding.

Begidsing en begeleiding (bedrijfs)brandweer:

- kennis en vaardigheden t.a.v. opvang, begeleiding en gidsen (bedrijfs)brandweer;
- kennis van het terrein t.b.v. veilig en adequaat laten bereiken van het incident door (bedrijfs)brandweer.

Informatieverstrekking naar (bedrijfs)brandweer:

- kennis en vaardigheden t.b.v. het optreden als bedrijfsdeskundige;
- vaardigheden t.b.v. het overdragen van informatie tijdens incidenten;
- kennis van processturing als ondersteuning van de repressieve inzet (processturing als blusvorm);
- weten welke informatie van belang is voor de (bedrijfs)brandweer.

Overige specifieke taken aanwijzing (bijvoorbeeld bij "0-aanwijzingen"):

- specifieke (operator)taken bij een "0-aanwijzing".

5.5 Oefendoelen (SMART) oefenactiviteiten

In het oefenprogramma dient per oefenactiviteit uitgewerkt te worden wat de algemene (oefen)doelstellingen zijn. In het draaiboek/ lesplan dienen de specifieke oefendoelstellingen te zijn uitgewerkt. Doelstellingen moeten duidelijk zijn en richtinggevend, om ze daarmee haalbaar en controleerbaar te maken. Een methode om de doelstellingen zo concreet mogelijk te maken is de SMART-methode.

De SMART-methode geeft een aantal criteria als hulp voor het opstellen van doelstellingen. Dit zijn: **Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdgebonden.**

Specifiek:	Wat, waar, waarom, wie?
Meetbaar:	Hoeveel, hoe meten?
Acceptabel:	Draagvlak, aanwijsbaar, resultaat?
Realistisch:	Haalbaar?
Tijdgebonden:	Wanneer (starten en afronden)?

Voorbeeld doelstelling:

De algemene lay-out, de globale ligging van de tankputten en steigers, de hoofdingang en de secundaire ingangen etc. dienen bekend te zijn bij de bedrijfsbrandweer, om veilig en binnen de daarvoor geldende tijdsnorm, ter plaatse te kunnen komen.

5.6 Toetsen oefendoelen

In de vorige paragraaf is uiteengezet welke methode kan worden gebruikt om oefendoelen op te stellen. Door het toetsen van de oefendoelen wordt bepaald of de vooraf gestelde doelen ook daadwerkelijk behaald zijn en of deze bijgesteld moeten worden.

Uitgangspunt bij het opstellen van de oefendoelen is dat deze haalbaar zijn (realistisch). Indien er oefendoelen niet zijn behaald, is het van belang een oorzaak te vinden en verbeteracties door te voeren. In het draaiboek/ beschrijving van de oefenactiviteit wordt vastgelegd hoe de oefendoelen worden getoetst ("Is het doel van de oefenactiviteit behaald"). Dit kan op verschillende manieren plaatsvinden, denk hierbij aan het stellen van (controle)vragen over de oefenactiviteit, het bespreken van een casus en/of het observeren van deelnemers. Een belangrijke randvoorwaarde is dat wordt geregistreerd in hoeverre de oefendoelen zijn behaald, zodat het aantoonbaar en overzichtelijk is. Uitkomsten hiervan dienen input te zijn voor toekomstige oefenactiviteiten (PDCA).

5.7 Evalueren leermomenten

Evalueren is het bekijken en waarderen van het resultaat aan de hand van de doelen. Deze doelen zijn in een eerder stadium vastgelegd en getoetst.

Belangrijk is om bij het evalueren vast te leggen wat de verbeterpunten zijn om zodoende te kunnen leren van het evalueren. In het draaiboek, lesplan c.q. beschrijving van de oefenactiviteit dient vastgelegd te zijn hoe het bedrijf (met bedrijfsbrandweer) evalueert en hoe de verbeterpunten uit het voorgaande jaar opgevolgd worden.

5.8 Gezamenlijk oefenen bij uitbestedde bedrijfsbrandweezorg aan Gezamenlijke Brandweer

De aangewezen locatie kan de bedrijfsbrandweezorg geheel of gedeeltelijk uitbesteden aan de Gezamenlijke Brandweer (GB). Deze bedrijfsbrandweer dient o.a. te voldoen aan voorwaarden met betrekking tot geoefendheid.

Het kan voorkomen dat binnen het verzorgingsgebied van één post (kazerne) van de GB verschillende bedrijven vergelijkbare (geloofwaardige) scenario's hebben. Het beoefenen van deze scenario's houdt de kennis en kunde van het personeel van de bedrijfsbrandweer op peil, met name de bestrijdingstactiek. Onvoldoende afstemming tussen de GB en de verschillende bedrijven (aangewezen locaties) kan ertoe leiden dat een bepaald scenario een aantal keer kort achter elkaar door eenzelfde kazerne beoefend wordt bij verschillende bedrijven en vervolgens langere tijd niet terugkomt, of dat over een langere periode (meerdere jaren) een scenario überhaupt niet beoefend wordt.

De VRR wil de mogelijkheid bieden om binnen een verzorgingsgebied van één kazerne van de GB identieke scenario's over de grenzen van de bedrijven heen te beoefenen. Daarmee wordt / is het mogelijk om alle scenario's tweemaal terug te laten komen op basis van de huidige afspraken met de bedrijven. Hierbij is een hoge mate van overleg en afstemming tussen GB en bedrijven vereist. Ondanks dat de verantwoordelijkheid bij de bedrijven (aangewezen locaties) ligt, moet het (zoals al eerder aangegeven in dit document) vanzelfsprekend zijn dat de samenwerking actief wordt opgezocht met de GB. Daardoor kan de GB in de gelegenheid worden gesteld mee te denken, af te stemmen en waar nodig te coördineren.

De keuze om een scenariotype op één aangewezen locatie (bedrijf) te beoefenen laat onverlet dat het personeel van de bedrijfsbrandweer voor elk bedrijf (aangewezen locatie) aantoonbare kennis dient te hebben van de binnen de bedrijven (aangewezen locaties) aanwezige (semi-)stationaire incidentbestrijdings en -beheersmiddelen. Ook de kennis van en inzicht in de werking en vaardigheid in de bediening van deze middelen en het scenariotype dat op één aangewezen locatie wordt beoefend dient aangeboden dan wel herhaald te worden.

Het gebruik maken van bovengenoemde mogelijkheid kan alleen plaatsvinden na overleg met de GB én na goedkeuring van het bevoegd gezag (bestuur van de Veiligheidsregio).

Verder blijft de verplichting bestaan om per aangewezen locatie een oefenprogramma ter goedkeuring aan te bieden. Daarin kan bijvoorbeeld in een matrix aantoonbaar gemaakt worden welke oefeningen bij een andere aangewezen locatie voor desbetreffende aangewezen locatie bijdragen aan het onderhouden van de kennis en kunde van het personeel van de bedrijfsbrandweer.

Voorbeeld:

Binnen het verzorgingsgebied van kazerne “X” zijn er vier tankopslagbedrijven aanwezig, deze tankopslagbedrijven verrichten alle de mba *opslaan vloeistoffen in tanks* uit (volgens het scenarioboek industriële veiligheid is dit mba A7).

In de vier bedrijfsbrandweerrapportages van de 4 bedrijven hebben alle bedrijven het scenario *B13 Rim Seal Fire* geïdentificeerd als geloofwaardig scenario, dit scenario lieten zij jaarlijks terugkomen in hun oefenprogramma. De betreffende kazerne beoefende jaarlijks vier keer het scenario *Rim Seal Fire*.

Na overleg tussen de vier tankopslagbedrijven en de Gezamenlijke Brandweer wordt bij de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond het plan ingediend om kazerne “X” jaarlijks het scenario *Rim Seal Fire* één keer praktisch te laten beoefenen per ploeg. In een periode van vier jaar wordt bij ieder bedrijf het scenario één keer beoefend.

Wel verzorgt ieder bedrijf jaarlijks een kennis en vaardighedensessie om de bedrijfsbrandweer te voorzien van bedrijfsspecifieke kennis over de per bedrijf aanwezige (semi-)stationaire incidentbestrijdings- en -beheersmiddelen, alsmede kennis van en inzicht in de werking en vaardigheid in de bediening van deze voorzieningen.

6 Oefenrooster

6.1 (Meerjarige) oefencyclus

Het uitgangspunt ten aanzien van oefenen is dat een aangewezen locatie al haar geloofwaardige scenario's periodiek beoefent. Indien niet alle geloofwaardige scenario's in een éénjarige oefencyclus beoefend kunnen worden, dient naast een oefenprogramma en –rooster voor het betreffende jaar, ook een meerjarig oefenprogramma en –rooster ingediend te worden. In dit meerjarig oefenprogramma en –rooster wordt per geloofwaardig scenario de frequentie aangegeven waarmee het bedrijfsbrandweerpersoneel het betreffende scenario in de praktijk oefent (middels bijvoorbeeld kennisoverdracht, praktijkoefeningen of oriëntaties).

De frequentie is bijvoorbeeld afhankelijk van de complexiteit van het scenario, de betrokken gevaarlijke stoffen of de complexiteit van de vaste installaties waar de bedrijfsbrandweer gebruik van dient te maken. Ook het wel of niet gebruik maken van een site-trekkersconstructie (zie hoofdstuk *Site-trekkersconstructie*) heeft invloed op de frequentie. Het bedrijf moet de overwegingen ten aanzien van de frequentie toelichten in het oefenprogramma.

Ondanks dat de verantwoordelijkheid bij de bedrijven (aangewezen locaties) ligt, moet het vanzelfsprekend zijn dat de samenwerking actief wordt opgezocht met de uitvoerende organisatie van de bedrijfsbrandweezorg (bij uitbesteedde bedrijfsbrandweezorg). Daardoor kan de uitvoerende organisatie in de gelegenheid worden gesteld mee te denken, af te stemmen en waar nodig coördineren.

Voorbeeld:

Een aangewezen locatie heeft in haar bedrijfsbrandweerrapport vier geloofwaardige scenario's opgenomen (scenario A t/m D). In verband met de complexiteit van één van de scenario's wenst het bedrijf dit specifieke scenario (scenario A) jaarlijks te beoefenen. De overige drie scenario's zijn minder complex en uit de analyse blijkt dat het mogelijk is om de minder complexe scenario's 1 maal per 3 jaar te beoefenen. Het bedrijf heeft drie bedrijfsbrandweer-ploegen (ploeg 1 t/m 3).

In de uitwerking zal de oefencyclus van de geloofwaardige scenario's er als volgt uit komen te zien:

Jaar 1: scenario A & B, jaar 2: scenario A & C, jaar 3: scenario A & D. Alle ploegen dienen de scenario's van het betreffende jaar te oefenen → 6 oefenmomenten per jaar.

In geval van een bedrijf dat de bedrijfsbrandweer invult met mensen uit de ploegendienst, betekent het dat alle deze mensen scenario A jaarlijks moeten beoefenen, de overige eens per 3 jaar. In het oefenprogramma wordt beschreven hoe de oefeningen worden gepland.

6.2 Oefenrooster

Op basis van het oefenprogramma wordt het oefenrooster opgesteld. Dit is de planning op basis van het oefenprogramma over het betreffende jaar. Het rooster maakt inzichtelijk wanneer het personeel van de operationele basissterkte het betreffende jaar oefent.

In geval van een meerjarige oefencyclus is in dat geval ook sprake van een meerjarig oefenrooster. Het rooster zorgt er voor dat inzichtelijk is wanneer de activiteiten uit het oefenprogramma uitgevoerd worden door de bedrijfsbrandweer. Bij het opstellen van het rooster dient er rekening mee te worden gehouden dat de bedrijfsbrandweer vaak uit meerdere ploegen bestaat. In het geval dat het bedrijf een contract heeft met de Gezamenlijke Brandweer betekent dit bijvoorbeeld dat het bedrijf elke oefening voor minimaal elke ploeg dient te organiseren.

7 Site-trekkersconstructie en oefenprogramma

7.1 Site-trekkersconstructie

Wanneer meerdere bedrijven met elk een bedrijfsbrandweeraanwijzing op één bedrijventerrein zijn gevestigd, kan één bedrijf, de site-trekker, de uitvoering van de bedrijfsbrandweezorg voor andere bedrijven met een bedrijfsbrandweeraanwijzing / aangewezen locaties op zich nemen. Voor deze constructie is voorafgaande schriftelijke toestemming nodig van het bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond.

Een site-trekkersconstructie dient te voldoen aan de volgende voorwaarden:

- de site-trekker en de aangewezen locaties waarvoor deze de bedrijfsbrandweezorg uitvoert, zijn gelegen op één, omheind bedrijventerrein;
- alle deelnemende bedrijven met een bedrijfsbrandweeraanwijzing op het bedrijventerrein maken gebruik van één centrale toegangsvoorziening;
- er mogen geen fysieke barrières zijn tussen de aangewezen locaties;
- de site-trekker en de aangewezen locaties waarvoor deze de bedrijfsbrandweezorg uitvoert beschikken ieder over een eigen bedrijfsbrandweeraanwijzing;
- de site-trekker heeft een eigen bedrijfsbrandweer. Een site-trekker mag de aan andere aangewezen locaties te leveren bedrijfsbrandweezorg niet door een externe partij (bijvoorbeeld de GB) laten vervullen (zie onder meer de voorwaarden voor de invulling van de bedrijfsbrandweezorg door de Gezamenlijke Brandweer);
- in het bedrijfsbrandweerrapport vermeldt het bedrijf welk deel van de bedrijfsbrandweezorg ze wil laten uitvoeren door een site-trekker en door wie en op welke wijze dit moet gebeuren;

Het bestuur van de Veiligheidsregio geeft alleen toestemming voor de site-trekkersconstructie als de in de bedrijfsbrandweeraanwijzingen voorgeschreven bedrijfsbrandweezorg bij alle deelnemende bedrijven met een bedrijfsbrandweeraanwijzing (inclusief de site-trekker) mogelijk blijft. Naast samenwerking op initiatief van de aangewezen locaties zelf kan het bestuur van de Veiligheidsregio ook bedrijven verplichten om gezamenlijk over een bedrijfsbrandweer te beschikken²⁴.

7.2 Gezamenlijk oefenprogramma Site-trekkersconstructie

Aangewezen locaties die beschikken over een door het bestuur van de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond goedgekeurde site-trekkersconstructie kunnen, mits zij voldoen aan alle bovenstaande voorwaarden, een gezamenlijk (geclusterd) oefenprogramma indienen.

Hierbij dienen in het oefenprogramma wel alle onderdelen van de deelnemende bedrijven (aangewezen locaties) behandeld te worden. Duidelijk moet blijken welke geloofwaardige en maatgevende scenario's er per bedrijf zijn en dient de analyse per bedrijf uitgevoerd te worden. Als blijkt uit de analyse dat, bijvoorbeeld doordat de bedrijven op hetzelfde terrein zitten of dezelfde gevaarlijke stoffen gebruiken, kennis en vaardigheden gezamenlijk uitgevoerd kunnen worden, kan dat leiden tot gezamenlijke oefenactiviteiten. Dat dient dan duidelijk beschreven te worden in het oefenprogramma en zal daarna leiden tot een oefenrooster waarin de oefenactiviteiten van de aparte bedrijven gezamenlijk worden uitgevoerd.

Daarbij dient in het oefenprogramma wel duidelijk te worden gemaakt wanneer de geloofwaardige scenario's van welke aangewezen locatie worden beoefend.

²⁴ Artikel 7.3, derde lid, van het Besluit veiligheidsregio's

8 Draaiboek - lesplan

In deze handreiking is uitvoerig ingegaan op de vereisten voor het opstellen van een oefenprogramma. Het oefenprogramma geeft uiteindelijk een overzicht van verschillende oefenactiviteiten. Deze oefenactiviteiten dienen verder uitgewerkt en voorbereid te worden. Dit gebeurt in een draaiboek of lesplan van de oefenactiviteit.

Een **draaiboek** is een beschrijving van een geplande activiteit (oefenmoment). Hierin wordt stap voor stap beschreven wat er geoefend wordt (**vaardigheden**), welke mensen en middelen er nodig zijn, welke veiligheidsinstructies er zijn en wie welke taken heeft. Het draaiboek dient als handleiding voor gebruik tijdens de voorbereiding en/of uitvoering tijdens praktijkoefeningen (vaardigheden).

Een "les" bestaat uit een introductie, een kern en een afsluiting. In een **lesplan** staat beschreven welke **kennis** wordt overgedragen en ook welke mensen en middelen er nodig zijn en wie welke taken heeft. Het lesplan dient, net als het draaiboek, voor gebruik tijdens de voorbereiding en/of uitvoering van de les. De term "lesplan" wordt toegepast voor oefenactiviteiten waarbij kennisoverdracht centraal staat.

Het draaiboek of lesplan is een belangrijk kwaliteitsinstrument binnen de oefensystematiek en draagt bij aan kwalitatief goede oefenactiviteiten. Voorwaarde hierbij is dat in het oefendraaiboek of lesplan de volgende essentiële onderdelen zijn uitgewerkt:

Onderdeel	Toelichting	Draaiboek	Lesplan
Deelnemers	Beschreven is wie aan deze oefening deelnemen en welke rollen daarbij heeft.	X	X
Oefenvorm	Beschreven is voor welke oefenvorm is gekozen	X	X
Oefendoel(en)	De oefendoelen zijn smart en realistisch omschreven, zodat de waarnemingscriteria voor de oefenactiviteit logischerwijs volgen uit het oefendoel.	X	X
Vaardigheden	Beschreven is welke vaardigheden tijdens de oefenactiviteit worden opgedaan.	X	-
Oefencriteria	Criteria waarmee bepaald kan worden wanneer het oefendoel is behaald zijn beschreven	X	X
Scenario en encenering	Een beschrijving van het bedrijfsbrandweersscenario en hoe het scenario geënceneerd wordt zijn toegevoegd.	X	-
Waarnemers	Beschreven is of er voor alle te beoefenen functies waarnemers zijn.	X	-
"No-Play" procedure en veiligheidsinstructies	Duidelijk moet zijn beschreven hoe de deelnemers op de hoogte worden gesteld van de "No-Play" procedure en veiligheidsinstructies.	X	- / X
Beoordeling	Beschreven is of er observatielijsten of observatiecriteria voor de waarnemers zijn, zodat duidelijk is waarnaar zij kijken en hoe de verrichtingen beoordeeld worden. Deze kunnen als bijlage worden toegevoegd.	X	-
Evaluatie	Beschreven is hoe aandacht besteed wordt aan het evalueren van de oefening na afloop, ten einde leer- en verbeterpunten op te halen. Ook wordt aangegeven waar de evaluatie plaats zal vinden.	X	X
Tijdslijn	Een globale tijdslijn van de oefenactiviteit (voorbereiding, start, duur oefening, duur evaluatie) is opgenomen.	X	X

De draaiboeken of lesplannen hoeven niet samen met het oefenprogramma ingediend te worden. De draaiboeken of lesplannen dienen wel bij de oefenactiviteiten beschikbaar te zijn en te kunnen worden gezien.

Begrippen- en afkortingenlijst

Aangewezen locatie	een locatie (bedrijf), die op grond van artikel 31 Wet veiligheidsregio's is aangewezen om over een bedrijfsbrandweer te beschikken
Algemene Bepalingen	Algemene bepalingen behorend bij de bedrijfsbrandweeraanwijzing van de betreffende aangewezen locatie.
Bedrijfsbrandweer	Een bedrijfsbrandweer is een door het bedrijf ingestelde incident-bestrijdingsorganisatie met bekwaam personeel en materieel, die op basis van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's is aangewezen door de eigen Veiligheidsregio teneinde de risico's van het bedrijf voor de omgeving te beperken.
Bedrijfsbrandweerplichtig	Een bedrijf dat, op basis van artikel 31 van de Wet veiligheidsregio's is aangewezen door de eigen Veiligheidsregio, voor het beschikken over een (eigen) bedrijfsbrandweer is bedrijfsbrandweerplichtig.
Bedrijfsnoodorganisatie	Een Bedrijfsnoodorganisatie (BNO) is de fysieke veiligheidsorganisatie op maat van een bedrijf of instelling.
Branchestandaarden blijvende Vakbekwaamheid	De branchestandaard beschrijft het vereiste vakbekwaamheidsniveau voor iedere repressieve brandweeredewerker in Nederland, ongeacht de Veiligheidsregio waarin hij of zij werkzaam is. De werkgever zal hier nog aanvullende eisen aan toevoegen, kijkend naar het verzorgingsgebied en de specifieke regionale risico's.
Bvr	Besluit veiligheidsregio's, besluit van 24 juni 2010, houdende regels inzake de organisatie en de taken van de veiligheidsregio's en de gemeentelijke brandweer, alsmede de financiële bijdrage van het Rijk.
Draaiboek	Een draaiboek is een beschrijving van geplande activiteiten (oefenmomenten). Hierin wordt stap voor stap bijvoorbeeld beschreven wat er geoefend wordt, welke mensen en middelen er nodig zijn, welke veiligheidsinstructies er zijn en wie welke taken heeft.
Geloofwaardig scenario	Een beschrijving van de aard, de omvang, het verloop in de tijd en de bestrijding of de beheersing van een brand of ongeval op het terrein van de locatie: <ol style="list-style-type: none">1. die gegeven de aard van een installatie of de locatie, rekening houdend met de daarin aangebrachte preventieve voorzieningen, als reëel en typerend wordt geacht,2. waarbij schade aan gebouwen of personen in de omgeving van de locatie kan ontstaan, en3. waarbij van preventieve of repressieve maatregelen duidelijk effect verwacht mag worden, waardoor escalatie daarvan wordt voorkomen"
Kennis	Kennis is hetgeen dat je weet/ geleerd hebt over een bepaald onderwerp (feitelijke informatie).
Leidraad Oefenen	De Leidraad Oefenen bestaat uit een handleiding en verschillende series oefenkaarten waarbij onderscheid wordt gemaakt in basisbrandweezorg en specialismen.
Lesplan	In een lesplan staat o.a. beschreven welke en hoe kennis wordt overgedragen en welke mensen en middelen er nodig zijn.

Maatgevend scenario	De maatgevende incidentscenario's dat wil zeggen de geloofwaardige incidentscenario's, die bepalend zijn voor de omvang en de uitrusting van de bedrijfsbrandweer.
Oefenactiviteit	Met een oefenactiviteit wordt bedoeld: iets wat men doet of kan doen in relatie tot oefenen (praktijkoefening, presentatie e.d.).
Oefenprogramma	Een document waarin wordt beschreven hoe de bedrijfsbrandweer de kennis en vaardigheden op het vastgestelde opleidingsniveau handhaaft (vakbekwaam blijft) en voldoet aan het gestelde in de bedrijfsbrandweeraanwijzing.
Operationele basissterkte	De operationele basissterkte is de hoeveelheid personen, uitgesplitst naar functie, en middelen die volgens de aanwijsbeschikking minimaal op het terrein van de locatie aanwezig moeten zijn.
Oefenvorm	Een vorm van oefenen, bijvoorbeeld: toolboxen, instructiefilms, e-learnings, incident-evaluaties, maquette-oefeningen, virtueel oefenen, casuïstiek of presentatie(s).
SMART (methodiek)	De SMART-methode geeft een aantal criteria als hulp voor het opstellen van doelstellingen. Dit zijn: S pecifiek, M eetbaar, A ccceptabel, R ealistisch en T ijdgebonden.
Vaardigheden	Met vaardigheden wordt bedoeld, het vermogen om handelingen bekwaam uit te voeren.
Vakbekwaamheid	De mate waarin iemand competent is zijn of haar functie te vervullen.
Veiligheidsregio (Rotterdam-Rijnmond)	De Veiligheidsregio (Rotterdam-Rijnmond) (VRR) is een overheidsorganisatie die namens de 15 gemeenten in de regio taken uitvoert op het gebied van rampenbestrijding, crisisbeheersing, risicobeheersing, brandweezorg, ambulancezorg en geneeskundige hulpverlening. De VRR is bevoegd gezag voor de regelgeving volgend uit artikel 31 van de wet veiligheidsregio's.
Wvr	Wet veiligheidsregio's, wet van 11 februari 2010, houdende bepalingen over de brandweezorg, de rampenbestrijding, de crisisbeheersing en de geneeskundige hulpverlening.
0-aanwijzing	Een bedrijfsbrandweeraanwijzing met daarin opgenomen een operationele basissterkte zonder eisen ten aanzien van bedrijfsbrandweerpersoneel.

Dit is een uitgave van:

Landelijk expertisecentrum industriële veiligheid (LEC IV).

Deze werkwijzer is vastgesteld in het managementoverleg industriële veiligheid van de veiligheidsregio's (MO IV) van 17 juni 2025 en in het directeurenoverleg (DO IV) van 15 juli 2025.

Contact

Postbus 9154, 3007 AD Rotterdam

www.leciv.nl

Tel. 088 - 8779 556

Uitgave: 15 juni 2025

Versie: 1.0

Wij hechten veel belang aan kennisdeling. Delen uit deze publicatie mogen dan ook worden overgenomen op voorwaarde van bronvermelding.

Oplegnotitie bestuur VrAA

Agendapunt	Verkenningsoopdracht 24/7 paraatheid Kazerne Victor
Vergadering	8 juni 2026
Ingebracht door	Steven van der Looij - Waarnemend commandant BAA/ directeur VrAA
Behandelaar	Ron Hendriks – Sector Brandweezorg

Gevraagde besluiten

Het bestuur VrAA wordt gevraagd om:

1. Akkoord te gaan met *De verkenningsoopdracht 24/7 paraatheid Kazerne Victor*. De resultaten van de verkenning worden in een later stadium ter besluitvorming voorgelegd.
2. *Akkoord te gaan met de kaders*. Waarbinnen de verkenning wordt uitgevoerd: het gebruik van bestaande roostervarianten, geen arbeidsvoorwaardelijke- en CAO-wijzigingen en er worden in deze fase geen onomkeerbare organisatorische besluiten genomen.

Management samenvatting

Aanleiding en context

Sinds 2019 functioneert Kazerne Victor met een afwijkend beroepsrooster. Deze periode is benut om ervaring op te doen met alternatieve roostervormen. Door stedelijke verdichting, nieuwe gebiedsontwikkelingen (waaronder Strandeiland), structurele personele druk en veranderende eisen aan paraatheid ontstaat de behoefte om opnieuw te verkennen of een robuuste 24/7 paraatheid vanuit Kazerne Victor met bestaande roostervarianten realiseerbaar is.

Korte bestuurlijke samenvatting/toelichting

Met deze verkenningsoopdracht wordt beoogd feitelijk en vergelijkbaar inzicht te verkrijgen in de haalbaarheid en effecten van 24/7 brandweezorg vanuit Kazerne Victor. Hierbij wordt gebruikgemaakt van bestaande roostervarianten. De verkenning is open en onderzoekend en bouwt voort op eerdere evaluaties. De verkenning leidt niet tot directe besluitvorming over roostering of organisatie, maar vormt een onderbouwde basis voor latere keuzes door management en bestuur.

Consequenties

- **Bestuurlijk:** Het besluit betreft het vaststellen van een verkenningsopdracht en het meegeven van kaders; er worden geen beleidswijzigingen of onomkeerbare besluiten genomen.
- **Financieel:** In deze fase zijn er geen financiële consequenties. In de verkenning brengen we de financiële effecten van de varianten in beeld. De effecten op de huisvesting en geplande renovatie van Kazerne Victor worden daarin meegenomen.
- **Personeel:** Geen wijzigingen in arbeidsvoorwaarden of CAO-afspraken; afstemming met de medezeggenschapsraad vindt informerend en verkennend plaats.
- **Organisatorisch:** De verkenning kan input leveren voor toekomstige keuzes, maar leidt niet tot directe aanpassingen in de paraatheid en het niveau van brandweezorg.
- **Juridisch:** Geen juridische consequenties.

Communicatie

Na vaststelling van de verkenningsopdracht worden het management en de OR geïnformeerd over de scope en aanpak. Externe communicatie is in deze fase niet aan de orde.

Besluitvormingstraject

Historie

Datum	Vergadering en uitkomsten
15 december 2025	In de vergadering is het bestuur in een presentatie meegenomen over de ontwikkelingen binnen brandweezorg. Deze verkenning is benoemd als onderdeel van deze ontwikkelingen.

Verdere behandeling

Datum	Vergadering
8 juni 2026	Bestuur VrAA – vaststellen verkenningsopdracht
Najaar 2026	Vaststellen uitkomsten verkenningsopdracht

Meegezonden stukken

- Bijlage A: Verkenningsopdracht Roostervarianten Kazerne Victor

Verkenningsoopdracht

Onderwerp: 24/7 paraatheid Kazerne Victor

Datum: 23 april 2026 versie 1.0

Status: Startnotitie/ verkenningsoopdracht

1. Aanleiding

Sinds 2019 draait Kazerne Victor met een afwijkend beroepsrooster binnen de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland. Deze organisatievorm is bewust ingezet om alternatieve organisatie- en roostervormen te proberen, met als doel meer flexibiliteit, hogere productiviteit en een sterkere verbinding met de omgeving. Tijdens deze periode zijn onder meer 8-uursdiensten en het 16-uursrooster getest en geëvalueerd. Die trajecten zijn afgerond en bestuurlijk vastgelegd, maar dat is zeker niet het eindpunt. De context rondom Kazerne Victor verandert opnieuw. Factoren die daartoe aanleiding geven zijn onder meer:

- verdere stedelijke verdichting en areaaluitbreiding in en buiten het verzorgingsgebied;
- toekomstige ontwikkelingen zoals een Veiligheidscentrum op Strandeiland;
- structurele druk op personele beschikbaarheid en inzetbaarheid;
- veranderende eisen aan paraatheid, restdekking, robuustheid en continuïteit van de brandweezorg.

Deze ontwikkelingen geven aanleiding om te verkennen of met bestaande roostervarianten een robuuste 24/7 paraatheid vanuit Kazerne Victor kan worden gerealiseerd, en tegen welke voorwaarden en effecten. Het bestuur VrAA is in haar vergadering van 15 december jl. geïnformeerd over het initiatief van deze verkenning.

2. Doel van de verkenning

Het doel van deze verkenning is inzicht te krijgen in de mate waarin met bestaande roostervarianten, in het bijzonder hybrideroosters, 24/7 brandweezorg vanuit Kazerne Victor realiseerbaar is en welke financiële, organisatorische en personele effecten daaraan verbonden zijn.

3. Uitgangspunten en afbakening

Uitgangspunten

- De verkenning is **open en onderzoekend**.
- Eerdere onderzoeken en evaluaties worden benut als leerbasis.
- Financiële doorrekeningen worden gebruikt om **inzicht in bandbreedtes** te geven.

Afbakening

- **Bestaande roostervarianten** binnen VrAA worden toegepast; 24-uurs aanwezigheidsdiensten en het 16-9 rooster. Andere roostermodellen (zoals 3x8, 2x12, 15+9) vallen buiten de scope.
- Er vinden **geen arbeidsvoorwaardelijke en CAO wijzigingen** plaats.
- Er worden **geen onomkeerbare organisatorische stappen** gezet.
- Er is een sterke **relatie** met het verkenningsonderzoek Strandeiland.
- **Afstemming met OR** is informerend en verkennend.

4. Financiële analyse

In **december 2025** zijn financiële doorrekeningen opgesteld voor verschillende roostervarianten rond Kazerne Victor. Deze dienen binnen de verkenning als **vertrekpunt voor financiële duiding**, niet als definitieve onderbouwing. De scope van de verkenning is gericht op **hybrideroosters** die bestaan uit een combinatie van: **24-uurs aanwezigheidsdiensten**, en **16-uurs dagdiensten**, met als doel het realiseren van een **structureel 24/7 parate kazerne**.

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50

informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

De financiële analyse richt zich nadrukkelijk op:

- benodigde formatie (FTE);
- structurele personeelskosten;
- verhouding tussen kosten en paraatheid;

De verkenning moet deze financiële effecten **duidelijk en vergelijkbaar** in kaart brengen.

5. Korte analyse mogelijke roostervarianten

De verkenning heeft niet als doel om opnieuw een onderzoek te starten naar de mogelijke roostervarianten voor 24uurs brandweezorg. Er wordt voortgebouwd op de binnen VrAA inzetbare roosters.

Huidige situatie: 16-9 rooster (rooster kazerne Victor)

- Kenmerken: beperkte paraatheid, twee 16uurs werkuren, aangevuld met 9 (niet) repressieve uren.
- Aandachtspunten: Geen 24/7 brandweezorg, effectiviteit 9 (niet) repressieve uren.

Hybride variant:

- Kenmerken: 24/7 paraatheid door combinatie van aanwezigheids- en dagdiensten.
- Aandachtspunten: complexiteit in aansturing en roostering, inzet van de 9 (niet) repressieve uren.

Beoordelingskader

De verkenning vergelijkt het huidige rooster en de hybride variant(en) aan de hand van de volgende criteria:

- **Paraatheid en inzetbaarheid** werkuren, FTE, productiviteit, duurzame inzetbaarheid;
- **Opleiden en oefenen**;
- **Financiën** gemiddelde kosten per FTE, totale kosten per roostervariant;
- **Implementatierisico's & uitlegbaarheid.**

6. Op te leveren producten

De verkenning resulteert in een verkenningrapport, met:

- een **verkenningrapport** met een vergelijkend beeld op basis van het beoordelingskader;
- een **advies** met expliciete duiding van risico's, onzekerheden en aandachtspunten;
- een basis voor eventuele **vervolgkeuzes in een latere fase.**

7. Planning

De globale planning tot behandeling bestuursvergadering, ziet er als volgt uit:

1. **Week 15 – 16: Aanscherpen en vaststellen verkenningsoopdracht**
 - Afstemmen opdrachtgever, commandant en consultatie OR-liaison.
 - Scope/ afbakening verkenningsoopdracht en beoordelingskader definitief maken
2. **Week: 17: Voorbereiding behandeling bestuur**
 - Opstellen besluit notities MTVrAA en oplegnotitie Bestuur VrAA. Aanleveren: **21 april '26**
3. **MTVrAA: 28 april '26**
4. **Bestuursvergadering VrAA: 8 juni '26**

8. Rol van het management en bestuur

- **Bestuur VrAA:** vaststellen opdracht en kaders. Richting geven aan de scope en diepgang.
- **Management VrAA:** inhoudelijke keuzes en besluiten. MTVrAA besluit over de organisatie van de paraatheid (roostervariant) op advies van het MT Brandweezorg.
- **Medezeggenschap:** besluitvorming vindt plaats op basis van het verkenningrapport, advies en OR-traject.

Slot: Deze verkenningsoopdracht markeert een **nieuw ijkpunt:** zorgvuldig, transparant en met oog voor de lessen uit het verleden, om toekomstige keuzes over paraatheid en roostervormen goed onderbouwd te kunnen maken.

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 552 20 49

informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

Auditrapport Kwaliteit Aanbieder Brandweeropleidingen

Versie: 1.0 Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland / BOCAS,

Datum audit: 24 maart 2026

Aan de hand van:

Handleiding

Toetsing Kwaliteit Aanbieders Brandweeropleidingen (KAB)

versie 3.3 oktober 2024

Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
Postbus 7010
6801 HA Arnhem
Kemperbergerweg 783, Arnhem
www.nipv.nl
info@nipv.nl
026 355 24 00

Colofon

Opdrachtgever: Nederlands Instituut Publieke Veiligheid
Contactpersoon: Yvette Smits
Titel: Auditrapport Kwaliteit Aanbieder Brandweeropleidingen
Datum: 11 april 2026
Vertrouwelijkheid: vertrouwelijk
Status: Definitief
Versie: 1.0
Auteurs: Marco Weda, Lex Tillart en Heidi Snoek
Projectleider: Marco Weda
Review: Lex Tillart en Heidi Snoek
Eindverantwoordelijk: Marco Weda

Het Nederlands Instituut Publieke Veiligheid is bij wet vastgelegd onder de naam Instituut Fysieke Veiligheid.

Voorwoord

Het certificeren van aanbieders van brandweeronderwijs (opleidingsinstituten) op basis van het waarderingskader Kwaliteit Aanbieders Brandweeronderwijs (KAB) maakt onderdeel uit van de kwaliteitsketen voor het brandweeronderwijs. Het stelsel voor brandweeronderwijs staat in dienst van de duurzame vakbekwaamheid van professionals. Onderwijs met vakinhoud aansluitend bij de behoefte van de brandweersector leidt tot goed opgeleide brandweermensen, zowel vrijwilligers als beroeps, die zich efficiënt en effectief kunnen inzetten voor een veilige samenleving. Bovendien stelt een goed functionerend onderwijssysteem individuele professionals (in wording) in staat om aan de opleidingseisen te voldoen.

De certificering van aanbieders van brandweeronderwijs heeft een gemeenschappelijk doel: het gezamenlijk verbeteren en borgen van de kwaliteit van opleidingsinstituten en blijvende ontwikkeling boven de basiskwaliteit en zo bijdragen aan eenduidige en uniforme kwaliteit van het brandweeronderwijs en vakbekwaam brandweerpersoneel.

In de periode 2017-2019 hebben de initiële audits plaatsgevonden bij de opleidingsinstituten die brandweeropleidingen verzorgden. In de tweede auditcyclus is er meer aandacht uitgegaan naar de lerende organisatie en naar reflectie op de eigen verantwoordelijkheid zonder daarbij 'regulering en borging' uit het oog te verliezen. De evaluatie van de 2-metingen heeft laten zien dat gebruikers tevreden zijn over de meer waarderende vorm van auditen. Het 'bewust bekwaam zijn' heeft hiermee een stap vooruit gemaakt. Deze lijn wordt dan ook vastgehouden waarbij opleidingsinstituten worden gestimuleerd, de ontwikkelingen die hebben plaatsgevonden en succesfactoren die onderdeel zijn van een professionele kwaliteitscultuur zichtbaar te maken. Waarbij uiteraard onverminderd de basiskwaliteit op orde dient te zijn.

Inhoud

1	Inleiding	5
1.1	Audit en rapportage	6
2	Samenvatting	8
2.1	Oordeel van het auditteam	8
3	Bevindingen en beoordeling	11
3.1	Deel 1 Management en beleid	11
3.2	Deel 2 Uitvoering beleid	14
3.3	Deel 3 Checklist	19
	Bijlage 1: Totaaloverzicht waardering	20
	Bijlage 2: Gebruikte documenten	22
	Bijlage 3: Zelfevaluatie	25

1 Inleiding

BOCAS (Brandweer Opleidingscentrum Amsterdam-Amstelland Schiphol) is een opleidingsinstituut met brandweeropleidingen voor de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland (VRAA). De afdeling Vakbekwaamheid bestaat uit drie teams: Vakbewaam worden/BOCAS, Leren en ontwikkelen en Vakbekwaam blijven. De scope van deze audit is het team Vakbekwaam worden.

VRAA heeft de volgende missie: “Wij gaan voor Buiten Gewoon Veilig. Dat is onze missie. We gaan naar buiten; zijn zichtbaar en herkenbaar op straat. Inwoners en partners weten ons te vinden en wij zoeken hen actief op. We doen ons werk gewoon goed en nemen verantwoordelijkheid voor ons werk en gedrag; we zijn erop aanspreekbaar. We werken met onze partners aan een veilige leefomgeving in onze regio én aan een sociaal- en arbeidsveilige organisatie. We bouwen samen aan een buitengewoon mooie, vakkundige en effectieve organisatie waar iedereen trots op is”.

Vier inhoudelijke en vier ondersteunende programma’s vormen samen de koers van Buiten Gewoon Veilig. De afdeling Vakbekwaamheid draagt zorg voor het vijfde programma, voor het onderdeel “Vakmanschap”. Het uitvoeringprogramma Vakbekwaamheid 2025-2028 geeft inzicht op welke wijze de afdeling Vakbekwaamheid hier vorm aan geeft.

Het team Vakbekwaam Worden bestaat uit 20 personen, te weten 1 teamleider, 1 coördinator didactiek en instructie, 1 mentor (formeel in dienst van de operationele dienst), 1 coördinator facilitair, 4 planners, 4 beheerders, 1 administratief medewerker, 2 adviseurs, 2 docent/adviseurs en 3 instructeurs. Een aantal van hen heeft meerdere rollen, zo zijn bijvoorbeeld drie van de adviseurs ook trajectbegeleider. Daarnaast is er een pool van freelance instructeurs. Op het moment van de audit lopen er 11 opleidingen, 5x MSA, 1x BV, 3x CH, 1x INSTR en 1x LGBD opleiding. Met in totaal 118 deelnemers.

Er zijn sinds de vorige audit geen grote organisatiewijzigingen geweest.

Onderzoeksvraag

Binnen de geschetste structuur van het opleidingsinstituut staan de volgende punten centraal in de audit van de 3-meting.

Als verbeterpunten zijn in 2022 meegegeven:

- Rust en aandacht voor het afmaken van wat is ingezet
- Eigenaarschap
- Naar een stevig evaluatiesysteem toegaan

Aandachtspunten die in de actuele zelfevaluatie zijn aangegeven door het team Vakbekwaam worden zijn:

- Goed gekwalificeerd onderwijzend personeel vinden om stabiliteit te creëren.
- Landelijke ontwikkelingen sluiten niet altijd aan bij onze wens (bijv. setting dagopleiding).
- Hoe borgen we de kwaliteit?

Het tweede aandachtspunt is bewust niet besproken tijdens de audit. Dit valt buiten de scope.

1.1 Audit en rapportage

Op 24 maart 2026 heeft de audit voor certificering als 'NIPV gecertificeerd opleider' bij BOCAS plaatsgevonden. Bij BOCAS hebben we de kwaliteit als brandweeropleider onderzocht aan de hand van het Waarderingskader Aanbieders Brandweeropleidingen (KAB) 3.3. De scope van de audit betreft de opleidingsactiviteiten van BOCAS, team Vakbekwaam worden, voor de functies uit het Besluit personeel veiligheidsregio's. Het waarderingskader is het toetsingskader dat de basis vormt voor de scores en beoordeling van de opleidingsactiviteiten van BOCAS.

De audit heeft zich gericht op het lerend vermogen van het opleidingsinstituut. De audit is daarom op een waarderende onderzoekende manier vormgegeven.

Voor u ligt het rapport waarin de bevindingen van deze audit zijn verwerkt.

Op 3 november 2025 heeft bij commissie TLT Noord-West 4 een audit plaatsgevonden. Het resultaat van deze audit was voldoende. Een voldoende voor de audit van de commissie TLT is voorwaardelijk voor de start van de audit van het opleidingsinstituut.

Het auditproces

Van BOCAS heeft het auditteam vooraf een zelfevaluatie ontvangen inclusief bijbehorende documenten ter onderbouwing welke staan opgenomen in bijlage 2.

Op de auditdag – 24 maart 2026 - heeft BOCAS aanvullende onderliggende documenten ter beschikking gesteld (zie bijlage 2). Deze documenten zijn op de auditdag op hoofdlijnen bestudeerd in aanvulling op de zelfevaluatie en de interviews. Aan het einde van de auditdag zijn de eerste bevindingen en indrukken aan het management teruggekoppeld.

Het auditprogramma dat gevolgd is, ziet er als volgt uit:

Ontvangst 09.00 - 09.30	Manager vakbekwaamheid VRAA Teamleider Vakbekwaam worden- BOCAS, lid kwaliteitsteam BOCAS Coördinator Didactiek & Instructie, lid kwaliteitsteam BOCAS Planner vakbekwaam worden, lid kwaliteitsteam BOCAS Instructeur, examinator NIPV, lid kwaliteitsteam BOCAS
Deelnemers 09.30 - 10.30	MSA beroeps MSA vrijwillig BV beroeps Rijopleiding Instructeur
Docenten 10.30 - 11.30	Adviseur BV, instructeur, beoordelaar, examinator NIPV, Lid kwaliteitsteam, MSA instructeur Adviseur Rijopleiding, instructeur Freelance BOCAS instructeur MSA Freelance BOCAS instructeur Bevelvoerder
11.30 - 11.45	AFSTEMMING AUDITTEAM

LWPB 11.45- 12.45	LWPB MSA (beroeps) LWPB MSA (vrijwillig) LWPB BW instructeur (vrijwillig)
TB 11.45 - 12.45	MSA beroeps (BAA vertrouwenspersoon) MSA vrijwillig & BW Chauffeur Bevelvoerder & BW Instructeur
12.45 - 14.15	LUNCH & AFSTEMMING & ANALYSE AUDITTEAM Inzage en vragen: Planning Vakbekwaam worden, lid kwaliteitsteam Planning Rijopleiding Planning vrijwilligers Planning algemeen, functioneel beheerder Canvas Mentor MSA opleiding beroeps
Management 14.15 - 15.30	Manager Vakbekwaamheid VRAA Teamleider BOCAS/Vakbekwaam worden Beleidsmedewerker Vakbekwaamheid
15.30 - 16.30	AFSTEMMING & ANALYSE AUDITTEAM
16.30 - 17.00	EERSTE TERUGKOPPELING & VERVOLG

De lead auditor heeft de conceptrapportage inclusief eindoordel opgesteld waarbij de collega auditoren als tegenlezer fungeerden. In dit proces zijn de richtlijnen gehanteerd uit de Handleiding Toetsing Kwaliteit Aanbieder Brandweeropleidingen (KAB) 3.3. Daarbij zijn de kpi's e1, h1, w1, x1 en x2 niet nader onderzocht, gebaseerd op in de zelfevaluatie onderschreven behoud van kwaliteit (inclusief onderbouwende documenten) zoals geconstateerd in de voorgaande audit.

De conceptrapportage is op 11 april 2026 verzonden naar de Teamleider Vakbekwaam worden – Karen Lookman - en de Coördinator Didactiek & Instructie – Nicole Kotting, om te controleren op feitelijke onjuistheden. Na een reactie van hun kant en enkele aanpassingen door de lead auditor, is het rapport vastgesteld.

2 Samenvatting

2.1 Oordeel van het auditteam

Het auditteam komt aan de hand van het waarderingskader Kwaliteit Aanbieders Brandweeropleidingen tot het eindoordeel **voldaan** voor de opleidingsactiviteiten van BOCAS, team Vakbekwaam worden.

Hieronder worden samengevat enkele sterke en verbeterpunten benoemd. Deze opsomming is niet volledig, hiervoor verwijzen we naar hoofdstuk 3, maar geeft aan welke sterke punten er volgens het auditteam uitspringen en waar het prioriteit ziet m.b.t. de verdere kwaliteitsontwikkeling van het opleidingsinstituut.

Sterke punten

1. Consistente verbetering over de hele linie

Ten opzichte van de vorige audit (in 2022 met heraudit in 2023) is een duidelijke verbetering gemaakt. Uit de audit komt naar voren dat er de afgelopen periode consistent en consequent is gewerkt aan kwaliteit, zowel qua beleid als in de uitvoering. Uit de documentatie en de gesprekken komt nadrukkelijk breed eigenaarschap voor het continu leveren van kwaliteit en het verbeteren hiervan naar voren. Hierin is een consequente lijn zichtbaar. Dit is door BOCAS ook terecht benoemd als punt in de zelfevaluatie waarop de meeste progressie is gemaakt. Zij heeft als aandachtspunt benoemd het vinden van goed gekwalificeerd onderwijzend personeel om stabiliteit te creëren. Tijdens de audit is gebleken dat er weliswaar druk zit op het vinden van de juiste mensen, maar er zijn geen signalen uit de audit naar voren gekomen dat dit druk legt op de kwaliteit van het onderwijs.

2. Focus op opleiden voor de Amsterdamse praktijk

Uit de inhoud en begeleiding van de opleidingen komt nadrukkelijk naar voren dat men niet alleen opleidt voor het halen van het examen, maar ook voor het werk in de Amsterdamse praktijk. Voor de beroepsopleiding is een regio-specifiek deel nu al onderdeel van de opleiding. Voor de vrijwilligers is men ook voornemens dit te gaan doen. Daarnaast is er ook een opleiding voor de leerwerkplekbegeleiders, zodat deze ook bijdragen aan een passende en regio-specifieke begeleiding.

3. Kort op de bal

De lijnen binnen BOCAS zijn kort. Er is een compact team voor de begeleiding dat snel met elkaar en met de docenten schakelt. Omdat er veel beroeps worden opgeleid is de doorlooptijd van opleidingen een stuk korter dan voor vrijwilligers. Hierdoor is men gewend om snel te schakelen in geval er bijzonderheden zijn in een opleiding of ten aanzien van een specifieke cursist. Zo is er een snelle verbetercyclus dicht bij de uitvoering van de opleidingen.

Verbeterpunten

1. Rol LWPB aanpassen voor beroeps en het verschil beroeps – vrijwilligers kleiner maken

Doordat de doorlooptijd van een beroepsopleiding veel korter is, is het soms lastig om de cursist goed te begeleiden in oefeningen op de kazerne. Het vraagt soms wat kunst- en vliegwerk van de leerwerkplekbegeleider, bijvoorbeeld door het inschakelen van collega's voor het begeleiden en het op afstand aftekenen van opdrachten. Zoals hierboven aangegeven is het een sterk punt dat de opleidingen voor beroeps regio-specifieke onderdelen bevat. Een – ook al door BOCAS onderkende - verbeterkans is om dit ook voor de vrijwilligersopleidingen te doen.

2. Onvolledigheid materialen en verbetermogelijkheden opleidingslocatie

Het in de audit meest genoemde verbeterpunt zit in de materialen en de opleidingslocatie. De ingezette TS-en zijn niet altijd voldoende uitgerust. Daardoor moet teruggevallen worden op de beschikbare karren die veelal wel de juiste materialen bevatten. Dit is niet optimaal voor realistisch oefenen; het is noodzakelijk om actueel en compleet materieel en materiaal beschikbaar te hebben voor opleidingen. De opleidingslokalen zijn qua klimaatbeheersing onvoldoende. Er zijn plannen voor nieuwbouw. Daarmee is dat probleem opgelost, maar dat duurt nog wel enkele jaren. Mogelijk zijn tijdelijke oplossingen mogelijk om de klimaatbeheersing te verbeteren.

3. Aantoonbaarheid van de PDCA op organisatieniveau kan beter

Als het gaat om continu verbeteren in de dagdagelijkse operatie, zijn er veel concrete voorbeelden die naar voren komen uit de documentatie en de gesprekken. Als het gaat om de verbetercyclus op organisatieniveau - bijvoorbeeld wat is de rode draad uit de cursistenevaluaties en welke grotere verbeteracties komen hieruit - is dit minder aantoonbaar. Na enig doorvragen komen hiervan wel voorbeelden, maar uit de documentatie blijkt dit niet. Een verbeterkans is om, bijvoorbeeld jaarlijks, een overall review te doen en de verbeterpunten en -acties op een rijtje te zetten. Hiermee kan enerzijds worden beoordeeld of er bredere leerpunten zijn en of die allemaal tot passende actie hebben geleid. Anderzijds is dit ook waardevol om te delen met medewerkers, (oud-)cursisten en met de VRAA in het kader van transparantie en trots.

Tot slot

Het auditteam dankt BOCAS voor de organisatie van de dag. Verder danken wij de gesprekspartners voor hun inbreng in het gesprek over de onderwerpen die van belang zijn voor het opleidingsinstituut en de openheid tijdens de gesprekken.

Aldus vastgesteld,
namens het auditteam:
Lex Tillart en Heidi Snoek,

Marco Weda

Datum: 11 april 2026

Handtekening:

Vastgesteld,
namens Bureau Toezicht Examinering en Certificering

Drs. Y. Smits

Datum: 28 april 2026

Handtekening:

A handwritten signature in black ink, enclosed within a hand-drawn oval border. The signature is stylized and appears to be 'Y. Smits'.

3 Bevindingen en beoordeling

In dit hoofdstuk worden in paragraaf 3.1 en 3.2 de bevindingen en waardering van de subonderwerpen en onderliggende kritieke succes factoren en kpi's beschreven voor deel 1 Management en beleid, deel 2 Uitvoering beleid van het waarderingskader KAB 3.3. Paragraaf 3.3 geeft een overzicht van de checklist bij deel 1 en 2. Bijlage 1 geeft een totaaloverzicht van de waardering van kpi's per (sub)onderwerp.

3.1 Deel 1 Management en beleid

Kwaliteitszorg

Subonderwerp: Visie/beleid/doelstellingen kwaliteitszorg

Kritieke succes factor	Kritieke prestatie-indicator (KPI)	Oordeel
Het instituut kent visie, beleid en doelstellingen op het gebied van kwaliteitszorg.	a1. Het instituut heeft visie, beleid en doelstellingen over kwaliteitszorg in samenhang beschreven en verinnerlijkt.	Voldaan
	a2. Het instituut communiceert intern en extern over kwaliteitszorg.	Voldaan
<u>Toelichting</u> a1. De missie en visie van de VRAA en het aandeel van BOCAS daarin zijn beschreven, o.a. in het kwaliteitshandboek Vakbekwaam worden 2025-2028. Daarin zijn bijvoorbeeld het motto en de kernwaarden van BOCAS opgenomen. Deze kernwaarden zijn samen met de medewerkers uitgewerkt en worden op allerlei manieren uitgedragen, o.a. in overleggen en via uitingen als posters en de website. In de gesprekken is de verinnerlijking naar voren gekomen: er is een sterke drive om goede cursisten af te leveren. Dit wordt ondersteund door de praktische werkwijze die maakt dat er veel aandacht is voor zowel de kwaliteit van onderwijs, de verbetering hiervan en de begeleiding van de deelnemers. a2. Interne communicatie over kwaliteitszorg blijkt o.a. uit de periodieke Nieuwsbrief Vakbekwaamheid voor de deelnemers en de medewerkers van de Veiligheidsregio. Externe communicatie verloopt vooral via de website, via presentaties en via posters op kazernes.		

Subonderwerp: Kwaliteitscyclus

Kritieke succes factor	Kritieke prestatie-indicator (KPI)	Oordeel
Het instituut onderzoekt de kwaliteit van opleidingen en dienstverlening.	b1. Het instituut evalueert opleidingen.	Voldaan
	b2. Het instituut betreft klachten bij het meten van de kwaliteit.	Voldaan
	b3. Het instituut betreft rendement en slagingspercentages bij meten van kwaliteit.	Voldaan
	b4. Het instituut evalueert opleidingsgerelateerde werkprocessen.	Voldaan

Het instituut is gericht op leren en verbeteren.	d1. Het instituut draagt zorg voor een complete kwaliteitscyclus.	Deels voldaan
<p><u>Toelichting</u></p> <p>b1. Opleidingen worden aantoonbaar geëvalueerd en waar nodig worden, vaak al gedurende een opleiding, verbeteringen doorgevoerd. Voorbeelden van evaluaties zijn ingezien en er zijn voorbeelden besproken van verbeteringen die naar aanleiding van opmerkingen zijn doorgevoerd. Enerzijds ten aanzien van de beschikbaarheid van materieel en anderzijds ook t.a.v. ingrijpen in geval een cursist dreigt uit te vallen. Men zit kort op de bal t.a.v. volgen van de opleidingen, de kwaliteit ervan en hoe de cursisten het doen in hun opleiding.</p> <p>b2. Klachten worden gebruikt om te verbeteren. Dit blijkt o.a. uit een verslag van een periodiek overleg met de opdrachtgever. Hierin is een klacht van een deelnemer besproken en hoe deze is afgehandeld.</p> <p>b3. Slagingspercentages worden gemonitord. Dit blijkt uit ingeziene overzichten met slagingspercentages per opleiding. Uit de auditgesprekken blijkt dat men vooral kijkt achter de cijfers met een duidelijk streven naar goed opleiden i.p.v. focus op sec het slagen van cursisten. Dit gaven de gesproken deelnemers in de audit ook aan. Is benoemd al één van de sterke punten.</p> <p>b4. In de evaluatie met de deelnemers worden ook de opleidingsgerelateerde werkprocessen geëvalueerd, zo blijkt uit de ingeziene evaluaties en uit de gesprekken met enkele deelnemers.</p> <p>d1. Het helemaal rond maken van de kwaliteitscyclus op organisatieniveau is onvoldoende aantoonbaar. Er zijn tijdens de auditgesprekken, mede onderbouwd door de ingeziene documenten, voldoende voorbeelden besproken van verbeteringen die zijn doorgevoerd naar aanleiding van evaluaties. Onderbouwing voor het analyseren en leren van alle evaluatieresultaten, bijvoorbeeld door trends te signaleren, is er onvoldoende. Er werd tijdens de audit wel een enkel voorbeeld genoemd (het aanpassen van een beroepsopleiding door meer stagedagen in te bouwen), maar dit kon niet worden onderbouwd met een overall evaluatieanalyse of iets dergelijks. Dit is een verbeterpunt.</p>		

Personeel

Subonderwerp: Personeelsbeleid

Kritieke succes factor	Kritieke prestatie-indicator (KPI)	Oordeel
Het instituut voert passend personeelsbeleid	e1. Het instituut kent personeelsbeleid gericht op de realisatie van de organisatietaken.	Voldaan
	e3. Het instituut kent opleidingsbeleid voor onderwijsgevend personeel.	Voldaan
<p><u>Toelichting</u></p> <p>e1. Personeelsbeleid blijkt uit de ingeziene documentatie, waaronder een organogram, functieprofielen en OVO's met freelancers). Dat er personeelsbeleid is en wordt toegepast bleek ook tijdens de auditgesprekken: het beleid wordt in de praktijk gebracht ten dienste van het zo goed mogelijk opleiden van cursisten voor de Amsterdamse praktijk. Een goed voorbeeld hiervan is het versterken van de begeleiding van cursisten door het aanstellen van een mentor. Dit zo dat instructeurs en trajectbegeleiders zich zoveel mogelijk kunnen richten op inhoud en proces en een mentor op het welbevinden van de cursisten.</p> <p>e3. Opleidingsbeleid voor instructeurs is aanwezig, zo blijkt uit het kwaliteitshandboek en uit voorbeelden van scholing en verslagen van inloopspreekuren voor freelancers. Daarin is beschreven</p>		

hoe bijscholing op inhoud en didactiek plaatsvindt. De voortgang hiervan wordt actief gemonitord, blijkens gesprekken met instructeurs en met de leiding.

Leeromgeving

Subonderwerp: Omgang en veiligheid

Kritieke succes factor	Kritieke prestatie-indicator (KPI)	Oordeel
Het instituut draagt zorg voor een veilige leeromgeving voor deelnemers en personeel.	f1. Er zijn normen en werkprocessen beschikbaar gericht op realiseren van sociale en fysieke veiligheid.	Voldaan
Het instituut draagt zorg voor privacy van deelnemers en opdrachtgevers.	h1. Het instituut kent en hanteert vigerend beleid rondom privacy.	Voldaan
<p><u>Toelichting:</u></p> <p>f1. Sociale en fysieke veiligheid en privacy zijn onderwerpen die op diverse manieren zijn vastgelegd in het beleid. Er is voorafgaand en gedurende de opleidingen passende aandacht voor sociale veiligheid. Er is een regeling integriteit en een gedragscode (vanuit de VRAA). Binnen BOCAS is een eigen huisreglement. Deelnemers hebben verschillende mogelijkheden om incidenten te melden en/of in gesprek te gaan mochten er issues zijn qua sociale veiligheid. Voorbeelden zijn aangeleverd, zoals formulieren van ongevalsmeldingen.</p> <p>h1. Het document Privacy-beleid Veiligheidsregio Amsterdam -Amstelland is ingezien door het auditteam. In het kwaliteitshandboek afdeling Vakbekwaam worden tevens gerefereerd naar VRAA breed beleid m.b.t. privacy en integriteit (paragraaf 7.1.3). Er zijn tijdens de auditdag geen signalen aangetroffen die maken dat het auditteam twijfelt aan het adequaat ingebed zijn van deze KPI.</p>		

Subonderwerp: Begeleiding deelnemers

Kritieke succes factor	Kritieke prestatie-indicator (KPI)	Oordeel
Het instituut draagt zorg voor begeleiding van deelnemers.	i1. Er is beleid en er zijn werkprocessen ingericht voor de begeleiding van deelnemers.	Voldaan
	i2. Er is beleid en er zijn werkprocessen ingericht voor de afname van toetsen.	Voldaan
<p><u>Toelichting:</u></p> <p>i1. Er is duidelijk beleid voor beide elementen en werkprocessen zijn ingericht. Dit is sterk verbeterd sinds de vorige audit, o.a. door de rol van trajectbegeleider en die van mentor. Dit bleek uit alle gevoerde gesprekken en ingeziene documenten. En daarnaast ook uit de feedback van de gesproken deelnemers die zich goed begeleid voel(d)en.</p> <p>Door de rol- en taakverdeling is er van begin tot eind van de opleidingen goede begeleiding van de deelnemers, zowel op de inhoud en de voortgang als op de persoon. Een puntje van kritiek dat tijdens de auditgesprekken naar voren kwam was het gebrekkige inwerken van de coördinator-instructeur vrijwilligers. Deze relatief nieuwe functionaris heeft daardoor zelf zijn weg moeten vinden. Dat is wel gelukt, maar had een stuk efficiënter gekund m.b.v. een adequaat inwerktraject.</p>		

i2. Er is ook duidelijk beleid voor toetsafname, o.a. beschreven in het kwaliteitshandboek afdeling Vakbekwaam worden hoofdstuk 10. De toetswijzer wordt gevolgd.

Communicatie

Subonderwerp: Opdrachtgever

Kritieke succes factor	Kritieke prestatie-indicator (KPI)	Oordeel
Het instituut onderhoudt contacten met opdrachtgevers.	j1. Er is sprake van structureel overleg met opdrachtgevers over opleidingsbehoefte en –planning vertaald in producten en diensten.	Voldaan
<p><u>Toelichting:</u> j1. Uit de gesprekken blijkt dat er door verschillende functionarissen structureel overleg is met opdrachtgevers, niet alleen over de voortgang, maar ook over de toekomstige opleidingsbehoefte eventuele bijzonderheden. Overlegverslagen en een voorbeeld van een besproken jaarplanning zijn ingezien. Daarnaast is er ook regelmatig contact door bezoek van BOCAS medewerkers aan de verschillende kazernes.</p>		

3.2 Deel 2 Uitvoering beleid

Personeel

Subonderwerp: Bekwaamheid onderwijzend personeel

Kritieke succes factor	Kritieke prestatie-indicator (KPI)	Oordeel
Het onderwijzend personeel is didactisch en pedagogisch bekwaam.	k1. Het onderwijzend personeel voldoet aantoonbaar aan de vastgestelde criteria.	Voldaan
	k2. De didactisch-pedagogische bekwaamheid van onderwijzend personeel wordt aantoonbaar onderhouden.	Voldaan
Het onderwijzend personeel is vakinhoudelijk bekwaam.	l1. Het onderwijzend personeel voldoet aan de vastgestelde criteria.	Voldaan
	l2. De vakinhoudelijke bekwaamheid van onderwijzend personeel wordt aantoonbaar onderhouden.	Voldaan
<p><u>Toelichting:</u> k1/l1. De bekwaamheid van het onderwijzend personeel bleek tijdens de gesprekken door hen te bevragen over hun vak. Voor deze bekwaamheid is een duidelijke professionele lat. Dit blijkt ook uit enkele ingezien vacatureteksten. k2/l2. Uit de ingeziene documenten (o.a. presentielijsten van bijscholingen en een formatieve vragenlijst om kennis op te frissen) en systemen blijken de kwalificatie en de gevolgde bijscholingen, waarvan een deel didactisch-pedagogisch en een deel inhoudelijk. Er worden daarnaast ook waarnemingen gedaan om te verifiëren of men voldoet en wat eventuele verbeterpunten zijn. Voorbeeld van enkele lesobservaties zijn ingezien. Periodiek zijn er evaluatiegesprekken. Dit alles sluit goed aan bij het vigerende opleidingsbeleid.</p>		

Leeromgeving

Subonderwerp: Omgang en veiligheid

Kritieke succes factor	Kritieke prestatie-indicator (KPI)	Oordeel
Deelnemers ervaren fysieke en sociale veiligheid op het instituut.	m1. Het personeel hanteert de in het beleid vastgestelde normen en protocollen.	Voldaan
	m2. Het instituut onderzoekt de ervaren fysieke en sociale veiligheid van deelnemers.	Voldaan
<p><u>Toelichting:</u></p> <p>m1. Uit de gesprekken en de ingeziene documenten, zoals de BOCAS huisregels, een verklaring van een gegeven masterclass op 4 data op dit onderwerp en het BHV ontruimingsplan voor de BOCAS locatie op Schiphol, blijkt dat normen en protocollen worden gehanteerd. Ook wordt hier standaard aandacht aan besteed bij de start van opleidingen.</p> <p>m2. Er wordt uitgebreid gereflecteerd, enerzijds in gesprekken, anderzijds via een online enquête. Hierbij komt fysieke en sociale veiligheid ook aan de orde. Daarnaast wordt in de reguliere gesprekken met deelnemers en in de opleidingsevaluatie ook aandacht aan deze onderwerpen besteed.</p>		

Subonderwerp: Begeleiding deelnemers

Kritieke succes factor	Kritieke prestatie-indicator (KPI)	Oordeel
Deelnemers worden begeleid bij het leren op het instituut.	n1. Deelnemers worden tijdig en volledig geïnformeerd over hun leertraject.	Voldaan
	n2. Het instituut volgt het leerproces/studievoortgang van deelnemers.	Voldaan
	n3. Het instituut onderneemt actie bij stagnatie, zakken of andere problemen die deelnemers ervaren.	Voldaan
Het instituut draagt bij aan het leren van deelnemers op de werkplek.	o1. Deelnemers worden geïnformeerd over het leren op de werkplek.	Voldaan
	o2. De werkgever en bij begeleiding betrokken personeel worden geïnformeerd over taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.	Voldaan
	o3. Het instituut organiseert contacten tussen functionaris(sen) op de werkplek, deelnemer en instituut over leren op de werkplek.	Deels voldaan
	o4. Het instituut volgt het leerproces/studievoortgang van deelnemers op de werkplek.	Voldaan
<p><u>Toelichting:</u></p> <p>n1/o1. Er is duidelijke informatie en begeleiding, zowel bij de start als tijdens het leertraject. Dit blijkt uit de gesprekken (deelnemers zijn hier positief over) en uit enkele ingeziene documenten, o.a. het handboek deelnemers, roosters, mails en een presentatie van een startbijeenkomst.</p> <p>n2/n3. De voortgang van de deelnemers wordt nadrukkelijk gevolgd doordat er veel contact is met de deelnemers, zowel op proces en inhoud (instructeur en trajectbegeleider) als op persoonlijk</p>		

welbevinden (mentor). Regelmatig worden voortgang en eventuele problemen in de voortgang besproken. Enkele anonieme voorbeelden zijn besproken tijdens de audit en geanonimiseerde voorbeelden van e-mails hierover zijn ingezien. De voortgang en eventuele bijzonderheden worden vastgelegd in Canvas. Men zit zo kort op de bal.

o2. Voortgang wordt afgestemd met de kazernes. Ook dit kwam naar voren uit besproken anonieme voorbeelden en geanonimiseerde e-mails.

o3. De leerwerkplekbegeleiders zijn op zichzelf goed aangehaakt en geïnformeerd, alhoewel zij niet altijd worden uitgenodigd voor de startbijeenkomst. Er vinden soms nog wisselingen plaats in LWPB's na de start van de opleiding vanwege ziekte e.d. Dit komt regelmatig voor bij de LG BV. Positief is de specifieke opleiding voor leerwerkplekbegeleiders. Wel is er een verschil tussen begeleiding van een vrijwilliger en een beroeps. In het laatste geval is de begeleiding lastiger vanwege de korte doorlooptijden. Dit betekent soms dat een leerwerkplekbegeleider vanwege deze korte doorlooptijd en de wisselende roosters niet altijd zelf aanwezig kan zijn bij de uitvoering van een opdracht door een cursist op een kazerne. Hij moet dan een collega hiervoor inschakelen en ook organiseren dat de opdracht afgetekend kan worden. Dit is benoemd als één van de verbeterpunten.

o4. Volgen van de voortgang van de cursist op de werkplek gebeurt zowel door de leerwerkplekbegeleider (soms met hulp van collega's, zoals hiervoor geschetst) als ook door de trajectbegeleiders. Dit blijkt uit de gevoerde auditgesprekken en een voorbeeldmail van een trajectbegeleider over de kwaliteit van de registratie van de werkplekopdrachten.

Subonderwerp: Voorzieningen

Kritieke succes factor	Kritieke prestatie-indicator (KPI)	Oordeel
De opleidingslocaties en overige faciliteiten sluiten aan op de onderwijsactiviteiten.	p1. Het instituut controleert de kwaliteit en geschiktheid van locaties en faciliteiten.	Voldaan
<p><u>Toelichting:</u></p> <p>p1. De locatie en faciliteiten worden periodiek gekeurd. Ook in de evaluaties met de deelnemers wordt op de kwaliteit van locaties gereflecteerd. De kwaliteit wordt in de auditgesprekken wel als verbeterpunt genoemd door de deelnemers. Materialen zijn niet altijd op orde, bijvoorbeeld de benodigde materialen op een TS zijn niet compleet. Dit is niet ideaal tijdens het oefenen. Dit wordt dan wel ter plekke veelal geregeld of er wordt teruggevallen op de beschikbare karren die wel de benodigde materialen bevatten. Dit is volgens de geïnterviewde deelnemers niet ideaal, maar wel werkbaar. Dit is beschreven als één van de verbeterpunten.</p>		

Communicatie

Subonderwerp: Klantenservice

Kritieke succes factor	Kritieke prestatie-indicator (KPI)	Oordeel
Het instituut heeft een klantenservicefunctie ingericht	r1. De contactpersonen binnen het instituut en bereikbaarheid zijn helder voor deelnemers en opdrachtgevers.	Voldaan
	r2. Er is een <i>procedure(s) voor afhandeling van aanmeldingen</i> .	Voldaan

Het instituut beschikt over een <i>klachtenprocedure</i>	s1. Het instituut deelt de klachtenprocedure met deelnemers en opdrachtgevers.	Voldaan
<p><u>Toelichting:</u></p> <p>r1. De klantenservice is verdeeld over diverse functionarissen zodat de bereikbaarheid passend is. Dit blijkt ook uit de gesprekken met de deelnemers. Zij zijn hier positief over.</p> <p>r2. Er is een duidelijke werkwijze voor afhandeling van aanmeldingen. Deze is besproken tijdens de audit.</p> <p>r3. De klachtenprocedure is duidelijk en biedt diverse kanalen waarlangs een klacht kan worden ingediend, zoals een klachtenknop op de website</p>		

Subonderwerp: Informatievoorziening

Kritieke succes factor	Kritieke prestatie-indicator (KPI)	Oordeel
Het instituut zorgt voor voorlichting over opleidingen.	t1. Het instituut voorziet in accurate informatie over opleidingen aan opdrachtgevers en deelnemers voorafgaand aan aanmelding	Voldaan
Het instituut draagt zorg voor communicatie tijdens lopende opleidingen	u1. Het instituut voorziet tijdig in informatie over wijzigingen en andere relevante ontwikkelingen tijdens lopende opleidingen aan hen die het betreft.	Voldaan
	u2. Het instituut communiceert over prestaties van deelnemers aan opdrachtgevers.	Voldaan
<p><u>Toelichting:</u></p> <p>t1/t2. Er is adequate informatievoorziening, zowel schriftelijk als digitaal als mondeling (in een startbijeenkomst) zo blijkt uit de ingezien documenten en uit de auditgesprekken. Elke opleiding start met een kick-off waarin uitgebreid informatie wordt gedeeld met de potentiële deelnemers. De in de audit gesproken deelnemers zijn hier positief over; er wordt goed duidelijk gemaakt wat wordt verwacht gedurende het hele opleidingstraject. Ook de omgeving (collega's op de kazerne) geven hierover informatie. Wijzigingen in het programma worden tijdig gecommuniceerd. Voorgaande blijkt uit ingezien e-mails, intranetberichten en nieuwbrieven.</p> <p>u2. Met opdrachtgevers wordt voortgang en eventuele bijzonderheden gedeeld, ook in kazernebezoek. Dti blijkt o.a. uit ingezien e-mails en besproken voorbeelden.</p>		

Administratie

Subonderwerp: Werkprocessen

Kritieke succes factor	Kritieke prestatie-indicator (KPI)	Oordeel
Het instituut heeft administratieve werkprocessen ingericht.	v1. De <i>administratieve werkprocessen</i> voor opleiden en toetsafname zijn beschreven.	Voldaan
	v2. De <i>aanmeldingen en inschrijvingen</i> worden centraal geregistreerd.	Voldaan
	v3. De <i>aanwezigheid</i> van deelnemers wordt geregistreerd.	Voldaan
<u>Toelichting:</u> v1/v2/v3: De werkprocessen zijn beschreven en worden actief uitgevoerd. Dit blijkt uit de documentatie (o.a. kwaliteitshandboek, voorbeeld aanmelding, presentatielijst), uit de auditgesprekken en uit de ingeziene administratie in Canvas. Dit is adequaat. Een verbeterkans ligt nog wel in de verscheidenheid aan systemen die worden gehanteerd omdat die systemen niet automatisch gegevens met elkaar delen/uitwisselen. Dit vraagt handmatig werk. Ook werd door enkele geïnterviewden opgemerkt dat de instructie bij de implementatie van Canvas te wensen over liet.		

Subonderwerp: Leveringsvoorwaarden

Kritieke succes factor	Kritieke prestatie-indicator (KPI)	Oordeel
Het instituut hanteert leveringsvoorwaarden of vergelijkbaar.	w1. De gehanteerde leveringsvoorwaarden zijn transparant over dienstverlening en verantwoordelijkheden van instituut en klant.	Voldaan
<u>Toelichting:</u> w1. Deze voorwaarden zijn aanwezig (gezien leveringsvoorwaarden d.d. 5-12-2025). Deze worden alleen gebruikt in geval van externe klanten.		

Subonderwerp: Aansprakelijkheid

Kritieke succes factor	Kritieke prestatie-indicator (KPI)	Oordeel
Het instituut heeft aansprakelijkheden geregeld.	x1. Het instituut heeft <i>WA-verzekering</i> geregeld.	Voldaan
	x2. Het instituut is in overeenkomsten, voorwaarden of vergelijkbare documenten helder over aansprakelijkheden van de bij de overeenkomst betrokken partijen.	Voldaan
<u>Toelichting:</u> x1/x2: Verzekeringen en aansprakelijkheid is geregeld via de Veiligheidsregio. De aangeleverde documenten (aansprakelijkheidsverzekering, voorwaarden en bijzondere voorwaarden) zijn ingezien.		

3.3 Deel 3 Checklist

Checklist bij deel 1 en 2

Onderwerp	Document of systeem	Bijbehorende KPI	Aanwezig	
			Ja	Nee
Personeel	Overeenkomsten met onderwijsgevend personeel <i>of</i> garantstelling vanuit het bestuur	e1	X	
	Registratie bekwaamheid onderwijsgevend personeel	k1, k2, l1, l2	X	
	Protocol integriteit <i>of</i> garantstelling van het bestuur	h1	X	
	Gedragcode of vergelijkbare norm, RI&E, (bijna)-ongevallenregistratie en keuringsrapporten materieel en materiaal <i>of</i> garantstelling van het bestuur.	f1	X	
	Lesroosters	n1	X	
Communicatie	Overeenkomsten met opdrachtgevers	j1	X	
	Klachtenprocedure	s1	X	
	Procedure afhandelen aanmeldingen	r2	X	
Administratie	Administratieve werkprocessen	v1	X	
	Registratie aanmeldingen en inschrijvingen	v2	X	
	Registratie aanwezigheid deelnemers	v3	X	
	Leveringsvoorwaarden (of vergelijkbaar document) <i>of</i> garantstelling vanuit het bestuur	w1	X	
	WA-verzekering <i>of</i> garantstelling vanuit het bestuur	x1	X	

Bovengenoemde documenten en systemen moeten aanwezig zijn om op de bijbehorende KPI('s) '(deels) voldaan' te scoren.

Bijlage 1: Totaaloverzicht waardering

In onderstaande tabel wordt een totaaloverzicht gegeven van de waardering van KPI's per (sub)onderwerp. De zwaarst wegende KPI's zijn in **rood** aangegeven.

Onderwerp	KPI	Waardering: voldaan/deels voldaan/niet voldaan
DEEL 1 MANAGEMENT EN BELEID		
Kwaliteitszorg		
Visie, beleid, doelstellingen kwaliteitszorg	a1	Voldaan
	a2	Voldaan
Kwaliteitscyclus	b1	Voldaan
	b2	Voldaan
	b3	Voldaan
	b4	Voldaan
	d1	Deels voldaan
Personeel		
Personeelsbeleid	e1	Voldaan
	e3	Voldaan
Leeromgeving		
Omgang en veiligheid	f1	Voldaan
	h1	Voldaan
Begeleiding deelnemers	i1	Voldaan
	i2	Voldaan
Communicatie		
Opdrachtgever	j1	Voldaan
DEEL 2 UITVOERING BELEID		
Personeel		
Bekwaamheid onderwijzend personeel	k1	Voldaan
	k2	Voldaan
	l1	Voldaan
	l2	Voldaan
Leeromgeving		
Omgang en veiligheid	m1	Voldaan
	m2	Voldaan
Begeleiding deelnemers	n1	Voldaan
	n2	Voldaan
	n3	Voldaan
	o1	Voldaan
	o2	Voldaan
	o3	Deels voldaan
	o4	Voldaan
Voorzieningen	p1	Voldaan
Communicatie		
Klantenservice	r1	Voldaan
	r2	Voldaan
	s1	Voldaan
Informatievoorziening	t1	Voldaan
	u1	Voldaan
	u2	Voldaan
Administratie		
Werkprocessen	v1	Voldaan
	v2	Voldaan

	v3	Voldaan
Leveringsvoorwaarden	w1	Voldaan
Aansprakelijkheid	x1	Voldaan
	x2	Voldaan
EINDOORDEEL (deel 1 en 2)	VOLDAAN	

Bijlage 2: Gebruikte documenten

Genoemde documenten zijn digitaal (voorafgaand aan en tijdens de audit) ter beschikking gesteld:

- Kwaliteitshandboek Vakbekwaam worden 2025 – 2028 met bijlagen intranet en werkprocedures
- Freelance handboek vakbekwaamheid
- Afdeling Vakbekwaamheid uitvoeringsprogramma 2025–2028
- UP VB 2025-2028
- Onderwijsvisie voor de veiligheidsregio's en opleidingsinstituten
- Presentatie kick-off Vakbekwaamheid
- Presentatie kazerne instructeurs BAA
- BAA Poster vakbekwaamheid 2025 - 2028
- Nieuwsbrief Vakbekwaamheid Q4 2025
- Screenshots website BOCAS
- Notulen RCDV 12-09-2025
- RCDV oplegnotitie onderwijsvisie 12-09-2025
- Screenshot werkoverleg BOCAS
- Stappenplan Evalytics
- Uitdraai evaluatie MSA, MKO, Chauffeur zwaar en Instructeur
- Verslag periodiek overleg brandweeropleidingen met opdrachtgevers
- Slagingspercentages NIPV 4e kwartaal 2024 en 1e kwartaal 2025va
- Mail: niet toelaten tot examen brand
- Voorbeeld oproep herkansing theoretietoets
- Verslag plannersoverleg
- Vaste overlegstructuren BOCAS 2023/2026
- Flap MT Brandweezorg naar verlenging rooster MSA
- Presentatie MT brandweezorg 30-09-2024 wijziging MSA beroeps
- Opbouw nieuw manschappenopleiding beroeps
- Nieuw verlengd rooster blikkie 64 (MSA 2025-007)
- Overeenkomst van opdracht (OVO)
- VRAA Functieboek
- Opzet scholing freelancers 2025
- Inwerktraject nieuwe instructeurs
- Gelijkstemming procedures THV n.a.v. bijscholing instructeurs vast/freelance 2020/2025
- Overzicht freelancers
- Lesmateriaal gemaakt door Jack iov NIPV UK
- Inloopspreekuur freelancers 02-10-2024 en 03-06-2025
- BOCAS Risico Inventarisatie Evaluatie
- Huisregels BOCAS
- Lokalen reglement
- Poster vertrouwenspersoon VRAA
- Diverse keuringsrapporten BOCAS
- Safety card

- Warm weer maatregelen BOCAS
- Melding ongeval 15-12-2023 op BOCAS
- Melding ongeval 16-04-2024 op Weeze
- Onderzoek ongeval BRW VRAA Y stuk op Uithoorn
- Veiligheidsalert Y-stuk BAA maart 2025
- Regeling integriteit
- Privacybeleid VRAA
- Screenshot online VRAA training
- P&O onderdeel RS MSA n.a.v. rooster (dagprogramma uit rooster)
- Gedragscode
- Vakbekwaamheid – Rollen in ons brandweeronderwijs
- Stappenplan stagnatie cursist
- Uitnodiging bijscholing LWPB Canvas
- 10-minutengesprek (toelatingsgesprekken) BV & MSA
- Overzicht benoemde beoordelaars
- Presentielijsten Bijscholing beoordelaars TLT
- Opleidingsplan 2026
- Verslag periode bespreking opleidingsbehoefte en evaluaties van opleidingen d.d. 20 mei 2025 en 28 oktober 2025
- Voorgelegde notitie aan MT Brandweezorg mbt opleidingsplan OD
- Vacature tekst fulltime docent
- Vacature tekst freelance instructeur & beoordelaar
- Sollicitatie instructeur BOCAS vakbekwaam worden
- Kennistoets sollicitatie september 2025
- Diverse presentielijsten inhoudelijke en/of didactische bijscholing instructeurs (fysieke bijeenkomst)
- Mail: terugkoppeling online didactische bijscholing
- Voorbeelden van lesobservaties
- Observaties laatste jaren lijst (zie deel 1 onder e3)
- Professionele lat
- Presentielijst Bijscholing THV MSA 20-01-2025
- Presentielijst Bijscholing THV MSA 27-01-2025
- Presentielijst Bijscholing BRAND MSA 13-10-2025
- Presentielijst Bijscholing BRAND MSA 28-10-2025
- Presentielijst PRIO rijden collegiaal bijscholen 07-02-2025
- Presentielijst bijscholing PRIO rijden 13-02-2025 collegiale toetsing
- Teamgesprek met Renaldo Ishaak: Mentale weerbaarheid 2024 (vast personeel)
- Certificaat Vertrouwenspersoon Mediation trajectbegeleider MSA
- Certificaat Vertrouwenspersoon trajectbegeleider MSA 07-03-2025
- BOCAS – Huisregels
- Verklaring extra activiteit vertrouwenspersoon (TB MSA) 2024
- BHV-plan
- Uitnodiging deelnemers LG-MS en LG-INSTR met rooster
- Mail functioneel beheerder verwijzing Canvas Manschappenopleiding voor deelnemers
- Presentatie kick-off bijeenkomst brandweerchauffeur
- Handboek deelnemer
- Advies aan opdrachtgever over student
- Diverse beleidslast werkwijze TB bij excessen
- Verslag MSA deelname aan realistische trainingsdagen 13 t/m 15 maart 2025

- Mail TB aan student inleveren LWPO
- Mail deelname examens en aanwezigheid examen RS
- Studiegids bevelvoerder Canvas
- Screenshot geslaagde deelnemers cursus LWPB
- Lesplan scholing LWPB
- Evaluatie scholing LWPB feb 2025
- Voorbeeld overdracht student aan OD
- Mail clustermanager naar LWPB-ers bevelvoeder
- Mail TB inzake deadline leerwerkplekopdrachten
- Accreditatie organisator examen stilzwijgende verlenging vanaf januari 2024
- Besluit examenlocatie stilzwijgende verlenging vanaf 1 april 2023
- Screenshot website contactformulier
- Evaluatie blikkie 59 juni 2024
- Klachtenregeling VRAA
- Klacht indienen brandweer
- BOCAS.nl pagina screenshot klachtenknop
- Mail extra lesmoment
- Whats app – hitte protocol blikkie V3
- Mail toetsresultaten opdrachtgever
- Bericht intranet felicitaties afronden opleiding Blikkie 62
- Nieuwsbrief Vakbekwaamheid juli 2025
- Screenshot vast agendapunt MT-Vakbekwaamheid
- Voorbeeld aanmelding AG5 blikkie V3
- Presentielijst AG5 LG-INSTR
- BOCAS Leveringsvoorwaarden
- Bijlage A Polis gemeente Amsterdam
- Bijlage B Bijzondere voorwaarden aansprakelijkheid VRAA
- Bijlage C Aansprakelijkheidsverzekering voor bedrijven

Overige onderliggende documenten zijn tot op administratief detailniveau geverifieerd.

Bijlage 3: Zelfevaluatie

[Indien PDF-versie van het auditrapport wordt de zelfevaluatie apart als PDF-document bijgevoegd.]

Termijnagenda Bestuur 2026

Vergadering	Onderwerp
8 juni 2026	
	Ondergrondse brandweezorg
	Klimaatadaptatie
29 juni 2026	<i>Extra digitale bijeenkomst</i>
	Definitieve vaststelling Jaarstukken VraA 2025
7 september 2026	
	Halfjaarrapportage 2026
	Update Weerbaarheid
	Vaststelling Ontwerp programmabegroting 2027-2030
	Begrotingswijziging 2026
	Ziekteverzuim
14 december 2026	
	Update Klimaat en Water
	Update Cyberveiligheid
	Kadernota 2028
	Regionale evenementenkalender

Actielijst

Nr.	Datum	Actie	Toelichting
1.	23-4-25	<p>Burgemeester Boog vraagt om een keer de evaluatie van de corona-epidemie met elkaar te bespreken. Er wordt afgesproken dat in een volgende vergadering het onderwerp wordt geagendeerd waarbij zal worden stilgestaan bij de evaluatie en de vraag of we klaar zijn voor een volgende pandemie. Dit zal een coproductie zijn van GHOR en VrAA.</p> <p>08-09-2025 Burgemeester Boog doet opnieuw de oproep om als bestuur de lessen n.a.v. de Covid crisis met elkaar te bespreken.</p>	<p>De presentatie ontwikkelingen in de zorg is tijdens de bestuursvergadering van 07-07-2025 door Anna van der Hulst gegeven.</p> <p>Burgemeester Halsema stelt voor om de parlementaire beoordeling hierover af te wachten, te bespreken en dan te bekijken welke lessen voor onze regio daaruit getrokken kunnen worden.</p> <p>**update** Door de Tweede Kamerverkiezingen van 29 oktober 2025 is de samenstelling van de enquêtecommissie veranderd. Zij moeten nog besluiten over een aangepaste planning.</p>
2.	7-7-25	Wijziging Gemeenschappelijke Regeling VrAA ivm indexatiesystematiek en intrekken Gemeenschappelijke Regeling VrAA 2021	'Uitgangspunt voor de begroting van de VrAA is om ontwikkelingen binnen bestaand beleid zoveel mogelijk

Commentaar [SD1]: Lot gevraagd hoe het zit met parlementaire beoordeling

		De voorgenoemen wijzigingen zullen worden voorgelegd voor zienswijze aan de raden en vervolgens voor definitieve vaststelling terugkomen in de bestuursvergadering van 15 december.	binnen de eigen begroting op te lossen' is verwerkt in Ontwerp programmabegroting. De gemeente Amsterdam moet de regeling nog voorleggen aan de gemeenteraad. De regeling staat op de planning voor de bestuursvergadering van 8 juni.
3.	15-12-25	Het onderwerp Klimaat en Water wordt toegevoegd aan de termijnagenda, zodat het periodiek geagendeerd wordt voor de Bestuursvergadering VrAA. Daarnaast wordt tijdens de eerstvolgende vergadering de (bestuurlijke) oefenkalender gedeeld, gebaseerd op het regionaal risicoprofiel, prioritaire thema's en eerdere besluiten over de thema's	Afgerond. Oefenkalender is geagendeerd voor de vergadering van 20 april.
4.	20-4-26	Burgemeester Poppens wil inzicht krijgen in de risico's waarop VrAA voorbereid is en welke afspraken daarbij zijn gemaakt met netwerkpartners. Dit wordt geagendeerd voor een volgende bestuursvergadering.	
5.	20-4-26	Burgemeester Poppens vraagt aan de heer Van de Looij of er een training wordt georganiseerd voor locoburgemeesters. Er zijn binnenkort weer nieuwe locoburgemeesters en deze moeten worden opgeleid voor de zomervakantie. Ook de burgemeesters kunnen hier zelf aan deelnemen. De heer Van de Looij zegt toe de mogelijkheden voor het organiseren van deze training te zullen onderzoeken.	Ook deze keer wordt er weer een training georganiseerd. Deze training staat in principe gepland op dinsdag 30 juni.

Veiligheidsregio
Amsterdam-Amstelland

Vergadering bestuur VrAA 8 juni 2026
Correspondentie

Inkomend:

Geen inkomende correspondentie ontvangen.

Uitgaand:

- a. 20260421 - Brief van VrAA aan raden - Aanbiedingsbrief Jaarstukken 2025, Begroting 2027-2030 en Begrotingswijzigingen 2026 VrAA aan raden

Aan de Gemeenteraden van gemeenten die deelnemen in de
Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio AA
T.a.v. de griffiers
CC: colleges B&W

Datum:	21 april 2026	Behandeld door:	Menderes Gülseven
Betreft:	Aanbieding financiële stukken VrAA	Uw kenmerk:	-- Jaarstukken VrAA 2025 Begrotingswijzingen 2026
Kenmerk:	---	Bijlagen:	Ontwerpbegroting 2027-2030

Geachte leden van de raad,

Graag bied ik u, namens het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland, ter informatie de concept jaarstukken 2025 en ter zienswijze de resultaatsbestemming 2025, concept begrotingswijzingen 2026 en de ontwerp programmabegroting 2027-2030 aan.

De gemeenteraden worden gevraagd hun zienswijze kenbaar te maken over:

1. Het onttrekken van het voorlopige resultaat 2025 van € 479.310 uit de algemene reserve;
2. De concept begrotingswijzingen 2026;
3. De ontwerp programmabegroting 2027-2030.

Zodat het bestuur VrAA in de vergadering van 7 september a.s. een definitief besluit kan nemen en daarmee kan voldoen aan de wet op de Gemeenschappelijke Regelingen. Deze wet is de onderlegger voor de Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Amsterdam-Amstelland.

Ik licht de verschillende onderdelen graag kort toe.

Jaarstukken 2025

Het bestuur heeft op 20 april 2026 ingestemd met het aan alle betrokken gemeenteraden ter informatie aanbieden van de jaarstukken 2025. De jaarrekening laat een negatief jaarrekeningresultaat 2025 van € 479.310 zien.

Het resultaat is opgebouwd uit hogere baten dan begroot van € 2,2 mln., lagere lasten van € 100k en een per saldo lagere onttrekking aan de reserves van € 2,8 mln.

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50

informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

Onderdeel van de € 2,2 mln. hogere baten is ontvangen sociale verzekeringsgelden van €1,2 miljoen en hogere rijksbijdrage van € 379k. De afwijking betreft de loon- en prijsbijstellingen op de BDuR en toekenning noodsteunpunten en burgerhulpverlening. De lagere lasten van € 100k betreffen een per saldo nadeel van hogere kosten van ingeleend personeel en lagere kosten van personeel in loondienst (vacatures en FLO) inclusief de toevoeging aan de voorziening verlofsparen (€ 1,5 mln). De mutatie van de reserves betreft vooral de lagere kosten van FLO met als gevolg een dotatie (€1,5 mln.) in de FLO reserve. De maatwerkbijdrage voor FLO, de gerelateerde personeelslasten en de dotatie of onttrekking aan de reserve FLO zijn in het resultaat altijd per saldo 0.

Het bestuur heeft onder voorbehoud van de zienswijzen ingestemd met:

1. Het onttrekken van het voorlopige resultaat 2024 van € 479.310 (onder voorbehoud van accountantscontrole) uit de algemene reserve van de VrAA.
2. De middelen duurzame inzetbaarheid van € 785.085 te onttrekken aan de algemene reserve.

Begrotingswijzigingen 2026

Voor u liggen (tevens) begrotingswijzigingen 2026. Dit betreft wijzigingen ten opzichte van de initiële begroting 2026 zoals vastgesteld in de programmabegroting 2026-2029.

In de begrotingswijzigingen zijn verwerkt:

- de nacalculatie van de indexering van de gemeentelijke bijdragen;
- de actualisatie van de baten en lasten op basis van de meest recente inzichten per programma;
- de verwerking van gewijzigde rijksmiddelen, waaronder middelen voor maatschappelijke weerbaarheid en coördinatie- en noodsteunpunten;
- de verwerking van het programma Duurzame Inzetbaarheid.

Ontwerp programmabegroting 2027-2030

Voor u ligt (tevens) de ontwerp-programmabegroting 2027-2030, die kaders geeft waarbinnen de organisatie van VrAA kan opereren en waarin de koppeling is gelegd tussen de prestaties op beleid en financiën.

Het bestuur heeft onder voorbehoud van de zienswijzen ingestemd met:

1. De ontwerp programmabegroting 2027-2030.

De balans tussen onze wettelijke taken en de financiële impact op de organisatie en gemeenten vormt een belangrijke afweging in de keuzes die in deze begroting zijn gemaakt. Ontwikkelingen in de samenleving en de wereld om ons heen maken dat veiligheid, paraatheid en slagkracht en weerbaarheid steeds nadrukkelijker aandacht vragen. In de programmabegroting is daarom niet alleen onze inzet opgenomen om de paraatheid te versterken, maar ook om crisisbeheersing, maatschappelijke weerbaarheid, informatiegestuurd werken en innovatie verder te ontwikkelen. Daarnaast blijft duurzame inzetbaarheid van medewerkers een belangrijk speerpunt. Voor nieuw

Bezoekadres

Ringdijk 98
1097 AH Amsterdam

Postadres

Postbus 92171
1090 AD Amsterdam

Telefoon (020) 555 65 50

informatie@veiligheidsregioaa.nl
www.veiligheidsregioaa.nl

beleid geldt als uitgangspunt dat de financiële dekking in beginsel binnen de eigen organisatie wordt opgevangen.

Om het bestaande beleid te kunnen uitvoeren, zijn de historische budgetten geïndexeerd. De basis voor deze indexatie is in overleg met de deelnemende gemeenten bepaald en vastgelegd in de nota indexatiesystematiek, die door het bestuur is geaccordeerd in april 2025. Voor 2027 is conform deze systematiek een indexatiepercentage van 3,41% toegepast. Ook is rekening gehouden met aanvullende rijksmiddelen voor de versterking van veiligheidsregio's en met de verwachte middelen voor noodsteunpunten en burgerhulpverlening.

Verder is de maatwerkbijdrage van Gemeente Amsterdam aangepast in verband met de verdere ontwikkeling van een toekomstige kazerne op Strandeiland.

Hoogachtend,

Namens het Dagelijks Bestuur van de VrAA,

G. Oude Kotte
Portefeuillehouder Financiën VrAA

S. van de Looij
Waarnemend Secretaris Bestuur VrAA